

Statist.
O. 395.

300353

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS STATISZTIKAI HIVATALA.
(IGAZGATÓ: DR. THIRRING GUSZTÁV.)

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEI

—♦— 39. —♦—

BUDAPEST KÖZOKTATÁSÜGYE AZ 1905/06. TANÉVBEN

ÉS A KÖZSÉGI ISKOLÁK STATISZTIKÁJA 1828—1907.

IRTA:

DR. THIRRING GUSZTÁV,

NY. RENDK. EGYETEMI TANÁR, A HIVATAL IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1908.

KILIÁN FRIGYES UTÓDA, M. K. EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉSÉNEK BIZOMÁNYA.

ÁRA 2 KORONA.

39
1908

statist.

T. 395.

[Faint, illegible text within a large rectangular border, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEI.

—♦♦♦ 39. ♦♦♦—

BUDAPEST KÖZOKTATÁSÜGYE AZ 1905/06. TANÉVBEN

ÉS A KÖZSÉGI ISKOLÁK STATISZTIKÁJA 1828—1907.

IRTA:

DR. THIRRING GUSZTÁV,

NY. RENDK. EGYETEMI TANÁR, A HIVATAL IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1908.

KILIÁN FRIGYES UTÓDA, M. K. EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉSÉNEK BIZOMÁNYA.

ÁRA 2 KORONA.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS STATISZTIKAI HIVATALA
309353

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEI

— 39. —

MAGYAR KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRA

ÉS A KÖZSÉGI ISKOLÁK STATISZTIKÁJA 1878—1907.

DR. THIRINGÓ GUSZTÁV

BUDAPEST, 1908.

NYOMTATVA A STATISZTIKAI HIVATAL SÁRNYASZÉKÉBEN

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS
HÁZI NYOMDÁJA — 1908. —

ELŐSZÓ.

Budapest székesfőváros 1905/06. évi közoktatási statisztikája az eddigi hasonló irányú közleményektől eltérő alakban és tartalommal jelenik meg. Első ízben történik, hogy az eddig több évi ciklusokban kiadott közoktatási statisztikát egy tanévről tesszük közzé, mi mellett megjegyzendő, hogy ezen közleményt az előzőkhöz képest tartalmilag is lényegesen kibővítettük.

Ha általában véve áll az a tétel, miszerint a statisztikai adatközlésnek lehetőleg gyorsnak kell lennie, hogy a közigazgatás gyakorlati igényeit kielégíthesse, úgy még inkább mondható ez az iskola-statisztikáról, amelynek éppen az aktualitás adja meg legkiválóbb értékét. Ez okból hagyta jóvá maga a fővárosi Tanács is 271.608—VII/906. számú határozatával abbeli előterjesztésünket, hogy az iskola-statisztika ezentúl évenként tétessék közzé s az első ily kiadvánnyal járó nehézségek legyőzése után reméljük, hogy közoktatásügyi statisztikánk ezentúl minden év végén, tehát már félévvel a tanév befejezése után fog megjelenni.

Ezen közlemény azonban, mint fentebb említők, nemcsak külső formában, de tartalma tekintetében is lényegesen különbözik elődjeitől. Ez az eltérés két irányú: egyrészt arra törekedtünk, hogy a községi iskolákra vonatkozó adatgyűjtés részleteiben is lehetőleg kimerítően tétessék közzé, mert az a meggyőződésünk, hogy a közigazgatás, különösen a tanügyi adminisztráció csakis a konkrét részletek teljes ismeretéből nyerhet a továbbfejlesztésre nézve megfelelő alapot; másrészt elengedhetetlennek tartottuk, hogy közoktatási statisztikánk ne csak a községi iskolákat ölelje fel, hanem a főváros területén létező mindennemű és fokú tanintézeteket. E nemű közleményeink ugyanis, noha 1881. év óta viselik a „Budapest székesfőváros közoktatási statisztikája” címet, a középiskoláktól eltekintve, tulajdonképpen csakis a községi iskolákat ismertették s teljesen figyelmen kívül hagyták az állam, a felekezetek és a társadalom által fenntartott különböző fokú iskolákat, amelyeknek száma jelenleg 266, nem kevesebb mint 50.038 tanulóval. Közoktatási statisztikánknak ezt a hiányát alulírott 1894. óta

a Statisztikai Évkönyvben igyekezett pótolni, amely ezen időponttól kezdve Budapest székesfőváros összes közoktatását számos táblázatban öleli fel; az Évkönyvnek szűkre szabott kerete azonban nem engedte, hogy a fővárosban létező összes iskolákról azóta rendszeresen és elég bő alapon gyűjtött adatok ott oly terjedelemben tétessenek közzé, ahogy ez a közoktatás ügye iránt melegen érdeklődő hatóság és a közönség szempontjából kívánatos lett volna. Közleményünk tehát ezúttal első alkalommal a fővárosban létező összes iskolákról gyűjtött anyag feldolgozásának eredményeire terjeszkedik ki, amelyeket 14 táblázatban teszünk közzé. Táblázataink második része külön foglalkozik a községi iskolákkal és 11 kimutatásban (15—25. sz.) összehasonlító módon számol be a különböző fokú iskolákra vonatkozó adatgyűjtés összes eredményeiről.

Az 1905/06. évi anyag feldolgozása és ennek az előző évek eredményeivel való összehasonlítása közben azonban arra a tapasztalatra jutottunk, hogy a régebbi időkre vonatkozó adatgyűjtésünk sok tekintetben nemcsak hiányos, hanem hézagos is. Kívánatosnak látszott tehát, hogy a községi iskolaügy 1873 óta észlelhető fokozatos fejlődésének feltüntetése céljából ezen hiányokat utólag pótoljuk. Ezen pótlás azonban, főleg a régebbi időkre vonatkozólag rendkívül nagy nehézségekkel járt, ami ezen közleményünk megjelenését is hónapokkal késleltette. Azt hisszük azonban, hogy az a 12 táblázat (26—37. sz.), mely községi iskolaügyünk fejlődését 1873/74-től kezdve, sőt az elemi iskolákat 1828/29-ig visszamenőleg minden irányban megvilágítja és melyhez a teljesség kedvéért az 1906/07. tanévnek már teljesen feldolgozott adatait is hozzacsatoltuk, oly hű tükrét adja fővárosunk közoktatásügyi állapotának, hogy a ráfordított munka és fáradság nem fog meddőnek látszani.

Szándékunkban van ilyen összefoglaló visszapillantásoknak egyéb közleményeinkben is helyt adni, hogy az olvasót a gyakran már csak nehezen hozzáférhető s nem is mindig egyöntetűen szerkesztett régebbi kiadványok fáradságos használatától felmenthessük.

Budapesten, 1908. évi május hóban.

Dr. Thirring Gusztáv,
igazgató.

TARTALOMJEGYZÉK.

ELSŐ SZAKASZ.

A tanintézetekről általában.

	Oldal
1. A tanintézetek főáttekintése	1
2. Kisdedővás	2
a) Kisdedővointézetek	2
b) Kisdedővónőképzők	3
3. Népoktatás	3
a) A népoktatási intézetekről általában	3
b) Elemi népiskolák	4
c) Gazdasági és háztartási iskolák	10
d) Felső népiskola	11
e) Polgári iskolák	11
f) Képezdék	13
4. Középsiskolák	13
a) A középsiskolák általában	13
b) Gimnáziumok	14
c) Reálisiskolák	15
d) Felsőbb leányiskolák	16
5. Szakiskolák	17
a) A szakiskolákról általában	17
b) Ipari és kereskedelmi iskolák	17
c) Gazdasági tanintézetek	18
d) Katonai iskolák	18
e) Művészeti iskolák	19
f) Vegyes szakiskolák	19
6. Felső tanintézetek	19
a) Hittani tanintézetek	19
b) A budapesti m. kir. tudomány egyetem	19
c) József műegyetem	22
7. Emberbaráti intézetek	22

MÁSODIK SZAKASZ.

A községi iskolák.

1. Az iskolák és felszerelésük	22
a) Iskolák. Tantermek. Osztályok	22
b) Felszerelés. Gyűjtemények. Könyvtárak	25
2. Tanulók	27
a) A tanulók létszáma	27
b) Demografiai viszonyok	28
c) Előmenetel. Ismétlők	33
d) A tanulók segélyezése	36
e) A tanulók egészségi állapota	37
3. Tanszemélyzet	37
a) Általános adatok	37
b) Fizetési fokozatok	39
4. Az iskolák pénzügyi és gazdasági viszonyai	39
a) Bevételek és költségek	39
b) Átlagos oktatásügyi költség	40
c) Iskolai épületek	40

HARMADIK SZAKASZ.

A községi iskolák fejlődése 1828-tól 1907-ig.

1. Történelmi vázlat	41
2. A községi iskolák ismertetése	46
a) Kisdedővők	46
b) Elemi népiskolák	47
c) Ismétlő iskolák	49
d) Gazdasági és háztartási iskolák	50
e) Felső népiskola	50
f) Polgári iskolák	50
g) Alsó iparrajziskola	52
h) Községi iparrajziskola	52
i) Iparostanonciskolák	53

	Oldal
k) Nőipariskola	55
l) Kereskedő tanonciskolák	55
m) Felső kereskedelmi iskolák	56
n) Női kereskedelmi tanfolyamok	56
o) Felsőbb leányiskolák és leánygimnázium	57
p) Főreáliskolák	58

TÁBLÁZATOK.

I. Összes tanintézetek.

	Oldal
1. A tanintézetek főáttekintése	2*
2. Kisdedővők	3*
a) Általános adatok	3*
b) Egyes intézetek részletezése	4*
3. Kisdedővónőképző intézetek	8*
4. Népiskolák	9*
a) Általános adatok	9*
b) Egyes intézetek részletezése	12*
5. Képezdék	24*
a) Általános adatok	24*
b) Egyes intézetek részletezése	25*
6. Középsiskolák	26*
a) Általános adatok	26*
b) Egyes intézetek részletezése	28*
7. Felsőbb leányiskolák	30*
a) Általános adatok	30*
b) Egyes intézetek részletezése	31*
8. Ipari és kereskedelmi iskolák	32*
a) Általános adatok	32*
b) Egyes intézetek részletezése	34*
9. Gazdasági intézetek	42*
10. Katonai iskolák	43*
11. Művészeti és vegyes szakiskolák	44*
12. Hittani intézetek	45*
13. Főiskolák	46*
14. Emberbaráti jellegű tanintézetek	50*

II. Községi iskolák.

1. Az iskolák és felszerelésük	52*
16. A tanulók részletezése	54*
17. Tanszemélyzet és pénzügyi viszonyok	61*
18. Községi iskoláépületek	64*
19. Az elemi iskolai tanulók kimutatása kor és tanfok szerint	66*
20. A községi elemi népiskoláknak kerületenkénti eloszlása	67*
21. Elemi iskolai ismétlők száma tanfokok szerint	69*
22. Az ismétlés okának kimutatása az elemi iskolákban	69*
23. Az elemi iskolai tanulók mulasztásai	70*
24. Az iskolaszéki tagok látogatásai az elemi iskolákban	70*
25. A székesfővárosi elemi iskolák tornakötelecsinnek kimutatása	71*

III. A községi iskolák statisztikája 1828/29—1906/07. években.

26. A községi iskolák 1828/29—1872/73. években	74*
A községi iskolák 1873/74—1906/07. években:	
27. Iskolák, osztályok, tantermek és tanerők	75*
28. A tanulóknak osztályok szerinti eloszlása	79*
29. A tanulók hitefelkeltete és nemzetisége	83*
30. A tanulók szállóhelye és szülei lakóhelye	89*
31. A tanulók a szülők társadalmi állása szerint	91*
32. Tanulók segélyezése	93*
33. A tanulók száma a tanév végén, egyes iskolánként	95*
34. A községi iskolák kiadásai és bevételei 1866—1906	102*
35. Államsegélyek közoktatásügyi célokra 1873—1906	102*
36. Személyzeti kiadások, 1873—1906	104*
37. Községi iskolák építési költségei, 1868—1906	105*

ELSŐ SZAKASZ.

A tanintézetekről általában.

1. A tanintézetek főáttekintése.

(Lásd az 1. sz. táblát.)

Budapest székesfőváros területén az 1905/6. tanévben mindössze 527 különböző fokozatú tanintézet állott fenn, tehát 18-al több, mint az előző évben. A gyarapodás az emberbaráti és a felső tanintézetek kivételével megoszlik a tanintézetek valamennyi fokozata közt s legnagyobb volt a népoktatási intézetek csoportjában, ahol ezen évben 9 új tanintézet létesült. A közoktatásügy fokozatos fejlődése az intézetek számán kívül az osztályok, a tanszemélyzet és a tanulók számában is kifejezésre jut, sőt mondhatjuk, hogy az ezekben mutatkozó gyarapodás jobban jellemzi a közoktatásügy fejlődését, mint az iskolák számának emelkedése; az előző tanévhez képest ugyanis az osztályok száma 2769-ről 2847-re, a tanerők létszáma 5293-ról 5605-re, a tanulók száma pedig 132.922-ről 135.701-re emelkedett.

A közoktatásügy nagyarányú fejlődése kivált akkor ötlük szemünkbe, ha azt hosszabb időszakon belül vesszük vizsgálat alá.

Az utolsó évtized folyamán fennálló intézetek száma közel 50%-al emelkedett s ezzel arányos az osztályok, a tanerők és a tanulók számának az emelkedése is. Ez az emelkedés, mely 36—48% közt ingadozik, sokkal magasabb, mint a népszámnak ezen évtized folyamán való gyarapodása. Ez utóbbi ugyanis csak 22¹/₂%-ra rúgott és így majdnem felével kisebb, mint a tanulók számában észlelhető emelkedés. Az évtized folyamán tehát az iskoláztatásnak sokkal intenzívebbé kellett válnia, ez pedig két módon történhetett. Egyrészt az iskolák látogatottsága (az iskolakerülelők számának csökkenésével) lényegesen fokozódott, másrészt pedig újfajta iskolák (főleg szakiskolák) felállítása által a népesség oly rétegeiből is nyertek növendékek, melyek eddig megfelelő iskolák hiányában gyermekeiket a kötelező elemi oktatáson túl magasabb oktatásban nem részesíthették.

A székesfőváros oktatásügyének tíz év alatti rohamos emelkedése, szembeállítva az össznépszerűségnek gyarapodásával, a következő adatokból ítélhető meg:

	Népesség száma*	Tanintézetek száma	Osztályok száma	Tanerők száma	Tanulók száma
1896/97 . . .	641.165	355	2.089	3.779	96.487
1897/98 . . .	663.630	373	2.032	3.820	99.151
1898/99 . . .	686.093	388	2.105	4.058	104.492
1899/00 . . .	708.556	409	2.338	4.081	108.819
1900/01 . . .	733.358	419	2.388	4.282	114.081
1901/02 . . .	743.845	426	2.406	4.441	118.493
1902/03 . . .	754.338	457	2.581	4.604	124.609
1903/04 . . .	764.826	488	2.662	4.972	128.840
1904/05 . . .	775.344	509	2.769	5.293	132.922
1905/06 . . .	775.801	527	2.847	5.605	135.701

vagyis a gyarapodás százalékokban:

1896/97—1905/06	22.5	48.7	36.3	48.3	40.6
-----------------	------	------	------	------	------

* A tanév közepére, tehát január 1-re átszámítva a „Fővárosi Statisztikai Havifüzetek“ 1901. évi folyamának 371. és 1906. évi folyamának 117. lapján közölt középszámok alapján.

2. K i s d e d ó v á s.

(Lásd a 2—3. sz. táblázatot.)

a) Kisdedóvó intézetek.

A kisdedóvásról szóló 1891. évi XV. törvénycikk a 3—6 éves korban álló gyermekek kellő gondozásának, testi és szellemi fejlődésének biztosítása végett a községeket kisdedóvó intézetek felállítására kötelezi. Ezen törvény életbeléptetésekor a főváros területén mindössze 40 kisdedóvó intézet állott fenn, kizárólag a felekezetek, egyesületek vagy magánosok kezében; a fővárosnak ezen időben egyetlen kisdedóvója sem volt. A fennálló óvodákba mindössze alig háromezer gyermek járt, vagyis a 26.000 óvóköteles gyermekszámának csak $11\frac{0}{10}$ -a. A székesfőváros 1893-ban fogott hozzá e törvény végrehajtásához egyrészt új óvók felállítása, másrészt a már meglévő és csekély anyagi erővel rendelkező egyesületi és magánóvók községeztése által. Ilyenformán a községi kisdedóvók száma rohamosan emelkedett. Míg ugyanis 1893/4-ben a főváros még csak két óvót tartott fenn, addig 1896/7-ben 11-et, 1899/900-ban már 31-et, jelenleg pedig 66 ilyen intézetet tart fenn, mi mellett még 31 más kisdedóvó, t. i. 1 állami, 7 felekezeti, 16 egyesületi és 7 magán óvó is áll fenn. Ezen összesen 97-re rúgó kisdedóvókba jelenleg 11.758 gyermek jár, vagyis az 1906-ki népszámlálás szerint összesen 40.069 főnyi óvóköteles gyermekeknek $29\frac{3}{10}$ -a. Látható tehát, hogy habár a kisdedóvásban részesülők arányszáma a törvény életbeléptetése óta nagy mértékben javult, majdnem megháromszorozódott, s habár figyelembe kell vennünk, hogy a vagyonosabb és intelligensebb néposztályok gyermekeinek nagy kontingense otthon részesül kellő gondozásban (a mire nézve azonban statisztikai adataink nincsenek): mégis még ma is igen jelentékenynek kell lennie azon szegényebb sorsú gyermekek számának, akik kisdedóvóba nem járnak, de szüloik kereseti viszonyainál fogva otthon sem részesülnek kellő gondozásban. Állítható tehát, hogy a székesfővárosnak körülbelül még egyszer annyi kisdedóvót kell majd felállítania, hogy az 1891-iki törvény intencziója értelmében a főváros területén oly gyermek, aki vagy otthon, vagy valamely kisdedóvó intézetben kellő gondozásban nem részesülne, egyáltalán ne találtassék.

A kisdedóvókat látogató 11.758 gyermek legnagyobb része, t. i. 8134 községi intézetekbe jár, 825 felekezeti, 2170 egyesületi, 554 magánóvókat látogat, az egyetlen állami kisdedóvó pedig, mely a m. kir. államvasutak gépgyárában van berendezve, 75 gyermeket gondoz.

A gyermekek $87\frac{0}{10}$ -a magyar, $11\frac{0}{10}$ -a német. Látjuk tehát, hogy a magyar és német elem gyermekei a kisdedóvókban nagyobb százalékkal szerepelnek, mint az össznépségekben (az össznépségekben van $85\frac{0}{10}$ magyar, $9\frac{0}{10}$ német), ellenben a tót, illetőleg egyéb ajkú elem, mely az össznépségeknek $2\frac{6}{10}$, illetőleg $2\frac{9}{10}$, összesen tehát közel $6\frac{0}{10}$ -át teszi, együttvéve is alig $2\frac{0}{10}$ -al szerepel a kisdedóvókban, amiből tehát világos, hogy a tótok és egyéb kisebb nemzetiségek sokkal kevésbé veszik igénybe a kisdedóvókat, mint a magyar és németajkú népesség. Ez magyarázhatja meg az utolsó népszámlálások által kiderített ama jelenséget is, hogy míg az össznépségekben a németek aránya 1900-tól 1906-ig $14\frac{0}{10}$ -ról $9\frac{4}{10}$ -ra, tehát egy erős harmaddal csökkent, addig a tótok és egyéb nyelvűek aránya csak igen lényegtelenül módosult, t. i. a tótoknál $3\frac{4}{10}$ -ról $2\frac{6}{10}$ -ra, az egyéb nyelvűeknél pedig csak $3\frac{0}{10}$ -ról $2\frac{9}{10}$ -ra szállt alá. Székesfővárosunk népességének intenzívebb megmagyarosítása tehát szükségessé fogja tenni, hogy a hatóság ezentúl különösen a tót és egyéb kisebb nemzetiségek gyermekeinek a kisdedóvókba való járatására helyezzen nagyobb súlyt, mivel ezen nemzetiségekben a magyar nyelv elsajátítása és így a fokon-

kénti elmagyarosodásra való hajlam sokkal kisebb mértékben van meg, mint például a német elemben, melynek a magyarságba való teljes beolvadása ma már aránylag csak rövid idő kérdésének tekinthető.

A kiseddóvók személyzete 124 óvóból (köztük 8 apáczs és 1 férfi óvó) és 102 dajkából állott. Az óvó személyzet kivétel nélkül okleveles és teljesen bírja a magyar nyelvet.

A növendékek elhelyezésére szolgál 99 foglalkoztatási és ugyanannyi játszóterem, továbbá 53 játszótér, 45 kert és 73 udvar. A legtöbb óvónak csak egy foglalkoztatási és játszóterme van és csak néhány óvó rendelkezik 2, esetleg 3 ily helyiséggel.

Az összes óvók vagyoni állapota 3,074.077 K, miből 2,899.490 K a községi óvókra esik. Fenntartásuk évi költsége 503.692 K volt. Nagyságuk és jelentőségük megítélhető abból, hogy egy községi óvó átlagos fenntartási költsége 6.305 K volt, míg a más jellegű óvók fenntartása sokkal kevesebbe került.

b) Kiseddóvónő képzők.

A székesfőváros területén csak két ily intézet áll fenn, t. i. az 1838-ban alapított Országos óvónőképző intézet és az 1899 óta fennálló Fröbel-nőegyleti óvónő- és tanítónőképző intézet. E két intézetben összesen 8 férfi és 11 női tanerő működik. A növendékek létszáma a tanév végén 260 volt. Ezek anyanyelvre nézve három kivételével mind magyarok s túlnyomó részben a 14—19 évben állanak.

A két intézet tanszerekkel és gyűjteményekkel is bőven fel van szerelve. Az Országos óvónőképző intézet internátusában 46 növendék bennlakó. A tanév folyamán a két intézetben összesen 100 növendék nyert képesítő oklevelet.

3. N é p o k t a t á s.

(Lásd a 4. és 5. sz. táblákat.)

a) A népoktatási intézetekről általában.

A főváros területén jelenleg a népoktatás körébe tartozó 267 iskola áll fenn, ü. m. 180 elemi iskola,* 35 gazdasági és háztartási népiskola, 1 felső népiskola, 42 polgári iskola és 9 tanító- és tanítónőképző intézet; az előző tanévhez képest a szaporulat az elemi népiskoláknál 4, a gazdasági és háztartási iskoláknál 4, a polgári iskoláknál 2, a felső népiskolánál változás nem állott be, a tanítónőképző intézetek száma pedig az Országos nőképző-egyesület intézetének megszüntetése folytán eggyel csökkent. A népoktatási intézetek összes száma tehát az előző tanév folyamán 9-el emelkedett. Hasonló emelkedés konstataálható természetszerűleg az osztályok (1.852-ről 1.917-re), a tanszemélyzet (2467-ről 2605-re) és a tanulók számának emelkedésében is (78.656-ről 80.736-ra), mely emelkedés a tanulók számát tekintve, a képző intézetek kivételével, az iskolák minden kategóriájában felismerhető.

* Az iskolák létszámának megállapítása tekintetében most is a vallás- és közoktatási minisztériumnak egyik rendeletében is érvényre jutott és így egész hazai közoktatásügyi statisztikánk alapját tevő azon eljárást követjük, hogy azon iskolákat, melyekben (bár közös vezetés mellett is) a két nemnek oktatása minden osztályon végig elkülönítve történik, két külön iskola gyanánt tekintjük, minek következtében a községi elemi iskolák számát 136-al mutatjuk ki, míg ezzel szemben a fővárosi tanács iskolajegyzéke, mely az iskoláknak épületenkint való elhelyezését veszi alapul, csak 88 iskolát tüntet ki.

Az iskoláknak fokozat szerinti megoszlása a következő:

	Iskolák száma	Osztályok száma	Tanszemélyzet száma	Tanulók száma
Elemi népiskolák	180	1.472	1.732	63.562
Gazdasági és háztartási népiskolák	35	86	188	2.307
Felső népiskola	1	1	5	15
Polgári iskolák	42	317	562	13.547
Tanítóképzők	4	15	40	490
Tanítónőképzők	5	26	78	815
Összesen	267	1.917	2.605	80.736

b) Elemi népiskolák.

A főváros területén jelenleg 180 elemi népiskola áll fenn, még pedig 136 községi, 4 állami, 24 felekezeti, 6 egyesületi és 10 magániskola. Ezen iskolák közül 147 saját, tehát csakis az oktatásügy céljaira szolgáló épületben van elhelyezve (ezek közül 55 egyedül, 92 pedig más iskolával együtt), 33 iskola pedig bérházban van elhelyezve, köztük az összes magániskolákon kívül 20 községi iskola is.

Az iskolák között van 69 fiú-, 83 leány- és 28 vegyes iskola. Tekintettel arra, hogy a tizedik életévüket meghaladó tanulók jelentékeny része polgári, közép- vagy szakiskolába lép át, a teljes évfolyamú (hat osztályú) népiskolák száma jóval csekélyebb. Találunk ugyanis 64 iskolát, mely csak négy-, s 13 iskolát mely csak öt évfolyamú, úgy hogy a teljes hat évfolyamú iskolák száma csak 103.

Az elemi iskolába összesen 1.472 osztály állott fenn, még pedig 687 fiú-, 650 leány-, 67 vegyes, 54 egyesített és 14 egyesített vegyes osztály. Ezen osztályok részére csak 1.291 tanterem állott rendelkezésre, miből látható, hogy tanterem hiánya folytán 362 osztály volt kitéve a váltakozó tanítás paedagogiai és szociális hátrányainak.

A tényleg fenntartott osztályok száma szerint az egyes iskolák közt rendkívül nagy eltérések vannak: míg ugyanis vannak olyan felekezeti és magániskolák, amelyekben csak 1—2 osztály áll fenn, (pl. a Kiss-féle magániskola 2, a Szt. Margit-intézet és a Szt. József-fiúnevelő intézet iskolái 2—2, a Szt. Szív-intézet belső elemi iskolája 1 osztállyal), addig léteznek nagy községi iskolák, ahol az osztályok száma 20-ra rúg, sőt ha az egy közös igazgató vezetése alá tartozó fiú- és leányiskolákat is figyelembe vesszük, vannak iskolák, amelyekben az osztályok száma még ennél is magasabb, a Lőportárdülői fiú- és leányiskolában például 34-ig emelkedik.

Ezen iskolákban összesen 1.732 tanerő működik, még pedig 824 férfi és 908 nő; 3 férfi és 10 nő kivételével, akik felekezeti és magániskolákban működnek, mind okleveles tanerő.

Az iskolákra vonatkozó fontosabb adatok a következők:

	Iskolák száma	Osztályok száma	Tanerők száma	Tanulók száma
Községi iskolák	136	1.295	1.549	57.836
Állami iskolák	4	23	14	516
Felekezeti iskolák	24	95	110	4.115
Egyesületi iskolák	6	27	22	417
Magániskolák	10	32	37	678
Összesen	180	1.472	1.732	63.562

Az iskolák felszerelését illetőleg megemlítjük, hogy azokban használatban van 1.479 iskolai tábla, 8369 fali olvasó tábla, 17.692 szemléltető kép, 3698 fali térkép, 12 egyéb kép, 619 számoló gép, 195 földgömb, 118 tellurium és lunarium, 448 méter-

mérték. A gyűjtemények száma 572-re rúg, köztük 99 állattani, 88 növénytani, 105 ásványtani, 94 természettani és 78 vegytani, 84 testgyakorlati eszköz gyűjtemény és 24 egyéb különböző gyűjtemény.

A tanszerekkel és egyéb felszerelési tárgyakkal természetszerűleg a községi iskolák vannak legjobban ellátva, amelyek nemcsak az osztályok számánál, de kitűnő felszerelésüknel fogva is felülmulják a többi iskolát.

Az elemi iskolákban mindössze 167 különböző jellegű könyvtár áll fenn, még pedig 100 tanítói, 56 ifjúsági és 11 más könyvtár. Könyvtár nélküli iskola csak kevés van, nevezetesen részint egészen új, részint pedig oly iskola, mely a vele együtt elhelyezett magasabb iskola könyvtárát használhatja. A 4. számú táblában egyenkint kimutatjuk az egyes iskolák könyvtárainak állapotát. Itt csak felemlítjük, hogy ezen iskolák könyvtárában jelentékeny szellemi kincs van elhelyezve, mely azonban a hozzánk beküldött kimutatások szerint még aránylag kis mértékben vétetik igénybe. Az alább közlött adatokból ugyanis kitűnik, hogy eltekintve az elemi népiskolákban elhelyezett és sűrűn látogatott népkönyvtáraktól, melyek szorosán véve nem tartoznak az iskolák keretébe, az olvasók és az olvasott művek száma aránylag nagyon csekély, ugyanis kerek 20.000 IV., V. és IV. osztályú tanulóval szemben, kiknek részére az ifjúsági könyvtárak fennállanak, mindössze 4.622 olvasó gyermek és 9.702 olvasott könyv mutatott ki.

Az elemi iskolákban létező összes könyvtárak értéke berendezésükkel együtt 173.473 korona, egy évi fenntartási költségük pedig 13.907 korona.

A könyvtárakra vonatkozó fontosabb adatok a következők:

	Tantestületi könyvtár	Ifjúsági könyvtár	Egyéb* könyvtár	Összesen
Könyvtárak száma	100	56	11	167
„ értéke	112.687	15.844	32.806	161.337
„ berendezése	8.566	2.170	1.400	12.136
Fenntartási kiadások	5.683	2.848	5.376	13.907
Könyvtárak állapota (darabszám)	45.062	14.204	24.251	83.517
Olvasók száma	2.614	4.622	3.156	10.392
Olvasott művek száma	7.198	9.702	64.320	81.220

Tanulók száma. A tanév folyamán az elemi iskolákba 38.849 fiú és 35.706 leány iratott be, összesen tehát 74.555 gyermek. A tanév végén tényleg 32.889 fiú és 30.673 leány, összesen tehát 63.562 tanuló látogatta az iskolákat, a különbség tehát a beírt tanulók számához képest igen jelentékeny. A tanulók számának ez a látszólagos csökkenése azonban legnagyobb részét onnan ered, hogy a tanulóknak egy igen jelentékeny része szüleiknek lakásváltoztatásánál fogva, mely fővárosunkban igen nagy mérvet ölt, az iskolát is változtatta s így két, esetleg több iskolában is szerepel mint beírt tanuló; ugyanez az eset áll be olyankor, midőn a tanulók a fővárosból elköltöznek, vagy amidőn a tanulóknak egy része, néha több száz is, az iskola zsúfoltsága miatt, vagy párhuzamos osztályok felállíthatása céljából más iskolába tereltetik át, esetleg újonnan megnyílt iskolába osztatik be s így két ízben szerepel a beírt tanulók között, míg az év végén természetesen csak egy helyen szerepelhet mint tényleg iskolába járó gyermek. Az év végén tényleg iskolába járó gyermekek száma, mely az iskolákban évről-évre fokozatosan emelkedik, az utolsó tanévben 63.562 volt, még pedig 32.889 fiú és 30.673 leány. Ha ezzel szembe állítjuk a 6—12 éves, vagyis tanköteles korban álló gyermekek számát, amely 75.726-ra rúg, úgy azt látjuk, hogy az elemi iskolákba járó tanulók száma ezen összegnél

* Az elemi iskolákban elhelyezett 9 népkönyvtár, továbbá az angol kisasszonyok házi könyvtára és az izraelita fiárvaház könyvtára.

14 ezerrel kisebb. Korántsem szabad azonban azt hinni, hogy ez a nagy hiány mind az iskolakerülés következménye volna, miután tudvalevőleg az elemi iskola negyedik osztályának befejezése után a gyermekek jelentékeny kontingense közép- vagy szakiskolába lép át és így természetesen az elemi iskolai tanulók számából hiányzik. Minthogy iskola-statisztikai adataink az iskolába járó gyermekek születési évét is kitüntetik, lehetségessé válik, hogy legalább megközelítőleg kimutassuk, hogy mennyi azon 6—12 éves (ill. 1899—1894 években született) gyermekek száma, akik különböző fokú és jellegű iskolákba jártak.

Ezen kimutatásba az emberbaráti intézetekbe járó vak és süketnéma gyermekek száma csak hozzávetőlegesen állítottam be, minthogy ezen intézetek növendékeinek kor szerinti részletezése nem áll rendelkezésünkre. E növendékek száma egyébként oly csekély hogy az ez által becsúszó hibának jelentősége nincs. Nem foglaltuk bele továbbá a különféle zeneintézetekbe járó tanköteles gyermekeket sem, miután az ezen intézetekbe való beiratkozás nem ment fel a 12-ik életévig kötelező népoktatási intézetek látogatása alól.

Adataink szerint ugyanis 1894—1899-ig született gyermekek jártak:

	Fiú	Leány	Együtt
Elemi iskolákba	30.450	29.083	59.533
Gazdasági és háztartási iskolákba . .	2	84	86
Felső népiskolába	—	—	—
Polgári iskolákba	1.767	3.323	5.090
Képezdékbe	—	—	—
Középiskolákba	3.805	130	3.935
Felsőbb leányiskolákba	—	450	450
Ipari- és kereskedelmi iskolákba . .	61	—	61
Emberbaráti iskolákba	300	200	500
Együtt	36.385	33.270	69.655
Ezzel szemben tanköteles korú . .	37.997	37.729	75.726
Mutatkozik tehát hiány	1.612	4.459	6.071

Ezen összeállítás szerint mintegy 1600 fiú és 4400 leány együtt tehát 6000 oly tanköteles korú gyermek találtatnék Budapesten, akik semmiféle iskolába nem járnak. Ha azonban ezzel szemben figyelemmel vagyunk a gyermekek azon jelentékeny tömegére, akik betegség vagy más külső ok miatt otthon tanulnak (kimutatásaink szerint csak az elemi iskolákban 406 fiú és 330 leány tett mint magántanuló vizsgálatot), úgy túlzás nélkül állíthatjuk, hogy tulajdonképen iskolakerülő fiú a főváros területén alig van.

Máskép áll a dolog a leányokra nézve, akiknek egy jelentékeny tömege nem látogat iskolát. Ezt az otthon való tanításon kívül, amely a leányoknál bizonyára még nagyobb arányokban divik, mint a fiúknál, azzal is lehet indokolni, hogy V. és VI. elemi leányosztály csak kevés helyen van (a létező 180 elemi iskola közül csak 65-ben), viszont a szegényebb sorsú néprétegek nem képesek gyermekeiket a költségesebb polgári vagy felsőbb leányiskolákba járatni és így addig, míg a gazdasági és háztartási iskolák, amelyek éppen a leányoktatás ezen hiányain lennének hivatva segíteni, nagyobb számmal nem állíttatnak fel, a serdülő korban levő leányok között mindig lesznek nagyobb számmal olyanok, akik iskolába nem járnak.

Kedvezőtlenebbek a viszonyok az ismétlő tanköteles sorban álló (12—15 éves) gyermekek tekintetében. Tulajdonképeni ismétlő iskolák Budapesten 1889 óta nincsenek, a helyettük szervezett tanoncziskolák azonban — természetesen — az ismétlő tanköteleseknek csak azon részét fogadhatják be, kik ipari pályára lépnek. Így a fiúknak egy elég jelentékeny része (5—6000) az ismétlő tanköteleesség korában egyáltalában nem jár iskolába; még sokkal nagyobb ez a kontingens a leányok közt, kiknek több mint fele (10—11.000)

ezen korban nem nyer oktatást, még pedig leginkább azon okból, mivel ily korú szegényebb sorsú leányok részére megfelelő iskolák elegendő számmal nem állanak fenn. Az oktatásban nem részesülő leányok száma azonban az itt kiszámított összegnél a valóságban jóval kisebb, mivel a vagyonosabb családok leánygyermekai nagyobbára otthon tanulnak, amely házi-tanítás mértéke azonban statisztikailag nem állapítható meg.

A 12—15 éves (1893 és 1891 közt született) gyermekek közül tényleg iskolába járt:

	Fiú	Leány	Együtt
Elemi iskolákba	2.354	1.484	3.838
Gazdasági és háztartási iskolákba	275	1.879	2.154
Felső népiskolákba	—	15	15
Polgári iskolákba	3.209	4.540	7.749
Képezdékebe	16	76	92
Középiskolákba	3.699	264	3.963
Felsőbb leányiskolákba		666	666
Ipari és kereskedelmi iskolákba	4.366	434	4.800
Emberbaráti iskolákba	100	50	150
Összesen	14.019	9.408	23.427
Ezzel szemben tanköteles korú	19.677	20.660	40.337

Mint már fentebb említettük, az elemi népiskoláknak aránylag csak csekély része teljes, azaz hat elemi osztályú, ennek következtében a IV. osztály befejeztével a tanulók nagy része más, magasabb fokú iskolába lép át, minek folytán az V-ik, de még inkább a VI-ik osztály látogatottsága rohamosan csökken. Ez a csökkenés azonban már a IV-ik osztályba való átmenetnél is érezhetővé válik, amelyben ugyanis a III. osztályhoz képest a fiúk száma 750-el, a leányoké 892-el csökken, míg az első három osztályban a tanulók száma majdnem egy magasságon van. A tanulók száma ugyanis osztályonként (mindig csak a tanév végén tényleg iskolába járó tanulókat véve) a következőkép alakul:

	Fiúk	Leányok
I. osztály	7.537	7.366
II. „	7.268	7.059
III. „	7.300	6.836
IV. „	6.550	5.944
V. „	2.750	2.267
VI. „	1.401	1.114

Ebből a felsorolásból látható, hogy míg az alsó osztályokban a két nem majdnem egyenlő számmal szerepel, addig a magasabb osztályok felé a leányok száma fokozatosan csökken. Ezen csökkenés azonban ellensúlyozást nyer abban, hogy a gazdasági és polgári iskolákat a leányok sokkal nagyobb számmal látogatják, mint a fiúk.

A tanulóknak kor szerinti eloszlása a fentebbiekhez hasonló eltérést mutat; itt legfeltűnőbb a tanulók számának a tizedik életévtől a 11-ikre való csökkenése. Ebbeli összehasonlításunkat azonban megnehezíti az, hogy statisztikánk szorosán véve nem mutatja a tanuló korát, hanem csak azoknak születési évét, miután pedig a születési (tehát naptári) év a tanévvel nem esik egybe, abból pontosan nem állapíthatjuk meg a tanulók korát. Az 1905/6. tanévben a 10-ik korévtől a 11-ikre való átmenet az 1896-ról 1895-re való átmenetnek felel meg. Itt a fiútanulók száma 6.011-ről 3.897-re, a leányoké 5.946-ról 3.927-re száll alá, a különbség tehát 2.114, illetve 2.019, vagyis kisebb mint a IV. és az V. osztály tanulóinak száma között, mely különbség a fiúknál 3.800-ra, a leányoknál 3.677-re rúg. Az elemi iskolába járó tanulók kor (illetve születési év) szerint ekként oszlanak meg:

Születési év	Korév	Fiú	Leány	Együtt
1900	5— 6	82	100	182
1899	6— 7	4.781	4.530	9.311
1898	7— 8	6.536	5.827	12.363
1897	8— 9	6.201	6.088	12.289
1896	9—10	6.011	5.946	11.957
1895	10—11	3.897	3.927	7.824
1894	11—12	3.024	2.765	5.789
1893	12—13	1.768	1.145	2.913
1892	13—14	525	290	815
1891	14—15	61	49	110
1890	15—16	2	5	7
1889	16—17	1	—	1
1888	17—18	—	1	1

Az iskolába járó gyermekeknek nemzetiség, illetve anyanyelv szerinti megoszlása szembevetően módon bizonyítja a magyar nyelvnek évről-évre fokozódó térfoglalását és így az iskola magyarosító hatásának befolyását. A népszámlálások eredményéből tudjuk, hogy a főváros összes népességében a magyar elem 1900-tól 1906-ig 79·6⁰/₀-ról 85·1⁰/₀-ra emelkedett. A 6—12 éves tankötelesek korcsoportjában ez az arány 1900-ban 89·4⁰/₀-ot tett, 1906-ban azonban már 92·5⁰/₀-ra rúgott, sőt ha a tényleg iskolába járó gyermekekre vagyunk figyelemmel, a magyarság aránya immár 94·3 (pusztán csak a fiú tanulókat tekintve, 95·0⁰/₀). Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk, hogy ez az arány két különböző tényező eredménye lehet: egyrészt a gyermekek megmagyarosodásának, másrészt pedig az egyéb nemzetiségek különböző iskolalátogatási arányának. Azok után, amiket a kisdedővónál a tótok és egyéb nemzetiségek gyermekeiről mondtunk, valamint abból, hogy a tanköteles tót gyermekek az összes gyermekeknek 1·4⁰/₀-át teszik, míg az iskolába járóknak csak 0·7⁰/₀-a tót, majdnem bizonyosságot nyer az a feltevés, hogy az arány ezen csökkenése nem a tót gyermekek elmagyarosodásából, hanem azok iskolakerüléséből ered.

Az anyanyelv szerinti eloszlás t. i. a következő:

	Az összlakosságból	A 6—12 éves tankötelesek közül			Az el. isk. járó gyermekek közül		
		Fiú	Leány	Együtt	Fiú	Leány	Együtt
Magyar	85·0	92·8	92·2	92·5	95·0	93·7	94·3
Német	9·4	4·7	5·2	4·9	4·2	4·9	4·5
Tót	2·6	1·3	1·5	1·4	0·5	0·9	0·7
Egyéb	2·9	1·2	1·1	1·1	0·3	0·5	0·4

Az abszolút számokat tekintve, a következő volt a tanulók eloszlása:

	Fiú	Leány	Együtt
Magyar	31.249	28.746	59.995
Német	1.391	1.513	2.904
Tót	162	271	433
Oláh és rutén	11	15	26
Horvát-szerb	25	54	79
Cseh-morva	15	25	40
Lengyel	15	26	41
Egyéb	21	23	44

A tanulóknak hitfelekezeti szerinti eloszlása nagyjából megfelel a népesség felekezeti viszonyainak; csak a reformátusok aránya kisebb a tanulók között mint az össznépességben, az izraelitáké ellenben magasabb. Az abszolút számok a következők:

	Fiú	Leány	Együtt
Róm.-katholikus	19.717	18.887	38.604
Gör.-katholikus	138	93	231
Gör.-keleti	66	73	139
Ág. evangélikus	1.693	1.390	3.083
Református	2.694	2.173	4.867
Unitárius	30	15	45
Izraelita	8.547	8.032	16.579
Egyéb	4	10	14

A tanulóknak százalékos eloszlása a következő:

	A tanulók között			A 6—12 éves tankötelesek között			Az összes népességben
	Fiú	Leány	Átlag	Fiú	Leány	Átlag	
Róm. katolikus	60·0	61·6	60·8	57·6	60·3	58·9	60·1
Gör. katolikus	0·4	0·3	0·3	0·5	0·3	0·4	0·9
Gör. keleti	0·2	0·2	0·2	0·3	0·2	0·3	0·7
Ág. evangélikus	5·1	4·5	4·8	5·0	4·4	4·7	5·1
Református	8·2	7·1	7·7	8·4	7·2	7·8	9·3
Unitárius	0·1	0·1	0·1	0·1	0·1	0·1	0·2
Izraelita	26·0	26·2	26·1	27·9	27·2	27·6	23·5
Egyéb	0·0	0·0	0·0	0·2	0·3	0·2	0·2
Összesen	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

Az elemi iskolákban kötelező a tandíjfizetés, a szegénysorsúaknak azonban a tandíj elengedhető. A tanügyi hatóságok ezen jogukat oly szabadelvűen kezelik, hogy ennek következtében a tanuló ifjúságnak túlnyomó nagyrésze tandíjmentességet élvez. A 63.562 elemi iskolai tanuló közül ugyanis 52.441 teljesen tandíjmentes, 361 pedig (túlnyomólag felekezeti iskolákban) részleges tandíjmentességet élvez, úgy hogy mindössze csak 10.760 tanuló, vagyis az összes tanulóknak 17⁰/₀-a fizet tandíjat.

Az elemi iskolák állapotára vonatkozólag még a következő érdekesebb adatokat soroljuk fel, A tanulók az év folyamán összesen 3,199.780 órát mulasztottak, még pedig a fiúk 1,531.760-at, a leányok 1,668.020-ot. Ezek közül igazolatlan mulasztás volt a fiúknál 124.114, a leányoknál 45.964 óra. Az év végén tényleg iskolába járó tanulók számához viszonyítva egy-egy fiúra átlag 47, egy-egy leányra pedig átlag 54 mulasztott óra esik. Habár tehát a leányok kétségkívül gyengébb szervezetük mellett átlag többet mulasztanak, mint a fiúk, a leányok iskolalátogatása mégis lelkiismeretesebbnek mondható, minthogy a mulasztott órák közül náluk csak 3⁰/₀ igazolatlan, míg a fiúknál 8⁰/₀ és így egy fiúra átlag 4, egy leányra pedig csak 1¹/₂ igazolatlanul mulasztott óra esik.

Az ismétlők száma 7.199 volt, közöttük 3.949 fiú, 3.250 leány. Pótvizsgálatra utasítottak 1.571 fiú és 962 leány. Az osztályt ismételni kénytelen 3.104 fiú 2.618 leány. Mindezek az adatok azt a régi tapasztalati tényét igazolják, hogy a leányok haladása általában véve kedvezőbb a fiúkénál, minthogy az előbbieknél a pótvizsgára vagy ismétlésre utasítottak aránya a folyó tanévben együttvéve csak 11, a fiúknál ellenben 14⁰/₀-ot tesz.

Az iskolai jótékonyság a főváros iskoláiban is nagy arányban nyilvánul. Nem kevesebb mint 17.629 tanuló vagyis az összes tanulók 28⁰/₀-a részesült ingyen tankönyvekben, kik között 44.940 tankönyv osztatott ki. Nagyméretű a szegény gyermekek felruházásának akciója is, amennyiben 7.964 gyermek (13⁰/₀) ruháztatott fel, köztük 2.069 teljesen. A néhány év óta áldásosan működő napközi otthonokat 5.985 gyermek, vagyis a tanulóknak közel 10⁰/₀-a látogathatta. Ezen intézményről, mely kivált a községi iskolák kebelében vett nagy lendületet, a II. szakaszban még behatóbban fogunk szólni.

Az iskolák egészségügyi állapotáról e helyen csak annyit említettünk meg, hogy a jelen év folyamán 62 fiú és 66 leány halt meg. A halálozási arány nagyon csekély; valószínű azonban, hogy a közölt adatok nem merítik ki a tanuló gyermekek halandóságát, s hogy nevezetesen nem terjednek ki azon esetekre, amidőn valamely gyermek betegség miatt maradt ki az iskolából és csak hosszabb idő múlva következett be a halál, oly időben amidőn a gyermek már nem szerepelt, mint iskolai növendék.

c) Gazdasági és háztartási iskolák.

A népoktatási törvény azon rendelkezése, mely szerint a 12-ik életévüket túllépő leányok részére ismétlőiskolák tartandók fenn, a fővárosban mindeddig nem mutatkozott megvalósíthatónak. A főváros ugyan évtizedeken keresztül folytonosan tett kísérleteket ezen iskolák fenntartására nézve, de a leányokat semmiféle eszközzel, még pénzbüntetéssel sem volt képes az ismétlőiskolákba terelni. A fővárosi tanács ezért elhatározta, hogy az ismétlőiskolákat gyakorlati iskolákká szervezi át, amelyek nem szorítkoznak csupán az elméleti oktatásra, hanem a leányoknak emellett oly gyakorlati ismereteket is nyújtanak, amelyek megélhetésüket elősegítik, minők: fehérnemű- és egyszerű felsőruha szabása és varrása, egyszerű ételek készítése, a kisdedeknek és általában véve az emberi egészségnek ápolása stb. Ezen célra szervezte a főváros az 1901/2. tanévtől kezdve a háztartási népiskolákat. Minthogy pedig azon 12 éven felüli fiúk részére, akik nem lépnek ipari pályára, szintén nem léteztek megfelelő iskolák, a főváros főleg a gyakorlati gazdasági ismeretek terjesztése céljából gazdasági népiskolákat is állított fel, majd az 1905/6. tanévtől kezdve ezen két-rendbeli iskolákat egyesítette. A tanítás ezen iskolákban teljesen ingyenes, a heti kötelezett tanítási órák száma 10. Ezen iskolák az elemi iskolák helyiségeit és felszereléseit használják és tanszemélyzetük is azokból kerül ki.

A folyó tanévben immár 35 gazdasági és háztartási iskola állott fenn; az osztályok száma 86 volt, melyek közül 7 fiú-, 68 leány- és 11 egyesített osztály volt. A tanítást 45 férfi és 143 tanítónő végezte. A tanítás céljaira az elemi iskoláknak 98 tanterme használtatott fel. Az év folyamán beiratkozott 382 fiú és 2455 leány, a tanév végén azonban csak 290 fiú és 2.017 leány járt iskolába. Figyelemre méltó, hogy a tanulók közül aránylag nagyon sok az idegen-, és pedig mind németajkú. A fiúk közül ugyanis 13⁰/_o, a leányok közül 11⁰/_o-a németajkú. Minthogy az elemi iskolai tanulók közt a németek aránya csak 4¹/₂⁰/_o, látható, hogy a gazdasági és háztartási iskolákat aránylag kétszeres sűrűséggel keresik fel az idegenajkú gyermekek, mely okból ezen iskolák a magyarosítás szempontjából is fontos feladatot töltenek be. Ezek az adatok arra is látszanak utalni, hogy az idegen ajkú gyermekek voltak azok, akik az ismétlő tanköteles gyermekek részére szolgáló iskolák hiányában a 12-ik életéven túl semmiféle oktatásban nem részesültek. Ezen iskolák látogatása azonban szorgalmi idő tekintetében — sajnos — nem mondható kielégítőnek. A fiúk ugyanis 20.695, a leányok 111.375 órát mulasztottak. Egy fiúra tehát átlag 71, egy leányra pedig 55 mulasztott óra esik. A mulasztás tehát itt sokkal nagyobb arányú, mint az elemi iskolákban, sőt, minthogy a gazdasági és háztartási iskolák heti óráinak száma alig valamivel több, mint az elemi iskolák tanóráinak egyharmada: mondhatjuk, hogy a mulasztás aránya a fiúknál körülbelül ötször, a leányoknál háromszor akkora. Kedvezőtlen továbbá a mulasztás az igazolatlan órák nagy száma tekintetében is; a leányok ugyanis a mulasztott óráknak egyharmadát, a fiúk éppenséggel kétharmadát nem bírták igazolni, holott ez az arány az elemi iskolákban a fiúknál csak 8, a leányoknál éppenséggel csak 3 százalékot tett. E nagy mulasztások természetes következménye, hogy a tanulásban való előhaladás

sok tekintetben hiányos; a 2.307 tanuló közül 22-öt kellett pótvizsgára, 220-at pedig ismétlésre utasítani. Ha tehát a főváros hatósága azt akarja, hogy azon néprétegek, amelyek részére a gazdasági és háztartási iskolákat felállította, ezen iskolákat tényleg haszonnal látogassák, minden eszközzel oda kell törekednie, hogy ezen iskoláknak látogatását biztosítsa is. Ebben a tekintetben a hatóság ingyen tankönyvek kiosztásával és a szegény gyermekeknek felruházásával is hatékonyan működik közre. Miután pedig ezen iskolákban az oktatás teljesen ingyenes, a látogatottságnak nagyon jelentékenynek kellene lennie.

d) Felső népiskola.

A főváros területén csak egy felső népiskola áll fenn, még pedig a kelenföldi elemi népiskolával kapcsolatban. Itt egy osztályban 15 leány nyert oktatást, ezek közül 13 ingyen tankönyvekben, 2 pedig felruházásban is részesült. Az iskola tanszemélyzete az elemi iskoláéból kerül ki.

e) Polgári iskolák.

A főváros területén jelenleg 42 polgári iskola áll fenn, még pedig 25 községi, 1 állami, 10 felekezeti, 2 egyesületi és 4 magán. Ezen iskolák közül 35 saját, csakis az oktatás céljaira szolgáló épületében van elhelyezve (köztük 14 egyedül, 21 pedig más iskolával együtt), 7 iskola pedig bérházban van elhelyezve, amelyek közt 3 községi iskola is van.

A polgári leányiskolák négy osztályúaknak vannak szervezve; a fiúiskolák tanterve hat osztályra készült ugyan, azonban az V. és VI. osztály felállítása a jelentkező tanulók hiányában csak ritkán válik szükségessé. Az itt tárgyalt tanévben csakis a Wesselényi-utcai iskolában állt fenn az V. osztály, a Német-utcaiban pedig az V. és VI. osztály.

Az iskolák közül 16 fiú- és 26 leányiskola. Ezen iskolákban összesen 317 osztály állott fenn, még pedig 126 fiú- és 191 leányosztály. A leányiskolák nagyobb száma magyarázatát találja abban a körülményben, hogy az aránylag csekély számban létező és a szegényebb sorsú néprétegeknek hozzáférhetetlen felsőbb leányiskolákon kívül a tizedik életévüket meghaladt leányok részére más iskolák egyáltalában nem állanak fenn, az elemi iskolák négy osztályát elvégzett leánynövendékek legnagyobb részét tehát a polgári leányiskolák fogadják be (1.291 felsőbb leányiskolai tanulóval szemben 8.135 polgári leányiskolai tanuló áll.) A létező osztályok számára 374 tanterem áll rendelkezésre. A működő tanteremek száma összesen 562 volt, ú. m. 318 férfi, 244 nő, akik közül csak 7 férfi és 3 nő nélkülözötte a polgári iskolai tanképesítést, még pedig kivétel nélkül felekezeti és magán iskoláknál. Internátussal 11 nem községi tanintézet van összekapcsolva, amelyeknek 483 bennlakó növendéke van.

Az iskolák felszerelése, kivált a községi iskolaké, igen gazdagnak mondható. A 42 iskolában 403 iskolatábla, 64 fali olvasó tábla, 4.277 szemléltető kép, 1.314 fali térkép és 242 egyéb szemléltető taneszköz szolgál az oktatás céljaira, amihez még 219 különböző gyűjtemény járul. Tantestületi könyvtára 26 iskolának van, 29 iskolában pedig ifjúsági könyvtár is van; 13 iskolának egyáltalában semmiféle könyvtára nincs, köztük 2 újonnan felállított községi iskolának sem. A tantestületi könyvtárakban 23.510, az ifjúsági könyvtárakban 30.134 darab könyv, térkép és műlap foglaltatik. A fenntartási költség amazoknál 3.777, emezeknél 8.388 koronát tett. A tantestületi könyvtárak értéke 76.491, az ifjúságiaké 68.250 koronára tehető berendezésükkel együtt. A könyvtárak

forgalma elég élénknek mondható, amennyiben 13.547 tanuló közül 10.693 használta a könyvtárt és az év folyamán 37.964 könyvet olvasott. A tantestületi könyvtárakból 738 olvasó összesen 3.407 művet használt.

A tanulók száma az előző évhez képest lényegesen emelkedett. A tanév folyamán beiratott 5.822 fiú és 8.545 leány, a tanév végén tényleg járt 5.412 fiú és 8.135 leány, vagyis 369 fiúval és 371 leánnyal több mint az előző tanévben. Ezen tanulók a következőképpen oszlanak meg osztályok szerint:

	Fiúk	Leányok
I. osztály	1.588	2.268
II. „	1.531	2.215
III. „	1.218	1.928
IV. „	965	1.724
V. „	84	—
VI. „	26	—

Látható tehát, hogy az iskolába járó tanulók száma már a III. osztályban, de még inkább a IV-ikben erősen csökken, aminek oka részben a különböző szakiskolákba, kereskedelmi s ipariskolákba való átlépésben található.

Az iskolába járó tanulóknak nemzetiség, illetve anyanyelv szerinti megoszlása a magyarságra nézve még kedvezőbb, mint az elemi iskolás gyermekeknél. A fiúknak ugyanis 97,3, a leányoknak 96,8%-a vallotta magát magyar ajkúnak, míg az összes egyéb nemzetiségek százalékos aránya már 2,7, illetve 3,7-et tesz.

A felekezet szerinti eloszlás tekintetében különösen kiemelendő a zsidóknak nagy arányszáma. Míg ugyanis az össznépességben a zsidók 23,5%-al szerepelnek, addig a polgári iskolai fitanulók közt 40,6%, a leányok közt éppen 42,3% izraelita van. Velök szemben a két protestáns felekezet, kivált azonban a római katolikusok a tanulók közt sokkal kisebb arányban szerepelnek, mint amely őket létszámuknál fogva megilletné. Mikép alább, különösen a közép- és felsőbb leányiskoláknál is látni fogjuk, az izraeliták sokkal nagyobb mérvben lépnek az értelmiségi pályákra, mint a többi felekezetek gyermekei, de ez a hajlam már a polgári iskolákban is megnyilatkozik. A polgári iskolai tanulóknak hitfelekezet és nemzetiség szerinti eloszlása ugyanis a következő:

a) Anyanyelv szerint:

	Abszolút számokban		Százalékokban	
	Fiú	Leány	Fiú	Leány
Magyar	5.265	7.876	97,3	96,8
Német	116	196	2,1	2,4
Tót	5	9	0,1	0,1
Egyéb	26	54	0,5	0,7
Összesen	5.412	8.135	100,0	100,0

b) Hitfelekezet szerint:

	Abszolút számokban		Százalékokban	
	Fiú	Leány	Fiú	Leány
Róm. katolikus	2.539	3.796	46,9	46,6
Ág. evangélikus	244	396	4,5	4,9
Református	394	448	7,3	5,5
Izraelita	2.196	3.441	40,6	42,3
Egyéb	39	54	0,7	0,7
Összesen	5.412	8.135	100,0	100,0

A tandíjmentességet a polgári iskolai tanulók is nagy mérvben élvezik, amennyiben 3.016 fiú és 4.206 leány teljes, 832 fiú és 823 leány pedig részleges tandíjmentességet élvezett. E szerint a polgári fiúiskolai tanulóknak 70, a leányoknak 62⁰/₀-a volt tandíjmentes.

A mulasztott órák száma a fiúknál 178.997, a leányoknál 358.794, egy fiúra tehát 33, egy leányra 44 mulasztott óra esik. A leányok mulasztása tehát itt is, mint az elemi iskoláknál, meghaladja a fiúkét; viszont azonban az igazolatlan mulasztások tekintetében a fiúk állanak kedvezőtlenebbül, amennyiben ezek 4.803 órát mulasztottak igazolatlanul, míg a leányok csak 312-öt.

Az ismétlők száma 334 volt, köztük 226 fiú és 108 leány. Pótvizsgára utasítottatott 813 fiú és 565 leány, ismétlésre 240 fiú és 149 leány. Ezen adatokból is látható, hogy a fiúk előmenetele a leányokénál sokkal kedvezőbb: pótvizsgára és ismétlésre utasítottatott ugyanis a fiúk 19·5⁰/₀-a, míg a leányoknak alig 9⁰/₀-a.

Az iskolai jótékonytság úgy a községi, mint a felekezeti iskolákban dicséretes arányban nyilvánul; 5184 tanuló, vagyis az összes tanulóknak 38⁰/₀-a részesült ingyen tankönyvekben, akik között nem kevesebb, mint 23.107 tankönyv osztatott ki. Jóval kisebb mérvű a szegény tanulóknak felruházása, mely úgyszólván kizárólag csakis a felekezeti és egyesületi iskolákban honosodott meg, ahol 385 tanuló, vagyis a tanulók 2·8⁰/₀ ruháztatott fel, közülük 260 teljesen. A felekezeti és egyesületi iskolákban 158 gyermek ingyen étkezésben is részesült.

Az egészségi állapot kedvezőnek mondható. Az összes tanulók közül a tanév folyamán 3 fiú és 9 leány halt meg.

f) Képezdek.

(Lásd az 5. sz. táblát.)

A főváros területén jelenleg összesen 9 képzőintézet áll fenn, még pedig 3 tanító-, 5 tanítónő és 1 tornatanárképző tanfolyam. Ezen tanintézetek közül 4 állami, 4 felekezeti és 1 egyesületi. Ezen intézetekben összesen 41 osztály áll fenn, a tantermek száma 60. A működő tanerők száma 66 férfi és 52 nő, akik egy férfi kivételével mind képesítettek. Az orsz. izraelita tanítóképző intézetet, valamint a tornatanári tanfolyamot kivéve, valamennyi intézet internátussal van egybekötve, a bennlakó növendékek száma 392.

A tanulók száma az év végén 1305 volt, köztük 457 fi- és 848 nőnemű. A növendékek közül 1.230, vagyis 94·3⁰/₀ vallotta magát magyarnak, 46 német, 6 tót és 23 egyéb anyanyelvű volt. Felekezetre nézve volt köztük 877 róm. katolikus, 79 ágostai hitvallású evangélikus, 126 református, 187 izraelita és 36 egyéb. 27 leánynövendéket kivéve, akik az Erzsébet-nőiskolát látogatják, valamennyi tandíjmentes volt.

4. Középiskolák.

(L. a 6. és 7. sz. táblát.)

a) A középiskolák általában.

A fennálló középiskolák száma 29, még pedig 17 gimnázium, 5 reáliskola és 7 felsőbb leányiskola. Az előző évhez képest az intézetek száma kettővel gyarapodott, ú. m. a magyar kir. állami, valamint a IV. ker. községi felsőbb leányiskolával kapcsolatos leánygimnáziumokkal, amelyek az 1905/1906. tanév óta mint önálló gimnáziumok szerepelnek.

Ezek szerint jelenleg a felsőbb leányiskolákat is beszámítva 16 állami, 5 községi, 5 felekezeti, 1 egyesületi és 2 magánközépfiskola létezik a fővárosban. Az ezekre vonatkozó főbb adatok a következők:

	Iskolák száma	Osztályok száma	Tanerők száma	Tanulók száma
Gimnáziumok	17	165	419	8.096
Reáliskolák	5	58	171	2.542
Felsőbb leányiskolák	7	51	146	1.291
Összesen	29	274	736	11.929

b) Gimnáziumok.

A fővárosban az 1905/6. évben 17 nyilvános gimnázium állott fenn, még pedig 11 állami, 1 községi, 3 felekezeti, 1 egyesületi és 1 magán, közülök 14 fiú- és 3 leánygimnázium. Ezen intézetekben összesen 165 osztály állott fenn, amelyeknek ugyanannyi tanterem állott rendelkezésükre. A működő tanszemélyzet 419 főre rúgott, kik közt 101 hitoktató és 4 női tanerő van. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a tanerők tényleges száma a kitüntetettnél kisebb, amennyiben ugyanis a hitoktatók több tanintézetben közösek és így míg intézetenkénti részletezésük 101-et tesz, addig — a gimnáziumokat és reáliskolákat összefoglalva, valósággal csak 56 hitoktató működik, még pedig 20 róm. katolikus, 1 gör. katolikus, 5 görög keleti, 7 ág. hitv. evangélikus, 6 református, 1 unitárius és 16 izraelita. Megjegyzendő továbbá, hogy az egyesületi és magánintézetekben működő tanerők egy része más (állami és községi) iskolákban is tanít és így szintén kétszeresen van számba véve, valamint, hogy az újonnan létesült állami és községi leánygimnázium tanszemélyzetét amely a velők kapcsolatos felsőbb leányiskolákéval közös, itt egyáltalában nem vettük figyelembe.

A középiskolák kivétel nélkül jól vannak felszerelve tanszerekkel, gyűjteményekkel és könyvtárakkal. Kimutatásaink csakis az utóbbiakra terjednek ki, de e tekintetben sem teljeseek, amennyiben néhány intézettől könyvtárára vonatkozó adatokat beszerezni nem sikerült. 11 intézet tanári könyvtára összesen 79.060 drb könyvet foglal magában. (Leggazdagabb a tanárképző intézet gyakorló főgimnáziumának könyvtára 14.322, az ág. hitv. evang. főgimnázium könyvtára 13.701 és a II. ker. kir. kath. főgimnázium könyvtára 11.119 kötetel). Ugyanezen intézetek ifjúsági könyvtárai 28.629 kötetből állanak, közülök leggazdagabb a VII. ker. állami főgimnázium ifjúsági könyvtára 7.791 és az V. ker. állami főgimnázium ifjúsági könyvtára 4.792 kötetel.

A beírt tanulók száma 8.608-ra rúgott, tehát hatszázzal több mint az előző évben. A tanév végén tényleg iskolába járt 8.096, tehát 547-el több mint az előző évben. Ezen tanulók közt volt 7.420 fiú és 676 leány. A leánytanulók számának emelkedése az 1896/97 tanévtől kezdve, amidőn a leányoknak latin irányú oktatása kezdetét vette, a következő adatokból ítélhető meg:

	M. kir. áll. leánygimnázium ¹	IV. ker. közs.	Nőképzőegyleti leánygimnázium	Egyéb gimnáziumok	Mindössze
1896/97	—	9	81	1	91
1897/98	43	15	146	9	213
1898/99	74	5	213	11	303
1899/00	109	16	284	27	436
1900/01	127	50	302	28	507

¹ Az 1904/905. tanévig ez a két tanintézet, mint a felsőbb leányiskolák testvérintézete szerepelvén, külön nem volt kimutatva és latin-tanfolyamának növendékei is a felsőbb leányiskolák tanulói közt szerepeltek.

	M. kir. áll. leánygimnázium	IV. ker. közs.	Nőképzőegyleti leánygimnázium	Egyéb gimnáziumok	Mindössze
1901/02	136	31	330	33	530
1902/03	152	89	353	25	619
1903/04	135	111	378	40	664
1904/05	150	122	393	6	671
1905/06	136	125	404	11	676

Az egyes osztályok látogatottsága az I. osztálytól kezdve fokozatosan csökken. Míg az I. osztályban a tanév végén 1.495 tanuló járt, addig a VI. osztálytól kezdve a tanulók száma már csak 700 körül van, sőt a VII.-ben 657-re száll alá. Más az eloszlás, ha csak a leánytanulókat vesszük szemügyre, akik ugyanis a felsőbb osztályokba nagyobb számmal jártak, mint a négy alsó osztályba, minthogy jó részök a felsőbb leányiskola négy osztályának befejezésével lépett át a leánygimnázium V. osztályába.

A tanulók nemzetiségét tekintve a magyar ajkúak 7.840 fővel, vagyis 97⁰/₀-al szerepelnek. A fennmaradó csekély töredékben van 153 német, 18 tót, 12 oláh, 59 horvát és szerb és 14 egyéb nyelvű. Hitfelekezeti tekintetében van köztük 3.391 római katolikus, 42 gör. katolikus, 71 gör. keleti, 600 ág. hitv. evangélikus, 714 református, 30 unitárius és 3.247 zsidó. A tanulóknak tehát 41·9⁰/₀-a római katolikus, 40⁰/₀ izraelita, 7·4 ág. hitv. evangélikus és 8·8 református. Más azonban a felekezeti eloszlás a két nem közt. Míg ugyanis a fiúk közt a római katolikusok vannak relatív többségben és a zsidók 40⁰/₀-al szerepelnek, addig a leányok közt a zsidók aránya 49·5⁰/₀-ra emelkedik és a katolikusok alig egy harmadát teszik a leánytanulóknál.

Érdekesek azon adatok, amelyek a tanulók szülőinek foglalkozására vonatkoznak, tehát azon társadalmi rétegekre, amelyekből a tanulók kikerülnek. Általában mondhatjuk, hogy a tanulók legnagyobb számmal a köz- és magántisztviselői és egyéb értelmiségi körökből kerülnek ki. Aránylag számos tanulót szolgáltatnak a kiskereskedéssel és kisiparral foglalkozók is. A leányok közül azonban ezek az utóbbi ágak kisebb számmal szerepelnek, úgy hogy mondhatjuk, hogy a leánytanulók túlnyomó részben az értelmiség, a nagyiparosok és nagykereskedők, valamint a magánzók köréből, tehát leginkább a vagyonosabb társadalmi osztályokból valók, míg ezzel szemben a szegényebb néprétegek leányai csak csekély számmal lépnek a középiskolákba.

Adataink azt mutatják, hogy előmenetel tekintetében a leányok határozottan túltesznek a fiúkon. Míg ugyanis a fiúk közt a tiszta jeles előmenetelűek aránya csak 6·8⁰/₀, addig a leányok közt ez az arány 24·4⁰/₀-ra emelkedik. Azon tanulók pedig, akik minden tantárgyból legalább jó eredményt értek el, a fiúk közt 18·3⁰/₀-al, a leányok közt ellenben 39·4⁰/₀-al vannak képviselve. Ezzel szemben elégtelen osztályzatot tüntet fel egy vagy több tantárgyból a fiúk közül 20⁰/₀, a leányok közül azonban csak 5⁰/₀. Hasonló arányt mutatnak az érettségi vizsgálatok is. Az érettnak nyilvánított fiúk közt 18·3⁰/₀ volt jelesen érett, míg a leányok közt 48·1⁰/₀. Az egyszerűen érettnak nyilvánítottak aránya a leányok közt 21·5, míg a fiúk közt 56·8⁰/₀.

Az érettnak nyilvánított fiútanulók közül legtöbben a jogi (208), orvosi (77), bölcsészeti (56), mérnöki (55) és hivatalnoki (52) pályára lépett. A leányok közül 27-en a bölcsészettudományi, 9 az orvostudományi és 1 a művészeti pályára lépett; kettő pályát még nem választott, 40 pedig tanulmányait nem folytatja.

c) Reáliskolák.

A reáliskolák száma 5, köztük 3 állami és 2 községi. Ezen iskolákban 58 osztály áll fenn ugyanennyi tanteremmel. A tanerők száma összesen 171, köztük 39 hitoktató.

Ezen tanintézetek tanári könyvtárai (az V. ker. állami főreáliskolát kivéve, amelyre vonatkozólag adatok nem állnak rendelkezésünkre) 27.725, ifjúsági könyvtárai 12.816 kötetből állanak.

A tanév folyamán beiratott 2.722 tanuló (kizárólag fiú), a tanév végén 2.542 járt iskolába. Az osztályok látogatottsága a IV. osztályig elég nagy, az V. osztályba való átlépésnél hirtelen csökken, de ezentúl a magasabb osztályokban is majdnem változatlanul megmarad.

Nemzetiség szerint van a tanulók közt 2.444 magyar (96·2%), 83 német, 1 oláh, 4 horvát-szerb és 10 egyéb nemzetiségű. Felekezetre nézve viszonylagos többségben vannak a zsidók (1.129), akik az összes tanulóknak közel felét (48·3%-át) teszik; a katolikusok 44·3, az ág. hitv. evangélikusok 5·7, a reformátusok 4·3%-al szerepelnek.

Nagy különbséget észlelhetünk a gimnáziumi tanulókkal szemben azonos társadalmi osztályok tekintetében, amelyekből a reáliskolai tanulók kikerülnek. Míg a gimnáziumoknak főleg az értelmiségi osztályok szolgáltattak nagy járulékot, addig a reáliskolai tanulók közt leggyakoribbak a kisiparosok, kiskereskedők és magántisztviselők gyermekei, akik mellett a személyes szolgálati keresetek, továbbá az ipari és kereskedelmi alkalmazottak gyermekei szerepelnek nagy számmal. Általában véve tehát úgy látszik, hogy a reáliskolákba inkább a kisebb keresetű és szegényebb sorsú néposztályok küldik gyermekeiket, míg a gimnáziumokat az értelmiségi keresetek és vagyonosabb ipari- és kereskedelmi osztályok gyermekeinek nagy odaözlése jellemzi.

A tanulók előmenetele egészben véve sokkal kevésbé kielégítő, mint a gimnáziumokban; míg amott a tiszta jeles osztályzatok aránya 6·8% volt, addig a reáliskolákban csak 2·5%; a legalább jó osztályzatúak aránya 18·3%-al szemben a reáliskolákban csak 11·1%; általánosan elégséges osztályzatú eredményt ért el a gimnáziumokban 54·9, a reáliskolákban 62·2%; egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert amott 20%, itt 24·2%.

Ez a kedvezőtlen arány az érettségi vizsgálatok eredményében is kifejezésre jut. A gimnáziumokban a tanulók 18·3%-a nyilvánított jelesen érettnak, a reáliskolákban ellenben csak 15·5, az egyszerűen érettek aránya pedig (66·8) éppen 10%-a nagyobb a reáliskolákban, mint a gimnáziumokban.

A pályaválasztás tekintetében is természetesen, nagy különbségek mutatkoznak a gimnáziumok és reáliskolák tanulói közt. A reáliskolák tanulói a műegyetemen kívül főleg a gyakorlati pályákra (tisztviselői, ipari, katonai pályákra stb.) lépnek, de nem hiányoznak olyan tanulók sem, akik a reáliskolából a jogi, bölcsészeti, sőt orvosi pályára is átlépnek.

d) Felsőbb leányiskolák.

A felsőbb leányiskolák száma 7, köztük 2 állami, 2 községi, 2 felekezeti és 1 magán-tanintézet. Az osztályok száma 44, a tantermeké 51. Ezen iskolákban összesen 146 tanerő működik, köztük 45 férfi és 101 nő, akik 4 fi- és 9 nőtanerő kivételével mind oklevelesek. Az iskolák fel vannak szerelve 59 iskolai táblával, 2.118 szemléltető képpel, 587 fali térképpel, 22 földgömbbel stb. Három tanári könyvtárban 7.136, négy ifjúsági könyvtárban 4.038, az angolkisasszonyok könyvtárában pedig 3.295 drb könyv foglaltatik.

A tanév folyamán 1.322 növendék iratkozott be, akik közül az év végén 1.291 járt. Ezen tanulók majdnem kivétel nélkül magyarajkúak, felekezetre nézve pedig 51% róm. katolikus, 31·7% izraelita, 6·2% ág. hitvall. evangélikus és 5·8% református. A tanulók összesen 75.567 órát mulasztottak, egyre tehát átlag 59 mulasztott óra jut. Igazolatlan mulasztás nem fordult elő.

A tandíjmentességet ezen iskolákban is nagy mérvben élvezték a növendékek, amennyiben 18,6% teljesen, 20% pedig részben volt felmentve a tandíjfizetés alul. A tanulók előmenetele általában véve nagyon kedvező. A pótvizsgára, ill. ismétlésre utasítottak csak 2,8%-át teszik az összes tanulóknak.

5. Szakiskolák.

(Lásd a 8—11. számú táblákat.)

a) A szakiskolákról általában.

A fennálló szakiskolák száma jelenleg 117, még pedig 79 ipari és kereskedelmi iskola, 3 gazdasági iskola, 2 katonai intézet, 22 művészeti iskola és 11 egyéb iskola. Az előző évhez képest az ipar- és kereskedelmi iskolák száma eggyel, a művészeti iskoláké kettővel és az egyéb szakiskoláké eggyel emelkedett. Az ezen iskolákra vonatkozó főbb adatok a következők:

	Iskolák száma	Osztályok száma	Tanerők száma	Tanulók száma
Ipari és kereskedelmi iskolák	79	510	984	17.447
Gazdasági iskolák	3	11	42	482
Katonai iskolák	2	13	81	630
Művészeti iskolák	22	—	259	3.644
Egyéb szakiskolák	11	—	90	565
Összesen	117	534	1.456	22.768

b) Ipari és kereskedelmi iskolák.

Ezen iskolák száma összesen 79, még pedig 27 szakiskola és 52 tanonciskola. A szakiskolák közt van 11 ipari és 16 kereskedelmi, amazok közt 6 állami és 5 községi, a kereskedelmiek közt 1 állami, 10 községi, 3 egyesületi és 2 magániskola.

Az ipariskolák közé tartozik az országos magyar kir. iparművészeti iskola, a magy. kir. állami felső ipariskola, a magy. kir. áll. felső építőipari iskola, a magy. kir. mechanikai és óráipari szakiskola és két állami nőipariskola, továbbá a községi iparrajziskola, a községi nőipariskola és 3 községi felsőruha-varró tanfolyam. Ide sorolandó továbbá az állami felső ipariskolában fenntartott 7 különböző ipari szaktanfolyam is, mely utóbbiak azonban külön iskoláknak nem tekinthetők. Ezen iskolákban összesen 75 osztály áll fenn (köztük 14 leányok részére) 95 tanteremmel. A tanítást 143 férfi és 36 női erő végzi.

Az év folyamán beiratkozott 3.036 fiú és 668 leánytanuló. A tanév végén azonban tényleg csak 2.659 fiú- és 555 leánytanuló látogatta ezen tanintézeteket. A tanulók anyanyelvre nézve túlnyomó részben magyarok, felekezet tekintetében pedig legnagyobb számban katolikusok, az izraeliták arányszáma 23,6%.

A kereskedelmi szakiskolák közé tartozik a keleti kereskedelmi akadémia, a kereskedelmi akadémia, 3 községi felső kereskedelmi iskola és 2 magán felső ker. iskola, 7 községi női keresk. tanfolyam és 2 egyesületi tanfolyam.

Ezen iskolákban összesen 67 osztály állott fenn (köztük 13 nők részére) 78 tanteremmel. A működő tanszemélyzet 218 férfi és 19 női tanerőből állott. A tanév folyamán 2.374 fiú- és 677 leánytanuló iratkozott be, akik közül a tanév végén 2.171 fiú- és 633 leánytanuló látogatta ezen iskolákat. Anyanyelvre nézve ott is túlnyomók a magyarok, felekezet tekintetében pedig a zsidók, akik a tanulóknak 57,1%-át teszik.

Az iparostanoncz iskolák száma összesen 45, köztük 3 állami, 39 községi 1 egyesületi és 2 magániskola. Ezen iskolákban összesen 323 osztály állott fenn, kizárólag fiúk részére s a tanításra összesen 455 tanterem állott rendelkezésre, 12 kivételével valamennyi az elemi iskolák tanterme. A működő tanerők is (501) túlnyomóan az elemi iskolák tanszemélyzetéből kerülnek ki és csak 33 egyéb tanerő működik a nem községi iparostanoncz-iskolákban.

Az iparostanoncz-iskolákban a tanév folyamán 12.963 fiú iratkozott be, a tanév végén tényleg jártak száma 10.057, akik túlnyomó részben 13—17 éves korban állanak, de az ennél idősebbek száma is elég nagy (689). A tanulók 92·1⁰/₀-a magyar, 4·8⁰/₀-a német, 1·7⁰/₀-a tót. A felekezetek közül legmagasabb a róm. katolikusok száma (69⁰/₀), az izraeliták aránya itt csak 15·5⁰/₀, a reformátusoké 9⁰/₀. Az összes tanulók tandíjmentesek.

Előrehaladás tekintetében a viszonyok meglehetősen kedvezőtlenek, amennyiben a tanulóknak teljes egy ötöde pótvizsgára vagy ismétlésre utasított és a tényleg ismétlők száma is megközelíti a 15⁰/₀-ot.

Az iparostanoncz-iskolák szervezete tekintetében legjelentékenyebb esemény volt a községi iparostanoncz-iskoláknak szakirányúvá való szervezése, mely abból áll, hogy egyes általános irányú iskolákon kívül a legtöbb iskola tanulói ipari szakok szerint vonattak össze, miáltal az ipari szakképzés intenzitása lényegesen emeltetett.

A kereskedelmi tanoncziskolák száma csak 7, köztük 6 községi és 1 magánintézet. Ezen intézetekben 67 tanerő működik, akik 10 kivételével valamennyien a községi elemi iskolák tanszemélyzetéből kerülnek ki. 45 osztályban (49 tanterem) összesen 1.372 kereskedőtanoncz nyert oktatást. A tanév folyamán beiratkozottak számához (1.923) viszonyítva az év végén tényleg járó tanulók száma nagyon csökken; látható tehát, hogy itt az év folyamán való kimaradás még sokkal nagyobb mérvű, mint az iparostanoncz-iskolákban. Míg amott a beírt tanulók 78⁰/₀-a járt az év végéig, addig a kereskedelmi tanoncz-iskoláknál ez az arány már csak 71⁰/₀. A tanulók majdnem kizárólag magyarok, felekezetre nézve több mint 58⁰/₀ izraelita. Előmenetel tekintetében a viszonyok itt sem jobbak, mint az iparostanoncz-iskolákban. A pótvizsgára vagy ismétlésre utasítottak aránya meghaladja a 18⁰/₀-ot, az ismétlők száma azonban kisebb mint az iparostanoncz-iskolákban, amennyiben csak 6·2⁰/₀-ra rug.

c) Gazdasági tanintézetek.

A fővárosban 3 ilyen intézet áll fenn, u. m. a magy. kir. állatorvosi főiskola, amely 1787-ben keletkezett, a m. kir. kertészeti tanintézet és a m. kir. felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam. Ezen intézetekben 11 osztályban 42 tanár működik. A tanév végén 482 tanuló látogatta ezen intézeteket, akik közül 88⁰/₀ magyar s felekezet tekintetében 46·6⁰/₀ izraelita (az állatorvosi főiskolában 55⁰/₀). A tanulók közül 79 teljesen tandíjmentes, 49 pedig a fél tandíj elengedésében részesült. Az állatorvosi főiskolában 54, a kertészeti tanintézetben 11 képesítő oklevél adatott ki. Ezen intézetek könyvtárai 12.862 kötetet tartalmaznak, amelyből az állatorvosi főiskola könyvtárára 9.351 esik.

d) Katonai iskolák.

A főváros területén két katonai intézet áll fenn, ú. m. a közöshadseregbeli gyalogsági hadapródiskola és a honvédségi Ludovika Akadémia.

A közöshadseregbeli gyalogsági hadapródiskolát összesen 293 növendék látogatta, kik közt 217 magyar honosságú. Anyanyelvre nézve a növendékek 82⁰/₀-a magyar, amely alacsony arány onnan van, hogy ezen iskolák nemcsak a fővárosból,

hanem túlnyomó részben az ország különböző részeiből nyerik növendékeiket. A növendékek valamennyien részesülnek magyar nyelvi oktatásban, közülök 40 jeles, 150 jó, 98 kielégítő és 5 elégtelen osztályzatot nyert.

A honvédségi Ludovika-Akadémiában, mely törzstiszti tanfolyamra, felső tiszti tanfolyamra és a tulajdonképeni tisztképző tanfolyamra oszlik, összesen 337 növendék volt, 14 kivételével mind magyar ajkú. Vallásra nézve a növendékek 67⁰/₀-a róm. katolikus, jelentékeny továbbá a reformátusok és ágost. hitv. evangélikusok száma is, a zsidók száma (3) az 1⁰/₀-ot sem éri el.

A két intézetben jelentékeny könyvtárak állanak fenn: a hadapród iskola könyvtára 3.665, a Ludovika Akadémia könyvtára 11.500 kötetet számlál. Ezen kívül mindkét iskolának, de különösen az utóbbinak jelentékeny térkép- és műlapgyűjteménye is van.

e) Művészeti iskolák.

Ezek száma 22, köztük van 5 képzőművészeti iskola, ú. m. a két festészeti és a szobrászati mesteriskola, a m. kir. női festőiskola és az orsz. mintarajziskola s rajztanárképző, továbbá 12 zenészeti intézet, köztük mint legjelentékenyebb, az orsz. magy. kir. zeneakadémia és a nemzeti zenede, végül 5 színészeti tanintézet, köztük az orsz. magy. kir. színművészeti akadémia. Ezen intézetekben összesen 259 tanerő működik, köztük 65 nő. A növendékek száma 3.644, ú. m. 1.745 fi és 1.899 nő.

f) Vegyes szakiskolák.

A fővárosban 11 ilyen iskola áll fenn; ezek közé tartoznak a közigazgatási, a posta- és távirtda-, a vasúti tisztképző és a hajóstiszti tanfolyamok, a m. kir. bábaképző intézet és a betegápolónői tanfolyam, két katonai előkészítő iskola, a magyar háztartási iskola, a gyógy-paedagógiai tanítóképző tanfolyam és a dadogók oktatására képesítő állami tanfolyam. Ezen intézetekben összesen 90 tanerő (köztük 3 nő) működik, a növendékek száma pedig 565, ú. m. 346 fi és 219 nő.

6. Felső tanintézetek.

(Lásd a 12—13. sz. táblákat.)

Fővárosunkban a felső oktatás körébe tartozó 7 főiskola áll fenn, ú. m. 5 hittani intézet, a m. kir. tud. egyetem és a József-műegyetem.

a) Hittani tanintézetek.

Az 5 intézetben összesen 29 tanerő működik és 233 növendék nyert oktatást és kiképzést. Az 5 hittani intézet közül 3 róm. katolikus, 1 református és 1 izraelita jellegű. Nyelvre nézve a hallgatók 2 kivételével mind magyarok, felekezetre nézve pedig 66 római katolikus, 76 református és 91 izraelita. Jelentékenyek ezen intézetek könyvtárai, amelyek összesen 39.218 kötetből állanak, köztük legnagyobb az országos rabbiképző intézet könyvtára, 17.628 kötettel.

b) A budapesti m. kir. tudom. egyetem.

A m. kir. tudomány egyetem négy karában összesen 438 tanerő működik, ú. m. 93 rendes tanár, 38 rendkívüli tanár, 3 helyettes tanár és 133 magántanár; ezekenkívül mint

szaktanító, adjunktus és tanársegéd, összesen 171 egyén működik. A hallgatók számát tekintve a budapesti tud. egyetem nemcsak a fővárosnak legnépesebb tanintézete, de egyúttal az összes létező főiskolák közt is a leglátogatottabbak közé tartozik. A hallgatók száma évről-évre fokozatosan és következetesen emelkedik és míg tíz évvel ezelőtt (1896/97-ben) csak 4.741-et tett, addig 1901-ben már 5.661 hallgató iratkozott be, az 1905/6 tanév I. felében pedig már 6.692-re rúgott ezeknek száma. Ez a nagy emelkedés azonban korántsem oszlik el az egyes karok közt egyenletesen, sőt hosszabb idők folyamán sem alakult ki egyöntetűen a különböző karokon. Legegyenletesebb az emelkedés a jogi karon, ahol a hallgatók száma az utolsó évtized folyamán fokozatos szabályszerűséggel emelkedett 2.868-ról 3.345-re. Az orvostudományi karon az emelkedés szintén nagy, t. i. 707-ről 1.095-re, de az orvostanhallgatók létszáma rendkívül nagy hullámzásokat tüntet fel, így a múlt évtized végén egészen 573-ig szállt alá. Aránylag legnagyobb az emelkedés a bölcsészeti karon, melynek tíz évvel ezelőtt csak 557 hallgatója volt, ma pedig ezek száma 1.349, tehát jóval több, mint az akkori létszám kétszerese, de mégis 87-el kevesebb, mint az eddigi abszolút maximumot feltüntető 1903/4. tanévben. Jelentékeny az emelkedés a gyógyszerészek közt is, míg a hittudományi kar hallgatóinak száma majdnem változatlan maradt.

Minthogy a tudományegyetem az ország egész területéről nyeri hallgatóit, ezek anyanyelvi megoszlása is nagyon változatos s a magyarajkúak arányszáma (90 4°%) kisebb, mint a többi iskolákban. Felekezet tekintetében a római katolikusok és a zsidók adják a túlnyomó többséget, amazok 43,1, emezek 34,5^o%-al. E tekintetben azonban az egyes karok közt nagy különbségek észlelhetők, kivált a zsidók arányszáma tekintetében. Ez az arányszám ugyanis a bölcsészeti karon 21,8, a gyógyszerészhallgatók közt 31,6, a jogi karon 35,2^o%, míg az orvosi karon 51,2^o%-ot tesz, jeléül annak, hogy a zsidóság nagy mérvben tódul az értelmiségi, kivált pedig a jogi és orvosi pályákra.

Az 1895/6 tanév óta az egyetem orvosi és bölcsészeti kara a nők számára is megnyílt. Míg az első években csak szórányosan jelentkeztek női hallgatók, számuk az 1901/2 tanévben már meghaladja a százat és 1903/4-ben 185-tel elérte a maximumot; ma 176 nőhallgató van az egyetemre beírva. A nőhallgatók leginkább a bölcsészeti karral keresik fel, de elég számosak az orvosi karon is. Az utolsó tanév II. felében a bölcsészeti karon 129, az orvostudományi karon 41, a gyógyszerészhallgatók közt 6 nőhallgató jelentkezett, a hallgatóknak azonban elég jelentékeny része (így a folyó tanévben 43) csak rendkívüli hallgatóként iratkozott be az egyetemre. A nőhallgatóknak 94,3^o%-a magyarajkú, felekezetre nézve pedig közel fele t. i. 46°% izraelita.

Érdekesekek azok az arányszámok is, melyekkel az egyes társadalmi osztályok az egyetemi hallgatók számához hozzájárulnak. A fihallgatók egy jó harmada az értelmiségi osztályokból, több mint negyede pedig a kisiparosok köréből kerül ki. Ezzel szemben a nőhallgatók 41°%-át az értelmiségi keresetekhez tartozó családok adják, míg a kiskereskedők és kisipari foglalkozások itt csak 20°%-al vannak képviselve. Úgy látszik tehát, hogy leginkább az értelmiségi körök azok, amelyek leányaikat az egyetemre küldik.

Nem érdeknélküli az a kérdés sem, hogy maga a főváros tulajdonképpen mekkora hányadát szolgáltatja az egyetemi hallgatóknak? Erre vonatkozólag azt mutatják adataink, hogy a budapesti illetőségű egyetemi hallgatók átlag csak $\frac{1}{5}$, vagy $\frac{1}{6}$ részét teszik az összes hallgatóságnak, de hogy ez az arány az utolsó években erősen emelkedett.

Az utolsó öt évben például a helybeli hallgatók száma az összes hallgatósághoz viszonyítva a következő volt:

	Összesen	%
1901/2	610	8.8
1902/3	660	11.9
1903/4	838	14.3
1904/5	1.232	20.9
1905/6	1.047	17.2

Táblázatainkban részletesen számolunk be az egyetemi vizsgálatok, szigorlatok és képesítések eredményeiről. A jogi karon 2.963 vizsgálat és 1.794 szigorlat tartott, az orvosi és bölcsészeti karon 421 vizsgálat és 1.127 szigorlat. A vizsgálatok eredménye azonban éppenséggel nem mondható kielégítőnek; aránylag még legkedvezőbb a gyógyszerészeti elővizsgálatok eredménye, amely 84.3%-ban volt kedvező; az orvosi szigorlatok közül már csak 70.7% fogadtatott el, a jogi szigorlatoknak 61%-a, a jogi vizsgálatoknak meg éppen csak 56.5%-a volt elfogadható. Legkedvezőbb volt az arány a bölcsészeti szigorlatoknál, melyeknek ugyanis 91.7% találtatott elfogadhatónak.

Az egyetemen a tanév folyamán összesen 678 tudori, illetve gyógyszerész-mesteri oklevél állítottatott ki, még pedig 4 hittudományi, 8 kánonjogi, 235 jogi, 65 államtudományi, 142 orvosi, 11 gyógyszerészeti és 64 bölcsészettudori oklevél. Ezenkívül jogi államvizsgálatot tett 8, államtudományi vizsgálatot 52 egyén, 89 gyógyszerész pedig gyógyszerész-mesteri oklevelet nyert.

A bölcsészeti karnak tanári pályára lépő hallgatói a középiskolai tanárvizsgáló bizottság előtt tesznek képesítő vizsgálatot; ezeknek eredménye a nyelvtudományi és történelmi szak mindegyik fokán kedvezőbb, mint a mennyiség- és természettudományi szakon. A nyelvtudományi és történelmi szakon ugyanis az alapvizsgák 70.7, a szakvizsgák 82.3%-ban fogadtattak el, míg a mennyiség- és természettudományi szakon csak 66.7, illetve 77.8% volt kielégítő. Legkedvezőbb az eredmény a paedagógiai vizsgálatnál, melynél az esetek 93.3%-a volt elfogadható. Megjegyzendő azonban, hogy a középiskolai tanári vizsgáló bizottság előtt nemcsak az egyetem bölcsészeti karának hallgatói, de a műegyetem azon hallgatói is tesznek vizsgálatot, akik a tanári pályára lépnek. Ezenkívül a kereskedelmi alap- és szakvizsgálatot is ezen bizottság előtt teszik le s ezen vizsgálatoknak 80, illetve 75% volt kielégítő. A középiskolai tanárokat vizsgáló bizottság állítja ki a tanári oklevelet is. Az utolsó tanévben 154 középiskolai és 13 felsőkereskedelmi iskolai tanári oklevél állítottatott ki.

Az egyetemi hallgatók segélyezési ügye jelentékenynek mondható. Az I. félévben 423, a II-ban 433 hallgató részesült ösztöndíjban s a kiosztott ösztöndíjak összege 208.415, illetve 215.005 koronára rúgott. Ezenkívül 21.500 korona osztatott ki jutalmak és pályadíjak címén. A tandíjmentes hallgatók száma is elég tekintélyes. Az I. félévben 782, a II-ban 967 hallgató tandíja engedtetett el egészen, 287, illetve 253-é pedig részben. Az ekként elengedett tandíj az egész év folyamán meghaladta a 150.000 koronát. Megemlítenédő, hogy a tandíj elengedése leginkább a bölcsészeti és jogi karon ér el nagy arányokat. A II. félévben például az orvoskari hallgatóknak 8.6%-a, a jogi karon 10.8%, a bölcsészeti karon ellenben 37.9% volt teljesen tandíjmentes. A bölcsészeti karon elengedett tandíjak mennyisége absolute is nagyobb volt a többi karokénál, amennyiben ezen félévben 40.163 koronát tett, míg a sokkal népesebb jogi karon csak 31.162 koronát. Ez az arány abban találja magyarázatát, hogy a bölcsészeti karra sokkal nagyobb mértékben iratkoznak be a kevésbé vagyonos, vagy egészen vagyontalan társadalmi osztályok gyermekei, mint a többi fakultásokra.

Az egyetemi könyvtárt az 1906. naptári év folyamán összesen 3.039 olvasó (egyén) látogatta, ezek közül 2.449 volt egyetemi hallgató. Ez utóbbiak tehát az összes egyetemi hallgatóknak csak 36.6%-ot teszik; a látogatottság tehát az egyetemi hallgatók részéről nagyon mérsékeltnek mondható, egyes karokon pedig határozottan csekély. Majdnem teljesen hiányoznak az olvasók között a gyógyszerészhallgatók (196 hallgató közül csak 2 olvasó.)

Csekély a látogatottság még a hittudományi karokon is (83 hallgató közül 6), amely csekély arány azonban onnan magyarázható, hogy a hittudományi kar hallgatói, akik kivétel nélkül a papneveldeknél laknak, ezen intézetek saját könyvtárait használhatják. A jogászok és orvostanhallgatók alig több mint harmadrésze (37%) szerepel az egyetemi könyvtár olvasói közt. Ezzel szemben a bölcsészethallgatóknak több mint fele, t. i. 57·2% látogatta az egyetemi könyvtárt.

Az 1906. évben a látogatók összes száma 59.532 volt. akik az olvasóteremben 57.946 könyvet használtak. Elég jelentékeny még a házon kívül való kikölcsönzés, valamint a tanári dolgozó- és folyóirat-terem látogatottsága is.

c) József-műegyetem.

Magyarország ezen egyetlen műegyetemében összesen 137 tanerő működik, ú. m. 33 rendes, 7 rendkívüli, 10 helyettes és 16 magántanár, továbbá 71 tanársegéd, adjunktus és tanító.

Az intézet látogatottsága a múlt évtized végén érte el maximumát (az 1900/901. tanév I. felében 1.807, II. felében 1.565 hallgatóval), a műegyetem hallgatóinak száma azóta állandóan csökken és az utolsó tanévben már csak 1.353, illetve 1.248 hallgató volt beírva. Ezen csökkenés az általános- és a vegyészeti szakosztályt kivéve minden szakosztályon egyformán észlelhető, aránylag legerősebb azonban az építészeti szakosztályon, ahol a hallgatók száma az utolsó évtized folyamán majdnem a felére szállt alá.

A hallgatók anyanyelv és felekezet szerinti megoszlása nagyjában hasonló az egyetemnél említett viszonyokhoz; a hallgatók 90%-a magyar nyelvű. Felekezetre nézve 38·9% római katolikus, 7·5% ág. hitv. evangélikus és református, 40·7% izraelita.

A helybeli illetőségű hallgatók aránya, mely az egyetemen 17%, a műegyetemen 23·8% volt. A társadalmi osztályok közül, amelyekről a műegyetemi hallgatók kikerülnek, legnagyobb kontingens a kisiparosok és kiskereskedők, melyek a hallgatóknak 30·8%-át szolgáltatják, valamint az állami tisztviselők, akiknek köréből a műegyetemi hallgatók 15·4%-a kerül ki. A többi társadalmi osztályok közül még csak a magántisztviselők és egyéb értelmiségi keresetek szerepelnek jelentékenyebb százalékkal.

A műegyetemen a tanév folyamán 10.766 colloquium és 683 szigorlat tartottat, amelyek közül 680, illetve 75·4% fogadtatott el. Ez az arány a szigorlatok tekintetében állandóan a vegyészeti szakosztályban, a colloquiumok tekintetében pedig az építészeti szakosztályban szokott a legkedvezőbb lenni. Oklevelet mindössze 247 hallgató nyert. Legtöbben gépész-mérnöki és mérnöki oklevelet szereztek.

7. Emberbaráti intézetek.

Az emberbaráti intézetek közé soroljuk az érzéki- és értelmi fogyatkozásban szenvedők részére fennálló intézeteket, ú. m. a vakok, a siketnémák, a hülyék és gyengeelméjűek nevelésére szolgáló intézeteket, valamint a nyomorék-gyermekek otthonát. Összesen 8 ilyen intézet áll fenn. Ezen intézetekben az év végén mindössze 434 fiú és 267 leány ápolatott, akik közül 313 fiú és 202 leány ingyenes gondozást nyert. A növendékek túlnyomó része (61%) idegen (nem budapesti) illetőségű; felekezetre nézve van köztük 65% róm. katolikus, 15·8% ág. hitv. evangélikus és református és 31% izraelita. A növendékek oktatásában és nevelésében 46 férfi és 15 nő működik közre, akik mellett még 86 egyén foglalkozik ezen szerencsétlen gyermekek ellátásával. Ezen intézetek fenntartása 441.603 K-ba került; egy növendék évi ápolási költsége tehát átlag 630 K.

MÁSODIK SZAKASZ.

A községi iskolák.

(Lásd a 15—25. sz. táblákat.)

1. Az iskolák és felszerelésük.

a) Iskolák. Tantermek. Osztályok.

Az előző szakaszban a főváros területén létező különféle nemű és fokú iskolák állapotáról röviden beszámolván, ezúttal csak néhány összefoglaló megjegyzést kívánunk közölni a főváros által fenntartott iskolákról, hogy így a községi közoktatásügy állapotáról és az arra fordított áldozatokról áttekintő képet nyújthassunk.

A főváros jelenleg 262 különböző fokú községi jellegű iskolát tart fenn, tehát 42-vel többet, mint az 1902/903. tanévben. Ezen iskolák közt van 136 elemi népiskola*, 1 felső népiskola, 35 gazdasági és háztartási népiskola, 39 iparostanoncz iskola, 6 kereskedő-tanoncz iskola, 11 polgári fiú- és 14 polgári leányiskola, 1 női ipariskola, 7 női kereskedelmi és 3 felsőruhavarró tanfolyam, 1 iparrajz iskola, 3 felső kereskedelmi iskola, 2 felsőbb leányiskola, 1 leánygimnázium és 2 főreáliskola.

Ezen iskolák túlnyomó részben községi épületekben vannak elhelyezve és csak 29 van közülök bérházban. A saját épületükben elhelyezett iskolák közül 37 egyedül, 196 pedig más iskolával közösen bírja az épületet, így nevezetesen a tanoncziskolák és a kereskedelmi és ipari tanfolyamok a népiskolák, illetve a polgári iskolák épületeiben vannak elhelyezve. Ezen iskolák közül 127 kizárólag fiúk, 115 leányok oktatására szolgál, 20 pedig vegyesen mindkét nem részére.

Nem minden iskola foglalja magában a törvény által előírt összes tanfolyamokat (osztályokat) s így az iskolák jórésze nem teljes. Az elemi iskolák közt 46 (=34⁰/₀) ily nem teljes iskola van, a polgári fiúiskolák, kettőnek kivételével, mind nélkülöznek az V. és VI. osztályt, a többi intézetek a tanfokok tekintetében teljeseknek nevezhetők.

A községi iskolák között vannak egyes, igen népes iskolák, kivált az elemi iskolák között. Ha a közös vezetés alatt álló fiú- és leányiskolákat egybe foglaljuk, a legnépesebb iskolák a következők (a tanév végén tényleg jelenlevő tanulók száma szerint):

Murányi-utczai	fiú- és leányiskola	1.556
Lóportár-dűlői	„ „ „	1.419
Tűzoltó-utczai	„ „ „	1.330
Mester-utczai 23. sz.	„ „ „	1.311
Wesselényi-utczai	„ „ „	1.307
Erdélyi-utczai	„ „ „	1.263
Bezerédy-utczai	„ „ „	1.197

* Az iskolák számára nézve lásd a 3. lapon levő jegyzetet.

Bajnok-utczai	fiú- és leányiskola	1.162
Szt. László-úti	„ „ „	1.133
Angyalföldi	„ „ „	1.076
Érsek-utczai vegyesiskola		1.065
Gróf Károlyi-utczai	fiú- és leányiskola	1.015
Csobáncz-utczai	„ „ „	1.007
Mester-utczai 67. sz.	„ „ „	1.004

A magasabb rangú iskolák között ily sűrűn látogatott intézetek nincsenek; legnépesebbek a polgári iskolák közül a Wesselényi-utczai és Német-utczai fiúiskolák 801 és 773 tanulóval, a polgári leányiskolák közül a Felső-erdősori és Dohány-utczai 724 és 716 tanulóval.

Az iskolák nagy látogatottsága következtében számos tanintézetben párhuzamos osztályok felállítása vált szükségessé. Hogy a párhuzamos osztályok felállítása mily arányú, kitűnik a következő összeállításból:

	A tanfokok összes száma	Az osztályok tényleges száma
az elemi népiskolákban	736	1.295
a felső népiskolában	1	1
a gazdasági és háztartási iskolákban	87	86
az iparostanoncz	156	302
a kereskedőtanoncz	24	38
a polgári fiú	44	104
a polgári leány	56	136
a női ipariskolában	2	2
a női kereskedelmi tanfolyamokban	7	13
a felső ruhavarró	3	6
az iparrajziskolában	1	23
a felső kereskedelmi iskolákban	9	27
a felsőbb leányiskolákban	12	12
a leánygimnáziumban	4	4
a főreáliskolákban	16	24
Mindössze	1.158	2.073

Ebből az összehasonlításból kitűnik, hogy a párhuzamos osztályok majdnem az összes iskolanemekben igen gyakoriak, kivált a gyermekek nagy tömegeinek befogadására szolgáló elemi népiskolákban, az iparostanoncz-, a polgári- és a felsőkereskedelmi iskolákban; egyes szaktanfolyamoktól eltekintve csakis a felsőbb leányiskolákban és a leánygimnáziumban nincsenek párhuzamos osztályok.

Az osztályok átlagos sűrűsége az utolsó években fokozatosan javult; az egy-egy osztályra jutó tanulósám, mely régebben a hatvanat is meghaladta, ma átlag már 45—46 körül ingadozik, bár szélső esetek, melyekben a tanulók száma a hetvenet is meghaladja, ma sem hiányoznak. A jelentékenyebb iskolákban volt az 1—1 osztályra jutó tanulók átlagszáma (a tanév végén jelenlévő tanulókat számítva):

	Elemi	Iparostanoncz	Polgári fiú	Polgári leány
	i s k o l á k b a n			
1899/900	48	41	47	48
1900/01	48	38	48	48
1901/02	47	36	47	50
1902/03	45	30	45	46
1903/04	46	31	47	45
1904/05	46	31	49	48
1905/06	45	31	45	46

A legsűrűbben látogatott osztályok voltak :

a Váczi-úti (21. sz.) iskola II. a) fiúosztálya	75 tanulóval
a Jázmin-utczaik iskola I. a) leányosztálya	75 „
a Váczi-úti (21. sz.) iskola II. b) fiúosztálya	74 „
a Gróf Károlyi-utczaik „ III. b) fiúosztálya	72 „
a Jázmin-utczaik iskola I. b) leányosztálya	72 „
a Murányi-utczaik iskola I. a) fiúosztálya	71 „

A tantermek száma összesen 2.132 vagyis 59-több, mint a tényleg fennálló osztályok száma. Ez a kedvező eredmény csak látszólagos, amennyiben például a gazdasági és háztartási, valamint a tanoncziskolák részére tényleg több tanterem áll rendelkezésre, mint ahány osztályuk van, úgy hogy ezen iskolák p. o. a rajztanításra és kézimunkára más tantermeket használhatnak fel és tényleg fel is használják, mint az elméleti oktatásra. A magasabb iskoláknak, a felsőbb leány-, felső kereskedelmi- és főreáliskoláknak valamennyi osztályaik részére külön-külön tanteremük van. Nem mondható azonban ugyanez az elemi iskolákról, amennyiben itt határozottan tanterem-hiány áll fenn. A tényleg fenntartott 1.295 osztállyal szemben ugyanis csak 1.140 tanterem van ezen iskolákban, úgy hogy 155 osztálynak külön tanterme nem lévén, ezen osztályok más osztályok tantermeit kénytelenek használni. Ennek következtében 310 osztály a váltakozó tanítás rendszerére van utalva, melynek hátrányait úgy paedagógia mint szociális szempontból a szakkörök és a közönség egyaránt érzik. Minthogy egy iskolára átlag 8 tantermet lehet számítani, még 20 új iskolaépület, illetve mintegy 160 tanterem felállítására volna szükség, hogy a tantermek váltakozó használatát meglehessen szüntetni.

A tényleg fenálló osztályok számának megállapítása az 1903/904. tanévtől kezdve más alapon történik, mint ezelőtt, ami tehát a régebbi adatokkal való összehasonlításnál figyelembe veendő. Egészen az 1902/903 tanévig ugyanis az egyesített osztályokat, amelyekben több tanfok, p. o. az V. és VI. osztály együtt tanítottatott, külön-külön osztályoknak tekintettük, amennyiben kívánatosnak mutatkozott a tényleg fennálló és kielégített tanfokok számának megállapítása is. Ezen felfogás azonban az osztályok számát nem állapította meg helyesen, amennyiben a gyakorlati tanítás szempontjából az ily módon egyesített tanuló-tömeg mégis csak egy osztályt képez, mely csak egy tanerőt vesz igénybe és egy tantermet foglal el. Ez okból az 1903/4. tanévtől kezdve az önálló fiú-, leány- vagy vegyes osztályok mellett külön mutatjuk ki az egyesített, valamint az egyesített-vegyes osztályokat is. Ezen alapon az elemi népiskolák osztályainak tényleges számát jelenleg 1.295-re tesszük, tehát 80-al többre, mint az 1902/903. tanévben. A többi iskolák közül legtöbb osztály van az iparostanoncz iskolákban (302), a polgári leányiskolákban (136), a polgári fiúiskolákban (104) és a gazdasági és háztartási iskolákban (86). Valamennyi községi iskolában összesen 2.073 osztály áll fenn, még pedig 1.172 fiú, 822 leány, 29 vegyes, 39 egyesített és 11 egyesített vegyes osztály.

b) Felszerelés. Gyűjtemények. Könyvtárak.

A községi iskolák felszerelése általában véve igen gazdagnak mondható. A tanszerek száma mindössze 37.749, aminek $\frac{3}{5}$ része (22.005 db) szemléltető kép, egy ötöde (7389) fali olvasótábla. Kiválóképen gazdagok az elemi népiskolák, a polgári iskolák és a középiskolai fokú tanintézetek felszerelése, míg a többi iskolák, minők a tanoncz-, gazdasági- és háztartási stb. iskolák rendszerint azon elemi vagy polgári iskolák felszereléseit használják, amelyeknek épületében elhelyezve vannak. A gyűjtemények száma

összesen 649, ezek közül 433 jut az elemi népiskolákra és 128 a polgári iskolákra. A kisebb iskolák itt is a velök kapcsolatos elemi vagy más iskola gyűjteményét használják és így csak kivételesen és azon esetben rendelkeznek saját gyűjteménnyel, ha szakjellegük ilyen megkíván. Az egyes gyűjtemények, p. o. az állat-, növény- és ásványtani gyűjtemények száma jóval kevesebb az iskolák számánál, minthogy a közös igazgatás alatt álló fiú- és leányiskoláknak melyeket a 3. lapon jelzett okból két iskolának kell számítanunk, természetesen csak egy-egy ily gyűjteményük van, melyet úgy a fiú, mint a leányiskolák közösen használnak. Ugyanez áll a tornatermekről is, amelyek általában véve csakis az elemi népiskolákban, a polgári iskolákban és a magasabb fokú iskolákban találhatók. Ezen tanintézetekben összesen 81 tornaterem van 15.502 m² területtel: egy-egy tornaterem átlagos területe tehát 191 m². 109 iskolaépületnek udvara is van, mindössze 74.770 m² területtel; egy udvar. átlagos területe tehát 686 m². Kertje 31 népiskolának, 1 polgári leányiskolának és 1 felsőbb kereskedelmi iskolának van.

Az iskolákban összesen 193 könyvtár áll fenn, még pedig:

117 tanári könyvtár	79.818 darab könyvvel
67 ifjúsági „	42.469 „ „
9 nép „	20.388 „ „

Az elemi iskolai könyvtárak általában véve kisebbek; aránylag sokkal nagyobbak a polgári iskolák, de különösen a magasabb rendű iskolák könyvtárai.

Az egyes könyvtárak nagysága a következő adatokból ítélhető meg:

	Tantestületi könyvtárak			Ifjúsági könyvtárak		
	könyvtárak száma	könyvek száma	egy könyvtárra átlag jut kötet	könyvtárak száma	könyvek száma	egy könyvtárra átlag jut kötet
Elemi népiskolákban	80	33.162	414	32	4.092	128
Iparostanoncz iskolákban	5	806	161	4	1.360	340
Kereskedőtanoncz „	1	1	1	1	190	190
Polgári fiúiskolákban	9	7.162	796	10	10.319	1.032
Polgári leányiskolákban	12	9.560	797	13	15.627	1.202
Női keresk. tanfolyamokban	2	63	31	—	—	—
Iparrajziskolában	1	2.651	2.651	—	—	—
Felsőbb leányiskolákban	2	3.921	1.961	2	1.956	978
Felső keresk. iskolákban	3	4.926	1.642	3	3.713	1.237
Főreáliskolákban	2	17.566	8.783	2	5.212	2.606
Összesen	117	79.818	682	67	42.469	633

A népiskolákban elhelyezett 9 népkönyvtárban összesen 20.388 db könyv van, egy könyvtárra tehát átlag 2.265 darab jut. Látnivaló tehát, hogy a községi iskolákban fennálló összes, számra nézve 193 könyvtárban mindössze 142.675 darab könyv, tehát igen jelentékeny könyvállomány van összegyűjtve.

Az összes könyvtárakra vonatkozólag még a következő részletes adatokat közölhetjük.

A 142.675 darab közt van:

138.898 darab könyv
235 „ térkép
2.902 „ műlap
183 „ zenemű
457 „ egyéb

Ezen könyvállomány az év folyamán 12.263 darabbal gyarapodott, kiselejtezés stb. folytán csökkent 2.074 darabbal, úgy hogy az egész évi gyarapodás 10.189 darabot tesz.

Az összes könyvtárak a berendezéssel együtt 460.123 korona értéket képviselnek, miből a tantestületi könyvtárakra 331.328 K, az ifjúsági könyvtárakra 96.589 K és a népkönyvtárakra 32.206 K jut. Évi fenntartásuk együttvéve 30.187 koronába került, amiből a tantestületi könyvtárakra 14.108 K, az ifjúsági könyvtárakra 10.903 K és a népkönyvtárakra 5.176 korona esik.

A könyvtárak látogatottsága jellegük szerint nagyon különböző; aránylag legkisebb a tantestületi könyvtárak forgalma, ahol ugyanis 4.713 olvasó 11.192 művet, vagyis az összes könyvállománynak csak 14%-át olvasta. Az ifjúsági könyvtárak olvasóinak száma 16.445-re rúgott, az olvasott könyvek száma 51.414, tehát majdnem egy negyeddél több, mint az egész könyvállomány. Még ennél is élénkebb a népkönyvtárak látogatottsága, ahol ugyanis 2.906 olvasó 61.320 db könyvet olvasott, s így az egész könyvállomány úgy-szólván húszszorososan forgott közkézen.

Paedagógiai szempontból különösen érdekes az ifjúsági könyvtárak forgalmának a tanulók számával való egybevetése.

Ebben a tekintetben a következő eredményekre jutunk:¹

	A tanulók száma	Az olvasók száma	Az olvasott művek száma	A tanulók közül olvasott hány %	1 olvasóra jut olvasott munka
Az elemi népiskolákban . . .	57.836	3.002	5.038	5·2	1·7
Az iparostanoncz iskolákban .	9.361	853	1.193	9·1	1·4
A kereskedőtanoncz iskolákban	1.149	187	190	16·3	1·0
A polgári fiúiskolákban . . .	4.734	² 5.229	15.736	100·0	² 3·3
A polgári leányiskolákban . .	6.258	4.699	18.554	75·1	4·0
A felsőbb leányiskolákban . .	425	² 555	2.630	100·0	² 6·2
A felső keresked. iskolákban .	1.027	² 1.045	5.040	100·0	² 4·9
A főreáliskolákban	1.054	875	3.033	83·0	3·5
Összesen	81.844	16.445	51.414	20·1	3·1

Az itt közölt adatok azonban nem adhatnak helyes képet az iskolás gyermekek olvasóiról, mivel egyrészt nem minden iskolában van könyvtár s így a gyermekek egy részénél a csekély olvasási arány nem az olvasás elleni ellenszenvtől, hanem külső körülményektől ered, másrészt mivel az elemi népiskolák alsóbb osztályaiban — a gyermekek csekélyebb értelmi fejlettségénél fogva — könyvek olvasásra egyáltalában nem adhatók ki. Hogy teljesen helyes alapon ítélhessük meg a tanulók olvasási hajlamát, figyelmen kívül kellene hagynunk azon iskolákat, melyekben a gyermekek könyvtár hiányában nem olvashatnak könyveket, továbbá az iskolák alsó három osztályát, melyekben könyvek olvasásra még nem osztatnak ki.

2. Tanulók.

a) A tanulók létszáma.

A főváros által fenntartott 262 különféle fokú iskolát az 1905/6. tanév végén összesen 85.663 tanuló látogatta, még pedig 49.064 fiú és 36.599 leány, a tanulók száma tehát az előző tanévhez viszonyítva harmadfélezerrel gyarapodott. Az emelkedés az utolsó öt év alatt nem kevesebb, mint tízezer főre rúg. A tanulók száma évről-évre következetesen

¹ Az itt fel nem sorolt iskolanemekben könyvtárak nincsenek.

² Ezen iskolákban, melyek több olvasót mint tanulót mutatnak ki, az összes tanulókat (= 100%) tekintettük olvasóknak s az olvasott könyvek átlagát is ezen alapon számítottuk ki.

emelkedik még pedig — a népesség emelkedésén kívül — két okból. Az egyik ok az, hogy új iskolák létesítése által alkalom nyújtatik arra, hogy oly társadalmi osztályok gyermekei is iskoláztatásban részesülhetnek, akiknek részére eddig nem állottak fenn iskolák; ilyenek pl. a háztartási és gazdasági népiskolák, melyekbe ma már több mint kétezer tanuló jár, akik ezelőtt iskolát nem is látogattak. A folytonos emelkedés másik oka az iskola-látogatás intenzívitásában található, minthogy az iskolakerülő gyermekek egyre nagyobb számmal tereltetnek be az iskolákba.

Az iskolák látogatottságáról az alábbi adatok nyújtanak képet:

	Iskolák száma	Osztályok száma	Tanulók száma	Egy iskolára jut tanuló	Egy osztályra jut tanuló
Elemi népiskola	136	1295	57.836	425	45
Felső népiskola	1	1	15	15	15
Gazd. és háztart. népisk.	35	86	2.307	66	27
Iparostanoncziskola	39	302	9.361	240	31
Kereskedőtanoncziskola	6	38	1.149	191	30
Polgári fiúiskola	11	104	4.734	430	45
Polgári leányiskola	14	136	6.258	447	46
Nőipariskola	1	2	40	40	20
Női keresk. tanfolyam	7	13	633	90	49
Felsőruhavarró tanfolyam	3	6	142	47	24
Iparrajziskola	1	23	557	557	24
Felső keresk. iskola	3	27	1.027	342	38
Felsőbb leányiskola	2	12	425	212	35
Leánygimnázium	1	4	125	125	31
Főreáliskola	2	24	1.054	527	44
Összesen:	262	2.073	85.663	327	41

A tanév végén tényleg iskolába járó tanulók száma természetesen jóval kisebb, mint az év folyamán beírtaké; ez a különbség azonban egyáltalán nem írható az iskolából való kimaradások, ill. az iskolakerülés rovására, hanem legnagyobb részt a népesség nagymérvű lakásváltoztatásának, esetleg Budapestről való elköltözésének a következménye, minek folytán a tanulók nagyrésze az év folyamán kénytelen iskolát változtatni. Arra vonatkozólag, hogy mennyi az iskolából kimaradó oly gyermekek száma, akik kimaradásuk után más iskolába nem iratkoztak be, tehát az iskolát kerülik, adataink egyáltalán nincsenek. Minden jel azonban arra mutat (és itt utalunk közleményünk 6. lapján mondottakra) hogy az ilyen iskolakerülőök száma csak nagyon csekély lehet.

b) Demografiai viszonyok.

A tanulók kora természetesen változik az iskolák fokozata szerint. Az elemi iskolai tanulók nagy zömét a 6—12 éves tehát 1899—1893 évek közt született gyermekek teszik. A gazdasági és háztartási iskolák tanulói túlnyomólag 12—15 éves korban állanak. Az iparos- és kereskedőtanoncziskolák növendékeinek legnagyobb része a 14—17 éves, a polgári iskolák tanulóinak zöme a 10—14 éves korban áll s itt feltűnő, hogy a leányok közt a fiatalabb korúak jóval gyakoribbak, mint a fiúk közt. A különféle kereskedelmi és ipariskolák és tanfolyamok növendékei legnagyobb részben a 14—18 éves korban vannak, ugyan így a felsőkereskedelmi iskolák tanulói, míg a felsőbb leányiskolák növendékei túlnyomólag a 10—15, a főreáliskolai tanulók pedig 10—17 éves korban állanak. Egyedül az iparrajziskola növendékei közt találunk nagyobb számmal idősebb (20—26 éves) növendékeket is, amely körülmény az iskola szakjellegében találja magyarázatát.

A tanulók hitfelekezeti szerinti megoszlására nézve a községi iskolákról ugyanazt mondhatni, amit közleményeinkben az iskolákról általában véve már kifejtettünk. Vala-

mennyi községi iskolát összefoglalva a római katolikusok a tanulóknak 60·1⁰/₀-át, az ág. hitv. evangélikusok 4·6⁰/₀-át, a reformátusok 7·9⁰/₀-át, az izraeliták 26·6⁰/₀-át teszik. Látható tehát ebből, hogy a tanulóknak felekezet szerinti eloszlása majdnem teljesen egyezik az összes iskolákról fentebb (9. lapon) közölt adatokkal.

Az egyes iskolanemek tekintetében felemlítjük, hogy a zsidók arányszáma kiváit a polgári iskolákban (a fiúknál 35·1, a leányoknál 42·3⁰/₀), továbbá a felső kereskedelmi iskolákban (56·7⁰/₀), a főreál- és felsőbb leányiskolákban, valamint a kereskedőtanoncz-iskolákban és a női kereskedelmi tanfolyamokban igen magas, míg ezzel szemben a gazdasági- és háztartási, az iparostanoncz- és iparrajz-iskolában sokkal alacsonyabb.

Nemzetiség, illetve anyanyelv tekintetében valamennyi iskolában a magyar nyelv a túlnyomó, mely az elemi népiskolákban a fiúknál 95, a leányoknál 94⁰/₀-al van képviselve; ellenben jóval kisebb a gazdasági és háztartási és az iparostanoncz iskolákban (71·7 illetve 71·6⁰/₀). Látható ebből, hogy ezen, az ismétlő iskolákat pótló iskolák nemzeti szempontból is mily fontos feladatot vannak hivatva betölteni. Általában véve azt mondhatjuk, hogy a magasabb fokú iskolák tanulói közt a magyarság erősebben van képviselve, jeléül annak, hogy azon társadalmi néprétegek, amelyekből ezen tanulók kikerülnek, már majdnem teljesen megmagyarosodtak.

A társadalmi rétegek, amelyek az egyes iskolanemek tanulóit szolgáltatják, természetesen nagyon különbözők. A népesség társadalmi összetételét leghivebben visszatrükrözti természetesen az elemi iskolák tanulóinak társadalmi megoszlása, mert ide valamennyi társadalmi osztály egyformán küldi gyermekeit, míg a magasabb s bizonyos fokig már szakiskoláknak tekinthető tanintézetekről ezt már éppenséggel nem mondhatjuk. A gyermekeknek társadalmi osztályok szerinti megoszlása a fontosabb iskolákban a következő volt:

	Elemi	Gazd. és háztart.	Iparos-, keresk. tanoncz-	Keresk. tanoncz-	Polgári fiú-iskolákban	Polgári leány-iskolákban	Felsőbb leány-iskolákban	Felső keresk.	Főreál-	Az összes
Értelmiségi foglalkozások	6.091	40	347	134	694	1.942	244	263	308	10.588
Önálló iparos és kereskedő	9.067	403	2.088	397	1.094	1.374	109	322	350	15.599
Kiskereskedő	2.958	184	598	87	268	348	3	52	33	4.567
Ipari és keresk. segédszemélyzet 13.740	413	2.015	211	1.017	921	7	100	164	18.805	
Katonaság	298	2	21	3	36	48	11	3	10	446
Altiszti személyzet ¹	3.513	135	496	49	401	364	3	47	30	5.096
Szolga, házmester, hordár	5.146	152	871	62	488	409	7	44	52	7.296
Napszámos	12.664	788	1.639	32	264	173	—	16	12	15.622
Vagyonából élő	854	59	500	87	161	303	40	104	72	2.301
Egyéb foglalkozások	3.505	131	786	87	311	376	1	76	23	5.373
Összesen	57.836	2.307	9.361	1.149	4.734	6.258	425	1.027	1.054	85.663

vagyis százalékokban:

Értelmiségi foglalkozások	10·5	1·7	3·7	11·6	14·7	31·0	57·4	25·6	29·2	12·2
Önálló iparos és kereskedő	15·7	17·4	22·3	34·5	23·1	22·0	25·7	31·3	33·2	18·2
Kiskereskedő	5·1	8·0	6·4	7·6	5·7	5·6	0·7	5·1	3·1	5·3
Ipari és keresk. segédszemélyzet 23·8	17·9	21·5	18·3	21·4	14·7	1·7	9·7	15·6	22·0	
Katonaság	0·5	0·1	0·2	0·3	0·7	0·8	2·6	0·3	1·0	0·5
Altiszti személyzet ¹	6·1	5·8	5·3	4·3	8·5	5·8	0·7	4·6	2·9	6·0
Szolga, házmester, hordár	8·9	6·6	9·3	5·4	10·3	6·5	1·6	4·3	4·9	8·5
Napszámos	21·8	34·2	17·5	2·8	5·6	2·8	—	1·6	1·1	18·3
Vagyonából élő	1·5	2·6	5·4	7·6	3·4	4·8	9·4	10·1	6·8	2·7
Egyéb foglalkozások	6·1	5·7	8·4	7·6	6·6	6·0	0·2	7·4	2·2	6·3
Összesen	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

¹ T. i.: alsó rendőri, vasuti és postaszemélyzet.

Részletezés — Specification	Néme Geschlecht	I.	I.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	Budapest	
		kerület — Bezirk										
Iskola Schulen		11·8	6·6	9·6	1·5	3·7	13·2	19·8	16·9	8·8	8·1	100·0
Osztály Klassen		8·3	5·2	7·9	1·5	3·6	18·8	21·0	16·9	10·0	6·8	100·0
Tanerő Lehrkräfte		9·1	5·3	7·9	1·4	3·6	18·5	21·4	16·8	9·0	6·1	100·0
Tanulók. — Schüler.												
<i>Beiratott — Eingeschrieben:</i>												
fiú Knaben		7·7	4·0	7·1	1·7	3·5	20·2	21·2	18·4	10·4	5·8	100·0
leány Mädchen		7·6	4·2	6·8	1·7	3·7	20·2	21·3	18·5	9·6	6·3	100·0
együtt zusammen		7·6	4·1	7·0	1·7	3·6	20·2	21·2	18·2	10·1	6·0	100·0
<i>Az év végén járt Am Jahresschluss:</i>												
fiú Knaben		7·9	4·2	7·5	1·8	3·5	20·2	20·5	18·1	10·3	6·0	100·0
leány Mädchen		7·7	4·4	7·7	1·7	3·7	20·4	21·4	17·6	9·4	6·0	100·0
együtt zusammen		7·8	4·3	7·3	1·7	3·6	20·3	20·9	17·9	9·0	6·3	100·0
Hitfelekezet — Confessionen:												
róm. kath. Röm. kath.	f.	79·7	78·8	78·7	65·9	43·2	58·2	46·7	61·5	68·6	78·2	62·4
" "	l.	9·6	82·6	79·8	65·7	45·3	58·4	44·7	58·7	66·2	77·5	61·4
ág. evang. Protest. A. C.	f.	5·1	5·5	3·6	5·1	4·5	5·0	4·8	5·1	3·9	4·7	4·8
" "	l.	4·1	3·7	2·5	4·8	2·9	4·6	4·1	4·9	5·5	3·8	4·3
ev. reform. Reformirte	f.	9·4	7·8	6·4	6·7	7·0	6·7		8·9	11·9	9·4	8·3
" "	l.	9·5	6·4	5·6	7·6	3·8	6·2	7·0	8·1	10·1	11·3	7·6
izraelita Israeliten	f.	5·1	7·2	11·1	19·8	44·7	29·6	39·6	23·4	14·9	6·9	23·8
" "	l.	6·4	6·8	12·0	20·2	47·3	30·5	43·7	27·6	17·4	6·3	26·2
egyéb Sonstige	f.	0·7	0·7	0·2	2·5	0·0	0·5	0·6	1·0	0·7	0·8	0·7
" "	l.	0·4	0·5	0·1	1·7	0·7	0·3	0·5	0·7	0·8	1·1	0·5
Nemzetiség — Nationalitäten:												
magyar Ungarn	f.	84·6	88·9	72·6	98·4	98·7	97·9	98·5	99·1	99·9	96·1	95·0
" "	l.	83·7	77·3	80·6	98·8	97·4	97·2	97·5	98·2	97·5	91·6	94·0
német Deutsche	f.	14·6	10·6	24·8	1·1	1·2	1·2	1·3	0·7	0·8	1·8	4·3
" "	l.	15·6	20·8	17·0	0·4	1·4	1·8	2·2	1·1	1·6	3·8	4·8
tót Slovaken	f.	0·6	0·4	1·9	0·2	0·1	0·6	0·1	0·1	0·1	1·3	0·5
" "	l.	0·6	0·9	2·0	0·2	0·9	0·8	0·1	0·4	0·5	3·1	0·8
egyéb Sonstige	f.	0·2	0·1	0·7	0·3	0·0	0·3	0·1	0·1	0·2	0·8	0·2
" "	l.	0·1	0·0	0·4	0·4	0·3	0·2	0·2	0·2	0·4	1·5	0·4
Szülők társadalmi állása:												
értelmiség	f.	17·2	19·1	6·0	13·5	21·6	8·1	12·8	8·4	8·1	6·8	10·7
" "	f.	11·7	17·1	10·4	31·5	26·9	14·8	18·1	15·6	14·8	10·1	15·6
ipar. keresked. } önálló	f.	0·7	1·4	2·3	0·2	0·8	2·3	4·6	4·7	2·5	1·2	2·9
" "	f.	1·3	2·0	2·7	0·5	0·8	1·8	2·4	2·5	2·0	0·9	2·0
" "	f.	14·5	17·8	18·9	19·9	11·2	29·7	24·8	29·4	25·0	23·1	24·4
" "	f.	1·4	1·2	0·1	0·5	0·4	0·4	0·4	0·4	0·4	0·6	0·5
katonaság	f.	10·5	4·3	4·7	2·2	3·5	5·5	8·2	4·0	5·1	8·1	6·0
alsó rendőri és közl. személyzet	f.	10·9	9·1	3·4	14·8	11·5	6·0	6·3	6·6	7·9	7·0	7·0
szolga, cseléd	f.	1·5	1·2	0·7	3·2	4·9	2·4	2·7	1·9	1·7	0·8	2·1
házmaster, hordár	f.	23·1	19·7	43·0	6·1	11·5	23·7	10·3	17·4	26·7	33·0	21·1
napszámos	f.	1·2	1·7	1·6	1·6	2·5	1·4	1·4	1·5	1·4	2·9	1·6
vagyonából élő	f.	6·6	5·4	6·2	6·3	4·4	4·0	7·9	7·6	5·0	5·5	6·1
egyéb	l.	15·3	18·8	6·4	10·0	20·0	8·4	13·9	7·3	7·4	7·1	10·4
" "	l.	13·0	17·3	10·1	31·4	28·5	14·9	17·2	16·5	13·4	12·4	15·8
ipar. keresked. } önálló	l.	1·6	0·8	2·0	2·6	1·1	2·9	4·6	5·0	2·1	2·5	3·2
" "	l.	1·1	1·5	2·7	1·9	2·1	1·8	2·8	3·0	1·7	0·6	2·2
" "	l.	13·4	16·8	20·2	13·9	13·9	27·3	23·9	29·4	20·8	19·1	23·0
" "	l.	1·7	0·5	0·2	0·2	0·5	0·3	0·3	0·3	0·8	0·8	0·5
alsó rendőri és közl. személyzet	l.	11·7	3·4	4·6	4·3	2·2	5·5	7·0	3·8	9·0	6·4	6·1
szolga, cseléd	l.	10·4	8·2	4·3	15·0	11·5	5·7	5·5	6·7	7·1	5·5	6·7
házmaster, hordár	l.	2·0	1·9	0·2	7·4	4·7	2·5	2·5	1·5	1·7	0·3	2·0
napszámos	l.	22·9	24·8	43·4	9·6	9·9	24·5	12·2	19·0	28·7	39·9	22·7
vagyonából élő	l.	1·7	2·1	1·4	0·9	1·3	1·3	1·3	1·5	1·1	1·0	1·4
egyéb	l.	5·2	3·9	4·4	2·5	4·3	4·9	9·4	6·0	6·2	4·4	6·0

f = fiú, Knaben. — l = leány, Mädchen.

Vertheilung der Elementar-Volksschulen nach Bezirken. 1905/6. — Perzentualtabelle.

Részletezés — Specification	Name Geschlecht	kerület — Bezirk										Budapest
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	
<i>Szüllőhely — Geburtsort:</i>												
Budapest	f.	76·9	83·0	86·1	78·7	80·9	75·5	75·4	79·4	74·2	76·8	77·6
"	l.	73·1	82·9	84·7	71·6	78·9	74·9	74·8	76·8	74·8	78·2	76·4
Magyarország	f.	22·0	15·5	12·5	19·5	17·3	22·7	22·2	19·1	24·6	21·3	20·7
"	l.	25·7	14·7	13·1	26·9	18·8	22·8	22·7	21·0	24·0	19·9	21·6
Ausztria	f.	0·9	1·2	1·0	1·3	1·7	1·4	1·8	1·2	1·0	1·4	1·3
"	l.	0·9	2·1	1·6	0·9	1·9	1·7	1·8	1·9	1·9	1·2	1·6
Egyéb külföld	f.	0·2	0·3	0·4	0·5	0·1	0·4	0·6	0·3	0·1	0·5	0·4
"	l.	0·3	0·3	0·6	0·6	0·4	0·5	0·7	0·3	0·2	0·7	0·4
<i>Ismétlők — Repetenten:</i>												
fiú Knaben		11·5	10·6	16·1	10·6	8·4	12·8	12·1	13·7	12·4	11·6	12·6
leány Mädchen		11·0	10·3	12·7	10·2	6·9	10·3	10·3	13·1	11·0	13·4	11·3
<i>Ismétlésre utasított Zur Repetirung angewiesen:</i>												
fiú Knaben		8·6	8·2	14·0	13·9	5·6	10·0	9·9	9·9	9·6	11·2	9·8
leány Mädchen		8·3	8·3	12·7	9·1	6·0	9·1	7·2	11·1	8·7	9·7	9·1
<i>Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angewiesen:</i>												
fiú Knaben		5·4	7·0	5·3	0·0	3·9	3·7	6·0	5·6	4·0	5·3	5·0
leány Mädchen		3·5	4·1	3·1	0·0	1·9	3·9	3·6	2·8	2·4	6·6	3·5
<i>Mulasztott órák Versäumte Stunden:</i>												
fiú Knaben		9·6	3·7	8·7	1·6	3·8	20·3	18·8	17·3	10·2	6·0	100·0
leány Mädchen		8·5	3·7	8·1	1·2	4·2	20·8	20·2	17·9	8·8	6·5	100·0
<i>1 tanulóra—Auf 1 Schüler:</i>												
fiú Knaben		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
leány Mädchen		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Igazolatlan Nicht Gerechtfertigt:</i>												
fiú Knaben		10·6	1·9	14·9	3·9	0·3	7·5	6·3	7·1	10·7	13·9	8·8
leány Mädchen		6·8	0·3	3·6	1·4	0·0	1·8	1·6	2·0	3·6	11·3	3·0
<i>Tandíjmentes: Vom Schulgeld befreit:</i>												
Egészen — Ganzlich												
fiú Knaben		83·2	78·6	91·7	59·9	57·0	86·3	86·9	88·2	85·3	88·2	85·1
leány Mädchen		83·8	78·9	92·3	68·8	58·4	83·9	86·8	89·7	87·7	87·9	85·3
Részben — Partiiell:												
fiú Knaben		0·0	0·0	0·0	0·0	1·5	0·0	0·0	0·0	0·0	0·0	0·1
leány Mädchen		0·0	0·0	0·0	0·0	1·0	0·0	0·0	0·0	0·0	0·0	0·0
<i>Ingyen tankönyvek Gratis Schulbücher:</i>												
hány tanuló Schüler		37·3	48·4	32·9	18·1	13·7	27·6	23·8	23·7	29·1	39·5	28·4
hány könyv Bücher		7·8	10·0	7·3	1·0	1·4	20·2	18·1	15·9	9·5	8·8	100·0
1 tanulóra auf 1 Schüler		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Felruházás — Bekleidung:</i>												
hány tanuló wie viel Schüler		15·1	17·7	8·6	19·2	9·9	12·4	13·7	6·2	14·4	10·0	11·8
köztük teljesen hievon complet		2·3	2·	0·6	11·0	7·4	2·4	0·3	4·2	1·7	1·0	2·3
<i>Napközi otthon — Tagesheime:</i>												
tanuló járt Schülerbesuch		14·2	8·4	12·0	1·7	3·6	11·5	9·7	8·1	6·6	7·8	9·4
tanuló étkezett Schülerspeisung		10·5	8·4	12·0	1·6	3·6	8·6	12·2	7·6	4·8	9·4	8·5
ebédadagok Speiseportionen		9·4	4·1	13·9	0·4	1·1	25·3	22·8	11·5	6·3	5·2	100·0
<i>Magánvizsgák Privatprüfungen:</i>												
fiú Knaben		1·9	1·5	0·1	2·4	2·1	0·8	0·6	0·7	1·0	0·4	0·9
leány Mädchen		1·7	1·4	0·2	1·1	0·3	0·9	0·5	0·6	0·8	0·3	0·8
<i>Halálesetek — Todesfälle:</i>												
fiú Knaben		0·2	0·0	0·2	0·4	0·0	0·2	0·2	0·2	0·3	0·3	0·2
leány Mädchen		0·1	0·3	0·0	0·2	0·0	0·3	0·2	0·1	0·4	0·3	0·2

Ha mármost feltesszük, hogy az elemi iskolai tanulók eloszlása az össznépeség társadalmi összetételét tükrözteti vissza, akkor fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy ehhez viszonyítva, mennyivel fokozottabb egyes társadalmi rétegek gyakorisága a speciálisabb jellegű iskolákban, illetve ezen iskolák mely mértékben nyerik tanulóikat a társadalom különböző rétegeiből. Így láthatjuk, hogy az értelmiségi osztályok majdnem teljesen mellőzik a gazdasági, háztartási és iparostanoncz iskolákat, amelyekbe az iparos osztályok, továbbá a gazdasági iskolákba kivált a napszámos elemek küldik nagy számmal gyermekeiket. A kereskedelmi tanoncz iskolák tanulóinak javarésze (60·4%) az ipari és kereskedelmi körökből kerül ki, de az értelmiségi foglalkozások is számot tesznek közöttük. A polgári fiú- és leányiskolák nem egyenlő mértékben vonzzák magukhoz a különböző társadalmi osztályokat; mindkettőben közös az alsóbb elemek háttérbeszorulása s az ipari s kereskedelmi rétegek erős képviseltetése; de míg a fiúiskolákba az értelmiségi osztályok csak mérsékelten küldik gyermekeiket, addig a leányoknak egyharmada kerül ki ezen társadalmi osztályokból, jelölve annak, hogy mennyire hiányoznak a művelt elemek leányai részére más megfelelő iskolák. A felsőbb leányiskolákat majdnem kizárólag (92·5%) az intelligens és vagyonos osztályok gyermekei látogatják s ugyanezek adják a főreal- és felsőkereskedelmi iskolák növendékeinek is a zömét (69·2 és 67·0%).

A főváros közigazgatása szempontjából fontos a tanulók lakóhelyének ismerete is. Köztudomású dolog, hogy a főváros iskoláit nagyobb számmal látogatják a szomszédos és más idegen községek tanulói is, akik egyrészt, amennyiben a közlekedési viszonyok megengedik, naponként bejárnak a fővárosba, másrészt pedig, amennyiben ez nem lehetséges, a fővárosban való iskoláztatás kedvéért fővárosi családokhoz adatnak ellátásba. Annak a megállapításánál tehát, hogy hány ily idegen tanuló látogatja a községi iskolákat, nem a tanulóknak, hanem ezek szülőinek lakóhelye az irányadó. Ezen alapon azt látjuk, hogy az összes községi iskolákban a fiúknak 11, a leányoknak pedig 3%-a oly szülők gyermeke, akik Budapesten kívül laknak. Aránylag csekély még ezek száma a népiskolákban, mivel népiskola majdnem minden községben van, de a szomszédos községekből mégis 206 fiú és 121 leány jár be a fővárosi elemi iskolákba, sőt az egyéb pestmegyei és magyarországi gyermekek száma is meghaladja az 500-at. A magasabb iskolákban ellenben az idegen tanulók száma már sokkal jelentékenyebb, így a felsőkereskedelmi iskolákban, az iparrajz iskolában és a női kereskedelmi tanfolyamokban, sőt a polgári iskolákban is. Legjelentékenyebb azonban az idegen tanulók száma az iparostanoncz-iskolákban, amelyekben a tanulók harmadrésze (32·7%) nem budapesti szülők gyermeke. E tanulók közül ugyanis 578 a szomszédos községekben, 545 Pestmegyében, 1.786 Magyarország egyéb részeiben, 99 Ausztriában és 53 egyéb külföldi államokban lakó szülők gyermeke. Itt azonban megjegyzendő, hogy ezen idegen tanulók tulajdonképpen nem a tanoncziskolák kedvéért keresik fel a fővárost, hanem megkezdődő ipari élet pályájuk vonzza őket Budapestre, ahol tanoncz minőségükben az iparostanoncz-iskolák látogatására köteleztetnek.

A szülők lakóhelyén kívül a tanulók szülőhelyét is kimutatjuk. A nem budapesti születésű tanulók száma természetesen sokkal több, mint azon tanulóké, akik Budapesten kívül lakó szülőktől származnak. Az idegen születésű gyermekek túlnyomó része már Budapesten letelepedett, vagy ide vándorlott szülők gyermekei, tehát nem tekinthetők idegennek s gyakoriságuk inkább arra enged következtetni, hogy a fővárosi lakosság körében mennyi a kívülről bevándorolt elem. Az összes községi iskolák tanulói közt jelenleg 28·5%-ra rug a Budapesten kívül születtek aránya; ez az arány az utolsó hat év alatt 33·4 és 26·4 közt ingadozott; egészben véve tehát némi lassú csökkenés mellett elég állandónak tekinthető. Az utolsó népszámlálás szerint azonban Budapest népességének majdnem két harmada (63·3%) idegen születésű, tehát bevándorlott s így az iskolai ifjúságban a

beköltözötték aránya több mint felével kisebb. Ez a tény csak megerősíti a népesedési statisztikának azt a feltevését, hogy a bevándorlottak nagyjából családokat még nem alapítottak, akik csak Budapesten való letelepedésük után lépnek házasságra, úgy hogy gyermekeik, bár tulajdonképpen bevándorlottaktól származnak, a statisztika által már beélték gyanánt vétetnek számba. A szülőhely ismeretének tehát inkább demográfiai, mintsem közoktatásügyi érdeke van. Az utóbbi tekintetben a kérdésnek akkor volna jelentősége, ha ki lehetne mutatni, hogy az idegen születésű tanulók útján mily tömegben vegyülnek fővárosunk népességébe idegen ajkú (német, tót, stb.) elemek; erre azonban adatainkból következtetést egyáltalán nem vonhatunk.

A szülőhelyre vonatkozó adatok a következők:

	Budapesti születésű	Idegen	Összesen	Százalékokban	
				Budapesti születésű	Idegen születésű
1898/99 . . .	44.366	22.192	66.558	66·6	33·4
1899/00 . . .	46.967	22.793	69.760	67·3	32·7
1900/01 . . .	49.249	23.289	72.538	67·9	32·1
1901/02 . . .	51.357	23.691	75.048	68·4	31·6
1902/03 . . .	53.501	23.224	76.725	69·7	30·3
1903/04 . . .	57.253	23.252	80.505	71·1	28·9
1904/05 . . .	61.177	21.958	83.135	73·6	26·4
1905/06 . . .	61.314	24.349	85.663	71·5	28·5

A 20. sz. táblában az elemi népiskolákra vonatkozó fontosabb adatokat kerületenként mutattuk ki, a 30—31. lapon közölt táblázatban pedig százalékokra számítottuk át ezen adatokat. Ezek az adatok a kerületek demográfiai és társadalmi viszonyait igen élénken világítják meg, de paedagógiai szempontból is figyelmet érdemelnek.

c) Előmenetel. Ismétlők.

A tanulók előmenetele egyrészt az ismétlők (tehát az előző tanévben megbukottak) számából, másrészt az ismétlésre és pótvizsgára utasított (tehát a folyó tanévben elégtelen előmenetelt tanúsító) tanulók számából ítélhető meg. Az összes községi iskolákban 8.866 ismétlő találtatott, vagyis a tanulóknak 10·4%-a. Ez az arány azonban az egyes iskolanemek szerint nagyon változó. Ezenkívül nagy eltérések vannak a két nem tekintetében. A leányok mindenütt kisebb hányadát adják az ismétlőknek, mint a fiúk s az arány a magasabb iskolák felé is fokozatosan csökken, úgy hogy p. o. a felsőbb leányiskolákban ismétlő tanuló már egyáltalában nem található.

Az ismétlők aránya a különféle iskolákban (csak a népesebb iskolákat véve figyelembe) a következő:

	Ismétlők száma		Százalékokban	
	fiúk	leányok	fiúk	leányok
Elemi népiskolák	3.891	3.028	12·6	11·3
Iparostanoncz iskolák	1.413	—	15·1	—
Keresk. tanoncziskolák	81	—	7·0	—
Polgári iskolák	198	91	4·2	1·5
Felsőbb leányiskolák	—	—	—	—
Felső keresk. iskolák	57	—	5·5	—
Főreáliskolák	66	—	6·2	—
Egyéb iskolák	8	33	1·0	1·1
Összes iskolák	5.714	3.152	11·6	8·6

A fentebbiekhez hasonló eredményt nyerünk, hogyha a folyó tanévben ismétlésre utasítottak számát vesszük alapul. Megjegyzendő, hogy a tényleges ismétlők száma mindig nagyobb szokott lenni az előző tanévben ismétlésre utasított, tehát bukott tanulók számánál, minthogy azon tanulók egy része, akik elégtelen előmenetelük miatt csak pótvizsgára utasítottak, szintén meg szokta ismételni az osztályt.

Táblázataink az ismétlőket hitfelekezet és nemzetiség szerint is részletezik. Az erre vonatkozó adatok, összehasonlítva a tanulóknak felekezeti és nyelvi megoszlásával, nagyon érdekes bepillantást engednek a tanulók előhaladásának fokozatába. Ami a nemzetiségű különbségeket illeti, megállapítható, hogy az ismétlők a német és tót ajkúak között sokkal gyakoribbak, mint a magyarok között, ami bizonyos mértékig nyelvi nehézségekben találja magyarozatát; a felekezetek közül az izraeliták körében van legkevesebb ismétlő, a a katolikusok között legtöbb. Az egyes nemzetiségekhez, illetve felekezetekhez tartozó 100—100 fiú, illetve leánytanuló között volt ugyanis ismétlő:

	Elemi iskolákban		Polgári iskolákban		Iparostanoncz iskolákban	Valamennyi iskolában	
	fiú	leány	fiú	leány	fiú	fiú	leány
Magyar	12·2	10·9	4·2	1·4	14·7	11·3	8·3
Német	20·6	16·6	2·0	6·2	19·3	18·3	13·8
Tót	16·3	21·5	20·0	—	21·7	18·8	19·8
Egyéb	18·3	11·1	13·3	—	19·4	16·5	7·4
Összesen	12·6	11·3	4·2	1·5	15·1	11·6	8·6
Róm. katolikus	13·2	12·0	4·4	1·3	15·1	12·4	9·5
Ág. evangélikus	11·9	12·7	6·0	1·1	14·6	11·3	9·6
Református	13·6	10·4	3·5	2·0	15·3	12·6	8·3
Izraelita	10·6	9·4	3·7	1·5	14·9	9·5	6·7
Egyéb	12·6	15·7	2·9	2·4	14·8	12·9	11·4
Összesen	12·6	11·3	4·2	1·5	15·1	11·6	8·6

A tanulásban való előmenetel leginkább a legfiatalabb korban okoz nehézségeket a magasabb korról csökken. Így kivált az elemi iskolákban észlelhetjük, hogy az ismétlők az I. osztályban igen gyakoriak (14—15%), a magasabb osztályok felé pedig fokozatosan csökkennek. Feltűnő itt a két nem viselkedése; míg az I. és II. osztályban a leányok között gyakoribb az ismétlés, addig a IV. osztálytól kezdve az arány megfordul s a leányismétlők száma oly rohamosan csökken, hogy a VI. osztályban 6·9% fiúismétlővel szemben már csak 1·6% leány ismétli az osztályt. (V. ö. a 21. sz. tábla adatait.)

Száz-száz fiú, illetve leány közül volt ugyanis ismétlő:

	Fiú	Leány
az I. osztályban	14·2	15·3
a II. „	13·3	14·3
a III. „	13·2	11·0
a IV. „	11·1	7·6
az V. „	10·3	3·7
a VI. „	6·9	1·6
Mindössze	12·6	11·3

Az ismétlés okául három tantárgyban való elégtelen előmenetel szerepelhet, ú. m.: olvasás, számtan és nyelvtan. Az I. osztályban a két első adja az ismétlés kizárólagos okát; a II. osztályban már csekély az olvasásból megbukó tanulók száma s onnan kezdve felfelé a számtanban és nyelvtanban való elégtelen előhaladás lép fel mind sűrűbben, mint az ismétlés oka. Itt is feltűnő a leányok kedvező haladása; az osztályt ismételte ugyanis

	Fiú	Leány
olvasás miatt	38 ⁰ / ₀	32 ⁰ / ₀
számtan „	102 „	90 „
nyelvtan „	70 „	60 „

A legtöbb nehézséget tehát — úgy látszik — a számtan okozza a tanulóknak s itt kivált a második és harmadik osztályban magas az ismétlők aránya, míg a felsőbb osztályok felé erősen csökken. A nyelvtanból leginkább a III. osztályban buknek meg a gyermekek; a magasabb osztályok felé az arány gyorsan alászáll, kivált a leányoknál.

Száz-száz fiú, illetve leány közül ugyanis ismétlésre utasított:

	Számtan miatt		Nyelvtan miatt	
	fiú	leány	fiú	leány
I. osztályban	101	91	—	00
II. „	112	108	86	84
III. „	114	103	105	94
IV. „	98	82	96	84
V. „	83	51	80	36
VI. „	48	10	32	15
Összesen	102	90	70	60

Az iskolai mulasztások tekintetében utalunk közleményünk első szakaszában említettekre, amelyek a községi iskolákra nézve is teljes mértékben fennállanak. Valamennyi községi iskolát összefoglalva, a mulasztott órák száma meghaladja a négy milliőt s egy tanulóra átlag 47.2 mulasztott óra jut, még pedig egy fiúra 41.5, egy leányra pedig 54.7 óra. Igen szembetűnők azonban ezen különbségek az egyes iskolanemek közt, amint azt a következő felsorolásból láthatjuk.

	Mulasztott órák száma		A mulasztott órák közül				Egy-egy tanulóra jut	
	fiúknál	leányoknál	mindössze	fiúknál	leányoknál	százalékokban	fiú	leány
Elemi népiskolákban	1,474.004	1,529.953	124.030	45.963	8.3	3.0	47.6	56.9
Felső népiskolában	—	876	—	—	—	—	—	58.4
Gazd. és házt. iskolákban	20.695	111.375	14.696	36.769	71.0	33.0	71.4	55.2
Iparosstanoncz „	245.807	—	45.108	—	18.4	—	26.3	—
Kereskedőtanoncz „	20.072	—	2.338	—	11.6	—	17.5	—
Polgári fiúiskolákban	164.753	—	4.691	—	2.8	—	34.8	—
Polgári leány „	—	289.734	—	261	—	0.1	—	46.3
Női pariskolákban	—	5.160	—	—	—	—	—	129.0
Női keresk. tanfolyamokban	—	19.388	—	—	—	—	—	30.6
Felsőruhavarró „	—	10.914	—	48	—	0.5	—	76.9
Iparrajziskolában	7.888	755	295	—	3.7	—	16.2	4.2
Felsőbb leányiskolákban	—	26.384	—	—	—	—	—	62.1
Felső keresk. „	46.384	—	1.332	—	2.9	—	45.2	—
Főreáliskolákban	30.416	—	210	—	0.7	—	28.9	—
Összesen	2,010.019	1,994.539	192.700	83.041	9.6	4.2	41.5	54.7

Az elemi iskolákban a mulasztások egyrészt az első osztályban, másrészt az V. és VI. osztályban igen gyakorik, de a leányok mulasztásai minden osztályban magasabbak a fiúknál. 1—1 fiúra, illetve leányra jut ugyanis mulasztott óra:

	Fiúknál	Leányoknál
I. osztályban	51.1	61.8
II. „	41.8	51.7
III. „	47.6	55.7
IV. „	44.5	56.0
V. „	54.6	58.9
VI. „	56.7	64.7
Átlag	47.6	56.9

Feltűnő azonban, hogy a leányoknál az igazolatlan mulasztások sokkal ritkábbak, mint a fiúknál, utóbbiak ugyanis a mulasztásoknak 8·4 százalékát nem tudták igazolni, míg a leányok csak 3·0 százalékot; feltűnő továbbá, hogy a fiúk igazolatlan mulasztásai a magasabb osztályok felé rendkívül fokozódnak, míg a leányoknál az igazolatlan mulasztások aránya csak szűk határok között ingadozik. Ezt a különbséget egyrészt annak kell tulajdonítani, hogy a leányoknak kötelességtudása jóval nagyobb mint a fiúké, másrészt talán annak is, hogy a serdülő fiúkat gyakrabban tartják otthon (mint már munkakereső vagy kiségitő családtagot) oly okokból, melyeket az iskolai hatóság az iskolamulasztás igazolására el nem fogadhat. Ime az erre vonatkozó adatok:

100 mulasztott óra közül igazolatlan maradt:

	Fiúknál	Leányoknál
I. osztályban	4·9	3·5
II. „	7·5	2·1
III. „	9·2	2·7
IV. „	10·4	3·8
V. „	13·2	3·2
VI. „	8·9	1·7
Összesen	8·4	3·0

d) A tanulók segítéyzése.

A tandíjmentesség, miként már említettük, a községi iskolákban elvül kimondva ugyan nincs, a gyakorlatban azonban a lehető legtágabb értelemben van keresztülvéve. Minthogy a szülők abbeli kijelentésére, hogy a tandíjat megfizetni nem képesek, az iskolák ennek megfizetése alul őket felmentik, ennek következményeként az összes községi iskolák tanulóinak 81·3%-a a tandíjfizetés alul teljesen, 2·4%-a pedig részben fel van mentve. Ez az arány, kivált az alsórendű, tehát az elemi oktatás céljaira szolgáló intézeteknél igen nagy, így az elemi népiskolákban 85·7%; a felső népiskolában, a gazdasági és háztartási népiskolákban, valamint a kereskedő- és iparostanoncz iskolákban pedig tandíj egyáltalában nincs. A magasabb iskolákban, ahová a népességnek vagyonosabb rétegei küldik gyermekeiket s ahol az oktatás is sokkal költségesebb, a tandíj elengedése természetesen kisebb mérvű, de még a polgári iskolákban is a tanulóknak több mint fele, a felsőruhavarró és az iparrajziskolákban több mint $\frac{3}{5}$ része fel van mentve a tandíj fizetése alul. A felsőbb leány-, a felső kereskedelmi és a főreáliskolákban ez az arány ugyan csak 20—23% közt ingadozik, a részleges felmentés azonban még itt is igen gyakori.

A főváros azonban nemcsak a tandíjak szabadelvü elengedésével könnyíti meg a szegényebb néposztályok gyermekeinek iskoláztatását, hanem ingyenes tankönyvek kiosztásával, felruházásukkal s a napközi otthonok jótéteményeiben való részesítéssel is támogatja őket.

Ingyenes tankönyvek az ipari és kereskedelmi tanfolyamokon kívül mindennemű községi iskolában osztatnak ki. Az összes községi iskolákban 23.996 tanuló közt nem kevesebb, mint 64.341 könyv osztatott ki. A tanulóknak tehát átlag 28·1%-a részesült ily segélyben. Egyes iskolákban azonban, mint p. o. a polgári leányiskolákban és a nőipariskolában ez az arány kétszeres, sőt még ennél is magasabb.

Ingyenruhával 6.902 gyermek, vagyis a tanulók 8·1%-a láttatott el, köztük 1.360 teljesen ruházattal fel. A jótékonyág ezen neme azonban majdnem kizárólag csakis az elemi népiskolákban honosodott meg.

Ugyancsak ezekben szerveztetett az 1902/3. tanévben a napközi otthonok emberbaráti intézménye is, amelynek célja oly gyermekeket, akik szülőiknek napközben való elfoglaltsága következtében otthon kellő gondozásban nem részesülhetnek, napközben reggeli 8 órától délutáni 6 óráig hajlékkal és ebéddel ellátni. Ez az intézmény 66 elemi népiskolában és 1 gazdasági és háztartási népiskolában állott fenn és összesen 5.473 gyermeknek nyújtott a téli hónapokban (októbertől áprilisig) napközben hajlékot és védelmet. A napközi otthonokban elhelyezett gyermekek közül 4.943 ugyanott ingyenétkezésben is részesült és közöttük 328.644 adag ebéd osztatott ki. A napközi otthonok költségei tekintetében a főváros csupán a helyiségekről, a felszerelésről és a felügyelő tanítószemélyzetről gondoskodik, az étkezés költségeit pedig társadalmi úton kell előteremteni. A folyó tanévben a napközi otthonok fenntartása 30.309 koronára rúgott, mely összeg gyűjtések útján és adományokból szereztetett be.

e) A tanulók egészségi állapota.

Az iskolák egészségi állapotának jellemzése céljából felemlítjük, hogy ragályos betegségek fellépése miatt 32 elemi iskolának 54 osztálya (31 fiú-, 23 leányosztály) összesen 702 napig zárva volt; az ezáltal veszített tanítási napok száma a fiúosztályokban 385, a leányosztályokban 317 volt, egy fiúosztályra tehát átlag 12·4, egy leányosztályra 13·8 elvesztett tanítási nap jut. A magasabb iskolákban egészségi okokból osztálybezárások nem fordultak elő.

Az összes községi iskolákban a tanév folyamán 160 tanuló halt meg, még pedig 85 fiú és 75 leány. Az összes tanulónak átlag tehát 0·2 százaléka halt meg. E számok értékét illetőleg azonban utalunk a 10. lapon mondottakra.

A tanulók egészségi állapotát élénken jellemzi a 25. sz. tábla, melyben az elemi iskola tornaköteleseit mutatjuk ki. 21.992 ily gyermek közül 661 találatott tornára alkalmatlanok s ezek közül 566 teljesen, 105 pedig csak a szertornázás alól mentetett fel. A tornára alkalmatlanok aránya tehát 3·0%. A tornaszat alól való felmentés okai leginkább sérvek, csontbántalmak, izületi bajok és vérszegénység. Figyelemre méltó jelenség, hogy a tornára alkalmatlan tanulók száma az utóbbi években jelentékenyen alászállott (a kilenczvenes években átlag 6%, ma 2·5—3%), ami a testi nevelés haladásának örvendetes tanúbizonysága.

3. Tanszemélyzet.

a) Általános adatok.

A községi iskolautygi rendkívüli fejlődése a tanszemélyzetnek nagymérvű szaporítását tette szükségessé. Míg az 1899/900. tanévben az összes iskolákban 1.489 tényleg működő tanerő volt alkalmazva, ezek száma (a több iskolában működő tanítókat is csak egyszer véve számba) ma már 2.071-re rúg, kik közül 1.104 férfi és 967 nő. Ebből magukra az elemi népiskolákra nem kevesebb mint 1.554 tanerő jut, t. i. 753 férfi és 801 nő. A polgári iskolákban 350 tanerő működik (201 férfi, 149 nő), az iparrajziskolában 31, a felsőbb leányiskolákban 35 (ebből 17 nő), a felső kereskedelmi iskolákban 51 és a főreáliskolákban 50. A többi iskolának és a szaktanfolyamoknak külön tanszemélyzetük nincs, a tanítást itt külön illetmény mellett az elemi, ill. polgári és felsőkereskedelmi iskolák tanszemélyzetének tagjai látják el.

A tanerőknek többféle iskolában való alkalmaztatását a 17. sz. tábla *b*) része tünteti fel, amelyben kimutatjuk, hogy a különböző képesítésű tanerők mely tanintézetekben működnek. Ez adatokból láthatjuk, hogy a 2.071 főből álló tanszemélyzet, egyeseknek több iskolában való alkalmaztatását figyelembe véve, voltaképpen 2.778 tanerő munkáját végzi el, nevezetesen 1.104 férfi 1.664, 967 nő pedig 1.114 külön munkakört lát el. Látható ebből, hogy kivált a férfi tanszemélyzet közül, amely saját iskoláján kívül többszörösen használtatik fel másféle iskolában is — és ezen esetek kivált az elemi iskolai tanszemélyzet körében gyakoriak — 753 tanító 1.202 helyen tanít, míg a nőtanerőknek több felé való alkalmazása, leginkább azon okból, minthogy működésük terül alkalmas más iskola a háztartási iskolákon kívül alig van, jóval ritkábban fordul elő. A férfitanerőknek nagyobb fele, a nőknek pedig alig egyheted része nyer más iskolában is alkalmazást.

Nagyon természetes, hogy a két nembeli tanszemélyzetnek különböző mértékben való felhasználása az adott heti órák számában is kifejezésre jut. Ha a tanerőknek csak a saját iskolájukban adott óráinak számát tekintjük is, a férfiaknak nagyobb igénybe vétele szembeötlő; míg ugyanis a férfiaknak több mint fele (53%) tanít hetenkint 20-nál több órát, addig ez az arány a nőknél csak 42%. Meglepő azonban, hogy ez az eltérés kisebb, ha az összes tanított órákat (tehát nemcsak a saját iskolájukban, hanem a más iskolákban adottakat is) figyelembe vesszük; ez esetben ugyanis azt látjuk, hogy noha a tanítónők közt a másutt is működők aránya jóval kisebb, mint a férfiaknál, közöttük aránylag mégis számosabbak azon tanerők, akik nagyobb óraszámval vannak megterhelve, mint a férfiak közt, így pl. az 1.104 férfitanító közt 63 olyan van, aki hetenkint 25-nél több órát ad, míg 967 tanítónő közt 74; amott tehát 5·7, itt pedig 7·7%.

A községi tanszemélyzetnek háromnegyed része (1.507) róm. katolikus vallású, ez a felekezet tehát erősebb hányaddal szerepel itt, mint az össznépeességben, vagy akár a tanulók számában; ezzel szemben a protestáns felekezetek és az izraeliták a tanszemélyzethez kisebb járulékot szolgáltatnak, így nevezetesen az utóbbiak csak 12%-ot, az össznépeességben elfoglalt 23½% aránnyal szemben.

A tanszemélyzetnek kor szerinti megoszlása azt mutatja, hogy a fiatalabb korévek, nevezetesen a 20—40 éves korcsoportok vannak legerősebben képviselve, kivált az elemi iskolákban, ahová, főleg a tanítónők, aránylag fiatalabb korban lépnek, akiknek 12%-a még 25 éven alul van. A tanszemélyzet jelentékeny részének fiatal korát tanúsítja az is, hogy a férfiaknak 52, a nőknek 50%-a még tíz évnél rövidebb szolgálati időre tekint vissza és csak 8, ill. 10%-nak a szolgálati ideje haladja meg a 30 évet.

Rangfokozat szerint a tanerők közt 98 igazgató (köztük 1 nő), 20 vezető- és 6 felügyelőtanító, 1.459 osztálytanító és tanár (köztük 719 nő), 27 segédtanító (köztük 25 nő), 309 megbízott tanító, (köztük 169 nő), 135 óradijas (köztük 37 nő) 1 tornatanító és 16 kézimunkatanítónő van.

Látható tehát, hogy a nem véglegesített (megbízott és óradijas) tanszemélyzet száma nagyon jelentékeny; az összes iskolákban ezeknek száma 444, vagyis az összes tanszemélyzetnek közel egy negyede (22·5%); ezek, kivált a megbízott tanítók, szolgáltatják a tantestületek legfiatalabb tagjait s köztük 30 éven túliak csak kis számmal fordulnak elő.

A tanított órák heti száma szerint a különböző rangfokozatok között természetesen nagy eltérések vannak. Általában mondhatjuk, hogy a magasabb rangfokozatokban levő tanítók kevesebb órát adnak és kivált az igazgatóknak legnagyobb része 10-nél kevesebb órát tanít. 20-nál több órát ad az osztálytanítók 63·4 százaléka, a megbízott férfitanítóknak éppenséggel 74·3 százaléka. A nők megterhelhetése jóval kisebb mérvű, amennyiben a 20 óránál többet tanító osztálytanítónők létszámukhoz mérten csak 48·9%-al, a megbízott tanítónők pedig csak 31·4%-al vannak képviselve. Az óradijasok a megbízás természeténél fogva általában véve kevesebb órát adnak.

b) Fizetési fokozatok.

A tanszemélyzet fizetési fokozatait a 17. sz. tábla C része tünteti fel. Ebből látható, hogy az elemi iskolák tanítóinak évi fizetése három fokozatban 1200, 1600 és 2200 korona, melyhez 400, 480 és 660 K lakpénz járul. Az iparostanoncz iskolákban működő elemi tanítók fokozatuk szerint 720, 800 és 960 K külön tiszteletdíjban részesülnek. (A kereskedőtanoncz iskolák szaktanítói heti egy óra után évenként 120 K javadalmazásban részesülnek.) A polgári iskolai tanárok és tanítónők egyenlő fizetést húznak, még pedig három fokozat szerint 2000, 2400 és 3000 koronát és 600, 720, ill. 900 K lakpénzt. Ugyanily fizetést élveznek a felsőbb leányiskolák tanítónői is, míg itt a férfi tanerők törzs-fizetésben 400, lakbérben 120 koronával élveznek többet a tanítónőknél. Ez utóbbiakéval egyenlő a felsőkereskedelmi- és főreáliskolák tanárainak a fizetése. Az igazgatók az elemi iskolákban 2800 K fizetést, 840 K lakpénzt és 200 K külön pótlékot húznak. Az iparos- és kereskedőtanoncz iskolában 1000 K tiszteletdíj jár az iskola vezetőjének, míg a magasabb iskolák igazgatói egyaránt 4000 K fizetésben, 1200 K lakpénzben és 400 K külön pótlékban részesülnek. A községi iskolák összes alkalmazottai ezenkívül a törvény által megállapított korpótlékot is élvezik.

4. Az iskolák pénzügyi és gazdasági viszonyai.

(Lásd a 17. C, 18. és 34—37. sz. táblákat.)

a) Bevételek és költségek.

A székesfőváros nagyarányú fejlődésével párhuzamban a közoktatásügyi költségek az évek folyamán rendkívüli mérvben emelkedtek, míg ezzel szemben, tekintve, hogy a tanulók legnagyobb része tandíjmentes, az iskolai bevételek korántsem tartottak lépést. Az összes községi iskolák bevételei az utolsó tanévben 1,021.357 K-ra rugtak, amiből a tandíjakra 747.622, a felvételi díjakra 205.680 K esik. A főváros régebben a népiskolák fenntartására az államtól tetemes segélyben részesült. Ez a subvenczió 1886-ban teljesen megszűnt és csakis 1902-től kezdve folyósított újból; jelenleg azonban sokkal kisebb-mérvű, mint régebben volt. 1906-ban ugyanis az állam a községi főreáliskolák költségeihez 28.000 K-val, a felsőbb leányiskolák költségeihez 2000 és az iparostanoncz iskolák fenntartásához 12.000 K-val járult, összesen tehát 42.000 K-val támogatta a székesfővárost. Ez a támogatás a községi iskolák fenntartási költségeihez mérve, mely az utolsó tanévben 9,610.883 K-t tesz, valóban minimálisnak mondható, amennyiben a tényleges költségeknek $\frac{1}{2}$ százalékát sem éri el. Az iskolák összes bevételeit levonásba hozva, a székesfőváros 8,589.526 K-t áldoz a közoktatásügyre.

Az iskolák rendes kiadásai a főváros egyesítése óta a következő mérvben emelkedtek:

	1873	1880	1885	1890	1895	1900	1905	1906
Elemi iskolák	398.913	1,145.622	1,514.499	1,755.164	2,805.263	4,065.843	5,520.492	5,788.483
Gazd. és házt. iskolák							103.845	139.415
Polgári iskolák	79.458	331.931	461.836	611.949	964.643	1,191.028	1,661.950	1,789.736
Felső keresk. iskolák	—	—				218.491	277.787	297.985
Felsőbb leányiskolák	—	—	—	—	120.291	136.946	135.667	
Női keresk. tanfolyamok	—	—	—	—		60.553	67.105	
Iparostanoncz iskolák	—	—	—	137.937	167.999	231.129	351.127	357.650
Keresk. tanoncziskolák	—	—	—	12.100	15.492	22.602	47.877	50.731
Iparrajziskola	—	66.896	69.221	60.642	130.676	133.198	152.077	164.302
Reáliskolák	133.721	248.759	261.172	295.457	331.386	332.018	340.431	333.771
Kisdiedvők	—	—	—	—	36.939	224.905	446.807	486.038
Összesen	612.092	1,793.208	2,306.728	2,873.249	4,452.398	6,539.505	9,100.192	9,610.883

Ezekhez hozzájárul még az iskolák fenntartásának költsége, a nyugdíjak és az iskolák építési költsége (Lásd a 34. sz. táblát.).

Az iskolák bevételeit a következőkben mutatjuk ki:

	1873	1880	1885	1890	1895	1900	1905	1906
Elemi iskolák	101.379	149.277	184.390	131.372	116.478	134.720	237.318	178.877
Gazd. és háztart. iskolák	—	—	—	—	—	—	—	—
Polgári iskolák	4.298	42.701	62.462	99.424	125.246	215.909	354.450	366.421
Felső keresk. iskolák	—	—			53.094	86.746	191.467	186.671
Felsőbb leányiskolák	—	—	—	—	13.492	31.764	52.728	60.131
Női keresk. tanfolyamok	—	—	—	—		67.214	84.982	
Iparostanoncz iskolák	—	—	—	12.000	12.000	12.000	—	12.000
Keresk. tanoncziskolák	—	—	—	—	—	—	—	—
Iparrajziskola	—	—	—	—	—	5.902	7.673	8.076
Reáliskolák	26.396	42.576	48.592	47.262	55.660	83.357	119.270	122.985
Kisdedővök	—	—	—	—	2.675	—	1.230	1.214
Összesen	132.073	234.554	295.444	290.058	378.645	570.398	1,031.350	1,021.357

b) Átlagos oktatásügyi költség.

A következőkben közöljük a fővárosnak költségét egy-egy tanuló után a rendes kiadásokból és a bevételek levonása után számítva:

	A rendes kiadások után számítva								A bevételek levonása után számítva							
	1873	1880	1885	1890	1895	1900	1905	1906	1873	1880	1885	1890	1895	1900	1905	1906
Elemi iskolák	25·1	63·4	52·6	56·3	71·6	79·1	95·5	99·1	18·7	43·4	46·2	52·1	68·6	76·5	91·3	95·9
Gazd. és házt. isk.	—	—	—	—	—	—	45·0	41·7	—	—	—	—	—	—	—	—
Polgári iskolák	150·8	138·1	138·3	119·8	132·7	139·1	151·1	150·8	142·6	120·3	119·5	100·3	106·4	113·9	118·9	119·9
Felső keresk. isk.	—	—				240·9	270·4	271·2	—	—				—	—	—
Felsőbb leányisk.	—	—	—	—	—	140·3	249·0	228·7	—	—	—	—	—	103·3	153·2	127·4
Női keresk. tanf.	—	—	—	—	—	—	96·1	91·7	—	—	—	—	—	—	—	—
Iparostanoncz isk.	—	—	—	22·3	20·9	27·7	37·5	36·3	—	—	—	20·3	19·4	26·3	37·5	35·1
Keresk. tanoncz isk.	—	—	—	35·9	21·8	25·8	41·7	46·9	—	—	—	35·9	21·8	25·8	41·7	46·9
Iparrajziskola	—	154·1	63·2	61·3	163·7	213·4	273·0	239·1	—	154·1	63·2	61·3	163·7	203·9	259·3	227·4
Reáliskolák	134·1	294·0	263·3	315·9	291·8	308·1	323·0	327·1	107·6	243·7	214·2	265·4	242·9	230·9	209·8	206·6
Kisdedővök	—	—	—	—	79·2	47·2	55·1	44·6	—	—	—	—	73·5	47·2	55·0	44·5
Összesen	35·1	67·3	67·6	64·3	77·2	84·4	97·0	96·3	27·6	58·5	58·9	57·8	70·6	77·1	86·0	86·1

A fenti tábla alapján 1906-ban a fővárosnak költsége az iskolai jövedelmek leszámításával a különféle községi iskolák egy-egy tanulója után az iparos- és kereskedő-tanoncz iskoláknál a legkisebb, t. i. 35·1 ill. 46·9 K, minek oka az, hogy a tanoncziskolák számára sem külön helyiséget, sem külön tanszemélyzetet nem kell fentartani. Ugyanakkora az átlagos költség a gazdasági és háztartási iskolákban, t. i. 41·7 korona. Az elemi iskoláztatás azonban a fővárosnak már jóval nagyobb megterhelésével jár, amennyiben itt egy-egy tanulóra 95·9 korona esik. Még ennél is költségesebbek a többi iskolák: a felső kereskedelmi iskoláknál egy-egy tanuló után a fővárosra 101·3 korona hármlik, a polgári iskola egy-egy tanulója után 119·9 korona, a felsőbb leányiskoláknál 127·4, a reáliskoláknál 206·6 korona, az iparrajziskolánál 227·4 korona. A női keresk. tanfolyamok bevételei meghaladják a kiadásokat.

c) Iskolai épületek.

A 18. sz. táblázat a községi iskolai épületeket részletezi. A táblázat szerint a község tulajdonát képező 102 iskola közül 44 csak elemi iskola céljaira szolgál, 25 elemi iskola, kisdedővő és más iskola céljaira, 20 épület pedig kizárólag kisdedővodai helyiségeket foglal magában; a többi a magasabb jellegű iskolák közt oszlik meg. Ezen épületek becsértéke meghaladja a 20 millió koronát, mihez még a telkeknek 10 millió koronányi értéke járul, úgy hogy a községi iskoláztatás céljaira szolgáló ingatlanok összesen 30,858.315 korona értéket képviselnek. Az épületek helyiségeinek bérértéke 1,522.040 koronában van felvéve, ami a becsérték 5 százalékának felel meg.

Új iskolaépületek emelésére és első felszerelésére a főváros 1868 óta nem kevesebb mint 24,984.914 koronát fordított. (L. a 37. sz. táblát.)

HARMADIK SZAKASZ.

A községi iskolák fejlődése 1800-tól 1907-ig.

1. Történelmi vázlat.*)

Budapest kulturális élete a törökök kiűzésével veszi kezdetét; mihelyt a plébániák szervezkedtek, megnyílt az első iskola is — német mesterrel. A pesti magyarságnak azonban sikerült már 1700 körül magyar tanítóra szert tennie. 1717-ben már a kegyesrendiek is megkezdték működésüket; de a tanítás ügye még mindig nagyon kezdetleges állapotban volt. Jelentékenyebb haladás csakis Mária Terézia és II. József idejében észlelhető, kivált az 1777. évi tanulmányi rend (Ratio educationis) alapján életbe léptetett magasabb és alsóbb elemi iskolák: az u. n. normál- és triviáliskolák keletkezése folytán. Ezek közül legkiválóbb volt a kegyesrendiek normáliskolája, mely három osztályból állott és a II. osztályból a gimnáziumba való átlépést tette lehetővé. Ezen iskolán kívül a 19-ik század első tizedében még 8 triviáliskola állott fenn, 17, utóbb 23 osztálylyal; még pedig volt egy-egy iskola a Plébánia-utczában, a Kalap-utczában (utóbb Kötő, majd Lipót-utca), a Lipótvárosban (a mai Lipót-téren), a Nagymező-utczában, a Rombach-utczában, a Nagykereszt-utczában (most Kazinczy-utca), a Stáció-utczában (ma Baross-utca) és az Ősz-utczában (ma Szentkirályi-utca). Ezek közül a Kalap-utcai a 18. században, a Nagymező-utcai iskola (mely ma az Érsek-utczában van) 1791-ben keletkezett s mint községi iskola máig is fennáll, a Lipót-téri iskola csak 1846-ban, a Kereszt-utcai 1855-ben, az Ősz-utcai 1835 körül és a Stáció-utcai 1827-ben vált községi iskolává a szó mai értelmében; a Plébánia-utcai iskola csak hamar összeforrt a kegyesrendiek Kötő-utcai iskolájával, mely azon időben 3, utóbb 5 osztályból állott s némi tekintetben a reáliskolát helyettesítette.

Ezenkívül a felekezetek is tartottak fenn néhány iskolát; közülök legrégibb és legjobb volt az ágostai evangélikus iskola, mely 1796-ban keletkezett és 1810-ben új és kiváló tanrendet nyert, míg az 1805 óta fennálló református triviáliskola csak az írás-olvasás tanítására szorítkozott; 1814 óta az izraeliták is tartottak fenn az Orczy-házban látogatott iskolát, míg az illyr, görög és oláh elemi iskola tanulóinak száma idővel mind alább szállt.

Budán minden városrészben állott fenn egy-egy elemi iskola 2—2, a Várban 3 osztálylyal.

*) Források: Schams F. Vollständige Beschreibung der k. Freistadt Pest. Pest 1821. — Schams F. Vollständige Beschreibung der kgl. freien Hauptstadt Ofen. Pest 1822. — Patachich József: Szabad királyi Pest városának leírása. Pest 1831. — Häufler: Buda-Pest, historisch-topographische Skizzen von Ofen und Pest. Pest 1854. — Palugyai Imre: Buda-Pest sz. k. városok leírása. Pest 1852. — Taxner L. Á. A Budapest székesfőv. V. ker. Lipót-téri elemi népiskola története. Budapest 1903. — Békey Imre: Budapest főváros közoktatásának vázlatos története. Budapest 1882.

Az itt felsorolt népoktatási intézeteken kívül voltak még magasabb jellegű iskolák is; ide sorolhatjuk az Angolkisasszonyok intézetét, mely 1770-ben a budai királyi palotában megnyílt, hét évvel reá Vácza költözött, 1786 óta pedig Pestre visszatérve, a Lipót-utcában megtalálta végleges (mai) otthonát. 1818-ban az ág. evangélikus egyház is megnyitotta felsőbb leányiskoláját, mely Schams szerint „foglalatja mindannak, mit a női nemnek jövőre rendeltetése érdekében tudnia kell.“ Végül Pesten a kegyesrendiek gimnáziuma (1717 óta, mai helyén 1760 óta), 1823 óta az ágostai evang. gimnázium is, Budán az u. n. archigimnázium, továbbá az állatorvosi iskola és az egyetem (1780 óta Budán, 1784-ben Pestre áthelyezve) egészítik ki a tanintézetek sorozatát.

Schams adatai szerint 1821-ben a következő iskolák állottak fenn a két városban:

a) Pesten:

	osztály	tanító	segéd	tanuló
kegyesrendiek elemi és rajziskolája	3	4	1	353
német triviáliskola a Kalap-utczában	1	1	1	74
magyar elemi iskola a belv. plébánia mellett . .	1	1	—	50
triviáliskola a Nagymező-utczában	2	1	1	541
„ a Háromdob-utczában	2	1	1	246
„ az Ősz-utczában	2	1	1	238
„ az Iskola-utczában	2	1	1	280
„ a Soroksári-utczában	1	1	—	87
„ a Lipótvárosban	2	1	1	240
a pesti jóték. nőegylet iskolája (alap. 1819.) . .	1	1	—	71
ág. evang. egyház iskolája	2	6	—	117
reform. triviáliskola	1	1	—	25
illyr, görög és oláh iskola	2	4	—	80
izrael. iskola az Orczy-házban	3	1	2	154
Angolkisasszonyok leányiskolája	4	13	—	350
Glivitzky Antal leányiskolája a Horváth-házban .	1	1	—	60
Hoffmann Ferenc leányiskolája a Páskál-házban	1	1	—	30
ág. evang. leányiskola (1818 óta)	1	1	—	21
kegyesrendiek gimnáziuma	6	7	—	810
együtt 19 iskola	38	48	9	3.827

b) Budán:

főelemi iskola a Várban	3	3	—	282
leányiskola a Várban	2	2	—	193
elemi iskola a Vizivárosban (Szt. Anna)	2	1	2	279
„ „ „ „ (Szt. János)	2	1	2	285
magyar „ „ „ (1804 óta)	1	1	—	56
elemi iskola az Országúton	2	1	1	274
„ „ Újlakon	2	1	2	259
„ „ a Krisztinavárosban	2	1	1	141
német iskola a Tabánban	2	1	2	253
illyr-katholikus iskola a Tabánban	1	1	1	53
illyr-keleti iskola a Tabánban	3	1	—	40
archi-gimnázium	4	4	—	517
együtt 12 iskola	26	18	11	2.632
mindössze 31 iskola	64	66	20	6.459

1831-ben Patachich szerint Pesten a következő iskolák álltak fenn:

	tanulók száma
kir. nemzeti főiskola a kegyesrendiek épületében	634
belvárosi magyar iskola	55
„ német „	149
lipótvárosi iskola a plébánia házban	310
terézvárosi iskola a plébánia mellett	503
„ „ a Rombach-utczában	208
józsefvárosi iskola a templom közelében	304
„ „ az Ösz-utczában	258
ferencvárosi iskola	250
ág. evang. német iskola	165
„ „ tót iskola (az Öt pacsirta-utczában)	62
református iskola	14
görög iskola	13
oláh iskola	8
szerb iskola	25
izraelita német iskola	166
pesti jótékony nőegylet iskolái (1819 óta)	130
kisdedóvó	133
kegyesrendi gimnázium	773
ág. evang. gimnázium (deák iskola)	91
összesen	<u>4.251</u>

nem számítva az Angolkisasszonyok intézetét, valamint a magán leánynevelő intézeteket, rajz- és énekiskolákat és az egyetemet.

Ebben az időben a polgármester, vagy egy városi tanácsnok volt az elemi iskolák igazgatója s ezek az iskolákkal nem sokat törődtek; csak Vajdafi József tanácsnok léptetett életbe jobb tanrendet, amennyiben az írás-olvasáson és a számtanon kívül a nyelvtant és mondattant is felvétette a tantárgyak közé. A tanítás nyelve azonban 1832-ig a német volt — mint a városi hatóság hivatalos nyelve — s miután 1846-ig a tanítók egyúttal kántorok is voltak, leginkább Cseh- és Morvaországból bevándorolt zenészek voltak tanítókul alkalmazva. Magyar tanítók csak a Plébánia-utczai iskolában (melyet ezért magyar iskolának is neveztek) és a kegyesrendiek Kötő-utczai iskolájában működtek. A tanítók fizetése nagyon nyomorult volt; 1832-ben 8 rendes és 17 segédtanító működött, ezek közül csak 7 rendes tanító kapott a városi házi pénztárból 150—150 forintot, de a Kalap-utczai rendes tanító, mint ilyen, fizetésben sem részesült s csak mint kántor élvezett évenként 100 frt fizetést. A segédtanítók közül csak 8 kapott a várostól fizetés fejében 80—80 frtot, melyet azonban a rendes tanítók lefoglaltak s évenként csak 12—16 forintot adtak nekik. A tandíj a külvárosokban havonként 12 krajczár, a Ferencvárosban hetenként 2 váltógaras, a Belvárosban havonként 24 krajczár volt s ez a főtanítók jövedelme volt, míg a segédtanítók csekély fizetésükön kívül magánkeresetre voltak utalva. Csak Vajdafi vívta ki, hogy a segédtanítókat nem a főtanítók fogadták fel és díjazták, hanem a városi tanács alkalmazza évi 200 frt fizetéssel; neki köszönhető a tanítói és kántori állások elválasztása is, valamint az igazgatók fizetésének 400 frtra való felemelése.

A mult század negyvenes éveiben csak csekély haladás észlelhető a közoktatásügy terén; új iskola a Lipót-térin és Czukor-utczain kívül, melyeket a város 1846-ban átvett, nem keletkezett, de az osztályok száma az ifjúság számbeli gyarapodásával emelkedett s ezzel arányban a tanítók számát is kellett szaporítani. 1844/45-ben Pestvárosa mégis csak 2445 frtot fordított a tanítók fizetésére, 230 frt lévén a tanító fizetése egy segéddel együtt, és csak a Terézvárosi iskolában (ahol 2 segéd működött) fizettek a tanítónak 325 frt. p. pénzt.

Ugyanakkor a rajztanító 24 frt fapénzzel együtt 340, az első segédtanító 300, a második segédtanító 150, a szerb iskola tanítója 200 és a magyar tanító 290 frt. p. p. fizetést húzott. A következő években a város már jóval többet költött tanítóinak fizetésére (1847/48-ban 15.364 frtot), de a szabadságharc alatt nagy visszaesés állott be: nemcsak az iskolák száma csökkent, de tanuló is ezerrel kevesebb látogatta az iskolákat, mint az előző tanévben s a tanítók fizetése a fent felsorolt összeg harmadára szállt alá.

1845-ben nyílt meg a Hajós utczában egy új — a kilencedik községi — iskola, később a Kecskeméti-utczában és még több helyen nyíltak új iskolák; de csak a belvárosi (akkor Molnár-utcai) iskola tanítási nyelve volt magyar, a Kecskeméti-utcaié magyar és német, míg a többi iskolákban németül tanítottak. Mindezen iskolák épületei igen silányak voltak. A Terézvárosban ekkor két magániskola állt fenn: a Marchand- és a Pitner-féle. Mindezen (összesen 11) elemi iskolában 11 tanító és 23 segédtanító 2.850 gyermeket oktatott 1845-ben; ezenkívül fennállott még a kegyesrendiek 4 osztályú normáliskolája (4 tanerővel), a görög-oláh és a rácz iskola összesen 3 tanítóval, az ág.evangelikusok elemi iskolája, gimnáziuma (4 grammatikai osztály), leányiskolája és tót iskolája összesen 11 tanerővel, a reformátusok elemi iskolája (1 tanítóval), az Angolkisasszonyok intézete, 12 leány- és 1 fiú-nevelő intézet, egy kereskedelmi iskola (a Bálvány-utczában) és egy részvénytársulati alapon szervezett gimnasztikai iskola. Budán új iskola nem keletkezett, de megjelentek már az első kisdudóvók: Budán 3, Pesten 4.

Az ötvenes években gyorsabban emelkedtek a város iskolái. Vajda fi működésétől kezdve a városi képviselők és a tanácsnokok felváltva gondoskodtak a népiskolák igazgatásáról. 1850-ben azonban a város igazgatót nevezett ki 1400 frt fizetéssel, ki az összes községi, izraelita és magániskolák felügyeletét teljesítette egy másodigazgató segítségével. Elhatározatott a tandíjnak a városi pénztárba való beszolgáltatása, minek következtében az igazgató-tanító fizetése 800, az osztálytanítóké 400, 300 és 200 frtban állapított meg. A közoktatásügy állapotáról képet nyújt a mellékelt táblázat, mely Häufler adatai alapján az 1850/51. tanévről mindössze 135 különböző rendbeli tanintézetet mutat ki, összesen 17.308 tanulóval; ezen iskolák ekként oszolnak meg:

	Intézet	Tanerők összege	T a n u l ó k s z á m a		
			fiú	leány	együtt
Kisdudóvás	15	24	1.061	364	1.425
Népoktatás	97	228	6.954	5.152	12.106
Középoktatás	5	54	910	51	961
Szakoktatás	16	48	2.202	113	2.315
Felső oktatás	2	76	501	—	501
Összesen	135	430	11.628	5.680	17.308

Az ötvenes években kezdte meg a város a régi avult, helyenként roskadozó és felette hiányos felszerelésű iskolaépületek helyébe új iskolaépületek emelését s elsőnek a Bakács-téri iskola épületét létesítette; a hatvanas években pedig párhuzamos osztályok és új tanítói állások szervezésével véget vetett annak a szégyenletes állapotnak, hogy egy osztályban 2—300 tanuló is szorongjon. 1854-ben megnyílt a belvárosi községi főreáliskola s ezzel a községi közoktatásügyi budget is lényegesen emelkedett; a tanszemélyzet fizetése az 1857/58. tanévben 46.729 p. forintra rúgott, s a rákövetkező évben 51.759 forintra emelkedett. Más tekintetben is fellendült a közoktatás ügye; a régi gépies tanítási módot czélszerűbb tanrend váltotta fel, 1860-ban pedig Pest városa elrendelte, hogy a tanítás nyelve mindenütt a magyar legyen, majd 1867-ben egy évi próbatanításhoz kötötte a tanítók alkalmazását. Ebben az évben Pest városa már 60.149 frtot költött a népiskolákra és rajztanodákra és 28.557 frtot reáliskolákra, miből 45.149 és 16.557 frt a tanszemélyzet fizetésére jutott.

Budapest tanintézetei az 1850/51. tanévben. — Die Lehranstalten Budapests im Jahre 1850/51.

Az iskolák fokozata és jellege Grad und Charakter der Schulen	Iskolák száma Anzahl der Schulen	Tanerők — Lehrkräfte			Tanulók — Schüler		
		Igazgató Directo- ren	Tanító Lehrer	Segéd- tanerő Hilfs- lehrer	fiú Knaben	leány Mad- chen	együtt Zusammen
a) Kisdédováás — Kinderbewahrung :							
Kisdédóvó Pesten	11	5	10	3	562	244	806
" " " Budán	3	—	3	—	*309	*120	429
Kisdédóvóképző	1	1	—	2	190	—	190
Együtt	15	6	13	5	1.061	364	1.425
b) Népoktatás — Volksschulwesen :							
Községi főelemi iskola Pesten	3	1	3	12	709	524	1.233
" " " Budán	4	1	4	4	*345	—	345
" " " leányiskola Budán	1	—	2	2	—	158	158
Magyar nemzeti iskola Budán	1	—	3	—	273	—	273
Angolkisasszonyok főelemi iskolája	1	—	13	—	—	411	411
Kegyrendiek főelemi iskolája	1	—	5	—	644	—	644
Izrael. főelemi iskola Pesten	1	1	7	—	196	—	196
" " " Óbudán	1	—	4	—	*386	—	386
Községi elemi iskola Pesten	8	—	8	24	1.415	1.270	2.685
" " " Budán	7	1	7	7	*1.300	*1.233	2.533
Ág. evang. elemi iskola Pesten	4	1	5	—	227	106	333
" " " Budán	1	1	1	1	*30	*20	50
Réform. elemi iskola	1	1	2	—	58	50	108
Szerb elemi iskola	1	1	1	—	16	8	24
Görög " "	1	1	1	—	—	—	—
Román " "	1	1	1	—	—	—	—
Illyr. kath. elemi iskola Budán	1	—	1	—	*16	*10	26
Izrael. elemi fiú iskola Pesten	8	1	7	—	326	—	326
" " iskola Budán	2	1	2	—	*120	*94	214
Izrael. vásárnapi iskola	1	—	1	—	40	—	40
Árvaházi elemi iskola	1	—	2	—	67	—	67
Magán elemi iskola Pesten	1	—	1	—	62	87	149
" " " " (vegyes) Pesten	4	—	4	—	72	—	72
" " " " Budán	9	—	9	—	*436	*300	736
" " " " " Budán	3	—	3	3	—	92	92
Fiúnevelő-intézet Pesten	2	1	2	4	12	—	12
Leánynevelő-intézet Pesten	26	—	26	26	—	789	789
Ág. evang. polgári és latin iskola	1	—	2	2	188	—	188
Királyi tanítóképző	1	—	3	—	16	—	16
Együtt	97	13	130	85	6.954	5.152	12.106
c) Középiscolák — Mittelschulen :							
Kegyrendi gimnázium	1	1	12	—	586	—	586
Budai gimnázium	1	1	13	—	169	—	169
Ág. evang. gimnázium	1	—	2	2	45	—	45
Ág. evang. felsőbb leányiskola	1	—	1	1	—	51	51
Szónyi-féle intézet	1	1	19	1	110	—	110
Együtt	5	3	47	4	910	51	961
d) Szakiskolák — Fachschulen :							
Vasárnapi kereskedelmi iskola	1	1	1	—	170	—	170
Magán kereskedelmi iskola	5	1	5	10	516	—	516
Városi rajziskola	1	1	1	3	920	—	920
Kézmű- és rajziskola Budán	1	—	1	1	232	—	232
Festő akadémia	1	1	—	1	42	—	42
Nemzeti zenede	1	1	5	—	52	63	115
Gimnasztikai intézet Pesten	1	1	1	5	119	39	158
" " " Budán	1	—	1	2	*47	—	47
Vegyes szakiskola	4	1	4	—	104	11	115
Együtt	16	7	19	22	2.202	113	2.315
e) Felső tanintézetek — Hochschulen :							
József ipartanoda (műegyetem)	1	1	12	—	115	—	115
Egyetem	1	—	46	17	386	—	386
Együtt	2	1	58	17	501	—	501
Főösszeg — Summe	135	30	267	133	11.628	5.680	17.308

A *-al jelzett adatok a két nem eloszlását hozzávetőleges becslés alapján tüntetik fel.

Az 1868/69-iki tanévben Budán és Pesten összesen 60 elemi iskola állott fenn, közte 20 községi, 1 elemi, 7 felekezeti, 2 egyesületi és 30 magániskola. Mindezekbe 19.207 gyermek járt, még pedig:

magyar	12.676	róm. kath.	14.789
német	6.094	gör. keleti	39
tót	285	ág. evang.	749
oláh	19	református	384
horvát	48	izraelita	3.246
szerb	57		
egyéb	28		

Az 1868. évi XXXVIII. törvénycikk a főváros közoktatásügyében új fordulatot jelent; a törvény hatása alatt Pestváros közgyűlése 1868. december 17-én kimondotta az addig római katolikus hitfelekezeti jellegű (patronátusi) elemi iskoláknak közösökké való átalakítását és 1867. június 26-án Gerlóczy Károly akkori főjegyző (későbbi alpolgármester) indítványt tett az elemi iskolák szaporítása, új iskolaházak építése és a tanítók fizetésének javítása iránt; a fizetésjavítás 1868-ban megtörtént, ugyanekkor a város iskolaszékekbe osztatott be, új tanterv lépett életbe és megindultak az iskolai építkezések. 1868-tól a fővárosnak 1873-ban történt egyesítéséig az iskolák száma Pesten 17-ről 33-ra, az iskolák költségvetései pedig 120.000 forintról 389.000 frtra emelkedtek s 12 díszes új iskolaház épült.

Buda és Ó-Buda az alkotmányos élet visszaállítása után szintén nagy buzgóságot fejtettek ki az iskolák állapotának javítása és a magyar nyelv alkalmazása körül, de a minden irányban való rendkívüli haladást leginkább a népiskolai oktatásról szóló 1868. évi népoktatási törvény tette lehetővé, mihez 1871-ben a népiskolai tanítók nyugdíjképeségének és a tanítónők alkalmazásának kimondása, 1872-ben pedig az országos közoktatásügyi tanács megalakítása is nagyban hozzájárult. Az iskolák száma már ezen időben is szaporodott; 1869-ben nyílt meg az első polgári iskola, ugyanakkor szerveztettek az iparostanulók rajziskolái és az ismétlő iskolák.

A közoktatásügynek legnagyobb arányú és valóban példátlanul rohamos fejlődése azonban csak Pestnek és Budának 1873-ban bekövetkezett egyesítésétől számítható. Innen kezdve egymást érték a tanügy emelését célzó iztézkedések; 1876-ban megalakult a fővárosi közoktatásügyi bizottmány; 1878-ban létrejött a fővárosnak 18 iskolaszékre való beosztása. 1877-ben szerveztettek az iparostanulói iskolák, 1886-ban pedig az ismétlő iskolák helyébe az alsófokú ipari iskolák és kereskedelmi iskolák léptek. A főváros egyesítése óta az iskolák egységes szervezetet nyertek és a tanítók fizetése végleg rendeztetett. A közoktatásügy emelését célzó törekvésében a kormány is támogatta a fővárost; már 1872-ben 141.800 frtot engedélyezett a fővárosi iskolák fenntartására s azután egészen 1885-ig évenként 30—50.000 forinttal segélyezte a fővárost a közoktatásügy terén reá háramló nagy kötelezettség teljesítésében. Ezen segély utóbb megszűnt s csak 1902. óta élvez a főváros ismét némi államsegélyt, mely azonban semmiképen nincs arányban a fővárosra háramló nagy közoktatásügyi feladatok óriási anyagi szükségleteivel.

2. A községi iskolák ismertetése.

a) Kisdedővók.

E közlemény első szakaszában (2. lap) említettük már, hogy a főváros 1893-ban állította fel az első kisdedővókat, melyeket azóta évről-évre bővített és fejlesztett. A most

fennálló 66 községi óvó keletkezési éve a 2. sz. táblában van kimutatva; ebből látható, hogy négy kisdedóvó már a kisdedóvási törvény előtti időben keletkezett (egy-egy 1876-ban, 1877-ben, 1885-ben és 1887-ben) s vétetett át utóbb a fővárostól; a többi óvók a következő sorrendben létesültek, illetve mentek át a községi kezelésbe:

1893-ban	1	1900-ban	6
1894-ben	1	1901-ben	7
1895-ben	2	1902-ben	4
1896-ban	4	1903-ban	6
1897-ben	4	1904-ben	7
1898-ban	8	1905-ben	4
1899-ben	7	1906-ban	1

Fejlődésük egyébként a következő adatokból látható:

	Intézet	Óvónő	N ö v e n d é k		
			fiú	leány	együtt
1893/94	1	1	70	65	135
1894/95	4	4	159	137	296
1899/90	32	46	1.910	2.125	4.035
1904/05	61	79	3.995	4.052	8.047
1905/06	66	87	4.075	4.059	8.134
1906/07	94	125	5.431	5.462	10.893

b) Elemi népiskolák.

A községi elemi népiskolák fejlődése annyira összeforrt a fővárosi közoktatásügy általános fejlődésével, hogy története emettől nem választható el. Amidőn tehát a községi elemi iskolák fejlődését illetőleg az előző fejezetre utalunk, itt csak áttekintés kedvéért adjuk az egyes iskolák keletkezésének idejét chronologikus sorrendben, továbbá néhány statisztikai adattal világítjuk meg ezen iskoláknak fejlődését.

Az elemi iskolák, keletkezésük sorrendjében.

18. század. IV. ker. Kötő-utczai, utóbb Lipót-utczai iskola (megszűnt 1899-ben).
1770. I. „ Iskolatéri iskola.
1787. III. „ (újlaki) Templom-téri iskola (1891 óta Lajos-utczai).
1789. I. „ tabáni iskola (utóbb Szarvas-téri, 1903 óta Fehérsas-téri).
1791. VI. „ Nagymező-utczai iskola (utóbb Teréz-téri, majd Érsek-utczai).
1793. II. „ országúti iskola (utóbb Török-utczai, 1897 óta Margit-körúti).
1795. III. „ (óbudai) Nyár-utczai iskola (utóbb Templom-téri, 1878 óta Tanuló-utczai).
1801. I. „ (krisztinavárosi) Gyár-utczai iskola (utóbb Iskola-utczai, majd Pálya-utczai, 1884 óta Krisztina-utczai, 1889 óta Krisztina-téri).
1827. VIII. „ Stáció-utczai iskola (1889 óta Baross-utczai).
1830. VIII. „ Ősz-utczai iskola (1889 óta Szentkirályi-utczai).
1839. IV. „ Czukor-utczai iskola (1878 óta Gróf Károlyi-utczai).
1840. II. „ (alsó-vizivárosi) Fő-utczai iskola (1899 óta Szalag-utczai).
1843. VIII. „ József-fiárvaházi iskola.
1846. III. „ Vörösvári-utczai iskola.
1846. V. „ Lipót-téri iskola.
1854. I. „ Gellérthegyi iskola (utóbb Hadnagy-utczai, 1898 óta Czakó-utczai).
1855. VII. „ Kereszt-utczai iskola (1877 óta Kazinczy-utczai).
1856. VI. „ Hajós-utczai iskola (1878 óta Lovag-utczai).
1858. IX. „ Bakács-téri iskola.
1860. I. „ Lipótmizei iskola (1903 óta Hidegkúti-úti).

1861. VI. ker. Szív-utcza iskolája.
1861. VII. „ Erzsébet leányröházi iskolája.
1865. I. „ Svábhegyi iskolája (utóbb Széchenyihegyi, majd Istenhegyi, (1903 óta Diana-úti).
1868. X. „ Óhegyi iskolája (1891 óta Kápolna-téri).
1869. IX. „ Mester-utcza iskolája (23. sz. alatt).
1869. III. „ Nyár-utcza iskolája (utóbb Szerecsen-utcza, 1879 óta Kórház-utcza).
1869. VI. „ Herminamezei iskolája (1889 óta Hungária-úti).
1870. I. „ Promontori-úti iskolája (1881 óta Fehérvári-úti).
1870. IX. „ Nyúl-utcza iskolája (1885 óta Lónyay-utcza).
1871. VI. „ Külső Váczi-úti iskolája (1905 óta Váczi-úti).
1871. VIII. „ Bérkocsis-utcza iskolája (1875 óta Bezerédy-utcza fiúiskolája).
1872. X. „ Templom-utcza iskolája (utóbb Álmos-utcza, most Rákosmezei).
1873. II. „ Iskolák-utcza iskolája (1875 óta Medve-utcza).
1873. VII. „ Kismező-utcza iskolája (1874 óta Wesselényi-utcza).
1873. VIII. „ Százház körüli iskolája (megszűnt 1875-ben).
1873. VIII. „ Kálvária-téri iskolája (utóbb Szőlőkerti, 1881 óta Madách-utcza).
1873. X. „ Kőbányai újhegyi iskolája (megszűnt 1875-ben).
1874. III. „ Országúti iskolája (megszűnt 1875-ben).
1874. II. „ Bécsikapu-utcza iskolája (utóbb Batthyány-utcza, 1878 óta Toldy Ferencz-utcza).
1874. X. „ Kőbányai ligeti iskolája (utóbb Bánya-téri, 1899-ig Szt. László-téri).
1875. V. „ Hold-utcza iskolája (utóbb Akadémia-utcza, 1889 óta Szemere-utcza).
1875. VII. „ Nagydíófa-utcza iskolája (1890-ig Díófa-utcza, megszűnt 1901-ben).
1875. VIII. „ Bérkocsis-utcza iskolája (1888 óta Bezerédy-utcza leányiskolája).
1876. III. „ Kiskorona-utcza iskolája (1889 óta Timár-utcza).
1877. I. „ Városház-téri iskolája (az Iskolák-tériből kiválasztva, megszűnt 1885-ben).
1879. VIII. „ Hunyadi-utcza iskolája (1887 óta Práter-utcza).
1880. VI. „ Bajnok-utcza iskolája.
1880. VII. „ Dohány-utcza iskolája.
1880. VIII. „ Mária-utcza iskolája (1894 óta Röck Szilárd-utcza).
1881. VIII. „ Szigony-utcza iskolája (1897 óta Jázmin-utcza, 1905 óta csak fiúiskolája).
1882. I. „ Bocskay-téri iskolája (megszűnt 1899-ben).
1883. III. „ Munkástelepi iskolája (1896 óta Miklós-téri).
1883. VI. „ Angyalföldi iskolája (Váci-út 89. sz.)
1885. VII. „ Kőber-házi iskolája (Kazinczy-utcza 3., megszűnt 1891-ben).
1885. VIII. „ Rigó-utcza iskolája.
1885. IX. „ Külső soroksári-úti iskolája (1891 óta Soroksári-úti).
1886. I. „ Mayer-fiárvaházi iskolája (megszűnt 1902-ben).
1887. VII. „ Murányi-utcza iskolája.
1887. VIII. „ Külső Stáció-úti iskolája (1892 óta Baross-utcza II. sz., 1899 óta Csobáncz-utcza)
1888. I. „ Kelenföldi iskolája.
1891. I. „ Zúgligeti-úti iskolája.
1891. VII. „ Kis-Szúglói iskolája (Angol-utcza).
1891. X. „ Tisztviselő-telepi iskolája (Rezső-téri, utóbb Elnök-utcza).
1892. VII. „ Rottenbiller-utcza iskolája. (1906-ban beolvadt a Damjanich-utcza iskolába).
1893. V. „ Községi szeretetházi iskolája.
1894. I. „ Attila-utcza iskolája.
1894. VII. „ Aréna-úti iskolája (1901 óta csak leányiskolája).
1894. IX. „ Üllői-úti iskolája (megszűnt 1895-ben).
1895. V. „ Sziget-utcza iskolája.
1896. VII. „ Nyár-utcza iskolája.
1896. X. „ Maglódi-úti iskolája.
1897. I. „ Labancz-úti iskolája.
1897. VI. „ Szt László-utcza iskolája.
1897. VI. „ Felső-erdősori iskolája (1900 óta csak fiúiskolája).
1897. VII. „ Várna-utcza iskolája (1904 óta Örnagy-utcza).
1898. VIII. „ Erdélyi-utcza iskolája.
1898. IX. „ Tűzoltó-utcza iskolája.
1898. X. „ Gyömrői-úti iskolája (1903 óta Kádár-utcza).

1900.	II. ker.	Lövőház-utczai iskola.
1900.	III. „	Üröm-utczai iskola.
1900.	III. „	Római-fürdőtelepi iskola (Emőd-utca).
1900.	VI. „	Felső-Erdősori leányiskola.
1900.	VI. „	Lőportár-dülői iskola.
1900.	VI. „	Erdőtelki iskola (1904 óta csak fiúiskola).
1900.	VII. „	Nefejejts-utczai iskola.
1900.	VII. „	Verseny-téri iskola (Aréna-út 16.).
1901.	VII. „	Dob-utczai iskola.
1901.	VII. „	Aréna-úti fiúiskola.
1903.	I. „	Városmajor-utczai iskola.
1904.	III. „	Szt Endrei-úti iskola.
1904.	VI. „	Erdőtelki leányiskola.
1904.	VII. „	Peterdy-utczai iskola (1906 óta Damjanich-utczai).
1904.	VII. „	Telep-utczai iskola.
1904.	VIII. „	Losonczi-utczai iskola.
1904.	VIII. „	Örömvölgy-utczai iskola.
1904.	IX. „	Mester-utczai iskola (67. sz. alatt).
1905.	VII. „	Elemér-utczai iskola.
1905.	VIII. „	Jázmin-utczai leányiskola.
1906.	VII. „	Dob-utczai leányiskola.
1906.	IX. „	Mester-utczai iskola.

Az elemi iskolák fejlődése a következő adatokból ítélhető meg:

	Iskola	Osztály	Tanerő		T a n u l ó		együtt
			férfi	nő	fiú	leány	
1829/30	10	19	12	3	1.168	506	1.674
1834/35	18	34	21	6	1.890	1.247	3.137
1839/40	23	46	25	10	2.070	1.532	3.602
1844/45	23	48	28	11	2.472	1.693	4.165
1849/50	24	61	34	14	2.398	1.961	4.359
1854/55	23	66	38	11	2.811	1.864	4.675
1859/60	29	106	57	26	4.369	2.727	7.096
1864/65	37	105	76	28	4.851	2.925	7.776
1869/70	43	129	90	28	5.031	3.286	8.317
1873/74	54	240	134	80	7.649	6.017	13.666
1874/75	63	306	157	111	8.405	6.840	15.245
1879/80	72	395	197	162	10.751	9.262	20.013
1884/85	83	487	247	228	13.566	11.671	25.237
1889/90	94	587	294	263	16.183	13.529	29.712
1894/95	104	750	463	408	20.331	17.404	37.735
1899/00	119	1.013	574	531	26.293	22.576	48.869
1904/05	132	1.245	738	754	30.460	26.423	56.883
1905/06	136	1.295	747	802	30.962	26.874	57.836
1906.07	142	1.318	767	771	31.212	27.189	58.401

c) Ismétlő iskolák.

A népoktatási törvény szerint a tizenkettedik évet betöltött gyermek — ha más iskolába nem lép át — az ismétlő iskolát köteles látogatni, ahol három éven keresztül heti 2—5 órában nyer oktatást. Az ismétlő iskolák azonban mindaddig nem kerülhettek az elemi iskolákkal szerves összefüggésbe, míg ezekben csak négy osztály állott fenn, az ismétlő iskolák tehát nem vehették át közvetlenül a népiskola tanulóit. Ezen visszás állapot csak akkor szűnt meg, amidőn a főváros már kellő számú V. és VI. osztályokat berendezett. A tanítást ezen iskolákban az elemi iskolák tanítói végezték ugyanezen iskolák helyiségeiben.

Az ismétlő iskolák azonban csak kevéssé felelhettek meg az élet gyakorlati igényeinek, mivel bennök a legkülönbözőbb előképzettségű és különböző korú ifjak kerültek össze; kivált nem felelhettek meg a leányiskolák, melyek látogatói csaknem kizárólag munkásnők lévén, a jobb osztályok leányai magukat azoktól egészen távol tartották. Az ismétlő iskolák látogatottsága ez okból oly hiányos volt és idővel annyira megcsökkent, hogy a fővárosi hatóság 1888-ban ezeknek megszüntetését mondta ki s helyükbe a fiúk számára az iparosan-
tanoncziskolákat szervezte. Ezentúl csak egy-két elemi iskola igazgatója tartott fenn magán-
buzgalomból ismétlő osztályokat.

Az ismétlő iskolák állapotát a következő adatok tüntetik fel:

	Iskola	Osztály	T a n u l ó		
			fiú	leány	együtt
1873/74	38	109	1.869	360	2.229
1874/75	39	115	2.203	438	2.641
1879/80	27	108	2.120	173	2.293
1884/85	34	73	1.696	62	1.758
1888/89	2	4	—	52	52

d) Gazdasági és háztartási iskolák.

Ezen iskolák szervezetéről már a 10. lapon emlékeztünk meg. Multjuk, mint láttuk, igen rövid, amennyiben az első háztartási népiskolák az 1901/2. tanévben létesültek, melyek négy évvel később a gazdasági népiskolákkal egyesítették. Fejlődésük a következő adatokból ítélhető meg:

	Iskola	Osztály	T a n e r ő		T a n u l ó		
			férfi	nő	fiú	leány	együtt
1901/02	5	13	15	12	221	246	467
1902/03	17	41	26	32	214	646	860
1903/04	22	50	33	64	222	1.037	1.259
1904/05	31	82	47	119	305	1.721	2.026
1905/06	28	86	45	143	290	2.017	2.307
1906/07	20	120	63	198	485	2.855	3.340

e) Felső népiskola.

Mint említettük, csak egy ily iskola áll fenn, melyről a következő adatokat közölhetjük:

	Iskola	Osztály	T a n e r ő		T a n u l ó		
			férfi	nő	fiú	leány	együtt
1903/04	1	1	1	—	—	11	11
1904/05	1	1	4	1	—	12	12
1905/06	1	1	3	2	—	15	15

Ezen tanévvel a felső népiskola megszűnt.

f) Polgári iskolák.

Az 1868. évi XXXVIII. törvénycikk értelmében a hat évfolyamból álló fiú- és a négy évfolyamú leány polgári iskolák a népiskola első évfolyamát elvégzett tanulók továbbképzésére rendelvek. Ezen iskolák elseje 1869-ben állított fel és számuk lassanként szaporított, miként a következő felsorolásból látható:

Polgári fiúiskolák:

- 1869. III. ker. Kiskorona-utczai.
- 1870. VI. „ Nagymező-utczai.
- 1872. II. „ Medve-utczai (kezdetben I. kerületi).
- 1876. IX. „ Knézits-utczai.
- 1889. VII. „ Wesselényi-utczai (1899-ig Kazinczy-utczai).
- 1894. VIII. „ Német-utczai (1895-ig Práter-utczai).
- 1901. VII. „ Nagydiófa-utczai.
- 1902. V. „ Ügynök-utczai.
- 1904. I. „ Fehérsas-téri (1905-ig Szarvas-téri).
- 1904. VII. „ Rottenbiller-utczai.
- 1905. VII. „ Röck Szilárd-utczai.

Polgári leányiskolák:

- 1870. IV. ker. Váczi-utczai (1899-ig Lipót-utczai).
- 1872. II. „ Batthyányi-utczai.
- 1873. VII. „ Dohány-utczai (1899-ig Kazinczy-utczai).
- 1876. V. „ Vadász-utczai.
- 1881. I. „ Várbeli (1892-ben átalakult felsőbb leányiskolává).
- 1881. VIII. „ Práter-utczai.
- 1888. VI. „ Felsőerdősori (1899-ig Izabella-utczai).
- 1890. III. „ Bécsi-úti.
- 1891. X. „ Bánya-utczai.
- 1893. I. „ Koronaőr-utczai (1898-ig Krisztinateri).
- 1895. VIII. „ Csokonai-utczai (1897-ig Röck Szilárd-utczai).
- 1900. VII. „ Aréna-úti.
- 1902. IX. „ Mester-utczai.
- 1903. VI. „ Kartács-utczai (1904-ig Külső Váczi-úti).
- 1904. VII. „ Hernád-utczai.
- 1906. IV. „ Gróf Károlyi-utczai.
- 1906. VI. „ Váczi-körút 23. sz.

A polgári iskolák intézményét Magyarországon az 1868. évi népiskolai törvény honosította meg. Ez iskolák szervezésével az országos kormány gondoskodni igyekezett a gyakorlati életpályák néposztályának az elemi iskoláztatásnál magasabb körű, de gyakorlati irányú oktatásáról. A magyarországi polgári iskolák e szerint felsőbb népiskolák; rendeltetésük szerint betetőzik a gyakorlati élet terén működő néposztályoknak — úgy férfi-, mint női tagjaiknak — általános iskoláztatását, s ekként e néposztályok szellemi műveltségének színvonalát emelik. Tantervükben az ipari és gazdasági élet szükségéi érvényesülnek: a kötelező tantárgyak sorában a természettudományi tárgyak közt előfordul a terményrajz és a vegytan alkalmazva a mezei gazdaságra és az iparra, a mezei gazdaság vagy ipartan (a fiúiskoláknál), továbbá a konyhakertészet és háztartás (a leányiskoláknál); a mennyiségtani tárgyak közt előfordul a könyvvitel alkalmazva a gazdaságra, vagy a kereskedelemre; kötelező tantárgy továbbá a fiúiskoláknál a köz-, magán- és váltójog alapvonalai, a leányiskoláknál pedig a női kézi munkák. A fiúk polgári iskolája hat évfolyamra terjed, a leányoké négyre; a felvétel feltétele az elemi népiskola első négy évfolyamának sikeres elvégzése. A fiúiskolák első négy évfolyamában a középiskola alsó négy osztályának valamennyi tantárgya taníttatik a latin nyelven kívül. A polgári leányiskolákról megemlíthető, hogy hazánkban ezek voltak az első nyilvános iskolák, melyek a leányoknak az elemi iskoláztatásnál magasabb kiképzésére szolgáltak. A polgári iskolák fenntartását a népiskolai törvény a nagyobb községek köteleességévé tette.

A polgári iskolák fejlődését a következő adatok tüntetik fel:

	Iskola	Osztály	T a n e r ő		T a n u l ó		együtt
			férfi	nő	fiú	leány	
1873/74	6	19	41	5	229	298	527
1874/75	6	25	44	5	329	527	856
1879/80	8	48	76	10	709	1.366	2.075
1884/85	10	68	125	13	1.011	1.844	2.855
1889/90	12	90	149	30	1.544	2.502	4.046
1894/95	15	117	151	44	2.046	3.471	5.517
1899/00	16	166	167	87	3.142	4.802	7.944
1904/05	24	211	201	133	4.421	5.842	10.263
1905/06	25	240	237	154	4.734	6.258	10.992
1906/07	27	261	234	178	5.044	6.822	11.866

g) Alsó iparrajziskola.

A főváros egyesítése előtt az elemi iskolák mellett községi rajziskolák állottak fenn, ezen iskolák azonban az óhajtott célnak nem feleltek meg, miért is a főváros tanácsa azokat 1877-ben újjászervezte. Ezen újjászervezésnél főczélként tüzetett ki a rajzolás által a hazai iparos izlésének és ügyességének fejlesztése, hogy amellet mindkét nembeli bármily foglalkozású egyéneknek, kik a rajzolást tanulni akarják, erre beíratási és tandíj fizetése nélkül alkalom nyújtassék, és végül, hogy egy magasabb iparrajz-iskolában mindazok, kik szakmájukra vonatkozó rajzokat elkészíteni szándékoznak, a szaktanárok által útbaigazításokkal és oktatásokkal elláttassanak. Nők, kik különösen a műipar-festészetben és rajz-oktatási módszerben volnának kiképezendők, ezen iskolában nem, hanem csakis a magasabb iskolában nyerhettek oktatást. Az így tervezett szakoktatás eszközeiül felállítottat 1879-ben öt alsó iparrajziskola és a továbbképző vagyis felső iparrajziskola. Az alsó iskolában a tanítás heti öt órában, a felső iskolában egész télen naponkint folyt az oktatás.

Az alsó iparrajziskolák két tanfolyamra oszlottak, látogatottságuk azonban oly csekély volt, hogy már 1883-ban be kellett szüntetni két iskolát, 1886-ban pedig a többi iskola is megszűnt, helyükbe lépven az iparostanoncziskolák.

Az alsó ipariskolák állapotáról a következő adatok adnak képet:

	Iskola	Osztály	Tanerő	Tanuló (fiú)
1879/80	5	10	7	834
1884/85	3	6	5	745
1885/86	3	6	5	619

h) Községi iparrajziskola.

Az országos iparoktatásnak 1884-ben megállapított rendszere szerint az ipari rajz-oktatás a különböző fokú iparoktatási intézetek keretén belül történik, minélfogva az addig létezett önálló ipari rajziskolák megszűntek. Azóta a községi (felső) iparrajziskola az egyedüli önálló iparrajzoktatási intézet az egész országban.

A fővárosnak, de az egész országnak is ez a rajziskola a legrégebb iparoktatási intézete. Alapítása még Mária Terézia királynő idejében történt, abban az időben, midőn a rajzoktatás, mint az ipari oktatásnak különálló ága jelentkezik a nyugati iparos országokban. Az intézet túlélte az idők minden változását. Budáról, ahol, mint az ország akkori

fővárosában felállított, a pesti oldalnak növekedő túlsúlya következtében átkerült Pestre, a Belvárosba. Midőn később a város a külső kerületekben is létesített rajziskolákat, ezek sorában a belvárosi, mint központi intézet működött. 1879-ben a főváros a kerületi rajziskolákat — főleg a mesterinasok rajzi oktatását végző — alsó iparrajziskolákká alakította át; ezek fölébe pedig a belvárosi intézetet, mint továbbképző, felső iparrajziskolát állította, melyben az iparosok, kik az alsó iparrajziskolát elvégezték, vagy pedig megfelelő ismerettel bírtak, ipari szakjuk szerinti kiképzésüket folytatták. E szervezettel az intézet beleilleszkedett az országos iparoktatásnak 1884. évi új rendszerébe is. A községi tanoncziskoláknak ekkor történt szervezésével a kerületi rajziskolák megszűntek; a felső rajziskolát azonban a főváros közönsége „községi iparrajziskola“ néven továbbra is fenntartotta, hogy ezáltal a fővárosi iparos osztálynak magasabb rajzi kiképzetéséről kellően gondoskodjék.

Az iparrajziskola tehát a fővárosnak sajátlagos iparoktatási intézete, melyet a főváros, mint az ország iparának góczpontja, az iparosok értelmi színvonalának emelése, egy-szersmind tehát a kézműipar hathatós támogatása végett tart fenn nem csekély áldozattal; 1893-ban az intézetnek külön épületet is emelt a Ferencvárosban, a Lónyay-utcában.

Az intézet első sorban az iparosok iskolája; látogatói túlnyomóan iparossegédek és a tanoncziskolákból áthelyezett nagyobb készülségű tanonczok, kiknek oktatása ipari szakjuk szerinti tanfolyamokban történik, minők a szobrászok, építészek, ipari festők, fémiparosok, sokszorosítók stb. tanfolyamai. E szakrajzi tanfolyamok közt egy általános irányú is van, mint előkészítő osztály oly iparosok részére, kiknek rajztudása a szakrajzoláshoz nem elegendő. A tanfolyamok nagyobb része egész éven át tartó, heti 10 órai oktatással, miként a tanoncziskolákban. A télen szünetelő iparosok számára téli tanfolyamok is vannak négy hónapig tartó, naponkénti oktatással.

Az intézet az iparosok osztályán kívül szélesebb körben is terjeszti az ipari rajzolás: a nyilvános rajz- és mintázóteremben bármely foglalkozású felnőtt egyénnek alkalmat nyújt a rajzoláshoz és a rajzoláson alapuló különböző ipari technikának eltanulására. E nyilvános rajzteremnek külön női osztálya is van.

A községi iparrajziskola fejlődését a következő adatok tüntetik fel:

	Osztály	Tanerő	T a n u l ó		
			fi	nő	együtt
1879/80	15	12	368	23	391*)
1884/85	15	12	938	91	1.029*)
1889/90	15	14	883	141	1.024*)
1894/95	21	18	818	84	902*)
1899/90	19	16	527	44	571
1904/05	21	29	495	69	564
1905/06	23	32	487	70	557
1906/07	29	33	548	139	687

i) Iparostanoncziskolák.

A székesfőváros 1886 óta tartja fenn az iparostanoncziskolákat az országos iparoktatást rendező 1884. évi törvény értelmében, mely a községetek tanoncziskolák létesítésére kötelezi. Addig az iparos tanulók oktatása a népiskolai ismétlőiskolákban, az országos iparegyesület által fenntartott ipariskolákban és a fővárosi iparrajziskolákban történt. A községi tanoncziskolák felállításával megszűntek az országos iparegyesület iskolái és a fővárosi iparrajz-

*) Az év folyamán beiratkozott tanulók száma.

iskolák; lassankint az ismétlőiskolák is elhaltak, minthogy növendékeiket, kik csaknem kivétel nélkül az iparos tanulók sorából kerültek ki, elvonták az újonnan felállított iparostanoncziskolák. Ily körülmények közt az ismétlő oktatás a főváros népiskoláiban már 1889 óta teljesen megszűnt.

Az iparostanoncziskola az országos ipari oktatásnak legalsó szerve, mely az iparos tanulókat mesterségükhöz szükséges elméleti ismeretekre, s ezenfelül rajzolásra és mintázásra tanítja. Három évfolyamból áll, s feltételezi a népiskola sikeres elvégzését. Minthogy azonban az iparos tanulók jó része nem végezte el a népiskolát és sokszor az elemi ismeretekben sem eléggé járatos, ily tanulók számára szükségesnek látszott a tanoncziskolák három évfolyama elé egy előkészítő osztályt szervezni. Az iskola látogatása kötelező; az iparos tanulók az egész idő alatt, míg mesterségüket tanulják, tehát esetleg 15 éves korukon túl is, felszabadulásuk idejéig kötelezhetők a tanoncziskola látogatására.

A székesfőváros iparostanoncziskoláiban a tanítás hetenkint tíz órában történik: hat óra — három hétköznapon este 7—9-ig — az elméleti tárgyak tanítására jut, négy óra — vasárnap 8—12-ig — a rajzolásra. A tanítás az első időkben általános jellegű volt: az iparos tanulók, iparágak szerinti csoportosítás nélkül, együttes oktatásban részesültek, miként azelőtt az ismétlőiskolákban. 1897-ben határozta el a főváros hatósága, hogy a tanoncziskolákat szakirányú iskolákká szervezi át olyképen, hogy az egyes iskolákba a rokon iparágak tanonczait csoportosítja, úgy hogy az oktatás egyes iparágak, vagy iparcsoportok szükségleteihez alkalmazkodhassék. Ez átszervezés csak 1902-ben került kivételre, a rajztanítás azonban már korábban történt szakok szerinti csoportosításban, amennyiben a rajzoktatási szakfelügyelők minden szakirányú iparostanoncz-iskola részére külön megfelelő rajztanmenetet készítettek. Az 1905/6. tanévben fennálló iskolák között volt általános irányú 23, ezenkívül fennállott:

Aranyművesek	részére 1 helyen	Géplakatosok	részére 2 helyen
Bádogosok	„ 1 „	Lakatosok	„ 6 „
Czipészek	„ 3 „	Műszerészek	„ 2 „
Diszítők	„ 2 „	Síketnémák	„ 1 „
Építőiparosok	„ 2 „	Sokszorosító iparosok	„ 3 „
Faiparosok	„ 3 „	Szabók	„ 3 „
Gépiparosok	„ 1 „		

szakirányú iskola. (Ezen részletezés összege (53) magasabb az iskolák számánál, mivel az általános iskolák több helyütt szakirányú iskolával vannak egybekapcsolva s több iskolában 2—3 különböző iparág is nyer oktatást).

A fővárosi iparoktatás szervezete szerint a főváros minden kerületében egyelőre egy-egy tanoncziskola volt felállítandó. Már a szervezés évében, 1886-ban, a fővárosi hatóság 12 tanoncziskolát állított fel, azóta pedig azokat gyorsan szaporította. Fejlődésük a következő adatokból ítélhető meg:

	Iskola	Osztály	Tanerő	Tanuló
1886/87	12	93	145	4.815
1889/90	17	126	174	5.835
1894/95	22	182	212	7.581
1899/00	26	214	251	8.747
1904/05	39	294	435	8.996
1905/06	39	302	468	9.361
1906/07	42	330	507	9.854

k) Nőipariskola.

A főváros női ipariskolájának célja: a polgári leányiskolák végzett növendékeit valamely női iparágban kiképezni és önálló üzletvezetésre képesíteni. Az oktatás gyakorlati és elméleti. A gyakorlati oktatás hetenként 24 órában, a női iparmunkák következő négy csoportján belül történik: himző-, fehérvarró-, felsőruhavarró szakcsoport és vegyes munkák szakcsoportja. Az elméleti oktatás hetenként 11—12 órára terjed s tárgyai a rajzon kívül — a női kereskedelmi tanfolyamok tantervében foglalt — kereskedelmi ismeretek: számtan, könyvvitel, levelezés, árú- és váltóismeret. Az intézet tehát ipari és kereskedelmi képesítést nyújt s mindkét szakra képesítő bizonyítványt állít ki.

A női ipariskola növendékeinek túlnyomó része az intézettel kapcsolatos polgári leányiskola tanulói közül kerül ki, kik a negyedik osztály elvégzésével nagyrészt tovább folytatják tanulmányaikat az ipariskolában s csaknem kivétel nélkül elvégzik ennek mind a két évi tanfolyamát. E jelenség az ipariskolával betetözött polgári leányiskolának életrevalósága mellett tesz tanúságot.

Az iskola két osztályból áll, állapota a következő adatokból ítélhető meg:

	Tanerő	Tanuló
1894/95	8	27
1899/00	12	40
1904/05	9	55
1905/06	9	40
1906/07	10	40

l) Kereskedőtanoncz-iskolák.

A főváros a kereskedőtanoncz-iskolákat 1886. óta tartja fenn. Az 1884. évi ipartörvény ugyanis a községeket a kereskedőtanonczoknak külön tanfolyamban — az alsófokú kereskedelmi iskolában — történő oktatására kötelezte s a törvény e rendelkezésére a főváros az iparostanulók iskoláin kívül három kereskedőtanoncz-iskolát is állított fel: egyet Budán a Vizivárosban, kettőt Pesten a Teréz- és Ferenczvárosban. Ez iskolák helyiségéül eleintén a kerületi polgári iskolák szolgáltak s az oktatást a polgári iskolák szaktanárai végezték, 1895-ben ezen polgári iskolákkal kapcsolatos kereskedelmi szaktanfolyamok önálló iskolákká alakulván, a kereskedőtanoncz-iskolák e kereskedelmi iskolák alá rendeltettek s azóta ezen kereskedelmi iskolák tantestületei végzik a kereskedőtanoncz-iskolákban az oktatást.

Szervezet tekintetében a kereskedőtanoncz-iskolák megegyeznek az iparostanoncziskolákkal. Szintén három évfolyamból állanak, egy előkészítő-osztállyal oly tanonczok részére, kik a népiskolát el nem végezték s az elemi ismeretekben is kevésbé járatosak. A kereskedőtanonczok is kötelesek mindaddig a tanoncziskolába járni, míg főnöküknél való gyakorlati taníttatásuk tart. Ez iskolákban a tanítás három munkanapon délután 3—5 óráig, egyszer 6 óráig, összesen heti hét órán át tart; a tanítás tárgyai az első és második osztályban olvasmányok, fogalmazás, földrajz, számtan, könyvvitel és szépírás; a harmadik osztályban számtan, könyvvitel, váltó- és árúismeret, természettan, nemzetgazdasági ismeretek.

Az iskolák fejlődése a következő adatokból ítélhető meg:

	Iskola	Osztály	Tanerő	Tanuló
1886/87	2	6	19	110
1889/90	3	11	24	309
1894/95	3	17	25	632
1889/00	4	22	34	840
1904/05	6	36	52	1.204
1905/06	6	38	57	1.149
1906/07	6	39	60	1.082

m) Felső kereskedelmi iskolák.

A felső kereskedelmi iskolák a kereskedő osztálynak szakoktatás útján való képzésére szolgálnak; céljuk tehát, a kereskedelmi pályára készülő ifjakat az általános műveltségen kívül jövőendő pályájukon szükséges szakismeretekben részesíteni. Jelenlegi szervezetük szerint három évfolyamból állanak: alsó, középső és felső osztály névvel. Növendékeiket a középiskolák negyedik osztályából veszik át, kiket a három évfolyam sikeres elvégzése után záróvizsgálat (érettségi) elé állítanak. A nyert érettségi bizonyítvány alapján a növendékek az egy évi önkéntesség kedvezményében részesülnek.

A székesfőváros közönsége a főváros kereskedelmének fejlesztése végett három felső kereskedelmi iskolát tart fenn, egyet Budán a Vizivárosban, kettőt Pesten a Teréz- és Ferenczvárosban; az első kettőt 1884-ben létesítette, a harmadikat 1887-ben. Mind a három a kerületi polgári iskolák mellé szerveztetett olyképen, hogy a két első évfolyam növendékei az általános ismereteket a polgári iskola V. és VI. osztályában tanulták; a kereskedelmi iskola tehát a polgári iskolának mintegy kiágazása volt: a kereskedelmi pályára készülő tanulók az V. osztálytól kezdve a polgári iskolai általános ismereteken kívül a kereskedelmi szaktárgyakat is tanulták s a VI. osztály végeztével még egy évig, — a kereskedelmi harmadik évi tanfolyamban — folytatták szaktanulmányaikat. E szerves összefüggésben maradtak a főváros kereskedelmi iskolái az 1895. évig; nevük ez időig „középkereskedelmi iskola“ volt. 1895-ben a főváros a kereskedelmi iskolákat a polgári iskoláktól független intézetekké alakította át külön tantestülettel és igazgatással. Egyszersmind ekkor az országos kormány rendeletéből a kereskedelmi középiskolák felsőkereskedelmi iskola nevet nyertek, mely elnevezés ez iskoláknak a kereskedelmi szakoktatás országos szervezetében elfoglalt helyét — a szervezetben tulajdonképen csak két fok van: alsófok a tanoncziskolák, felsőfok a szakiskolák — jobban megjelöli.

Az iskolák fejlődését a következő adatok tüntetik fel:

	Iskola	Osztály	Tanuló	Tanuló
1884/85	2	4	15	162
1889/90	3	12	45	472
1894/95	3	20	40	819
1899/00	3	21	39	855
1904/05	3	26	54	994
1905/06	3	27	51	1.027
1906/07	3	27	24	1.099

n) Női kereskedelmi tanfolyamok.

E tanfolyamok a nőket az alsóbbfokú kereskedelmi pályákra készítik elő. Kapcsolatban állanak a polgári leányiskolákkal; növendékeiket ez iskolák negyedik osztályából veszik, úgy, hogy e tanfolyamok a polgári leányiskolák gyakorlati kibővítésének is mondhatók. A tanítás ideje tíz hónapig tart; a tanítás tárgyai a kereskedelmi ismeretek: számtan, könyvvitel, árú- és váltóismeret, kereskedelmi földrajz, levelezés magyar és német nyelven, szépírás; ezenkívül gépírás és gyorsírás. A tanfolyam sikeres végeztével a növendékek elbocsátó bizonyítványt kapnak.

A legrégibb ily tanfolyam az V. ker. polgári iskola mellett jött létre 1888-ban; ez volt egyszersmind az országban az első női kereskedelmi tanfolyam s ennek szervezete szerint szabályozta aztán az országos kormány e tanfolyamokat. 1892-ben a vizivárosi, a belvárosi és az erzsébetvárosi polgári leányiskoláknál engedte meg a főváros a kereskedelmi tanfolyamok felállítását, 1895-ben a Józsefváros Práter-utcai polgári leányiskolájánál, majd az Aréna-úti és Peterdy-utczainál. Valamennyi tanfolyamban a tanítás naponként három órán át, délután kettőtől ötig tart.

A főváros kezdetben e tanfolyamok fenntartásához hozzá nem járult, s anyagi kezelésüket nem végezte. E tanfolyamokat a polgári leányiskolai igazgatók magánvállalkozásának tekintette; az igazgatókat illette a tanfolyam jövedelme és terhe is egyszersmind. Maga a főváros csak azzal támogatta e vállalatokat, hogy céljukra átengedte a polgári leányiskolák tantermeit és taneszközzeit s megengedte, hogy a tanfolyamok a fűtési és világítási anyagokat díjtalanul igénybe vehessék. Az iskoláknak magánkezelésben való fenntartása azonban nem mutatkozván célirányosnak, a főváros az 1902/3. tanévtől kezdve saját kezelésébe vette a tanfolyamokat, fenntartván magának a jogot, hogy azokat — amennyiben pénzügyileg kedvezőtlenek lennének — bármikor beszüntethesse.

A tanfolyamok vezetőit a polgári leányiskolák igazgatói vagy tanárai közül a tanács rendeli ki s ugyanő osztja be a többi személyzetet is. Az igazgatók az osztályok száma szerint (1, 2, 3) 800, 1200 vagy 1600 K tiszteletdíjban részesülnek, a tanerők minden heti egy óra után 150, gyorsírás és gépirás tanításáért 120 K fizetést húznak.

A női kereskedelmi tanfolyamok fejlődése a következő adatokból ítélhető meg:

	Iskola	Osztály	T a n e r ő		Tanuló
			férfi	nő	
1888/89	1	1	2	2	37
1894/95	4	5	25	10	246
1899/00	5	7	35	5	360
1904/05	7	13	53	19	538
1905/06	7	13	61	19	633
1906.07	7	17	67	22	732

o) Felsőbb leányiskolák és leánygimnázium.

A felsőbb leányiskolák feladata a leányokat magasabb műveltségben részesíteni. A felsőbb leányiskola tehát némi tekintetben a leányok középiskolája, mely a népiskolai (elemi és polgári iskolai) képzettségénél szélesebb képzettséget nyújt. Tanterve a nőnem életviszonyaihoz alkalmazkodik, s az elvégzendő tananyag az iskola jelen szervezete szerint hat évfolyamra terjed ki; a négy alsó évfolyam a polgári iskolák tananyagát öleli fel, a két felső évfolyam pedig kiszélesíti az alsó osztályokban szerzett ismeretkörét. A polgári iskolák negyedik osztályából átléphetni a felsőbb leányiskola ötödik osztályába; a felsőbb leányiskola hatodik osztályának sikeres elvégzése után a növendékek átléphetnek a tanítónő-képző intézet harmadik osztályába.

A székesfőváros közönsége jelenleg két felsőbb leányiskolát tart fenn: egyet a budai oldalon, a Várban, egyet a pesti oldalon, a Belvárosban. A várbeli leányiskola az 1892. és 1893. években az addigi polgári iskolából alakult, a felsőbb leányiskolai ötödik és hatodik osztály felállításával; a megszűnt polgári iskola helyébe pedig a Krisztinavárosban létesült új polgári leányiskola. A belvárosi felsőbb leányiskolát a főváros 1895-ben állította fel, meghagyván a belvárosi községi polgári leányiskolát is; azonban ez iskolának addigi párhuzamos osztályait megszüntette, úgy, hogy azóta a belvárosi polgári leányiskola egy ideig csak a négy törzsosztályból állott. 1902-ben a belvárosi iskolával kapcsolatosan és az egyik V. és VI. osztálynak latin irányúvá történt átváltoztatása mellett gimnáziumi tanfolyam (VII. és VIII. osztály) létesült, illetőleg az igazgató által előzőleg már kormányhatósági engedéllyel felállított magánjellegű tanfolyamot a főváros saját kezelésébe vette át. Azóta ezen intézet tanrende olyformán alakult át, hogy a négy alsó osztály egyaránt képesít úgy a felsőbb leányiskola V. és VI. osztályának, mint a gimnázium V—VIII. osztályainak látogatására.

Az iskolák fejlődése a következő volt:

	Iskola	Osztály	T a n e r ő		Tanuló
			fi	nő	
1892/93	1	8	7	4	300 ¹⁾
1894/95	1	6	6	6	177
1899/00	2	13	14	11	482
1904/05	2	16	18	15	543
1905/06	2	12	7	11	425
1906/07	2	12	9	17	455

A községi leánygimnázium adatai a következők:

1905/06	1	4	8	6	125
1906/07	1	4	8	5	138

p) Főreáliskolák.

A községi két reáliskola közül a belvárosi a régibb. Ez az iskola a Kötő-utczában fennállott és a kegyesrendiek vezetésére bízott főelemi iskolából keletkezett, mely a múlt század negyvenes éveiben két reálosztálylyal kapcsolattott össze, az iskola neve városi reál- és főelemi tanoda volt. A helytartótanács felhívására Pest városa 1855-ben hat osztályú főreáliskolává alakította át az intézetet, mely német tanítási nyelvvel 1861-ig működött, amidőn is magyar nyelvűvé, majd 1875-ben nyolcz osztályúvá alakítottatott át. A VIII. kerületi főreáliskola 1871-ben alapítottatott, eleintén 3 tanfolyammal, 1877. óta azonban már teljes nyolcz osztályú főreáliskolává alakult.

A két iskola fejlődése a következő adatokból ítélhető meg:

	Osztály	Tanerő	Tanuló
1873/74	17	40	997
1874/75	17	40	1.072
1879/80	22	50	836
1884/85	22	42	907
1889/90	24	50	925
1894/95	24	44	1.104
1899/00	24	49	1.063
1904/05	24	46	1.050
1905/06	24	50	1.054
1906/07	24	45	1.020

¹⁾ Polgári iskolával egyesítve.

Hibaigazítás.

Az 1. oldalon alulról az 5. sorban az 1905/06. évi népszám 775.801 helyett 785.801-nek olvasandó.

TÁBLÁZATOK. — TABELLEN.

I. ÖSSZES TANINTÉZETEK.
SÄMMTLICHE LEHRANSTALTEN.
1905 906.

Tanintézet neve	Tanintézet típusa	Tanév kezdete		Tanév vége		Tanintézet típusa	Tanintézet neve	Tanintézet típusa	Tanintézet neve	Tanintézet típusa
		1905	1906	1905	1906					
I. Magyarországi tanintézetek										
A. Általános iskolák										
1. Magyar nyelvű										
2. Nemzetiség szerinti										
B. Középső iskolák										
C. Felsőoktatás										
D. Szakiskolák										
E. Művelődési iskolák										
F. Egyéb iskolák										
II. Külföldi tanintézetek										
A. Magyar nyelvű										
B. Nemzetiség szerinti										
C. Egyéb										

1. A tanintézetek főáttekintése. — Hauptübersicht der Lehranstalten.

Év — Jahr		Az intézetek száma Anzahl der Schulen	Tantermek száma Anzahl der Lehrstühle	Osztályok száma Anzahl der Klassen	Tanszemélyzet Lehrpersonal			Tanulók az év végén Schüler am Ende des Jahres		
A tanintézetek részletezése — Specification der Lehranstalten					férfi Männer	nő Frauen	együtt zusam.	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusam.
a) 1896/97—1905/06.										
	1896—97	355	2.018	2.089	2.891	888	3.779	60.242	36.245	96.487
	1897—98	373	2.223	2.032	2.793	1.027	3.820	61.693	37.458	99.151
	1898—99	388	2.298	2.105	2.996	1.062	4.058	64.749	39.743	104.492
	1899—00	409	2.430	2.338	2.984	1.097	4.081	67.347	41.472	108.819
	1900—01	419	2.514	2.388	3.098	1.184	4.282	69.841	44.240	114.081
	1901—02	426	2.558	2.406	3.219	1.222	4.441	72.081	46.412	118.493
	1902—03	457	2.795	2.581	3.273	1.331	4.604	76.020	48.589	124.609
	1903—04	488	2.925	2.662	3.468	1.504	4.972	78.235	50.605	128.840
	1904—05	509	3.126	2.769	3.707	1.576	5.283	80.404	52.430	132.834
	1905—06	527	3.336	2.847	3.879	1.726	5.605	82.155	53.546	135.701
b) 1905—1906.										
I. Kisdédóvás.		I. Kinderbewahrung.								
Kisdédóvók	Kinderbewahranstalten	97	198	97	1	123	124	5.876	5.882	11.758
Kisdédóvónőképzők	Kindergärt.-Präparandien . . .	2	10	6	8	11	19	—	260	260
Együtt	Zusammen	99	208	103	9	134	143	5.876	6.142	12.018
II. Népoktatás.		II. Volksschulen.								
Elemi népiskolák	Elementare Volksschulen . . .	180	1.291	1.472	824	908	1.732	32.889	30.673	63.562
Gazdasági és háztartási népiskolák	Wirtschaftliche- u. Haushal- tungs Volksschulen	35	98	86	45	143	188	290	2.017	2.307
Felső népiskola	Höhere Volksschule	1	1	1	3	2	5	—	15	15
Polgári iskolák	Bürgerschulen	42	374	317	318	244	562	5.412	8.135	13.547
Tanítóképzők	Lehrerpräparandien	4	22	15	40	—	40	457	33	490
Tanítónőképzők	Lehrerinnenpräparandien . . .	5	38	26	26	52	78	—	815	815
Együtt	Zusammen	267	1.824	1.917	1.256	1.349	2.605	39.048	41.688	80.736
III. Középiscolák.		III. Mittelschulen.								
Gimnáziumok	Gymnasien	17	165	165	415	4	419	7.420	676	8.096
Reáliskolák	Realschulen	5	58	58	171	—	171	2.542	—	2.542
Felsőbb leányiskolák	Höhere Mädchenschulen . . .	7	51	44	45	101	146	—	1.291	1.291
Együtt	Zusammen	29	274	267	631	105	736	9.962	1.967	11.929
IV. Szakiskolák.		IV. Fachschulen.								
Ipari és keresk. iskolák	Gewerbe- u. Handelsschulen	79	677	510	929	55	984	16.259	1.188	17.447
Gazdasági intézetek	Landwirtschaftl. Institute . . .	3	16	11	42	—	42	482	—	482
Katonai iskolák	Militärschulen	2	19	13	81	—	81	630	—	630
Művészeti iskolák	Kunstschulen	22	158	—	194	65	259	1.745	1.899	3.644
Vegyész iskolák	Diverse Fachschulen	11	22	—	87	3	90	346	219	565
Együtt	Zusammen	117	892	534	1.333	123	1.456	19.462	3.306	22.768
V. Felső tanintézetek.		V. Hochschulen.								
Hittani intézetek	Theologische Lehranstalten . .	5	17	26	29	—	29	233	—	233
Királyi magy. tud. egyetem	Königl. ungar. Universität . . .	1	75	—	438	—	438	5.892	176	6.068
József-műegyetem	Josefs-Polytechnikum	1	46	—	137	—	137	1.248	—	1.248
Együtt	Zusammen	7	138	26	604	—	604	7.373	176	7.549
VI. Emberbaráti jellegű tanintézetek		VI. Humanitäre Lehranstalten								
		8	—	—	46	15	61	434	267	701
Főösszeg	Hauptsumme	527	3.336	2.847	3.879	1.726	5.605	82.155	53.546	135.701

2. Kisdedóvók. — Kinderbewahranstalten.

a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.

Megnevezés — Benennung (áll. seg. = staatlich subventionirt; áll. s. nélk. = ohne staatliche Subvention.)		Állami Staatl.	Községi Communale	Felke- zeti Confess.	Egyesületi — Vereins- áll. seg. áll. s. nélk.		Magán — Privat- áll. seg. áll. s. nélk.	Összesen Zusammen	
		kisdedóvók — Kinderbewahranstalten							
Intézetek száma	Anzahl der Institute	1	66	7	5	11	2	5	97
a) Vagyon.		Vagyoni állapot (koronákban). — Vermögensstand (in Kronen).							
a) Vermögen.									
Ingatlan vagyon	Realitäten	—	2,899.490	1.300	35.000	80.000	—	—	3,015.790
Tőkepénzek	Capitalien	—	—	11.000	9.809	37.478	—	—	58.287
Összesen	Zusammen	—	2,899.490	12.300	44.809	117.478	—	—	3,074.077
b) Bevételek.									
b) Einnahmen.									
Ingatlanok után	Nach Realitäten	—	—	—	740	2.702	—	—	3.442
Tőke kamatai	Capitalszinsen	—	—	440	548	2.019	—	—	3.007
Óvási díjak	Taxen der Kinder	313	1.230	2.887	1.646	5.661	1.237	3.970	16.944
Államsegély	Staatl. Subvention	2.487	—	—	2.133	—	900	—	5.520
Községi segély	Comm. „	—	414.875	2.600	6.100	8.800	4.400	3.200	439.975
Egyházi segély	Kirchl. „	—	—	—	—	—	—	—	—
Együleti segély	Vereins- „	—	—	—	2.215	21.645	—	—	23.860
Vegyes egyéb	Sonst. Einnahmen	—	—	325	1.068	5.381	500	3.670	10.944
Összesen	Zusammen	2.800	416.105	6.252	14.450	46.208	7.037	10.840	503.692
c) Kiadások.									
c) Ausgaben.									
Óvók fizetése	Personal	1.320	90.200	1.800	6.339	15.633	2.331	2.935	120.558
Dajkák fizetése	Hilfspersonal	480	29.820	1.650	1.855	4.584	724	1.372	40.485
Dologi kiadások	Sachliche Ausgaben	720	296.085	1.020	4.425	14.286	3.370	4.752	324.658
Egyéb	Sonstige	280	—	1.782	1.831	11.705	612	1.781	17.991
Összesen	Zusammen	2.800	416.105	6.252	14.450	46.208	7.037	10.840	503.692
		Tanzemélyzet. — Lehrpersonal.							
a) Hitfelekezlet szerint. — Nach der Confession.									
Római katolikus	Römisch katholisch	—	68	8	4	10	3	4	97
Görög katolikus	Griechisch katholisch	—	—	—	—	—	—	—	—
Görög keleti	Griechisch orient.	—	1	—	—	—	—	—	1
Agostai evangélikus	Protestanten A. C.	—	4	—	1	2	—	—	7
Evang. református	Reformirte	1	6	—	—	2	—	1	10
Unitárius	Unitarier	—	—	—	—	—	—	—	—
izraelita	Israeliten	—	8	—	—	1	—	—	9
felekezeten kívül	Confessionslos	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb	Sonstige	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen	1	87	8	5	15	3	5	124
b) Kor szerint. — Nach dem Alter.									
—20 éves — Jahre		—	—	—	—	—	—	—	—
20—25		—	12	3	—	2	1	2	20
25—30		1	36	—	—	1	2	1	41
30—35		—	16	2	2	1	—	—	21
35—40		—	12	—	—	2	—	—	14
40—45		—	6	3	1	—	—	1	11
45—50		—	4	—	2	5	—	1	12
50—55		—	1	—	—	2	—	—	3
55—60		—	—	—	—	2	—	—	2
60—65		—	—	—	—	—	—	—	—
65—70		—	—	—	—	—	—	—	—
70—		—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen	1	87	8	5	15	3	5	124
c) A szolgálat tartama szerint. Nach der Dauer der Dienstzeit.									
— 1		—	3	—	—	—	—	—	3
1—3		—	14	3	—	—	—	—	17
3—5		—	16	4	—	—	—	—	20
5—10		—	51	1	2	—	—	—	54
10—15		—	3	—	1	—	—	—	4
15—20		—	—	—	—	—	—	—	—
20—25		—	—	—	2	—	—	—	2
25—30		1	—	—	—	—	—	—	1
Nem részletezve	Nicht specificirt	—	—	—	—	15	3	5	23
Összesen	Zusammen	1	87	8	5	15	3	5	124
d) Az oklevél megszerzésének időpontja szerint. Nach der Erwerbungszeit des Diploms.									
1870—75		—	—	—	—	—	1	—	1
1875—80		1	3	—	3	4	—	—	11
1880—85		—	4	—	—	4	—	1	9
1885—90		—	7	—	—	3	—	—	11
1890—95		—	25	5	1	1	—	—	32
1895—900		—	35	—	1	1	1	1	39
1900—905		—	13	3	—	2	1	2	21
Összesen	Zusammen	1	87	8	5	15	3	5	124

Folyó szám — Nummer	Az óvó megnevezése Benennung der Kinderbewahranstalt	Keleltetés éve Gründungsjahr	Óvó-személyzet Personal							Az óvók magyar nyelvismerte Ungarische Sprachkenntniss d. Personals				Helyiségek száma Anzahl der Localitäten						
			okleveles diplomirt	nem oklevélés nicht diplomirt	férfi Männer	nő Frauen	világi weltliche	szerzetes kirchliche	szittelt magyar geborene Ungarn	jót tud magyarul sprechen gut ungar.	kevessel beszél magy.- sprechen wenig ungar.	Dajkák száma Hilfspersonal (Kindsmädchen)	foglalkozási terem Beschäftigungs-Saal	játsszóterem Spieleaal	játsszóter Spielplatz	kert Garten	udvar Hof	más egyéb sonstige Localen		
																			1	2
1. Államiak. — Staatliche.																				
1	M. k. államv. gépgy. (X. Kőbányai-út 23.)	1875	1	—	—	1	1	—	1	1	—	1	1	1	—	1	—			
2. Községiak. — Communale.																				
2	I. ker. Fehérvári-út 57.	1885	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
3	I. „ Árok-utca 58.	1887	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—			
4	I. „ Hadnagy-utca 51.	1899	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—			
5	I. „ Mészáros-utca 5.	1898	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
6	I. „ Hidegkúti-út 83.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
7	I. „ Városmajor-utca 59.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
8	I. „ Kelenföld (pályaudvar)	1895	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
9	I. „ Szarvas-tér 7.	1876	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
10	I. „ Költő-utca 16.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—			
11	II. „ Lővőház-utca 30.	1900	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
12	II. „ Medve-utca 16.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—			
13	II. „ Hattyú-utca 3—5.	1898	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
14	II. „ Fazekas-utca 10.	1906	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
15	III. „ Lajos-utca 13.	1893	1	—	—	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—			
16	III. „ Miklós-tér 5.	1896	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
17	III. „ Karmelita-utca 1.	1900	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
18	III. „ Timár-utca 13.	1901	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
19	III. „ Lajos-utca 107.	1877	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
20	III. „ Vörösvári-út 19.	1899	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
21	III. „ Szél- és Raktár-utca 19/4.	1901	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
22	III. „ Kiscelli-utca 79.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
23	V. „ Balaton-utca 8. I. sz.	1905	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
24	V. „ Balaton-utca 8. II. sz.	1905	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
25	V. „ Véső-utca 7.	1905	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
26	VI. „ Lomb-utca 20.	1897	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
27	VI. „ Külső Váci-út 27. I. sz.	1901	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
28	VI. „ Külső Váci-út 27. II. sz.	1900	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
29	VI. „ Angyalföldi-út 3.	1899	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
30	VI. „ Lőportár-utca 29.	1899	2	—	—	2	2	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—			
31	VI. „ Szondy-utca 65.	1897	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
32	VI. „ Országbíró-utca 12—14.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
33	VI. „ Kmetty-utca 11.	1897	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
34	VI. „ Petneházy-utca 83.	1902	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
35	VI. „ Sziv-utca 6.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
36	VI. „ Mohács-utca 6.	1904	3	—	—	3	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—			
37	VII. „ Murányi-utca 27. I. sz.	1897	1	—	—	1	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—			
38	VII. „ Murányi-utca 29. II. sz.	1902	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
39	VII. „ Dob-utca 95.	1896	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
40	VII. „ Jókai-utca 19.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
41	VII. „ Rózsa-utca 20.	1901	2	—	—	2	2	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—			
42	VII. „ Dohány-utca 32.	1899	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
43	VII. „ Szugló-utca 19.	1896	2	—	—	2	2	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—			
44	VII. „ Csömöri-út 73.	1903	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
45	VII. „ Aréna-út 17.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
46	VII. „ Gizella-út 20.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
47	VII. „ Dembinszky-utca 26.	1905	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
48	VIII. „ Vas-utca 9.	1895	3	—	—	3	3	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—			
49	VIII. „ Szigony-u. 18. I. (jobbaldali)	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
50	VIII. „ Szigony-u. 18. II. (baloldali)	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
51	VIII. „ Szilágyi-utca 6.	1904	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
52	IX. „ Kén-utca 3.	1901	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
53	IX. „ Erkel-utca 10.	1902	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
54	IX. „ Ipar-utca 6.	1902	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
55	IX. „ Ernő-utca 2.	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
56	IX. „ Üllői-út 121.	1900	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
57	IX. „ Soroksári-út 45.	1896	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
58	X. „ Kada-utca 25. I. sz.	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
59	X. „ Kada-utca 27. II. sz.	1900	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
60	X. „ Maglódi-út 8.	1901	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
61	X. „ Füžér-utca 32. (jobbaldali)	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
62	X. „ Füžér-utca 32. (baloldali)	1899	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
63	X. „ Gergely-utca 21.	1901	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
64	X. „ Einök-utca 3.	1894	2	—	—	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—			
65	X. „ Külső Kerepesi-út 25. I. sz.	1900	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
66	X. „ Külső Kerepesi-út 25. II. sz.	1899	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
67	X. „ Almos-utca 10.	1898	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—			
Összesen — Zusammen			—	87	—	—	87	87	—	87	87	—	70	66	71	45	28	51	119	

2. sz. tábla. (Folytatás.)

Folyó száma — Nummer	Az óvó megnevezése Benennung der Kinderbewahranstalt	Keletkezés éve Gründungsjahr	Óvó személyzet Personal							Az óvók magyar nyelvismerete Ungarische Sprachkenntniss d. Personals			Helyiségek száma Anzahl der Localitäten						
			okleveles diplomirt	nem okleveles nicht diplomirt	férfi Männer	nő Frauen	világi weltliche	szerzetes kirchliche	szül. magyar geb. Ungarn	jól tud magyarul sprechen gut ungar.	keveset beszél magy. sprechen wenig ung.	Dajkák száma Hilfspersonal (Kindsmädchen)	foglalkozási terem Beschäftigungs-Saal	játsszóterem Spielsaal	játsszóter Spielplatz	kert Garten	udvar Hof	más egyéb sonst. Locale	
																			8
3. Felekezetiek. — Confessionelle.																			
68	I. ker. Gellérthegy-u. 7.	1868	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
69	III. " Szt.-Endrei-u. 9.	1879	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
70	III. " Bécsi-út 36.	1885	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
71	VI. " Proféta-utca 1.	1853	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
72	VIII. " Nap-utca 33. (Simor-int.)	1880	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
73	IX. " Gyep-u. 36. (Rändler-int.)	1875	2	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
74	IX. " Ráday-u. 36. (Mária-int.)	1890	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen — Zusammen		8	—	—	8	—	—	8	6	8	—	—	—	—	—	—	—	
4. Egyesületiek. Vereinsbewahranstalten.																			
75	I. ker. Üri-u. 38. (Bud. jót. nőegyl.)	1829	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
76	I. " Krisztina-körút 113. (Bp. Fröbel nőegylet)	?	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	2	
77	II. " Margit-körút 23. (II. ker. Országúti Fröbel-egylet)	1878	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	
78	V. " Szabadságtér 2.	1877	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	
79	VI. " Bajza-utca 35.	1895	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	
80	VII. " Hársfa-utca 36.	1874	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	
81	VII. " Sip-utca 10.	1873	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	
82	VII. " Ó-utca 46.	1846	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	2	
83	VII. " Rózsa-utca 23.	1875	2	—	1	1	2	—	—	2	2	—	1	1	—	—	—	2	
84	VII. " Szegényház-tér 7. (Orsz. kisedővő egyesület)	1836	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	
85	VII. " Akácza-u. 32. (Fővárosi szegény gyermekkert e.)	1879	2	—	—	2	2	—	—	2	2	—	2	2	—	—	—	5	
86	VIII. " Baross-u. 87. (Budapesti Fröbel nőegylet)	1873	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
87	VIII. " Mária-u. 30.	1840	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
88	VIII. " Kún-u. 3.	1840	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	2	
89	IX. " Bakács-tér 8. (Ferencz-városi kisedővő-egyl.)	1845	2	—	—	2	2	—	—	2	2	—	1	1	—	—	—	1	
90	X. " Álmos-u. 21. (Rákosi köz-műv. egylet)	1889	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
	Összesen — Zusammen		20	—	1	19	20	—	—	19	20	—	16	19	16	5	8	10	25
5. Magánóvók. Privatbewahranstalten.																			
91	II. ker. Fő-u. 30. (Góth Józsa)	1903	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	
92	IV. " Papnövelde-u. 4. (Kom-játhy-né)	1838	2	—	—	2	2	—	—	2	2	—	1	1	—	—	—	—	
93	VI. " Andrássy-út 43. (Schwarz A.-né)	1902	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	
94	VII. " Csengery-u. 30. (Ritzinger-féle)	1885	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	3	
95	VIII. " Örömvölgy-utca 13. szám (Szalay-féle)	1898	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
96	X. " Kőbányai-út 31. (Ganzgyár)	?	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
97	VI. " Máv. munkásp. (Sporkó M.)	1904	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	
	Összesen — Zusammen		8	—	—	8	8	—	—	8	8	—	7	7	7	1	4	5	7
	Főösszeg — Hauptsumme		124	—	1	123	116	—	—	8	121	—	102	99	99	53	45	73	157

Tabelle Nr. 2. (Fortsetzung.)

A növendékek száma Anzahl der Kinder			A növendékek nemzetisége — Nationalität der Kinder																						
			fiúk — Knaben										leányok — Mädchen												
fiú	Kna/ven	összesen	magyar	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	cseh, morva	lengyel	egyéb	összesen	magyar	német	tót	oláh	Rumänen	Ruthenen	horvát	szerb	cseh, morva	lengyel	egyéb	összesen
fiúk	Mädchen	zusammen	Ungarn	Deutsche	Slovaken	Rumänen	Ruthenen	Kroaten	Serben	Böhmen, Mähren	Polen	Sonstige	zusammen	Ungarn	Deutsche	Slovaken	oláh	Rumänen	Ruthenen	Kroaten	Serben	Böhmen, Mähren	Polen	Sonstige	zusammen
26	24	50	19	6	1	—	—	—	—	—	—	—	26	18	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
50	63	113	28	22	—	—	—	—	—	—	—	—	50	38	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	63
44	43	87	26	18	—	—	—	—	—	—	—	—	44	25	17	1	—	—	—	—	—	—	—	—	43
64	81	145	63	1	—	—	—	—	—	—	—	—	64	78	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81
—	220	220	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	199	15	3	—	—	—	—	—	—	—	2	220
67	82	149	66	—	1	—	—	—	—	—	—	—	67	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82
35	26	61	33	2	—	—	—	—	—	—	—	—	35	24	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	26
286	539	825	235	49	2	—	—	—	—	—	—	—	286	464	64	7	—	—	—	—	—	2	—	2	539
27	39	66	23	4	—	—	—	—	—	—	—	—	27	36	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
143	100	243	140	3	—	—	—	—	—	—	—	—	143	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
40	52	92	25	14	—	—	—	—	—	—	—	—	40	34	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52
39	37	76	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
48	49	97	44	3	—	—	—	—	—	—	—	—	48	45	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
45	34	79	44	1	—	—	—	—	—	—	—	—	45	32	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
56	44	100	53	3	—	—	—	—	—	—	—	—	56	38	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	44
138	99	237	137	1	—	—	—	—	—	—	—	—	138	98	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
79	65	144	77	1	1	—	—	—	—	—	—	—	79	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65
59	31	90	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
109	81	190	56	16	8	8	7	—	—	—	14	—	109	44	14	6	2	5	—	—	—	—	10	—	81
108	64	172	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
69	60	129	67	2	—	—	—	—	—	—	—	—	69	59	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
113	99	212	98	11	2	—	—	—	2	—	—	—	113	92	2	3	—	—	—	—	—	—	2	—	99
102	82	184	96	4	2	—	—	—	—	—	—	—	102	79	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	82
22	37	59	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
1.197	973	2.170	1.088	63	13	8	7	—	3	1	14	—	1.197	888	51	12	2	5	2	—	—	—	13	—	973
30	40	70	26	4	—	—	—	—	—	—	—	—	30	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
82	84	166	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	83	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
30	18	48	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
26	30	56	23	3	—	—	—	—	—	—	—	—	26	29	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
54	59	113	53	1	—	—	—	—	—	—	—	—	54	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
27	23	50	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
26	25	51	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	24	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
275	279	554	267	8	—	—	—	—	—	—	—	—	275	276	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	279
5.876	5.882	11.758	5.074	690	61	9	8	3	4	6	14	7	5.876	5.151	635	53	3	6	8	2	4	15	5	5.882	

3. Kisedővónőképző intézetek. — Präparanden für Kindergärtnerinnen.

Megnevezés — Benennung		Früher növegyetli óvó- és tanítóképezde VI., Bajza-utca 35. sz.	Országos óvónőképző- intézet VII., Szegényház-tér 7.	Összesen zusammen	Megnevezés — Benennung		Früher növegyetli óvó- és tanítóképezde VI., Bajza-utca 35. sz.	Országos óvónőképző- intézet VII., Szegényház-tér 7.	Összesen zusammen
I. Iskolák. — Schulen.					III. Tanulók. — Schüler.				
Alapítási év Gründungsjahr					a) Létszám. — Anzahl.				
Mely év óta van mai épületében elhelyezve Seit welchem Jahre im jetzigen Gebäude untergebracht					Össze-beíratott Zu- feingeschrieb. sen (év végén) sammen (am Ende d. J.)				
Tanteremek száma Anzahl der Klassen					Osztályok szerint Osztályok szerint				
Tanfokok Jahrgänge					Tanerők férfi száma Männer				
Tanerők nő száma Lehrkräfte Frauen					Ezek közül férfi oktveles Hievon Männer diplomirt				
Ezek közül nő oktveles Hievon Frauen diplomirt					Hitoktatók száma Katecheten				
Hitoktatók száma Internate					Ezekben növendék Hálószobák száma In diesen Zöglinge Schlafzimmer				
Kiadott képesítő oklevelek száma Ausgefollgte Diplome									
II. Felszerelés. — Einrichtung.					b) Hitfelekezett szerint. — Nach Confession.				
a) Tanszerek. — Lehrmittel.					Római katolikus Röm. kath.				
Iskolatábla Schultafeln					Görög kath. Griech. kath.				
Szemléltető kép Veranschauliche Bilder					Görög keleti Griech. orient.				
Fali térkép Wandkarten					Ag. evang. Protestanten A. C.				
Földgömb Globen					Evi reform. Reformirte				
Métermérték Metermaasse					Unitárius Unitarier				
Összesen Zusammen					Izraelita Israeliten				
					Egyéb vallású Sonstige				
					Összesen Zusammen				
b) Gyűjtemények. — Sammlungen.					c) Nemzetiség szerint. — Nach Nationalität.				
Állattani Zoologische					Magyar Ungarn				
Növénytani Botanische					Német Deutsche				
Ásványtani Mineralogische					Tót Slowake				
Természettani Physikalische					Oláh Rumänen				
Vegytani Chemische					Horvát Ruthenen				
Testgyakorló eszköz. Turnapparate					Szerb Kroaten				
Összesen Zusammen					Egyéb Serben				
					Egyéb Sonstige				
					Összesen Zusammen				
c) Tornatermek területe m ² Turnsale Areal m ²					d) Születési év szerint. — Nach Geburtsjahr.				
d) Iskolaudvarok „ m ² Schulhöfe „ m ²					1892 2				
e) Iskolakertek száma Schulgärten					1891 21				
					1890 7				
					1889 27				
					1888 48				
					1887 50				
					1886 22				
					1885 4				
					1884 2				
					1883 2				
					1882 2				
					1881 2				
					1880 2				
					1879 —				
					1878 és korábban — und früher				
					Összesen Zusammen				
					e) Tandíjmentesség. Befreiung vom Schulgelde.				
					Részben Partiiell				
					Teljesen Gänzlich				
					f) Mulasztások. — Schulversumnisse.				
					Mulasztott órák össz. Ebből igazolatlan Vers. Stunden zus. Hievon nichtgerecht.				
					g) Vegyes adatok. — Diverse Daten.				
					Pótvizsgára utasított ismétlésre Zur Nachprüf. angh.				
					ismétlők Zur Wiederholung				
					Magánvizsgálatok Repetenten				
					Halálesetek Privatprüfungen				
					Todesfälle				

4. Népiskolák. — Volksschulen.
a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.

Megnevezés — Benennung	Elemi iskolák Elementar-Schulen						Czardasági és háztartási iskolák Wirtschaftliche- und Haushaltungsschulen		Polgári iskolák Bürgerschulen			Összes népiskolák Volksschulen insgesamt
	Községek Communale	Államtiak Staatschulen	Felkezetiek Confessionelle	Egyesületiek Vereinschulen	Magán Privatschulen	Összesen zusammen	községek Communale	Felső népiskola Höhere Volksschule	Községek Communale	Egyéb Sonstige	Összesen zusammen	
I. Iskolák. — Schulen.												
a) Számuk Ezek közül elhelyezve:	136	4	24	6	10	180	35	1	25	17	42	258
Saját épületben: egyedül	29	1	21	4	—	55	—	—	4	10	14	69
egyedül más iskolával	87	3	1	1	—	92	32	—	18	3	21	145
Bérlőházban	20	—	2	1	10	33	3	1	3	4	7	44
b) Jellemük szerint. Nach dem Character.												
Füúiskola	59	1	7	1	1	69	7	—	11	5	16	92
Leányiskola	59	1	14	4	5	83	27	1	14	12	26	137
Vegyes iskola	18	2	3	1	4	28	1	—	—	—	—	29
c) Tanfokok szerint. Nach Lehrstufen. (Jahrgängen.)												
1) tanfok iskola	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5
2) tanfok iskola	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—	—	11
3) tanfok iskola	—	—	—	—	—	—	22	—	1	1	2	23
4) tanfok iskola	34	—	19	2	9	64	—	—	21	16	37	101
5) tanfok iskola	12	—	—	—	—	13	—	—	1	—	1	14
6) tanfok iskola	90	4	5	4	—	103	—	—	1	—	1	104
d) Osztályok száma szerint. Nach der Anzahl der Klassen.												
1-5) osztály	19	1	19	4	10	53	35	1	3	13	16	105
6-10) osztály	73	3	5	2	—	83	—	—	12	4	16	99
11-15) osztály	36	—	—	—	—	36	—	—	8	—	8	44
16-20) osztály	6	—	—	—	—	6	—	—	2	—	2	8
21-)	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
e) Tantermek száma	1.140	12	88	16	35	1.291	98	1	290	84	374	1.764
f) Osztályok. Klassen.												
Füú	649	7	25	6	—	687	7	—	104	22	126	820
Leány	579	—	48	12	11	650	68	—	136	55	191	909
Egyesített	28	3	11	5	7	54	10	1	—	—	—	65
Vegyes	29	13	11	2	12	67	—	—	—	—	—	67
Egyes. vegyes	10	—	—	2	2	14	1	—	—	—	—	15
Összesen	1.295	23	95	27	32	1.472	86	1	240	77	317	1.876
g) Tantervek. Lehrkräfte.												
Férfi	747	6	45	8	18	824	45	3	237	81	318	1.190
Nő	802	8	65	14	19	908	143	2	154	90	244	1.297
Ezek közül / Férfi	747	6	42	8	18	821	45	3	237	74	311	1.180
okleveles / Nő	802	7	56	14	19	898	143	2	154	87	241	1.284
h) Internátusok száma	—	—	9	5	1	15	—	—	—	11	11	26
Ezekben növendék	—	—	426	308	2	736	—	—	—	483	483	1.219
Hálószobák száma	—	—	27	17	1	45	—	—	—	42	42	87
II. Felszerelés. — Einrichtung.												
a) Tanszerek. Lehrmittel.												
Iskolatábla	1.310	19	99	19	32	1.479	26	2	316	87	403	1.910
Fali olvasótábla	7.367	144	600	144	114	8.369	—	—	22	42	64	8.433
Szemléltető kép	14.980	717	1.233	340	422	17.692	95	36	3.160	1.117	4.277	22.100
Fali térkép	3.250	52	268	72	56	3.698	32	10	938	376	1.314	5.054
Egyéb kép	10	—	1	1	—	12	—	—	70	6	76	88
Számológép	543	9	45	11	11	619	1	—	1	9	10	630
Földgömb	149	5	23	10	8	195	6	1	33	23	56	258
Tellurium, Lunari	83	3	21	9	2	118	1	—	24	30	54	173
Métermérték	344	16	50	17	21	448	7	—	23	25	48	503
Összesen	28.036	965	2.340	623	666	32.630	168	48	4.587	1.715	6.302	39.149
b) Gyűjtemények. Sammlungen.												
Állattani	74	2	14	5	4	99	—	—	22	14	36	135
Növénytani	64	2	13	5	4	88	—	—	21	14	35	123
Ásványtani	78	3	13	6	5	105	—	—	22	14	36	141
Természettani	73	4	9	5	3	94	1	—	21	15	36	131
Vegytani	64	4	5	3	2	78	—	—	18	13	31	109
Testgyak. eszköz	60	3	10	5	6	84	—	—	20	14	34	118
Egyéb	1) 20	—	3) 3	—	1) 1	24	4) 3	—	5) 4	6) 7	11	38
Összesen	433	18	67	29	25	572	4	—	128	91	219	795

1) 1 fűszergyűjtemény, 1 készítmények növényi anyagból gyűjtemény, 6 rajzgyűjtemény. 1 rajzszemléltető tárgyak gyűjteménye, 1 nemeskő utazatok gyűjteménye, 1 földrajzi jellemképek gyűjteménye, 2 lepkegyűjtemény, 1 rovargyűjtemény, 1 maggyűjtemény, 1 régi pénzgyűjtemény, 1 Planetarium, 2 technológiai gyűjtemény, 1 gazdasági gyűjtemény. — 2) 2 mérési- és 1 rajzgyűjtemény. — 3) 1 régi pénzgyűjtemény. — 4) 1 előnyomda gyűjtemény és 2 könyvtárszerelés. — 5) 1 közzétani, 1 őslénytani és 2 rajzgyűjtemény. — 6) 2 mérési-, 4 rajz- és 1 kézimunka gyűjtemény.

1) Szerecsensammlung, 1 Sammlung pflanzlicher Präparate, 6 Zeichensammlungen, 1 Sammlung Zeichen-Anschauungshelfer, 1 Sammlung von Edelsteinimitationen, 1 Sammlung geographischer Typen, 2 Schmetterlingssammlungen, 1 Insectensammlung, 1 Samen-sammlung, 1 Münzensammlung, 1 Planetarium, 2 technologische Sammlungen, 1 Öconomische Sammlung. — 2) 2 Geometrische- und 1 Zeichensammlung. — 3) 1 Münzensammlung. — 4) 1 Vordruck-sammlung für Handarbeiten und 2 Kücheneinrichtungen. — 5) 1 Petro-graphische-, 1 Palaeontologische- und 2 Zeichensammlungen. — 6) 2 Geometrische-, 4 Zeichen- und 1 Handarbeiten-Sammlung.

Megnevezés — Benennung	Elemi iskolák Elementar-Schulen						Gazdasági és ház- tartási iskolák Wirtschaftliche- und Haushaltungsschulen	Felső népiskola Höhere Volksschule	Polgári iskolák Bürgerschulenn			Összes népiszkolák Volksschulen ins- gesamnt
	Községek Communale	Államiak Staatsschulen	Felekezeti Confessionelle	Egyesületek Vereinschulen	Magán Privatschulen	Összesen zusammen			Községek Communale	Egyéb Sonstige	Összesen zusammen	
III. Könyvtárak. — Bibliotheken.												
1. Tanintézményi — Lehrpersonal-Bibliotheken.												
Könyvtárak száma — Anzahl . . .	80	4	11	3	2	100	—	—	21	5	26	126
Könyvtárak értéke K	83.426	1.825	25.213	1.043	1.180	112.687	—	—	58.722	13.419	72.141	184.828
Werth (K) Berendezés — Einricht.	6.086	160	2.260	—	60	8.566	—	—	3.177	1.173	4.350	12.916
Kiadások K { Személyzet — Personal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ausgaben { Könyvbész. — Bücher	4.124	9	1.185	301	35	5.654	—	—	2.429	1.198	3.627	9.281
(K) { Egyéb — Sonstige [kauf	26	—	—	3	—	29	—	—	150	—	150	179
{ Összesen — Zusammen	4.150	9	1.185	304	35	5.683	—	—	2.579	1.198	3.777	9.460
Könyvtár állapota: — Stand d. Biblioth.:												
Könyvek / év elején — Anfang d. Jahres	29.413	362	8.996	665	375	39.811	—	—	15.127	4.374	19.501	59.312
(darab) / gyarapodás — Zunahme	3.677	321	527	236	20	4.781	—	—	1.019	271	1.290	6.071
Bücher / csökkenés — Abnahme	543	—	15	—	—	558	—	—	—	—	—	558
(Stück) / év végén — Jahresschluss	32.547	683	9.508	901	395	44.034	—	—	16.146	4.645	20.791	64.825
Térkép — Landkarten . . .	108	—	83	7	15	213	—	—	24	64	88	301
Műlap — Kunstblätter . . .	52	2	6	—	—	60	—	—	542	1.413	1.955	2.015
Zenemű — Musikalien . . .	73	—	296	—	—	369	—	—	10	666	676	1.045
Egyéb — Sonstige . . .	382	—	—	—	4	386	—	—	—	—	—	385
Összesen — Zusammen	33.162	685	9.893	998	414	45.062	—	—	16.722	6.788	23.510	68.572
Látogatottság: — Frequenz:												
Olvasók száma — Anzahl der Leser	2.245	87	147	88	47	2.614	—	—	463	275	738	3.352
Olvasott művek — Gelesene Werke	5.806	188	957	170	77	7.198	—	—	2.537	870	3.407	10.605
2. Ifjúsági — Jugend-Bibliotheken.												
Könyvtárak száma — Anzahl . . .	32	3	12	6	3	56	—	—	23	6	29	85
Könyvtárak értéke K	5.163	1.069	6.723	2.389	500	15.844	—	—	57.631	6.742	64.373	80.217
Werth (K) Berendezés — Einricht.	770	160	1.085	130	25	2.170	—	—	2.797	1.080	3.877	6.047
Kiadások K { Személyzet — Personal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ausgaben { Könyvbész. — Bücher	472	321	1.899	21	50	2.763	—	—	6.874	1.104	7.978	10.741
(K) { Egyéb — Sonstige [kauf	—	—	80	5	—	85	—	—	410	—	410	495
{ Összesen — Zusammen	472	321	1.979	26	50	2.848	—	—	7.284	1.104	8.388	11.236
Könyvtár állapota: — Stand d. Biblioth.:												
Könyvek / év elején — Anfang d. Jahres	3.550	228	5.232	2.612	351	11.973	—	—	24.142	3.718	27.860	39.833
(darab) / gyarapodás — Zunahme	694	343	1.076	206	134	2.453	—	—	2.828	349	3.177	5.630
Bücher / csökkenés — Abnahme	153	125	40	—	13	331	—	—	1.077	45	1.122	1.453
(Stück) / év végén — Jahresschluss	4.091	446	6.268	2.818	472	14.095	—	—	25.893	4.022	29.915	44.010
Térkép — Landkarten . . .	—	5	83	6	—	94	—	—	—	—	—	—
Műlap — Kunstblätter . . .	—	2	12	—	—	14	—	—	53	20	73	167
Zenemű — Musikalien . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	146	160
Egyéb — Sonstige . . .	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	4.092	453	6.363	2.824	472	14.204	—	—	25.946	4.188	30.134	44.338
Látogatottság: — Frequenz:												
Olvasók száma — Anzahl der Leser	3.002	149	1.017	316	138	4.622	—	—	9.928	765	10.693	15.315
Olvasott művek — Gelesene Werke .	5.038	814	2.444	838	568	9.702	—	—	34.290	3.674	37.964	47.666
3. Egyéb — Sonstige Bibliotheken.												
Könyvtárak száma — Anzahl . . .	9	—	2	—	—	11	—	—	—	—	—	11
Könyvtárak értéke K	31.006	—	1.800	—	—	32.806	—	—	—	—	—	32.806
Werth (K) Berendezés — Einricht.	1.200	—	200	—	—	1.400	—	—	—	—	—	1.400
Kiadások K { Személyzet — Personal	1.071	—	—	—	—	1.071	—	—	—	—	—	1.071
Ausgaben { Könyvbész. — Bücher	3.589	—	200	—	—	3.789	—	—	—	—	—	3.789
(K) { Egyéb — Sonstige [kauf	516	—	—	—	—	516	—	—	—	—	—	516
{ Összesen — Zusammen	5.176	—	200	—	—	5.376	—	—	—	—	—	5.376
Könyvtár állapota: — Stand d. Biblioth.:												
Könyvek / év elején — Anfang d. Jahres	18.387	—	3.791	—	—	22.178	—	—	—	—	—	22.178
(darab) / gyarapodás — Zunahme	2.152	—	100	—	—	2.252	—	—	—	—	—	2.252
Bücher / csökkenés — Abnahme	159	—	20	—	—	179	—	—	—	—	—	179
(Stück) / év végén — Jahresschluss	20.380	—	3.871	—	—	24.251	—	—	—	—	—	24.251
Térkép — Landkarten . . .	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
Műlap — Kunstblätter . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zenemű — Musikalien . . .	5	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	5
Egyéb — Sonstige . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	20.388	—	3.871	—	—	24.259	—	—	—	—	—	24.259
Látogatottság: — Frequenz:												
Olvasók száma — Anzahl der Leser	2.906	—	250	—	—	3.156	—	—	—	—	—	3.156
Olvasott művek — Gelesene Werke	61.320	—	3.000	—	—	64.320	—	—	—	—	—	64.320

4. sz. tábla. (Vége.)

Folyó szám Laufende Nummer		Az iskola fekvése, megnevezése és jellege Lage, Benennung und Charakter der Schule (f. = fiúiskola; Knabenschule. l. = leányiskola; Mädchenschule. v. = vegyesiskola; gemischte Schule.)	Az egyes osztályok látogatottsága az év végén Frequenz der einzelnen Klassen am Jahresschluss														Tandíj-mentes Vom Schulgeld befreit							
			fiúk — Knaben							leányok — Mädchen							részben — parteil	teljesen — ganzlich						
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	kisegítő(i) Anstalt(e)			I.	II.	III.	IV.	V.			VI.	kisegítő(i) Anstalt(e)				
			I. II. III.			I. II. III.			I. II. III.			I. II. III.			I. II. III.			I. II. III.						
II. Gazdasági és háztartási (ismétlő) népiskolák. — (Mind községek.)																								
181	Kelenföld	I.	—	—	—	—	10	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	2	1	10		
182	Krisztina-tér 4.	"	—	—	—	—	37	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	5	4	
183	Attila-utca 103/5.	"	—	—	—	—	27	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	—	—	
184—185	Diana-út 4.	f. l.	14	7	10	—	20	21	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	7	—	29	
186	Zugligeti-út 61.	v.	3	2	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	
187—188	Labancz-út 31.	f. l.	11	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	
189	Iskola-utca 48/50.	I.	—	—	—	—	68	60	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	—	—	2		
190	Toldy Ferencz-utca 64.	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	15	1	—	2	
191	Lövőház-utca 28.	"	—	—	—	—	36	25	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	76	—	—	2	
192	Lajos-utca 34.	"	—	—	—	—	36	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	7	3	9	
193	Tanuló-utca 1.	"	—	—	—	—	28	50	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	1	1	8	
194	Miklós-tér 5.	"	—	—	—	—	15	10	18	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	59	1	—	—	
195	Felsőerdősor 23.	"	—	—	—	—	41	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	—	—	
196	Erdőtelki (Váczi-út 51.)	"	—	—	—	—	57	77	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	157	—	—	3	
197	Szent László-utca 59/61	"	—	—	—	—	21	21	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	1	10	
198	Murányi-utca 10.	"	—	—	—	—	33	23	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	—	—	
199	Órnagy-utca 5/7.	"	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	3	1	
200—201	Kis szuglói (Angol-utca 25.)	f. l.	28	11	5	—	49	26	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	1	4	18		
202	Erdélyi-utca 8.	I.	—	—	—	—	120	113	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	290	7	—	53	
203	Jázmin-utca 6—14.	"	—	—	—	—	39	23	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	—	4	11	
204	Örömvölgy-utca 22.	"	—	—	—	—	45	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	—	9	
205	Mester-utca 23/b	"	—	—	—	—	33	31	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	2	
206—207	Soroksári-út 45/47.	f. l.	26	—	—	—	12	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	—	6	
208	Kápolna-tér 3.	I.	—	—	—	—	28	19	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	—	—	
209—210	Kada-utca 27—31.	f. l.	33	18	26	—	29	19	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	11	—	31	
211—212	Maglódi-út 8.	f. l.	24	9	2	—	11	19	13	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	—	—	
213	Tisztviselőtelepi (Elnök-utca 3.)	I.	—	—	—	—	21	30	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	51	1	—	4	
214—215	Rákosmezei (Templom-tér 2.)	f. l.	17	19	14	—	13	25	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	1	—	5	
	Együtt — Zusammen		156	66	57	—	11	881	756	326	—	—	—	—	—	—	—	—	54	2307	40	22	220	
III. Felső népiskola. — (Községek.)																								
216	Kelenföld	I.	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	
IV. Polgári iskolák. a) Községek.																								
217	Fehérsas-tér 3/8.	I.	72	92	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	143	16	32	7
218	Medve-utca 5.	"	82	70	78	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	156	28	67	22
219	Kiskorona-utca 10.	"	95	77	76	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	201	5	75	17
220	Ügynök-utca 12.	"	101	100	81	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	202	8	52	6
221	Nagymező-utca 1.	"	165	123	103	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	245	19	78	17
222	Wesselényi-utca 38.	"	220	209	174	153	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151	429	30	136	34
223	Nagydiófa-utca 8.	"	100	120	128	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	219	26	72	17
224	Rottenbiller-utca 37/4.	"	151	153	98	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	324	9	21	16
225	Röck Szilárd-utca 15.	"	47	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	42	18	22	25
226	Német-utca 44.	"	207	184	159	158	39	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	137	406	25	118	49
226	Német-utca 44.	"	144	153	110	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	266	14	88	10
227	Knezits-utca 17.	I.	—	—	—	—	93	83	72	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	181	2	—	—
228	Koronaőr-utca 3/5.	"	113	144	139	111	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	249	9	35	3
229	Batthyány-utca 8.	"	78	86	63	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	185	3	20	2
230	Bécsi-út 33/35.	"	45	42	49	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	97	1	11	4
231	Váczi-utca 43.	"	182	183	139	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	347	10	47	4
232	Vadász-utca 31.	"	221	202	144	157	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	372	7	23	9
233	Felsőerdősor 20.	"	75	61	47	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	158	—	19	10
234	Kartács-utca 10.	"	196	211	162	147	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	423	13	72	12
235	Dohány-utca 32.	"	188	195	109	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	373	10	73	8
236	Hernád-utca 52.	"	193	168	168	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	434	12	74	22
237	Aréna-út 25/27.	"	156	160	145	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	333	6	43	7
238	Práter-utca 15.	"	99	97	84	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	199	8	45	10
239	Csokonai-utca 6.	"	121	91	67	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	223	7	26	22
241	Mester-utca 23/b	"	—	—	—	—	56	45	35	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	89	3	24	6
241	Bánya-utca 2.	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	89	3	24	6
	Együtt — Zusammen		1394	1334	1068	838	84	26	—	—	—	—	—	1816	1768	1423	1251	—	—	1500	6296	280	1273	313
b) Egyéb.																								
242	Tanítóképző-gyak. Győri-út 11.	f.	25	31	31	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	—	—	—	
243	Irgalmas rend. Szentlélek-tér 13.	I.	—	—	—	—	19	17	25	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	8	—	3	
244	Szt. Teréz intézet. Próféta-u. 1.	"	—	—	—	—	51	43	23	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8	—	10	4
245	Szent sziv intézet. István-út 75.	"	—	—	—	—	7	10	13	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
246	Szt. Margit int. Knezits-u. 7.	"	—	—	—	—	73	67	81	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	50	2	9	6
247	Ranolder int. Gyep-u. 23.	"	—	—	—	—	54	57	70	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	66	3	9	4
248	Ag. ev. Sütő-u. 3/5.	"	—	—	—	—	67	73	79	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	3	5	4	
249	Wesselényi-utca 44.	f. l.	108	93	55	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	155	15	33	16
250	Sip-utca 12.	I.	—	—	—	—	121	121	111	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	268	4	—	4
251	Fiarvaház, Munkácsy-u. 5.	f.	40	29	26	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	87	7	15	2
252	"Jgaz Tora", Kazinczy-u. 31.	f.	26	24	11	2	—	—	—	—	—													

5. Képezdek. — Präparandien.
a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.

Megnevezés — Benennung	Tanítóképzők Lehrerpräparandien			Tanítónőképzők Lehrerinnenpräparandien			Torna- tanár képző tan- folyam Kurs für Turn- lehrer	Főösszeg Hauptsumme	
	állami staatlich	felekezeti confessionell	összesen zusammen	állami staatlich	felekezeti confessionell	összesen zusammen			
I. Iskolák. — Schulen.									
a) Számuk	Anzahl	2	1	3	2	3	5	1	9
Ezek közül elhelyezve: Von diesen untergebracht:									
Egyedül	Allein	2	—	2	1	3	4	—	6
Más iskolával	Mit anderen Schulen	—	1	1	1	—	1	1	3
b) Jellegük szerint: Nach dem Charakter:									
Füúiskola	Knaben-Schulen	2	1	3	—	—	—	—	3
Leányiskola	Mädchen-Schulen	—	—	—	2	3	5	—	5
Vegyes iskola	Gemischte Schulen	—	—	—	—	—	—	1	1
c) Tanfok szerint: Nach Lehrstufen (Jahrgängen):									
1—2 (tanfokú	Anzahl der (1—2) Jah-	—	—	—	—	—	—	1	1
3—4) iskola	Schulen mit (3—4) gän-	2	1	3	2	3	5	—	8
d) Osztályok száma szerint: Nach der Anzahl der Klassen:									
Osztályok összesen	Klassen zusammen	10	4	14	12	14	26	1	41
1—5 { osztály-	mit { 1—5 } Klassen	1	1	2	—	2	2	1	5
6—10 { lyal	{ 6—10 } Klassen	1	—	1	2	1	3	—	4
11—15 {	{ 11—15 } Klassen	—	—	—	—	—	—	—	—
e) Tantermek száma	Anzahl der Lehrsäle	13	6	19	24	14	38	3	60
f) Tanerők { férfi	Lehrkräfte { Männer	26	11	37	17	9	26	3	66
{ nő	{ Frauen	—	—	—	27	25	52	—	52
Ezek közül { férfi	Hievon { Männer	26	11	37	17	8	25	3	65
{ nő	diplomirt { Frauen	—	—	—	27	25	52	—	52
g) Internátusok száma	Anzahl der Internate	2	—	2	2	3	5	—	7
Ezekben növendék	In diesen Zöglinge	94	—	94	162	136	298	—	392
Hálószobák száma	Schlafzimmer	14	—	14	27	3	30	—	44
Kiadott képesítő okl. száma	Ausgefolgte Diplome	117	—	117	181	40	221	31	369
II. Felszerelés. — Einrichtung.									
Gyűjtemények: Sammlungen:									
Állattani	Zoologische	—	—	—	2	3	5	—	5
Növénytani	Botanische	—	1	1	11	3	14	—	15
Ásványtani	Mineralogische	—	1	1	4	2	6	—	7
Természettani	Physikalische	—	1	1	1	3	4	—	5
Vegyvtani	Chemische	—	—	—	2	3	5	—	5
Testgyakorló eszköz	Turnapparate	—	1	1	2	3	5	1	7
Egyéb	Sonstige	—	—	—	2	—	2	—	2
Összesen	Zusammen	1) —	4	4	24	17	41	1	46
III. Tanulók születési év szerint. — Schüler nach Geburtsjahr.									
1892		1	—	1	3	1	4	—	5
1891		10	5	15	27	45	72	—	87
1890		23	15	38	38	74	112	—	150
1889		27	12	39	59	80	139	—	178
1888		34	18	52	61	113	174	1	227
1887		39	21	60	54	60	114	8	182
1886		36	10	46	45	31	76	11	133
1885		38	9	47	40	15	55	10	112
1884		36	13	49	29	8	37	6	92
1883		25	7	32	9	9	18	10	60
1882		13	18	31	3	—	3	5	39
1881		3	—	3	3	1	4	4	11
1880		4	—	4	2	—	2	1	7
1879		1	—	1	—	1	1	3	5
1878 és korábban — und früher		3	—	3	3	1	4	10	17
Összesen — Zusammen		293	128	421	376	439	815	69	1.305

1) A gyakorló elemi és polgári iskolával közösek.

2) 1 rajz és 1 éremgyűjtemény.

1) Gemeinsam mit der Elementar- und Bürgerschule.

2) 1 Zeichen- und 1 Münzensammlung.

5. sz. tábla. (Vége.) b) Egyes intézetek részletezése. — Specification der einzelnen Anstalten. Tabelle Nr. 5. (Schluss.)

Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten	Alapítási év Gründungsjahr	Mely év óta van min. épít- ésben, először a jelenlegi épületben, utolsónak Szentkirályi utca 26/a	Elhelyezése j) Unterbringung	Tanteremek száma Anzahl der Lehrsäle	Osztályok száma Anzahl der Klassen	Tanerők Lehrkräfte			Tanulók száma Anzahl der Schüler				Az egyes osztályok látogatottsága az év végén Frequenz der einzelnen Klassen am Jahresschluss							
						férfi Lehrer	nő Lehrerinnen	együtt Zusammen	az év folya- nán beíratlak im Laufe des Jahres ein- geschrieben		év végén am Ende des Jahres		I.	II.	III.	IV.				
									fiú Knab	leány Mädchen	fiú Knab	leány Mädchen								
1. Tanítóképzők. — Lehrpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
I. ker. állami el. tanítóképző-intézet I., Győri-út 11—15.	1869	1884	k.	4	4	11	—	11	152	—	146	—	34	36	36	40				
I. ker. állami polg. isk. tanítóképző-intézet I., Győri-út 13.	1873	1884	"	9	6	15	—	15	157	—	147	—	56	39	52	—				
Összesen — Zusammen				13	10	26	—	26	309	—	293	—	90	75	88	40				
b) Felekezeti. — Confessionell.																				
Országos izr. tanítóképző VIII., Röck Szilárd-u. 26.	1857	1877	k.*	6	4	11	—	11	138	—	128	—	33	27	38	30				
Tanítóképzők össz. — Lehrpräparanden zus.				19	14	37	—	37	447	—	421	—	123	102	126	70				
2. Tanítóképzők. — Lehrerinnenpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
II. áll. el. tanító és nevelőképző-int. II., Csalogány-u.	1869	1873	k.	11	6	8	16	24	—	242	—	235	38	48	70	79				
All. „Erzsébet“-nőisk. p. i. tan. képző-int. VII., István-út 91/a.	1873	1902	k.*	13	6	9	11	20	—	149	—	141	51	44	46	—				
Összesen — Zusammen				24	12	17	27	44	—	391	—	376	89	92	116	79				
b) Felekezeti. — Confessionelle.																				
Róm. kath. elemi isk. tanítóképző \ Angol-kisasszonyok	1855	1894	k.	4	4	3	8	11	—	205	—	205	43	42	58	62				
Róm. kath. polg. isk. tanítóképző j IV., Váci-u. 47.	1894	1894	"	6	6	4	7	11	—	66	—	66	35	15	16	—				
Ranolder intézeti elemi tanítóképző IX., Gyep-u. 23.	1893	1897	"	4	4	2	10	12	—	175	—	168	44	40	38	46				
Összesen — Zusammen				14	14	9	25	34	—	453	—	439	122	97	112	108				
Tanítóképzők össz. — Lehrerinnenpräparanden zus.				38	26	26	52	78	—	844	—	815	211	189	228	187				
3. Tornatanárképző tanf. — Cours für Turnlehrer. 2)																				
Összesen — Zusammen	1860	1870	k.*	3	1	3	—	3	45	42	36	33	69	—	—	—				
				60	41	66	52	118	492	886	457	848	403	291	334	287				
A tanulók vallása Confession der Schüler																				
Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten																				
1. Tanítóképzők. — Lehrpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
I. ker. állami el. tanítóképző-intézet I., Győri-út 11—15.	100	1	1	13	26	—	5	—	136	5	1	4	—	146	3	16	1	17		
I. ker. állami polg. isk. tanítóképző-intézet I., Győri-út 13.	75	5	8	16	28	2	13	—	127	12	3	6	—	147	3	4	4	25		
Összesen — Zusammen	175	6	9	29	54	2	18	—	263	17	2	10	—	293	6	16	5	42		
b) Felekezeti. — Confessionell.																				
Országos izr. tanítóképző VIII., Röck Szilárd-u. 26.	—	—	—	—	—	—	128	—	115	9	2	2	8.387	36	—	128	1	3	8	
Tanítóképzők össz. — Lehrpräparanden zus.	175	6	9	29	54	2	146	—	378	26	5	12	8.387	36	421	7	16	8	50	
2. Tanítóképzők. — Lehrerinnenpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
II. áll. el. tanító és nevelőképző-int. II., Csalogány-u.	163	—	—	27	26	2	17	—	220	7	1	7	17.163	—	235	—	3	—	96	
All. „Erzsébet“-nőisk. p. i. tan. képző-int. VII., István-út 91/a.	79	1	3	14	31	2	10	1	130	7	—	4	5.668	—	25	89	—	—	50	
Összesen — Zusammen	242	1	3	41	57	4	27	1	350	14	1	11	22.831	—	25	324	1	3	146	
b) Felekezeti. — Confessionelle.																				
Róm. kath. elemi isk. tanítóképző \ Angol-kisasszonyok	202	—	—	1	2	—	—	—	205	—	—	—	7.725	35	—	205	—	3	107	
Róm. kath. polg. isk. tanítóképző j IV., Váci-u. 47.	53	3	2	1	—	—	7	—	65	1	—	—	2.572	132	—	66	—	4	87	
Ranolder intézeti elemi tanítóképző IX., Gyep-u. 23.	165	3	—	—	—	—	—	—	164	4	—	—	4.117	—	—	31	—	—	62	
Összesen — Zusammen	420	6	2	2	2	—	7	—	434	5	—	—	14.414	167	—	302	—	3	256	
Tanítóképzők össz. — Lehrerinnenpräparanden zus.	662	7	5	43	59	4	34	1	784	19	1	11	37.245	167	25	626	1	35	402	
3. Tornatanárképző tanf. — Cours für Turnlehrer. 2)																				
Összesen — Zusammen	877	13	16	79	126	6	187	1	1230	46	6	23	45.792	203	25	1047	8	72	18	464
Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten																				
1. Tanítóképzők. — Lehrpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
I. ker. állami el. tanítóképző-intézet I., Győri-út 11—15.	—	—	—	—	—	—	77	—	—	—	—	—	3600	12	1	—	—	—	—	
I. ker. állami polg. isk. tanítóképző-intézet I., Győri-út 13.	—	—	—	—	—	—	67	—	—	—	—	—	1600	127	1	—	—	—	—	
Összesen — Zusammen	—	—	—	—	—	—	144	—	—	—	—	—	5200	247	2	—	—	—	—	
b) Felekezeti. — Confessionell.																				
Országos izr. tanítóképző VIII., Röck Szilárd-u. 26.	60	85	36	—	—	—	58	6	64	24	1	1	—	103	50	2.480	605	1570	—	
Tanítóképzők össz. — Lehrpräparanden zus.	60	85	36	—	—	—	202	6	64	24	1	1	5200	350	50	2.480	605	1570	—	
2. Tanítóképzők. — Lehrerinnenpräparanden.																				
a) Államiak. — Staatliche.																				
II. áll. el. tanító és nevelőképző-int. II., Csalogány-u.	11	64	—	—	—	—	52	1	12	389	95	2	2	1	1311	162	1	67	2.119	
All. „Erzsébet“-nőisk. p. i. tan. képző-int. VII., István-út 91/a.	—	—	—	—	—	—	1	11	721	303	4	2	1	1400	135	1	268	11.126	—	
Összesen — Zusammen	11	64	—	—	—	—	52	2	23	1110	398	6	4	2	2711	297	2	335	13.245	31
b) Felekezeti. — Confessionelle.																				
Róm. kath. elemi isk. tanítóképző \ Angol-kisasszonyok	—	—	—	—	—	—	—	4	100	10	1	1	—	362	—	—	—	3.295	—	
Róm. kath. polg. isk. tanítóképző j IV., Váci-u. 47.	—	—	—	—	—	—	—	3	191	10	1	1	—	—	—	—	—	—	—	
Ranolder intézeti elemi tanítóképző IX., Gyep-u. 23.	20	132	—	—	—	—	—	4	85	14	1	2	1	3025	77	1	104	1.613	161	
Összesen — Zusammen	20	132	—	—	—	—	—	11	376	34	3	4	1	3387	77	1	104	4.908	161	
Tanítóképzők össz. — Lehrerinnenpräparanden zus.	40	196	—	—	—	—	52	2	34	1486	432	9	8	6998	374	3	439	18.153	192	
3. Tornatanárképző tanf. — Cours für Turnlehrer. 2)																				
Összesen — Zusammen	100	281	36	—	—	—	254	2	40	1550	456	10	9	311898	1384	5	489	20.633	797	

1) k. = külön épület. — k.* = közösen más iskolával vagy épülettel. k. im eigenen Gebäude. — k.* = mit einer anderen Schule vereint.
2) Nemzeti tornaegyesület. VIII., Szentkirályi-u. 26.

6. Középiscolák. — Mittelschulen.

a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.

Részletezés — Specification	Gimnáziumok — Gymnasien										Reáliskolák Realschulen				Főösszeg Hauptsumme	
	állami		közszé- leti kommun- nalc	felekezeti confes- sionelle	egyesül- teli Vereins-		magán- Privat-	együtt zusammen		állami		közszé- leti kommun- nalc	együtt zusam.	fi männl.		
	fi	nő			fi	nő		fi	nő	fi	nő				fi	fi
	männl.	weibl.	männl.	m.	w.	männl.	männl.	weibl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	nő weibl.		
I. Tanári személyzet. — Lehrpersonal.																
<i>Tanárok minősége. Kategorien der Professoren.</i>																
Rendes tanár	Ordentliche Professoren	166	—	1)	49	6	2	2	223	2	56	34	90	313	2	
Helyettes tanár	Katecheten	8	—	—	2	—	—	—	10	—	3	2	5	15	—	
Rendes tornatanító	Supplenten	15	—	—	4	—	1	3	22	1	5	9	14	36	1	
(hitoktató?)	Ordentl. Turnlehrer	9	—	—	3	1	—	—	13	—	3	2	5	18	—	
tornatanító	(Katecheten?)	66	—	—	14	6	—	—	91	—	21	13	34	125	—	
Óraadó	Turnlehrer	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	1	3	—	
rendkív. tárgyakat	Studien- erthelfer	17	—	—	7	3	1	1	28	1	14	8	22	50	1	
rendes tanító	ausserord. ^{Gegen- ständle-} ordentl. ^{lehrende}	9	—	—	3	6	—	—	26	—	—	—	—	26	—	
Összesen — Zusammen		291	—	—	82	22	4	20	415	4	103	68	171	586	4	
II. Tanulók. — Schüler.																
<i>1. Létszám. — Anzahl.</i>																
Beiratott rendes	Eingeschrieb. ordentl.	5822	150	137	1966	423	110	7898	710	1587	1135	2722	10620	710		
Az év rendes	Am Ende ordentliche	5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676		
végén (ebből magán	d. Jahres (hievon Privat	152	17	4	70	23	27	249	44	20	4	24	273	44		
<i>2. Hitfelekezet. — Confession.</i>																
Római katolikus	Röm. kath.	2317	46	37	793	140	58	3168	223	606	521	1127	4295	223		
Görög katolikus	Griech. kath.	30	1	—	9	—	2	41	1	2	—	2	43	1		
Görög keleti	Griech. orient.	45	2	—	11	7	6	62	9	6	11	17	79	9		
Ag. evang.	Protestanten A. C.	252	15	6	291	29	7	550	50	82	64	146	696	50		
Ev. református	Reformirte	291	6	10	353	38	16	660	54	53	57	110	770	54		
Unitárius	Unitarier	18	—	—	8	4	—	26	4	6	5	11	37	4		
Izraelita	Israeliten	2502	77	72	389	186	21	2912	335	733	396	1129	4041	335		
Egyéb	Sonstige	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—		
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen — Zusammen		5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676		
<i>3. Nemzetiség. — Nationalität.</i>																
Magyar	Ungarn	5263	143	124	1823	387	100	7186	654	1423	1021	2444	9630	654		
Német	Deutsche	112	1	—	25	12	3	140	13	60	23	83	223	13		
Tót	Slovaken	18	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	18	—		
Oláh	Rumänen	7	—	—	2	—	—	12	—	—	—	—	13	—		
Ruthén	Ruthenen	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—		
Horvát, szerb	Kroaten, Serben	45	2	1	2	5	4	51	8	—	4	4	55	8		
Olasz	Italiener	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—		
Egyéb	Sonstige	10	1	—	2	—	—	12	1	5	5	10	22	1		
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen — Zusammen		5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676		
<i>4. Életkor. — Altersjahr.</i>																
9	9	3	—	—	4	—	—	7	—	—	4	4	11	—		
10	10	450	1	—	133	27	—	583	28	113	84	197	780	28		
11	11	731	—	—	343	38	1	1075	38	205	140	345	1420	38		
12	12	923	—	—	298	64	—	1221	64	221	152	373	1594	64		
13	13	775	3	—	254	73	11	1040	76	235	168	403	1443	76		
14	14	693	33	3	242	34	5	940	70	203	145	348	1298	70		
15	15	527	45	30	168	43	5	700	118	135	138	273	973	118		
16	16	429	31	29	179	50	3	611	110	104	79	183	794	110		
17	17	488	20	26	129	30	12	629	76	114	73	187	816	76		
18	18	230	10	22	80	29	19	329	61	79	38	117	446	61		
19	19	136	1	15	15	7	22	173	23	46	24	70	243	23		
20	20	43	1	—	7	7	15	65	8	20	8	28	93	8		
21 és túl	21 und höher	28	2	—	2	2	17	47	4	13	1	14	61	4		
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen — Zusammen		5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676		
<i>5. Illetőség. — Zuständigkeit.</i>																
Budapest	Budapest	4148	82	113	1579	309	20	5747	504	1285	950	2235	7982	504		
Pestmegye	Pester Comitát	395	10	2	125	16	7	527	28	60	50	110	637	28		
Egyéb Magyarország	Sonstiges Ungarn	825	53	10	138	72	81	1044	135	133	47	180	1224	135		
Fiume	Fiume	5	—	—	2	—	—	7	—	—	—	—	—	—		
Horvát-Szlavonország	Kroatisch-Slavonien	50	1	—	4	4	—	54	5	2	—	2	56	5		
Ausztria	Österreich	5	—	—	2	1	1	8	—	3	4	7	15	2		
Külföld	Ausland	28	—	—	4	2	1	33	2	5	2	7	40	2		
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Összesen — Zusammen		5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676		

1) A községi felsőbb leányiskolával kapcsolatos leánygimnázium tanszemélyzetét lásd 30. és 31. oldalon.

2) Lásd a 2. számú jegyzetet az 28. oldalon.

1) Das Lehrpersonal des mit der höheren Mädchenschule vereinten kommunalen Mädchengymnasiums siehe Seite 30 und 31.

2) Siehe die Fussnote 2. auf Seite 28.

6. sz. tábla. (Folytatás.)

Tabelle Nr. 6. (Fortsetzung.)

Részletezés — Specification		Gimnáziumok — Gymnasien								Reálskólák Realschulen			Főösszeg Hauptsumme		
		állami		közsegi commu- nale	felekezeti confes- sionalle	egyesít- leti Vereins	magán Privat	együtt zusammen		állami staatliche	közsegi commu- nale	együtt zusam.	fi männl.	nő weibl.	
		fi männl.	nő weibl.					fi männl.	nő weibl.						fi männl.
6. Szülők foglalkozása. — Beruf der Eltern.															
Ípar Öster- meis Köztisztviselő Magántisztviselő Egyéb értelmiség Katona Személyes szolgálat Magánzó Nem részletezett	(Nagybirtokos	(Grossgrundbesitzer	121	6	1	75	19	42	238	26	13	5	18	256	26
	(Kisbirtokos, bérlet)	(Kleingrundb.Pächt.	118	—	—	30	—	—	148	—	11	10	21	169	—
	(Alkalmazott	(Angestellte	48	—	—	23	—	2	73	—	13	2	15	88	—
	(Nagyiparos	(Grossindustrielle	128	13	5	54	33	8	190	51	36	36	72	262	51
	(Kisiparos	(Kleinindustrielle	434	5	11	152	7	—	586	23	230	210	440	1026	23
	(Alkalmazott	(Angestellte	176	—	3	39	2	—	215	5	85	85	170	385	5
	(Nagykereskedő	(Grosshändler	211	12	2	67	63	6	284	77	48	19	67	351	77
	(Kiskereskedő	(Kleinhändler	573	6	11	165	4	—	738	21	179	138	317	1055	21
	(Alkalmazott	(Angestellte	258	—	5	19	—	—	277	5	110	79	189	466	5
	(Köztisztviselő	(Öffentliche Beamte	1108	23	36	356	67	15	1479	126	174	118	292	1771	126
	(Magántisztviselő	(Privat Beamte	702	15	23	183	19	3	888	57	247	97	344	1232	57
	(Egyéb értelmiség	(Sonstige geistige Berufe	756	47	20	347	132	20	1123	199	98	76	174	1297	199
	(Katona	(Militär	60	2	8	27	7	—	87	17	20	10	30	117	17
(Személyes szolgálat	(Persönl. Dienstleistung	267	—	—	122	—	—	389	—	106	95	201	590	—	
(Magánzó	(Privatiers	496	18	—	195	51	14	705	69	118	74	192	897	69	
(Nem részletezett	(Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen — Zusammen			5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676
7. Előmenetel. — Fortgang.															
Mindenből jeles	Aus allen (vorzüglich	328	22	60	179	83	—	507	165	31	32	63	570	165	
" jó	Gegen- (gut	925	71	34	425	159	9	1359	264	146	137	283	1642	264	
" elégséges	standen (genügend	3108	54	12	879	148	94	4081	214	986	596	1582	5663	214	
1 tárgyból elégtelen	Aus 1 (Gegen-	558	—	16	191	11	7	756	27	178	138	316	1072	27	
2 " " " "	" 2 (Gegen-	271	—	3	91	1	—	362	4	67	67	134	496	4	
3 " " " "	" 3 (Gegen-	266	—	—	89	2	—	355	2	80	84	164	519	2	
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen — Zusammen			5456	147	125	1854	404	110	7420	676	1488	1054	2542	9962	676
8. Érettségi vizsgálatok. — Maturitätsprüfungen.															
Jelentkezett vizsgára	Gemeldet zur Prüfung	663	23	26	113	44	70	846	93	181	58	239	1085	93	
(visszalépett	(zurückgetreten	20	2	—	1	—	—	21	2	2	3	5	26	2	
(ismétlésre	(z. Wiederhol. angew.	26	—	2	2	2	7	35	4	—	—	—	35	4	
(végleg visszajavító vizsg.	(endgl. zurückgew.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	
(Érettnékn nyilvánít.	(z. Nachprüf. angew.	102	—	5	9	3	3	114	8	27	7	34	148	8	
(Érettnékn nyilvánít.	(reif erklärt	515	21	19	101	39	60	676	79	151	48	199	875	79	
Érett jelesen	Reif vorzüglich	94	8	12	29	18	1	124	38	13	8	21	145	38	
" jól	" gut	118	3	4	37	17	13	168	24	30	15	45	213	24	
" egyszerűen	" einfach	303	10	3	35	4	46	384	17	108	25	133	517	17	
9. Pályaválasztás.															
<i>Wahl der Laufbahn der Abiturienten.</i>															
Tudományegyetem:	Universität:														
Hittudomány	Theologie	13	—	—	4	—	2	19	—	1	—	1	20	—	
Jog	Jus	164	—	—	28	—	16	208	—	10	4	14	222	—	
Orvostudomány	Medizin	62	3	2	14	4	1	77	9	4	3	7	84	9	
Bölcsészettudomány	Philosophie	44	13	6	6	8	6	56	27	13	4	17	73	27	
Műegyetem:	Polytechnikum:														
Mérnök	Ingenieure	35	—	—	20	—	—	55	—	32	8	40	95	—	
Építész	Architekten	10	—	—	—	—	—	10	—	6	3	9	19	—	
Vegyész	Chemiker	15	—	—	1	—	—	16	—	8	1	9	25	—	
Elektrotechnikus	Elektrotechniker	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	8	8	—	
Egyéb pályák:	Sonstige Laufbahnen:														
Gazdaszat	Landwirtschaft	26	—	—	5	—	—	47	—	8	—	8	55	—	
Erdészet	Forstwesen	8	—	—	—	—	1	9	—	1	1	2	11	—	
Bányászat	Bergbau	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	
Kereskedelem, ipar	Handel, Gewerbe	35	—	—	11	—	—	46	—	11	2	13	59	—	
Hivatalnok	Beamte	49	—	—	3	—	—	52	—	21	11	32	84	—	
Művész, író	Künstler, Schriftsteller	15	1	—	2	—	—	17	1	7	1	8	25	1	
Diplomata	Diplomaten	3	—	—	—	—	—	3	—	1	2	3	6	—	
Katona	Militär	19	—	—	5	—	—	24	—	13	1	14	38	—	
Egyéb	Sonstige	7	—	—	—	—	—	7	—	3	1	4	11	—	
Pályát még nem választott	Noch keinen Beruf gewählt	8	2	—	2	—	18	28	2	8	2	10	38	2	
Tanulmányait nem folytatja	Studirt nicht weiter	—	2	11	—	—	27	—	40	—	—	—	—	40	
Összesen — Zusammen			515	21	19	101	39	60	676	79	151	48	199	875	79

1) Ezek közül 57 a szeptemberi és decemberi javító vizsgára jelentkezett az összes fővárosi reálskólából.

1) Hievon meldeten sich 57 zur Prüfung im Monate September und Dezember aus sämtlichen hauptstädtischen Realschulen.

Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Alapítási év Gründungsjahr	Osztályok száma Anzahl der Klassen	Könyvtárak — Bibliotheken						Nem Geschlecht	Tanszemélyz. Lehrpersonal			
			Tantervek száma Anzahl der Lehrpläne	tanári Professoren		ifjúsági Jugend		egyéb Sonstige		Katechetén	egyéb tanár sonstige Profess.	összesen zusammen	
				könyvek gyarapodása az év folyamán Zunahme im Laufe des Jahres	állomány az évvégén Stand am Ende des Jahres	könyvek gyarapodása az év folyamán Zunahme im Laufe des Jahres	állomány az évvégén Stand am Ende des Jahres						könyvek gyarapodása az év folyamán Zunahme im Laufe des Jahres
I. Gimnáziumok. — Gymnasien.													
a) Államiak. — Staatliche.													
I. ker. m. kir. állami főgimnázium	1892	12	12	300	4944	275	3190	26	233	f. m.	9	23	32
II. „ kir. egyet. kath. főgimnázium	1777	8	8	45	11119	232	2090	—	—	n. w.	8	21	29
III. „ m. kir. állami főgimnázium	1902	7	7	300	2863	611	1537	—	—	f. m.	6	15	21
V. „ m. kir. állami főgimnázium	1858	11	11	205	8033	150	4792	—	—	f. m.	12	22	34
VI. „ m. kir. állami főgimnázium	1899	12	12	198	2182	97	717	—	—	n. w.	4	22	26
X. „ m. kir. állami főgimn. (a VI. ker. főgimn. fiókja)	1904	4	4	—	—	—	—	—	—	f. m.	1	7	8
VII. „ m. kir. állami főgimnázium	1881	16	16	146	8063	443	7791	—	—	f. m.	10	34	44
VII. „ külső m. kir. állami főgimnázium	1902	15	15	154	7917	—	—	—	—	n. w.	10	28	38
VIII. „ m. kir. állami főgimnázium	1894	16	16	?	?	?	?	—	—	f. m.	9	30	39
M. kir. tanárképző-intézeti gyakorló főgimnázium	1872	4	4	349	14322	109	1819	—	—	f. m.	5	15	20
M. kir. állami felső leányiskola és leánygimnázium	1905	4	4	—	—	—	—	—	—	n. w.	3)	—	—
Összesen — Zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	f. m.	74	217	291
Együtt — Zusammen	—	109	109	1543	51526	1917	21936	26	283	n. w.	74	217	291
b) Községi. — Communal.													
IV. ker. községi felső leányiskola és leánygimnázium	1905	4	4	—	—	—	—	—	—	n. w.	3)	—	—
c) Felekezeti. — Confessionelle.													
Kegyesrendi főgimnázium	1717	12	12	224	8050	489	3396	—	—	f. m.	1)	24	24
Agostai evangélikus főgimnázium	1823	12	12	—	13702	—	—	80	1849	n. w.	5	21	26
Református főgimnázium	1859	12	12	70	1673	—	2317	25	3265	n. w.	11	21	32
Összesen — Zusammen	—	36	36	294	23434	489	5713	105	5114	f. m.	16	66	82
d) Egyesületi. — Vereinsschule.													
Orsz. nőképző-egyesület leánygimnáziuma	1896	8	8	—	—	—	—	—	—	f. m.	6	16	22
Együtt — Zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	n. w.	4	4	4
e) Magán. — Privat.													
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziuma	1878	8	8	100	4100	50	980	—	—	f. m.	5	15	20
Gimnáziumok összesen — Gymnasien zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	f. m.	104	314	415
Együtt — Zusammen	—	165	165	1937	79060	2456	28629	131	5397	n. w.	4	4	4
II. Reáliskolák. — Realschulen.													
a) Államiak. — Staatliche.													
II. ker. m. kir. állami főreáliskola	1855	10	10	80	6768	381	3337	—	—	f. m.	6	23	29
V. „ m. kir. állami főreáliskola	1872	12	12	?	?	?	?	5	545	n. w.	9	27	36
VI. „ m. kir. állami főreáliskola	1891	12	12	238	3391	249	4326	—	—	n. w.	9	29	38
Összesen — Zusammen	—	34	34	318	10159	630	7663	5	545	f. m.	24	79	103
b) Községek. — Communele.													
IV. ker. községi főreáliskola	1854	12	12	—	13430	187	2035	—	—	f. m.	7	28	35
VIII. „ községi főreáliskola	1872	12	12	58	4136	424	3118	—	—	n. w.	8	25	33
Összesen — Zusammen	—	24	24	58	17566	611	5153	—	—	f. m.	15	53	68
Reáliskolák összesen — Realschulen zusammen	—	58	58	376	27725	1241	12816	5	545	f. m.	39	132	171
Középszkolák összesen — Mittelschulen zusammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	n. w.	4	4	4
Együtt — Zusammen	—	220	220	2313	106785	3697	41445	136	5942	f. m.	140	450	590

1) Külön hitoktatók nincsenek. — 2) A hitoktatóknak tényleges száma az itt kitüntetettől jóval kisebb, minthogy ugyanaz a hitoktató több iskolában is tanít. Tényleg működik 20 róm. kath., 1 görög kath., 5 görög kel., 7 ág. evang., 6 ev. ref., 1 unit. és 16 izraelita hitoktató. — 3) Ezen iskola tanszemélyzetét lásd a felső leányiskolánál 31. oldal. — 4) Ezek közül 21 rendkívüli tanuló (a továbbképző tanfolyam növendékei.)

1) Besondere Katecheten sind keine. — 2) Die faktische Zahl der Katecheten ist bedeutend geringer, da nämlich die meisten Katecheten in mehreren Schulen Unterricht erteilen. Faktisch thätig waren 20 röm. kath., 1 griech. kath., 5 griech. orient., 7 evang., 6 reform., 1 unit. und 16 israel. Katecheten. — 3) Das Lehrpersonal dieser Schule siehe unter der höheren Mädchenschule Seite 31. — 4) Von diesen 21 ausserordentliche Schüler (die Schüler des Fortbildungs-Courses.)

Specification der einzelnen Anstalten.

Tabelle Nr. 6. (Schluss.)

Tanulók Schüler		Tanulók száma az év végén Anzahl der Schüler am Jahreschluss in der								A tanulók hitfelokezete Confession der Schüler										A tanulók nemzetisége Nationalität der Schüler					
beiratott eingeschrieben	év végén am Jahreschluss	Ebből magánművelő Hievon Privatschüler	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Római kath. Röm. kath.	Görög kath. Griech. kath.	Görög keleti Griech. orient.	Aszotai evang. Protestanten A. C.	Evang. református Reformirte	Unitárius Unitarier	Izraelita Israeliten	Egyéb Sonstige	Összesen Zusammen	Magyar Ungarn	Német Deutsche	Tót Slovaken	Egyéb Sonstige	Összesen Zusammen	
			osztályban — Klasse																						
613	567	8	108	85	106	84	57	47	44	36	352	6	7	63	53	—	86	—	567	551	14	—	2	567	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
459	446	4	64	65	64	45	49	53	57	49	324	1	8	48	46	3	16	—	446	429	8	—	9	446	
275	255	—	68	74	70	43	—	—	—	—	148	2	3	15	20	2	65	—	255	231	19	4	1	255	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
698	649	40	129	102	61	92	48	72	69	76	144	2	3	17	22	4	457	—	649	623	18	2	6	649	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
693	635	3	129	125	102	87	58	43	42	49	149	—	2	8	16	—	460	—	635	618	13	1	3	635	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
162	151	—	83	68	—	—	—	—	—	—	85	1	—	9	8	1	47	—	151	149	1	—	1	151	
1.064	1.022	65	138	121	146	138	109	109	125	136	287	4	14	22	31	3	661	—	1.022	971	16	1	34	1.022	
7	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
891	819	15	197	165	156	130	101	70	—	—	394	6	6	24	41	4	343	1	819	801	7	6	5	819	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
826	772	14	119	125	115	93	89	63	81	87	389	7	2	33	36	1	304	—	772	750	16	4	2	772	
141	140	3	—	42	—	32	—	33	—	33	45	1	—	13	18	—	63	—	140	140	—	—	—	140	
138	136	6	—	—	—	—	45	36	35	20	39	1	2	15	6	—	73	—	136	133	—	—	3	136	
5.822	5.450	152	1.035	972	820	744	511	490	418	466	2.317	30	45	252	291	18	2.502	1	5.456	5.263	112	18	63	5.456	
150	147	17	1	1	—	1	45	37	37	25	46	1	2	15	6	—	77	—	147	143	1	—	3	147	
5.972	5.603	169	1.036	973	820	745	556	527	455	491	2.363	31	47	267	297	18	2.579	1	5.603	5.406	113	18	66	5.603	
137	125	4	—	—	—	—	41	34	24	26	37	—	—	6	10	—	72	—	125	124	—	—	1	125	
754	714	42	138	126	113	96	72	63	66	40	627	4	5	19	27	1	31	—	714	699	10	—	5	714	
626	596	11	129	114	90	81	55	57	34	36	45	2	2	235	52	1	259	—	596	582	13	—	1	596	
586	544	17	131	98	87	60	54	42	35	37	121	3	4	37	274	6	99	—	544	542	2	—	—	544	
1.966	1.854	70	398	338	290	237	181	162	135	113	793	9	11	291	353	8	389	—	1.854	1.823	25	—	6	1.854	
423	404	23	69	61	57	56	54	42	30	44	140	—	7	29	38	4	186	—	404	387	12	—	5	404	
110	110	27	1	4	6	7	11	8	13	60	58	2	6	7	16	—	21	—	110	100	3	—	7	110	
7.898	7.420	249	1.434	1.314	1.116	988	703	669	566	639	3.168	41	62	550	660	26	2.912	1	7.420	7.186	140	18	76	7.420	
710	676	44	61	62	57	57	140	113	91	95	223	1	9	50	54	4	335	—	676	654	13	—	9	676	
8.698	8.096	293	1.495	1.376	1.173	1.045	843	773	657	734	3.391	42	71	690	714	30	3.247	1	8.096	7.840	153	18	85	8.096	
462	436	3	92	58	64	63	39	34	41	45	302	—	2	44	17	3	68	—	436	392	41	—	3	436	
634	609	17	115	116	78	107	50	49	45	49	158	—	1	20	25	1	404	—	609	595	12	—	2	609	
491	443	—	110	65	85	56	34	22	32	39	146	2	3	18	11	2	261	—	443	436	7	—	—	443	
1.587	1.488	20	317	239	227	226	123	105	118	133	606	2	6	82	53	6	733	—	1.488	1.423	60	—	5	1.488	
576	537	1	117	94	91	79	40	40	43	33	264	—	7	30	32	3	201	—	537	514	16	—	7	537	
559	517	3	109	72	101	89	45	30	37	34	257	—	4	34	25	2	195	—	517	507	7	—	3	517	
1.135	1.054	4	226	166	192	168	85	70	80	67	521	—	11	64	57	5	396	—	1.054	1.021	23	—	10	1.054	
2.722	2.542	24	543	405	419	394	208	175	198	200	1.127	2	17	146	110	11	1.129	—	2.542	2.444	83	—	15	2.542	
10.620	9.962	273	1.977	1.719	1.535	1.382	911	835	764	839	4.295	43	79	696	770	37	4.041	1	9.962	9.630	223	18	91	9.962	
710	676	44	61	62	57	57	140	113	91	95	223	1	9	50	54	4	335	—	676	654	13	—	9	676	
11.330	10.638	317	2.038	1.781	1.592	1.439	1.051	948	855	934	4.518	44	88	746	824	41	4.376	1	10.638	10.284	236	18	100	10.638	

7. Felsőbb leányiskolák. — Höhere Mädchenschulen.

a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.

Részletezés — Specification	Államiak Staatliche	Községiek Communale	Felekezeti Confessionelle	Magán Privat	Együtt Zusammen
I. Iskolák. — Schulen.					
a) Számuk	2	2	2	1	7
Ezek közül elhelyezve:					
egyedül	1	—	2	—	3
más iskolával	1	2	—	1	4
b) Tanfokok szerint:	Nach Lehrstufen (Jahrgängen):				
1—2	—	—	—	—	—
3—4	—	—	1	—	—
5—6	2	2	1	1	6
7—8	—	—	—	—	—
c) Osztályok száma szerint:	Nach der Anzahl der Klassen:				
Osztályok összesen	16	12	10	6	44
1—5	—	—	1	—	1
6—10	2	2	1	1	6
11—15	—	—	—	—	—
d) Tantermek száma	15	18	11	7	51
e) Tanerők	Lehrkräfte				
férfi	15	19	4	7	45
nő	58	17	22	4	101
Ezek közül	Hievon				
férfi	15	19	4	3	41
okleveles	54	17	21	—	92
nő	—	—	—	—	—
f) Internátusok száma	1	—	1	—	2
Ezekben növendék	84	—	50	—	134
Hálószobák	8	—	4	—	12
II. Felszerelés. — Einrichtung.					
Gyűjtemények:	Zammlungen:				
Állattani	2	2	1	1	6
Növénytani	11	2	1	1	15
Ásványtani	4	2	1	1	8
Természettani	2	2	1	1	6
Vegyteni	2	2	2	1	7
Testgyakorló eszköz	2	2	1	1	6
Egyéb	1) 3	2) 1	—	—	4
Összesen	26	13	7	6	52
III. Tanulók születési év szerint. Schüler nach Geburtsjahr.					
1896	2	4	3	—	9
1895	79	80	40	2	201
1894	109	75	45	11	240
1893	108	66	65	12	251
1892	97	68	72	6	243
1891	85	56	31	—	172
1890	67	60	15	—	142
1889	9	14	4	—	27
1888	2	2	1	—	5
1887	—	—	1	—	1
Összesen — Zusammen	558	425	277	31	1.291

1) Érem-, rajz és matematikai taneszközök gyűjteménye.

2) Rajzgyűjtemény.

1) Münzen und Zeichensammlung; Sammlung mathematischer Lehrmittel.

2) Zeichensammlung.

b) Egyes intézetek részletezése. — Specification der einzelnen Anstalten.

Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten	Alapítási év Gründungsjahr	Mely év óta van mai épületében? (ahová im jetzigen Gebäude untergeb.)	Elhelyezése ¹⁾ Unterbringung	Tantermek száma Anzahl der Lehrsäle	Oszályok száma Anzahl der Klassen	Tanerők Lehrkräfte			Tanulók száma Anzahl der Schüler		Az egyes osztályok látogatottsága az év végén Frequenz der einzelnen Klassen am Ende des Jahres													
						férfi Lehrer	nő Lehrerinnen	együtt zusammen	beiratott eingeschrieben	év végén Ende des Jahres	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.								
a) Államiak. — Staatliche.																								
VI. kerületi, VI., Andrássy-út 65	1875	1902	k.	10	10	13	20	33	408	407	74	92	81	80	47	33								
Erzsébet nőiskola VII., István-út 91	1887	1902	k*	5	6	2	38	40	153	151	18	35	21	27	24	26								
Összesen — Zusammen				15	16	15	58	73	561	558	92	127	102	107	71	59								
b) Községek. — Communale.																								
I. Iskola-tér 1	1894	1894	k*	8	6	5	7	12	183	178	42	36	35	27	22	16								
IV. Váci-utca 43	1895	1895	"	10	6	14	10	24	254	247	44	49	42	31	48	33								
Összesen — Zusammen				18	12	19	17	36	437	425	86	85	77	58	70	49								
c) Felekezeti. — Confessionelle.																								
Angoliskasszonyok felső intézete (külső) IV., Irányi-u. 3	1894	1894	k.	7	6	3	12	15	126	119	20	28	21	21	21	8								
Összesen — Zusammen	1891	1894	"	4	4	1	10	11	167	158	42	35	43	38	—	8								
d) Magán. — Privat.																								
Naschitz-féle VI., Andrássy-út 33 Össz. f. leányisk. — Hőh. M.-sch. zus.	1848	1901	b.	7	6	7	4	11	31	31	5	5	3	6	9	3								
				51	44	45	101	146	1322	1291	245	280	246	230	171	119								
Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten	A tanulók vallása Confession der Schüler						A tanulók nemzetisége Nation. d. Schüler				Mulasztott órák Versaumte Stunden	Tandjmentes vom Schul- geld befreit	Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angehalten	Ismétlésre utasított Zur Wiederholung angeh.	Magánvizsgálatot tett Privatprüfungen									
	róm. kath.	Róm. kath.	görög kath.	Griech. kath.	görög keleti Griech. orient.	ág. evang. Protest. A. C.	ev. ref.	Reformirte Unitarier	Unitarier	izraelita Israeliten	egyéb Sonstige	magyar Ungarn	német Deutsch	tót Slovaken	egyéb Sonstige	összesen zusammen	ebből igazoltatott hiúvon nicht gerechtfertigt	részben partiell	teljesen gänzlich	Ismétlők Repetenten	Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angehalten	Ismétlésre utasított Zur Wiederholung angeh.	Magánvizsgálatot tett Privatprüfungen	
a) Államiak. — Staatliche.																								
VI. kerületi, VI., Andrássy-út 65	122	—	—	39	22	2	222	—	407	—	—	—	—	—	23557	—	131	69	—	6	—	—	8	
Erzsébet nőiskola VII., István-út 91	84	3	4	11	24	—	25	—	147	—	1	—	—	3	12673	—	53	54	—	2	—	—	4	
Összesen — Zusammen	206	3	4	50	46	2	247	—	554	—	1	—	—	3	36230	—	184	123	—	8	—	—	12	
b) Községek. — Communale.																								
I. Iskola-tér 1	133	3	1	16	11	—	14	—	173	—	3	1	1	1	11343	—	21	48	—	1	—	—	11	
IV. Váci-utca 43	91	2	2	14	16	1	121	—	246	—	—	—	—	1	15041	—	37	51	—	—	—	—	17	
Összesen — Zusammen	224	5	3	30	27	1	135	—	419	—	3	1	2	2	26384	—	58	99	—	1	—	—	28	
c) Felekezeti. — Confessionelle.																								
Angoliskasszonyok felső intézete (külső) IV., Irányi-u. 3	119	—	—	—	—	—	—	—	117	—	—	—	2	2	10380	—	14	8	1	1	—	—	10	
Összesen — Zusammen	157	—	—	—	—	—	—	—	157	—	1	—	—	—	2573	—	10	10	—	4	19	—	—	
Összesen — Zusammen	276	—	—	—	—	—	—	—	274	—	1	—	—	2	12953	—	14	18	1	5	19	—	10	
d) Magán. — Privat.																								
Naschitz-féle VI., Andrássy-út 33 Össz. f. leányisk. — Hőh. M.-sch. zus.	4	—	—	—	—	—	27	—	31	—	—	—	—	7	75567	—	256	240	1	14	19	—	50	
	710	8	7	80	74	3	409	—	1278	—	5	1	7	7	75567	—	256	240	1	14	19	—	50	
Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten	hány tanulónak Schüler	hány darab Bücherzahl	Halálosok Todesfälle	Az iskolák felszerelése Lehrmittel der Schulen										Könyvtárak — Bibliotheken										
				iskolai tábla Schultafeln	szemléltető kép veranschaul. Bilder	fali térkép Wandkarten	földgömb Globen	Tellurium Lunarium	métermérték Metermaasse	Iskolaudvar területé m ² Schulhofare Areal m ²	Tornaterem területé m ² Turnsäle Areal m ²	Iskolakertek Schulgärten	gyarapodás az év Zunahme im Laufe des Jahres	állapot az év végén Stand am Ende des Jahres	gyarapodás az év Zunahme im Laufe des Jahres	állapot az év végén Stand am Ende des Jahres	gyarapodás az év Zunahme im Laufe des Jahres	állapot az év végén Stand am Ende des Jahres	egyéb Sonstige					
a) Államiak. — Staatliche.																								
VI. kerületi, VI., Andrássy-út 65	—	—	—	—	107	126	4	—	—	1034	120	—	—	—	—	5190	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébet nőiskola VII., István-út 91	—	—	—	7	721	303	4	2	1	1400	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	—	—	—	7	828	429	8	2	1	2434	255	—	—	—	—	5190	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Községek. — Communale.																								
I. Iskola-tér 1	—	—	—	15	1000	46	1	1	1	640	100	—	—	—	—	23	1023	4	1156	—	—	—	—	—
IV. Váci-utca 43	40	240	—	14	150	50	5	2	2	290	—	—	—	—	231	923	100	800	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	40	240	—	29	1150	96	6	3	3	930	100	—	—	—	254	1946	104	1956	—	—	—	—	—	—
c) Felekezeti. — Confessionelle.																								
Angoliskasszonyok felső intézete (külső) IV., Irányi-u. 3	—	40	—	7	6	24	4	1	1	362	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3295
Összesen — Zusammen	4	40	—	10	120	26	2	2	2	362	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3295
d) Magán. — Privat.																								
Naschitz-féle VI., Andrássy-út 33 Össz. f. leányisk. — Hőh. M.-sch. zus.	44	280	—	6	14	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	44	280	—	6	14	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

) k. = külön épület. — k* = közösen más iskolával vagy épülettel. — b. = bérházban.

) k. = im eigenen Gebäude. — k* = mit einer anderen Schule vereint. — b. = in einem Zinsbause.

8. Ipari és kereskedelmi iskolák.

a) Általános adatok.

Megnevezés — Benennung		Szakiskolák. —													
		Ipari — Gewerbe							Kereskedelmi —						
		állami staatliche		községi communale		összesen zusammen			állami staatliche		községi communale		egyesületi vereins.		
		fi männl.	nő weibl.	fi männl.	nő weibl.	fi männl.	nő weibl.	együtt zusam.	fi männl.	nő weibl.	fi männl.	nő weibl.	fi männl.	nő weibl.	
Iskolák	Schulen	1)	6	5	11	11	1	10	3						
Tantermek	Lehrsäle		56	29	95	95	4	43	21						
Osztályok	Klassen		44	31	75	75	2	40	15						
Könyvtárak {száma kötetei}	Bibliotheken {Anzahl Bände}		6	1	7	7	—	7	2						
			17972	2651	20623	20623	—	7	2						
Tanerő	Lehrkräfte		109	20	34	16	143	36	179	18	—	112	19	53	—
Okleveles tanerő	Diplomirte Lehrkräfte		70	19	34	16	104	35	139	5	—	112	19	48	—
Tanulók {beirattak év végén}	Schüler {ingeschrieben am Jahresschl.		2350	366	686	302	3036	668	3704	77	—	1126	677	719	—
			2172	303	487	252	2659	555	3214	70	—	1027	633	644	—
Tanulók. — Schüler.															
a) Hitfelekezeti. — Confession.															
Római kath.	Röm. kath.		350	174	311	138	661	312	973	24	—	346	286	129	—
Görög kath.	Griech. kath.		2	—	4	1	6	1	7	1	—	3	1	1	—
Görög keleti	Griech. orient.		4	1	3	—	7	1	8	6	—	8	6	—	—
Ag. evang.	Protest. A. C.		64	28	38	18	102	46	148	4	—	46	25	21	—
Ev. reform.	Reformirte		83	21	47	21	130	42	172	5	—	39	29	16	—
Unitárius	Unitarien		4	—	1	1	5	1	6	—	—	2	—	1	—
Izraelita	Israeliten		171	79	83	73	254	152	406	30	—	582	286	441	—
Egyéb	Sonstige		—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Nem részletezett	Nicht specificirt	2)	1494	—	—	—	1494	—	1494	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen		2172	303	487	252	2659	555	3214	70	—	1027	633	644	3)
b) Nemzetiség. — Nationalität.															
Magyar	Ungarn		646	284	453	245	1099	529	1628	60	—	1010	611	574	—
Német	Deutsche		20	15	24	4	44	19	63	4	—	10	16	33	—
Tót	Slovaken		6	—	3	1	9	1	10	1	—	2	1	1	—
Oláh	Rumänen		1	—	—	—	1	—	1	3	—	1	—	—	—
Ruthén	Ruthenen		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Horvát	Kroaien		—	1	1	—	1	1	2	—	—	1	—	1	—
Szerb	Serben		1	—	3	—	4	—	4	2	—	3	2	—	—
Egyéb	Sonstige		4	3	3	2	7	5	12	—	—	—	2	—	—
Nem részletezett	Nicht specificirt	2)	1494	—	—	—	1494	—	1494	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen		2172	303	487	252	2659	555	3214	70	—	1027	633	644	3)
c) Születési év. — Geburtsjahr.															
1894			—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—
1893			—	—	9	8	9	8	17	—	—	—	—	—	—
1892			—	—	23	30	23	30	53	—	—	—	—	—	—
1891			17	63	31	42	48	105	153	—	—	129	280	97	—
1890			29	84	65	51	95	135	230	—	—	252	187	136	—
1889			96	58	82	29	178	87	265	—	—	301	78	135	—
1888			118	41	84	24	202	65	267	5	—	192	37	68	—
1887			137	17	48	16	185	33	218	16	—	101	18	55	—
1886			112	14	39	11	151	25	176	26	—	28	7	37	—
1885			56	8	21	10	77	18	95	10	—	13	9	18	—
1884			28	6	13	11	41	17	58	5	—	—	1	10	—
1883			10	2	7	9	17	11	28	6	—	—	1	7	—
1882			61	9	13	3	74	12	86	1	—	—	1	9	—
1881			6	1	7	2	13	3	16	—	—	—	—	6	—
1880			3	—	6	1	9	1	10	—	—	—	2	6	—
1879			2	—	8	1	10	1	11	—	—	—	1	2	—
1878			3	—	20	4	23	4	27	1	—	—	1	10	—
Nem részletezett	Nicht specificirt	2)	1494	—	—	—	1494	—	1494	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen		2172	303	487	252	2659	555	3214	70	—	1027	633	644	3)
d) Tandijmentesség. — Befreiung vom Schulgeld.															
Részben	Partiell		11	—	15	15	26	15	41	15	—	186	139	46	—
Teljesen	Gänzlich		175	117	302	155	477	272	749	10	—	215	34	61	—
e) Előhaladás. — Fortgang.															
Ismétlők	Repetenten		9	—	—	1	9	1	10	—	—	57	—	7	—
Pótvizsgára {utasít- Ismétlésre }tatott Zur Nachprüfung {ange- Zur Wiederholung {halten			45	—	—	—	45	—	45	2	—	238	7	49	—
			19	—	—	—	19	—	19	—	—	75	2	8	—
f) Magánvizsgálat. g) Elhaltak.	Privatprüfungen Gestorben		1	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	—	—
			2	—	1	1	3	1	4	—	—	1	2	—	—

1) Ezenkívül 7 szaktanfolyam. — 2) Az ipari szaktanfolyamok hallgatói. — 3) Az esti keresk. tanfolyam hallgatói.

Gewerbe- und Handelsschulen.

Allgemeine Angaben.

Fachschohlen.					Tanoncziskolák — Lehrlingsschulen										Főösszeg				
Handels-		Összesen			Ipari — Gewerbe-					Kereskedelmi			össz. zus.	Hauptsumme					
magán	Privat	összesen		zusammen			állami	közs.	egyes.	magán	együtt	közs.		egyes.	együtt	fi	nő	együtt	
fi	nő	fi	nő	együtt	fi	fi	fi	fi	fi	fi	fi	fi	fi	fi	fi				fi
männl.	w.	männl.	weibl.	zusam.	männl.	weibl.	zusam.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	männl.	zus.	
2		16		16	27		27	3	39	1	2	45	6	1	7	52	79	79	
10		78		78	173		173	6	443	3	3	455	42	7	49	504	677	677	
10		67		67	142		142	10	302	6	5	323	38	7	45	368	510	510	
1		10		10	17		17	—	9	—	—	9	2	—	2	11	28	28	
2050		21441		21441	42064		42064	—	1688	—	—	1688	191	—	191	1879	43943	43943	
35	—	218	19	237	361	55	416	17	468	9	7	501	57	10	67	568	929	55	984
34	—	199	19	218	303	54	357	6	468	9	7	490	57	10	67	557	860	54	914
452	—	2374	677	3051	5410	1345	6755	276	12071	291	325	12963	1642	281	1923	14886	20296	1345	21641
430	—	2171	633	2804	4830	1188	6018	225	9361	204	267	10057	1149	223	1372	11429	16259	1188	17447
149	—	648	286	934	1309	598	1907	150	6378	162	216	6906	331	98	429	7335	8644	598	9242
—	—	5	1	6	11	2	13	3	65	—	2	70	2	—	2	72	83	2	85
3	—	17	6	23	24	7	31	—	55	4	1	60	7	1	8	68	92	7	99
13	—	84	25	109	186	71	257	13	492	13	14	532	48	10	58	590	776	71	847
21	—	81	29	110	211	71	282	20	854	14	17	905	59	9	68	973	1184	71	1255
1	—	4	—	4	9	1	10	1	12	—	8	21	—	—	—	21	30	1	31
243	—	1296	286	1582	1550	438	1988	38	1502	11	9	1560	702	105	807	2367	3917	438	4355
—	—	1	—	1	1	—	1	—	3	—	—	3	—	—	—	3	4	—	4
—	—	35	—	35	1529	—	1529	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1529	—	1529
430	—	2171	633	2804	4830	1188	6018	225	9361	204	267	10057	1149	223	1372	11429	16259	1188	17447
388	—	2032	611	2643	3131	1140	4271	218	8625	198	230	9271	1123	215	1338	10609	13740	1140	14880
29	—	76	16	92	120	35	155	7	441	6	35	489	16	8	24	513	633	35	668
6	—	10	1	11	19	2	21	—	166	—	2	168	1	—	1	169	188	2	190
—	—	4	—	4	5	—	5	—	7	—	—	7	1	—	1	8	13	—	13
—	—	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	1	2
2	—	4	—	4	5	1	6	—	26	—	—	26	—	—	—	26	31	1	32
2	—	7	2	9	11	2	13	—	44	—	—	44	3	—	3	47	58	2	60
3	—	3	2	5	10	7	17	—	51	—	—	51	5	—	5	56	66	7	73
—	—	35	—	35	1529	—	1529	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1529	—	1529
430	—	2171	633	2804	4830	1188	6018	225	9361	204	267	10057	1149	223	1372	11429	16259	1188	17447
—	—	—	—	—	10	—	10	—	50	1	—	51	—	—	—	51	61	—	61
—	—	—	—	—	9	8	17	1	161	9	2	173	28	—	28	201	210	8	218
9	—	32	11	43	55	41	96	13	843	28	30	914	200	9	209	1123	1178	41	1219
51	—	277	280	557	325	385	710	59	2038	59	86	2242	350	61	411	2653	2978	385	3363
83	—	471	187	658	566	322	888	67	2381	44	69	2561	282	73	355	2916	3482	322	3804
91	—	527	78	605	705	165	870	46	2047	38	45	2176	203	43	246	2422	3127	165	3292
88	—	353	37	390	555	102	657	33	1179	12	27	1251	67	28	95	1346	1901	102	2003
54	—	226	18	244	411	51	462	5	440	10	5	460	12	8	20	480	891	51	942
38	—	129	7	136	280	32	312	1	132	3	2	138	5	1	6	144	424	32	456
10	—	51	9	60	128	27	155	—	54	—	1	55	1	—	1	56	184	27	211
3	—	18	1	19	59	18	77	—	13	—	—	13	1	—	1	14	73	18	91
2	—	15	1	16	32	12	44	—	8	—	—	8	—	—	—	8	40	12	52
1	—	12	—	12	86	12	98	—	6	—	—	6	—	—	—	6	92	12	104
—	—	6	—	6	19	3	22	—	2	—	—	2	—	—	—	2	21	3	24
—	—	6	2	8	15	3	18	—	1	—	—	1	—	—	—	1	16	3	19
—	—	2	1	3	12	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	2	14
—	—	11	1	12	34	5	39	—	6	—	—	6	—	—	—	6	40	5	45
—	—	35	—	35	1529	—	1529	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1529	—	1529
430	—	2171	633	2804	4830	1188	6018	225	9361	204	267	10057	1149	223	1372	11429	16259	1188	17447
70	—	317	139	456	343	154	497	—	—	—	—	—	—	—	—	—	343	154	497
16	—	302	34	336	779	306	1085	225	9361	204	267	10057	1149	—	1149	11206	11985	306	12291
12	—	76	—	76	85	1	86	4	1413	21	29	1467	81	4	85	1552	1637	1	1638
85	—	374	7	381	419	7	426	—	469	—	—	469	150	19	169	638	1057	7	1064
11	—	94	2	96	113	2	115	46	1433	49	40	1568	57	19	76	1644	1757	2	1759
9	—	11	—	11	12	—	12	—	—	—	—	—	1	—	1	1	13	—	13
—	—	1	2	3	4	3	7	2	15	—	1	18	2	—	2	20	24	3	27

1) Ausserdem 7 Fachkurse. — 2) Die Hörer der gewerbl. Fachkurse. — 3) Die Hörer des Handelslehrcurses.

Folyó száma Laufende Nummer	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Alapításának éve Gründungsjahr	Mióta van mai épületében? Seit wann im jetzigen Gebäude?	Elhelyezése ¹⁾ Unterbringung	Tanteremek száma Anzahl der Lehrsäle	Osztályok Klassen						Tanerők Lehrkräfte			Tanulók száma Anzahl der Schüler					
						fiú			leány			férfi		nő	együtt		fiú		leány	
						összesen	Knaben	leány	Mädchen	Männer	nő	Frauen	együtt	zusammen	fiú	Knaben	leány	Mädchen	fiú	Knaben
A) Szakiskolák.																				
I. Ipariskolák.																				
a) Államiak.																				
1	Országos m. k. iparművészeti iskola. Kinizsy-u. 31.	1890	1896	k.*	23	6	6	—	20	—	20	179	—	156	—	—	—			
2	Bpesti m. k. állami felső ipariskola. Népszínház-u. 8.	1879	1889	k.	15	14	14	—	25	—	25	283	—	270	—	—	—			
3	M. k. állami felső építő-ipariskola. Csömöri-út 74.	1888	1901	"	9	3	3	—	18	—	18	107	—	104	—	—	—			
4	M. k. áll. mechanikai és órási ipari szakiskola. Tavaszmező-u. 15.	1898	1901	"	6	4	4	—	12	—	12	52	—	48	—	—	—			
5	M. k. állami nőipariskola. Fő-u. 11.	1872	1880	b.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
6	M. k. állami nőipariskola. Szentkirályi-u. 7.	1872	1880	k.	4	—	—	4	2	—	20	—	—	366	—	—	303			
Ipari szaktanfolyamok:																				
	a) Gőzkazánfűtők	Annonus ne állam felső ipariskolával			—	1	1	—	—	—	—	2	334	—	321	—	—			
	b) Stabil gőzgépek kezelői				—	2	2	—	—	—	—	2	252	—	244	—	—			
	c) Locomobil- és cséplőgépkelzők				—	2	2	—	—	—	—	2	340	—	328	—	—			
	d) Iparrajztanfolyam			Identisch mit der böherch. staatl. Gewerbeschule	—	2	2	—	—	—	—	7	210	—	148	—				
	e) Ipari könyvvezetési tanfolyam				—	1	1	—	—	—	—	2	64	—	30	—	—			
	f) Műhelygyakorlatok				—	1	1	—	—	—	—	1	423	—	423	—	—			
	g) Építőipari téli tanfolyam	1884	1898	k.*	6	4	4	—	16	—	16	106	—	100	—	—	—			
	Együtt — Zusammen				66	44	40	4	109	20	129	2350	366	2172	303					
b) Községiek.																				
7	Községi iparrajziskola. Oroszlán-u. 1.	1878	1893	k.	22	23	21	2	31	1	32	686	89	487	70					
8	nőipariskola. Bécsi-út 33/35.	1894	1894	k.*	2	2	—	—	2	2	7	9	—	42	—	40				
9	" felső ruhavarró tanfolyam. Bécsi-út 33/35.	1894	1894	"	1	1	—	—	1	1	2	—	7	—	5					
10	" " " " " Vadász-u. 31.	1905	1905	b.	1	1	—	—	—	—	1	—	16	—	10					
11	" " " " " Hernád-u. 52.	1904	1904	k.*	3	4	—	4	—	—	6	6	—	148	—	127				
	Együtt — Zusammen				29	31	21	10	34	16	50	686	302	487	252					
Összes ipariskolák. — Gewerbeschulen zusammen						95	75	61	14	143	36	179	3036	668	2659	556				
II. Kereskedelmi iskolák.																				
a) Állami.																				
12	Keleti kereskedelmi akadémia. Kálmán-u. 6.	1891	1903	b.	4	2	2	—	18	—	18	77	—	70	—	—	—			
b) Községiek.																				
13	Községi felső kereskedelmi iskola. Ponty-u. 1.	1884	1899	k.*	8	6	6	—	10	—	10	223	—	202	—	—	—			
14	" " " " " Nagymező-u. 1.	1884	1884	"	10	11	11	—	23	—	23	474	—	446	—	—	—			
15	" " " " " Mester-u. 27.	1887	1902	k.	10	10	10	—	18	—	18	429	—	379	—	—	—			
16	" " " " " női kereskedelmi tanfolyam. Batthyány-u. 8.	1892	1892	k.*	2	2	—	2	7	3	10	—	100	—	98					
17	" " " " " " Váci-u. 43.	1892	1892	"	4	2	—	2	8	1	9	—	91	—	86					
18	" " " " " " Vadász-u. 31.	1888	1888	b.	3	3	—	3	14	4	18	—	136	—	128					
19	" " " " " " Dohány-u. 39.	1892	1899	k.*	1	1	—	1	13	1	14	—	124	—	115					
20	" " " " " " Hernád-u. 52.	1904	1904	"	1	1	—	1	5	2	7	—	45	—	41					
21	" " " " " " Aréna-út 25/27.	1902	1902	"	2	2	—	2	6	4	10	—	91	—	81					
22	" " " " " " Práter-u. 15.	1895	1895	"	2	2	—	2	8	4	12	—	90	—	84					
	Együtt — Zusammen				43	40	27	13	112	19	131	1126	677	1027	633					
c) Egyesületiek.																				
23	Budapesti kereskedelmi akadémia. Alkotmány-u. 9/11.	1857	1885	k.*	15	11	11	—	36	—	36	475	—	465	—	—	—			
24	Akadémiai tanfolyam. Alkotmány-u. 9/11.	1900	1900	"	5	3	3	—	12	—	12	173	—	144	—	—	—			
25	Esti keresk. tanfolyam. Újvilág-u. 14.	1880	1905	b.	1	1	1	—	5	—	5	71	—	35	—	—	—			
	Együtt — Zusammen				21	15	15	—	53	—	53	719	—	644	—	—	—			
d) Magániskolák.																				
26	Röser-féle felső kereskedelmi iskola. Aradi-u. 10.	1853	1887	k.	7	7	7	—	23	—	23	316	—	302	—	—	—			
27	Aranyosi-féle felső kereskedelmi iskola. Nagykorona-u. 13.	1888	1888	b.	3	3	3	—	12	—	12	136	—	128	—	—	—			
	Együtt — Zusammen				10	10	10	—	35	—	35	452	—	430	—	—	—			
Összes keresk. iskolák. — Handelsschulen zusammen						78	67	54	13	218	19	237	2374	677	2171	633				
Összes szakiskolák. — Fachschulen insgesamt						173	142	115	27	361	55	416	5410	1345	4830	1188				

¹⁾ k. = külön épület. — k.* = közösen más iskolával vagy épülettel. — b. = bérházban.

¹⁾ k. = im eigenen Gebäude. — k.* = mit einer anderen Schule vereint. — b. = in einem Zinshaus.

Specification der einzelnen Anstalten.

Tabelle Nr. 8. (Fortsetzung.)

Főlyő szám Laufende Nummer	A tanulók vallása Confession der Schüler													A tanulók nemzetisége Nationalität der Schüler							Mulasztások Schulversäumnisse																	
	fiúk Knaben						leányok Mädchen							fiúk Knaben			leányok Mädchen																					
	Röm. kath.	Görög kath.	Görög kel.	ág. evang.	Protest. A. C.	ev. reform.	Unitárius	izraelita	egyéb	Sonstige	Röm. kath.	Görög kath.	Görög keleti	ág. evang.	Protest. A. C.	ev. reform.	Unitárius	izraelita	egyéb	Sonstige	magyar	német	tót	Slovaken	egyéb	Sonstige	mulasztott órák	versäumte	Stunden	abhol. (ausserhalb der geschlechtstyp.)	mulasztott órák	versäumte	Stunden	abhol. (ausserhalb der geschlechtstyp.)				
A) Fachschulen.																																						
I. Gewerbeschulen.																																						
a) Staatsschulen.																																						
1	87	2	1	11	24	4	27																															
2	109		1	25	29		106																															
3	58		1	15	9		21																															
4	33			2	2		11																															
5																																						
6																																						
Részletes adatok hiányzanak Specifizierte Angaben fehlen													Részletes adatok hiányzanak Specifizierte Angaben fehlen																									
	63		1	11	19		6																															
	350	2	4	64	83	4	171)	174	1	28	21		79																								
b) Communale.																																						
7	311	4	3	38	47	1	83		44	1		11	5		9																							
8									27			3	3	1	6																							
9									4			1																										
10									5						5																							
11									58			3	13		53																							
	311	4	3	38	47	1	83		138	1		18	21	1	73																							
	661	6	7	102	130	5	254)	312	1	1	46	42	1	152																							
II. Handelsschulen.																																						
a) Staatsschulen.																																						
12	24	1	6	4	5		30																															
b) Communale.																																						
13	111	1	5	14	13		57																															
14	69		1	12	8		354																															
15	166	2	2	20	18		171																															
16									68			8	6		16																							
17									53			6	6		21																							
18									46			3	5		70																							
19									28			1	5		80																							
20									16			3			22																							
21									32	1			3		45																							
22									43		1	4	4		32																							
	346	3	8	46	39	2	582	1	286	1	6	25	29		286																							
c) Vereinsschulen.																																						
23	74			5	7	1	378																															
24	55	1		16	9		63																															
25																																						
Részletes adatok hiányzanak													Részletes adatok hiányzanak																									
	129	1		21	16	1	441)																														
d) Privatschulen.																																						
26	127		1	11	17	1	145																															
27	22		2	2	4		98																															
	149		3	13	21	1	243																															
	648	5	17	84	81	4	1296)	286	1	6	25	29		286																							
	1309	11	24	186	211	9	1550)	598	2	7	71	71	1	438																							

—) Ezenkívül nem részletezett: 1) 1494; 2) 35; 3) 1529.

1—) Ausserdem nicht specificirt: 1) 1494; 2) 35; 3) 1529.

8. sz. tábla. (Folytatás.)

Folyószám — Laufende Nummer	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Fiúk — Knaben						Leányok — Mädchen						Tandijmentes vom Schulgeld befreit					
		Osztályok — Klassen						Osztályok — Klassen											
		előkészítő I. Vorbereitungs I.	előkészítő II. Vorbereitungs II.	I.	II.	III.	IV.	előkészítő I. Vorbereitungs I.	előkészítő II. Vorbereitungs II.	I.	II.	III.	IV.	be nem osztható tant. Kurse	részben partell	teljesen gänzlich	ismétlők Repetenten		
																		Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angehalten	ismétlésre utasított Zur Wiederholung angehalten
A) Szakiskolák.																			
I. Ipariskolák.																			
a) Államiak.																			
1	Országos m. k. iparművészeti iskola. Kinizsy-u. 31.	30	22	26	24	19	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bpest m. k. állami felső iparisk. Népszínház-u. 8.	42	—	104	71	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	M. k. állami felső építő-iparisk. Csömöri-út 74.	—	—	41	28	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	M. k. állami mechanikai és óráipari szakiskola. Tavaszmező-u. 15.	—	—	20	11	9	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	M. k. állami nőipariskola. Fő-u. 11.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	M. k. állami nőipariskola. Szentkirályi-u. 7.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ipari szaktanfolyamok:																			
	a) Gőzkazánfűtők	—	—	—	—	—	—	321	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	b) StABIL gőzgépek kezelői	—	—	—	—	—	—	244	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	c) Locomobil- és cséplőgépközelők	—	—	—	—	—	—	328	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	d) Iparrajztanfolyam	—	—	—	—	—	—	148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	e) Ipari könyvvezetési tanfolyam	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	f) Műhelygyakorlatok	—	—	—	—	—	—	423	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	g) Építőipari téli tanfolyam.	—	—	39	24	25	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Együtt — Zusammen	72	22	230	158	141	20	1529	—	—	—	—	—	303	11	292	9	45	19
b) Községek.																			
7	Községi iparrajziskola. Oroszlán-u. 1.	—	—	—	—	—	—	487	—	—	—	—	—	70	17	322	—	—	—
8	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Együtt — Zusammen	—	—	—	—	—	—	487	—	—	—	—	—	212	30	457	1	—	—
	Összes ipariskolák — Gewerbeschulen zus.	72	22	230	158	141	20	2016	—	—	—	—	—	515	41	749	10	45	19
II. Kereskedelmi iskolák.																			
a) Államiak.																			
12	Keleti kereskedelmi akadémia. Kálmán-u. 6.	—	—	31	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Községek.																			
13	Községi felső keresk. isk. Ponty-u. 1.	—	—	76	63	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	167	158	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	146	128	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Együtt — Zusammen	—	—	389	349	289	—	—	—	—	—	—	—	633	325	249	57	245	77
c) Egyesületiek.																			
23	Bpesti keresk. akadémia. Alkotmány-u. 9/11.	—	—	173	158	134	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Akadémiai tanfolyam. Alkotmány-u. 9/11.	—	—	75	29	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Esti keresk. tanfolyam. Ujvilág-u. 19.	—	—	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Együtt — Zusammen	—	—	248	187	134	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) Magániskolák.																			
26	Röser-féle felső keresk. iskola. Aradi-u. 10.	—	—	124	88	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Aranyosi-féle felső keresk. isk. Nagykorona-u. 13.	—	—	41	45	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Együtt — Zusammen	—	—	165	133	132	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összes keresk. isk. — Handelsschulen zus.	—	—	833	708	555	—	75	—	—	—	—	—	633	456	336	76	381	96
	Összes szakisk. — Fachschulen insgesamt	72	22	1068	866	696	20	2091	—	—	—	—	—	1148	497	1085	86	426	115

8. sz. tábla. (Folytatás.)

Folyó szám Laufende Nummer	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Alapításának éve Gründungsjahr	Mióta van mai épületében? Seit wann im jetzigen Gebäude?	Elhelyezéscél Unterbringung	Tantermek száma Anzahl der Lehrkräfte	Osztályok Klassen							Tanerők Lehrkräfte			Tanulók száma Anzahl der Schüler			
													összesen zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	az év folyamán beiratottak Im Laufe des Jahres eingeschrieben		az év végén am Ende d. Jahres	
						összesen zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen							
						B) Tanonciskolák.													
						I. Iparostanoncz-iskolák.													
						a) Államiak.													
28	M. kir. államvasutak északi főműhelyi. Kőbányai-út 30.	1894	1894	k.*	2	3	3	—	6	—	—	6	—	—	65	—	—		
29	" " gépgyári. Kőbányai-út 23.	1898	1898	"	2	4	4	—	6	—	—	6	—	—	106	—	88		
30	" " állami mechanikai és órásiipari. Tavaszmező-u. 15.	1892	1901	"	2	3	3	—	3	—	—	3	—	—	105	—	72		
Együtt — Zusammen						6	10	10	—	17	—	—	17	—	—	276	—	225	
						b) Községiek.													
31	Fehérsas-tér (Általános és ipari)	1874	1906	k.*	5	5	5	—	8	—	—	8	—	—	178	—	136		
32	Medve-utca 5. (Építő, cipész, sokszorosító)	1902	1902	"	11	11	11	—	16	—	—	16	—	—	432	—	321		
33	Margit-körút 21. (Ált. és lakatos)	1886	1886	"	10	9	9	—	12	—	—	12	—	—	352	—	272		
34	Üröm-utca 64. (Faipari)	1903	1903	"	11	3	3	—	7	—	—	7	—	—	100	—	79		
35	Kórház-utca 9. (Általános)	? ?	? ?	"	4	2	2	—	2	—	—	2	—	—	78	—	59		
36	Timár-utca 16. (Általános)	1886	1897	"	10	6	6	—	10	—	—	10	—	—	259	—	212		
37	Gróf Károlyi-utca 8—10. (Sokszorosító és szabó)	1869	1886	"	14	14	14	—	18	—	—	18	—	—	549	—	442		
38	Lipót-tér 13—14. (Általános és disztító)	1886	1886	"	12	12	12	—	23	—	—	23	—	—	563	—	428		
39	Szemere-utca 3—5. (Általános)	1903	1903	"	6	6	6	—	7	—	—	7	—	—	207	—	163		
40	Érsek-utca 4. (Szabó)	1885	1885	"	12	12	12	—	19	—	—	19	—	—	417	—	344		
41	Nagymező-utca 1. (Bádogos)	1902	1902	"	10	7	7	—	12	—	—	12	—	—	330	—	252		
42	Lovag-utca 9—11. (Általános)	1887	1887	"	14	7	7	—	11	—	—	11	—	—	279	—	212		
43	Bajnok-utca 18. (Általános és lakatos)	1891	1891	"	16	9	9	—	10	—	—	10	—	—	402	—	296		
44	Váci-út 21. (Általános)	1886	1886	"	19	11	11	—	15	—	—	15	—	—	535	—	438		
45	Erdőtelki (Váci-út 53.) Általános és lakatos)	1902	1904	"	7	7	7	—	12	—	—	12	—	—	254	—	201		
46	Angyalföldi (Váci-út 89.) (Általános)	1897	1897	"	19	11	11	—	20	—	—	20	—	—	445	—	353		
47	Szt. László-utca 59—61. (Általános)	1903	1903	"	2	2	2	—	3	—	—	3	—	—	75	—	55		
48	Kazinczy-utca 23—25. (Szabó)	1902	1902	"	13	13	13	—	17	—	—	17	—	—	545	—	441		
49	Nagydiófa-utca 8. (Műszerész)	1902	1902	"	10	10	10	—	11	—	—	11	—	—	437	—	378		
50	Nyár-utca 9. (Aranyműves és siketnémák)	1886	1896	"	13	13	13	—	24	—	—	24	—	—	458	—	327		
51	Wesselényi-utca 52. (Faipari)	1886	1886	"	20	6	6	—	9	—	—	9	—	—	247	—	171		
52	Dohány-utca 65. (Czipész)	1891	1891	"	11	9	9	—	15	—	—	15	—	—	377	—	279		
53	Hernád-utca 3. (Műszerész és géplakatos)	1887	1887	"	13	10	10	—	15	—	—	15	—	—	379	—	303		
54	Aréna-út 16. (Általános és lakatos)	1902	1902	"	6	12	12	—	16	—	—	16	—	—	466	—	343		
55	Kis szugló (Angol-utca 25. Általános)	1896	1896	"	4	4	4	—	6	—	—	6	—	—	121	—	92		
56	Szentkirályi-utca 12. (Lakatos)	1868	1868	"	7	7	7	—	10	—	—	10	—	—	327	—	252		
57	Rökk Szilárd-utca 13—15. (Általános)	1894	1894	"	24	7	7	—	10	—	—	10	—	—	286	—	218		
58	Baross-utca 62. (Építő-ipari)	1886	1886	"	7	7	7	—	12	—	—	12	—	—	337	—	283		
59	Práter-utca 11—17. (Disztító)	1902	1904	"	10	10	10	—	18	—	—	18	—	—	350	—	261		
60	Bezeredy-utca 16. (Általános)	1901	1901	"	19	5	5	—	7	—	—	7	—	—	192	—	142		
61	Madách-utca 31. (Általános)	1887	1887	"	7	7	7	—	11	—	—	11	—	—	289	—	216		
62	Lónyay-utca 6—8. (Általános és sokszorosító)	1902	1902	"	20	11	11	—	14	—	—	14	—	—	416	—	328		
63	Bakács-tér 12. (Czipész)	1884	1884	"	5	5	5	—	6	—	—	6	—	—	168	—	131		
64	Knezits-utca 17. (Géplakatos)	1902	1902	"	13	10	10	—	15	—	—	15	—	—	450	—	341		
65	Ipar-utca 8. (Általános)	1889	1889	"	4	4	4	—	9	—	—	9	—	—	152	—	122		
66	Tüzoltó-utca 88—90. (Általános)	1903	1903	"	23	3	3	—	4	—	—	4	—	—	108	—	84		
67	Szt. László-tér 12. (Általános, lakatos, géplakatos)	1886	1886	"	8	8	8	—	12	—	—	12	—	—	327	—	248		
68	Kada-utca 27—31. (Általános és gépipari)	1898	1898	"	12	5	5	—	8	—	—	8	—	—	139	—	107		
69	Rákosmezei (Tempлом-tér 2.) (Általános)	1897	1897	"	12	2	2	—	4	—	—	4	—	—	45	—	31		
Együtt — Zusammen						443	302	302	—	468	—	—	468	—	—	12071	—	9361	
						c) Egyesületi.													
70	Budapesti vendéglősök tanonciskolája. Érsek-u. 4.	1895	1897	k.*	3	6	6	—	9	—	—	9	—	—	291	—	204		
						d) Magániskolák.													
71	Ganz-gépgyári. Margit-körút 19—21.	1894	1894	k.*	2	2	2	—	3	—	—	3	—	—	120	—	104		
72	Ganz vasúti kocsigyári. Kőbányai-út	1894	1896	k.*	1	3	3	—	4	—	—	4	—	—	205	—	163		
Együtt — Zusammen						3	5	5	—	7	—	—	7	—	—	325	—	267	
Összes iparostanoncz-iskolák. — <i>Gewerbelhringsschulen</i> insg.						455	323	323	—	501	—	—	501	—	—	12963	—	10057	
						II. Kereskedelmi tanonc-iskolák.													
						a) Községiek.													
73	Szalag- és Ponty-utca sarkán	1886	1899	k.*	4	4	4	—	7	—	—	7	—	—	108	—	80		
74	Nagymező-utca 1.	1886	1886	"	10	10	10	—	13	—	—	13	—	—	520	—	334		
75	Wesselényi-utca 38.	1900	1900	"	4	8	8	—	11	—	—	11	—	—	387	—	273		
76	Rottenbiller-utca 37/4.	1904	1904	"	14	6	6	—	8	—	—	8	—	—	226	—	166		
77	Német-utca 44.	1904	1904	"	4	4	4	—	7	—	—	7	—	—	150	—	109		
78	Soroksári-utca 35.	1886	1902	k.*	6	6	6	—	11	—	—	11	—	—	251	—	187		
Együtt — Zusammen						42	38	38	—	57	—	—	57	—	—	1642	—	1149	
						b) Egyesületi.													
79	A budapesti keresk. testület alsófokú szakisk. Alkotmány-u. 9/11.,	1869	1885	k.*	7	7	7	—	10	—	—	10	—	—	281	—	223		
Összes keresk. tanonciskolák. — <i>Handelstehringsschulen</i> insg.						49	45	45	—	67	—	—	67	—	—	1923	—	1372	
Tanonciskolák összesen. — <i>Lehrlingsschulen</i> insgesamt						504	368	368	—	568	—	—	568	—	—	14886	—	11429	

1) k. = külön épület. — k.* = közösen más iskolával vagy épülettel. — b. = bérházban.

1) k. = im eigenen Gebäude. — k.* = mit einer anderen Schule vereint. — b. = in einem Zinshaus.

Folyószám — Laufende Nummer	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Fiúk — Knaben				Leányok — Mädchen				Tandijmentes vom Schulgeld befreit										
		Osztályok — Klassen				Osztályok — Klassen														
		előkészítő I. Vorbereitungs I.	előkészítő II. Vorbereitungs II.	I.	II.	III.	IV.	be nem osztható tanf. Kurse	előkészítő I. Vorbereitungs I.	előkészítő II. Vorbereitungs II.	I.	II.	III.	IV.	be nem osztható tanf. Kurse	részben — partiell	teljesen gänzlich	ismétlők Repetenten	Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angehalten	ismétlésre utasított Zur Wiederholung angehalten
B) Tanonciskolák.																				
I. Iparostanonciskolák.																				
a) Államiak.																				
28	Magyar királyi államvasutak északi főműhelyi. Kőbányai-út 30.	—	—	24	23	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29	M. kir. államvasutak gépgyári. Kőbányai-út 23.	30	—	20	15	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	—	
30	M. kir. állami mechanikai és órásiipari. Tavaszmező-utca 15	—	—	42	27	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88	4	—	
	Együtt — Zusammen	30	—	86	65	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	—	
																	225	4	—	
b) Községiek.																				
31	Fehérsas-tér (Általános és faipari)	—	—	59	44	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	136	16	7	
32	Medve-utca 5. (Építő, czipész, sokszorosító)	37	—	163	69	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	321	55	29	
33	Margit-körút 21. (Általános és lakatos)	37	—	111	83	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	272	32	23	
34	Üröm-utca 64. (Faipari)	—	—	33	26	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	15	—	
35	Kórház-utca 9. (Általános)	3	—	27	21	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	11	5	
36	Timár-utca 16. (Általános)	—	—	79	68	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212	26	15	
37	Gróf Károlyi-utca 8—10. (Sokszorosító és szabó)	39	—	141	141	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	442	66	5	
38	Lipót-tér 13—14. (Általános és diszító)	—	—	165	170	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	428	75	16	
39	Szemere-utca 3—5. (Általános)	—	—	53	42	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163	30	—	
40	Érsek-utca 4. (Szabó)	59	—	144	87	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	344	58	27	
41	Nagymező-utca 1. (Bádogos)	38	—	88	82	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	252	36	—	
42	Lovag-utca 9—11. (Általános)	—	—	78	71	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212	36	—	
43	Bajnok-utca 18. (Általános és lakatos)	36	—	122	95	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	296	57	34	
44	Vácz-út 21. (Általános)	37	—	174	143	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	438	71	36	
45	Erdőtelki (Vácz-út 53.) (Általános és lakatos)	27	—	73	58	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201	15	3	
46	Angyalföldi (Vácz-út 89.) (Általános)	41	—	131	103	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	353	47	10	
47	Szt. László-utca 59—61. (Általános)	14	—	14	20	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	12	2	
48	Kazinczy-utca 23—25. (Szabó)	109	—	195	101	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	441	63	22	
49	Nagydiófa-utca 8. (Műszerész)	—	—	139	117	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	328	30	32	
50	Nyar-utca 9. (Aranyműves és siketnémák)	10	—	131	141	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	377	65	12	
51	Wesselényi-utca 52. (Faipari)	22	—	83	39	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	171	36	31	
52	Dohány-utca 65. (Czipész)	84	—	115	64	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	279	43	24	
53	Hernád-utca 3. (Műszerész és géplakatos)	—	—	140	102	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	303	54	15	
54	Aréna-út 16. (Általános és lakatos)	26	—	131	118	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	343	53	—	
55	Kis szuglói (Angol-utca 25.) (Általános)	23	—	29	25	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	4	5	
56	Szentkirályi-utca 12. (Lakatos)	40	—	85	74	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	252	42	5	
57	Rökk Szilárd-utca 13—15. (Általános)	37	—	80	66	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218	43	1	
58	Baross-utca 62. (Építő-ipari)	54	—	124	67	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	283	31	17	
59	Práter-utca 11—17. (Diszító)	29	—	86	84	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	261	31	—	
60	Bezerédy-utca 16. (Általános)	—	—	73	47	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142	30	11	
61	Madách-utca 31. (Általános)	79	—	56	53	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	216	35	17	
62	Lónyay-utca 6—8. (Általános és sokszorosító)	—	—	110	102	116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	328	51	9	
63	Bakács-tér 12. (Czipész)	23	—	56	33	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131	24	19	
64	Knezi-utca 17. (Géplakatos)	31	—	156	89	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	341	52	13	
65	Ipar-utca 8. (Általános)	—	—	64	30	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122	8	11	
66	Tűzoltó-utca 88—90. (Általános)	—	—	42	26	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	18	—	
67	Szt. László-tér 12. (Általános, lakatos, géplakatos)	—	—	111	88	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248	30	10	
68	Kada-utca 27—31. (Általános és gépipari)	—	—	40	42	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	12	3	
69	Rákosmezői (Templom-tér 2. Általános)	—	—	9	12	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	1	
	Együtt — Zusammen	935	—	3710	2843	1873	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9361	1413	469	
c) Egyesületi.																				
70	Bpesti vendéglősök tanonciskolája. Érsek-u. 4.	—	—	126	41	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	294	21	—	
d) Magániskolák.																				
71	Ganz-gépgyári. Margit-körút 19—21.	—	—	72	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	13	—	
72	Ganz vasúti kocsigyári. Kőbányai út	—	—	75	41	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163	16	—	
	Együtt — Zusammen	—	—	147	73	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	267	29	—	
	Össz. ip.-tan. isk. — Gewerbelehrlingsch. insg.	965	—	4069	3025	1998	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10057	1467	469	
II. Kereskedelmi tanonciskolák.																				
a) Községiek.																				
73	Szalag- és Ponty-utca sarkán	12	—	45	14	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	46	
74	Nagymező-utca 1.	82	—	111	84	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	334	43	57	
75	Wesselényi-utca 38.	46	—	117	84	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	273	16	33	
76	Rottenbiller-utca 37/4.	42	—	69	41	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166	2	—	
77	Német-utca 44.	31	—	41	24	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109	13	18	
78	Soroksári-utca 35	24	—	77	59	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	7	36	
	Együtt — Zusammen	237	—	460	306	146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1149	81	150	
b) Egyesületi.																				
79	A budapesti kereskedelmi testület alsófokú szakiskolája. Alkotmány-utca. 9/11.	—	—	49	88	44	14	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	19	
	Összes kereskedelmi tanonciskolák. — Handelslehrlingschulen insgesamt	237	—	509	394	190	14	28	—	—	—	—	—	—	—	—	1149	85	169	
	Tanonciskolák összesen. — Lehrlingschulen insgesamt	1202	—	4578	3419	2188	14	28	—	—	—	—	—	—	—	—	11206	1552	638	

9. Gazdasági intézetek. — Landwirtschaftliche Institute.

Részletezés — Specification		M. kir. állatorvosi főiskola K. ung. Veterinär Hochschule		M. kir. kertészeti intézet K. ung. Gärtnerschule		Magy. kir. felsőbb szőlő- és borszorgatásági tanfolyam Höhl. Lehranstalt für Viticullur	Együtt (tanév végén) Zusammen (am Jahreschluss)
		I	II	felső höherer	alsóbb niederer		
		félév — Semester		tanfolyam — Cours			
Alapítási év	Gründungsjahr	1787		1894		1892	—
Tanterem	Lehrsäle	7		5		4	16
Tanfolyam	Lehrstufen	4		5		1	10
Osztály	Klassen	6		4		1	11
Internátusok száma	Anzahl der Internate	—		1		—	1
Hálószoba	Schlafzimmer	—		6		—	6
Tanerő, férfi	Professoren	21		9		—	6
„ okleveles	„ hievon dipl.	21		—		12	42
						12	33
Könyvtárak. — Bibliotheken.							
Darabszám	Zahl der Bände	9.351		2.641		870	12.862
Cyarápodás a f. évben	Zunahme am lauf. Jahre	442		230		27	699
Tanulók száma — Anzahl der Schüler.							
Évfolyamán beiratott	Eingeschrieben	403	403	57	10	16	486
Év végén maradt	Am Jahresende	—	403	56	10	13	482
Tanulók részletezése. — Specification der Schüler.							
<i>Hittfelekez. — Confession.</i>							
Római katolikus	Römisch kath.	—	112	43	8	8	171
Görög katolikus	Griechisch kath.	—	6	—	—	1	7
Görög keleti	Griechisch orient.	—	5	1	—	—	6
Ágostai evangélikus	Protest. A. C.	—	27	4	—	—	34
Evangélikus reform.	Reformirte	—	27	6	1	2	36
Unitárius	Unitarier	—	3	—	1	2	36
Izraelita	Israeliten	—	223	2	—	—	3
Egyéb	Sonstige	—	—	—	—	—	225
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen		—	403	56	10	13	482
<i>Nemzetiség. — Nationalität.</i>							
Magyar	Ungarn	—	346	56	10	12	424
Német	Deutsche	—	28	—	—	—	28
Tót	Slovaken	—	10	—	—	—	10
Oláh	Rumänen	—	8	—	—	—	8
Ruthén	Ruthenen	—	—	—	—	1	9
Horvát	Kroaten	—	5	—	—	—	5
Szerb	Serben	—	6	—	—	—	6
Egyéb	Sonstige	—	—	—	—	—	—
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen		—	403	56	10	13	482
<i>Tandíjfizetés. — Schulgeldzahlung.</i>							
Teljes tandíj	Ganz	—	326	28	—	—	354
Fél tandíj	Halb	—	44	5	—	—	49
Tandíjmentes	Befreit	—	33	23	10	13	79
Összesen — Zusammen		—	403	56	10	13	482
Képesítő okl. kiadatott	Ausgefollgte Diplome	54		11		—	65

10. Katonai iskolák. — Militärschulen.

a) Közöhadsergeheli gyalogsági hadapród-iskola. — Infanterie-Cadetenschule der gemeinsamen Armee.

Főbb adatok		A magyar honosok nemzetisége			Magyar nyelvoktatás			
Wichtigere Daten		Nationalität der ungarischen Staatsbürger			Ungarischer Sprachunterricht			
Alapítás éve . .	Gründungsjahr	1869	Magyar . . .	Ungarn . . .	178	Előhaladás a magyar nyelvben: Fortgang im ung. Sprachunterricht:		
Tanfolyam . . .	Lehrgänge . . .	4	Német . . .	Deutsche . . .	18			
Osztály	Klassen	8	Tót	Slovaken . . .	3	jeles	vorzüglich . . .	40
Tanterem	Lehrsäle	10	Oláh	Rumänen . . .	6	igen jó	sehr gut	71
Tanerő	Lehrkräfte . . .	30	Ruthén	Ruthenen . . .	—	jó	gut	79
Növendékek:	Zöglinge:		Szerb	Serben	3	kielégítő	genügend	98
magyar (magyar	ungar. (Ungarn	209	Olasz	Italiener . . .	—	elégtelen	ungenügend . . .	5
honos (horvát	Staatsb. (Kroaten	8	Egyéb	Sonstige	—	kimaradt	ausgeblieben . .	—
osztrák honos	öst. Staatsbürger	76						
Összesen	Zusammen	293	Összesen	Zusammen	217	Összesen	Zusammen	293

b) Honvédségi Ludovika-Akadémia. — Honvéd Ludovika-Akademie.

Főbb adatok		Törzstiszti tanfolyam				Híffelekezet		Törzstiszti tanfolyam			
Wichtigere Daten		Stabsoffizierskurs				Confession		Stabsoffizierskurs			
		Felsőbb tiszti tanf. Kurs für höh. Offic.						Felsőbb tiszti tanf. Kurs für höh. Offic.			
		Tisztképző tanfolyam Officersbild.-Kurs						Tisztképző tanfolyam Officersbild.-Kurs			
		Együtt						Együtt			
		Zusammen						Zusammen			
Alapítás éve . .	Gründungsjahr	1896	1872	1883	—	Róm. kath. . .	Róm. kath. . .	21	23	183	227
Tanfolyam . . .	Lehrgänge . . .	1	1	3	5	Görög kath. .	Griech. kath. .	—	1	2	3
Tanterem . . .	Lehrsäle . . .	—	—	9	9	Görög keleti .	Griech. or. . .	1	1	8	10
Tanár (rendes	Lehr- (ordentl.	3	3	44	50	Ag. evang. . .	Protest. A. C. .	5	2	52	59
egyéb	kräfte (ausseror.	1 ¹⁾	—	—	1	Ev. reform. . .	Reformirte . .	—	—	31	33
Növendék . . .	Zöglinge	29	28	280	337	Unitárius . . .	Unitarier . . .	—	—	2	2
magyar	(Ungarn	23	24	276	323	Izraelita . . .	Israeliten . . .	1	—	2	3
horvát	(Kroaten	5	4	4	13	Összesen . . .	Zusammen . .	29	28	280	337
szerb	(Serben	1	—	—	1						
egyéb	(Sonstige	—	—	—	—						

Katonai iskolák könyvtárai. — Bibliotheken der Militärschulen.

Cs. kir. gyalogsági hadapródiskola könyvtára.
Bibliothek der Infanterie Cadetenschule.A Honvéd Ludovika-Akadémia könyvtára.
Bibliothek der Honvéd Ludovika-Akademie.

A könyvtár állapota		A könyvtár állapota			
Stand der Bibliothek		Stand der Bibliothek			
		könyv (kötet)	térkép	műlap, kép	zenemű
		Bücher (Bände)	Landkarten	Kunstabl., Bild	Musiknoten
Darabszám	Stückanzahl				
az előző év	am Ende des				
végén	vor. Jahres . .	3108	80	250	150
Gyarapodás	Zunahme im				
az év folya-	Laufe des				
mán	Jahres	557	50	—	10
Csökkenés . .	Abnahme . . .				
	Stückanzahl				
Darabszám az	am Ende des				
év végén . . .	Jahres	3665	130	250	160

A könyvtár állapota		A könyvtár állapota			
Stand der Bibliothek		Stand der Bibliothek			
		könyv (kötet)	térkép	műlap, kép	zenemű
		Bücher (Bände)	Landkarten	Kunstabl., Bild	Musiknoten
Darabszám	Stückanzahl				
az előző év	am Ende des				
végén	vor. Jahres . .	10000	1000	500	—
Gyarapodás	Zunahme im				
az év folya-	Laufe des				
mán	Jahres	2000	200	50	—
Csökkenés . .	Abnahme . . .				
	Stückanzahl				
Darabszám az	am Ende des				
év végén . . .	Jahres	11500	1100	550	—

) Parancsnok. — Commandant.

11. Művészeti és vegyes szakiskolák. — Kunstschulen und diverse Fachschulen.

Az intézetek megnevezése — Benennung der Schulen	Alapítási éve Gründungsjahr	Tanfolyamok száma Jahrgänge	Tantermek száma Lehrsäle	Tanerők Lehrkräfte		Hallgatók Schüler			
				férfi Männer	nő Frauen	fi männlich	nő weiblich	együtt zusammen	
a) Művészeti intézetek. — Fachschulen für Kunst.									
<i>1. Képzőművészeti iskolák. Schulen für bildende Kunst.</i>									
M. kir. I. festész. mesterisk. (Benczúr) K. ung. I. Meisterschule für Malerei	1883	— ¹⁾	8	2	—	6	—	6	
M. kir. II. (Feszty) K. ung. II.	1897	— ¹⁾	8	1	—	9	—	9	
M. kir. női festőiskola (Ebner) K. ung. Malerschule für Frauen	1885	— ¹⁾	11	1	—	—	20	20	
M. kir. szobrászati mesteriskola K. ung. Meisterschule für Sculptur	1896	— ¹⁾	4	1	—	5	—	5	
Orsz. m. kir. mintarajziskola és K. ung. Landes-Musterzeichensch. rajztanárképző und Zeichenlehrer-Präparandie .	1871	4	45	22	1	167	101	268	
Együtt		5	—	76	27	1	187	121	308
<i>2. Zenészet tanintézetek. Musiklehranstalten.</i>									
Orsz. m. kir. zeneakadémia Landes-Musikakademie	1875	5	12	38	2	243	196	439	
Akadémiai előkészítő tanf. (Fodor E.) Akademischer Vorbildungs-Kurs . .	1903	15	11	15	14	253	170	423	
Nemzeti zenede National-Conservatorium	1840	20	13	35	13	358	611	969	
Budai zeneakadémia Ofner Musikakademie	1870	8	5	13	8	107	198	305	
Budapesti zenekedv. egyesületének Musik- und Gesangsschule des ének- és zeneképzője Vereins für Musikfreunde	1884	6	6	8	3	51	63	114	
Magyar zeneiskola Ungar. Musikschule	1886	8	4	9	1	95	77	172	
Siposs zeneakadémiája Siposs's Musikakademie	1875	6	2	1	2	8	26	34	
Somogyi zeneconservatoriuma Somogyi's Conservatorium	1894	23	7	11	4	203	89	292	
Budapesti zeneiskola (előbb Major) Budapester Musikschule (Major) . .	1896	9	2	2	2	14	19	33	
III. ker. zeneconservatorium Conservatorium im III. Bez.	1887	5	3	2	3	40	47	87	
Ferenczv. zeneisk. (Krausz Gusztáv) Musikschule in der Franzstadt	1897	7	2	2	1	10	14	24	
Budavári zeneiskola (Vavrincez) Musikschule in der Festung	1901	6	3	5	1	30	19	49	
Együtt	12	—	70	141	54	1412	1529	2941	
<i>3. Színészeti tanintézetek. Lehranstalten für Theater.</i>									
Orsz. m. kir. színművészeti akadémia Landes-Theaterakademie	1865	3	5	8	1	59	80	139	
Solymosy Elek színésziskolája Theaterschule von Solymosy	1893	2	2	5	3	13	18	31	
Rákosi Szidi " " " " " Rákosi	1893	3	2	4	3	41	103	144	
Horváth Zoltán " " " " " Horváth	1892	2	1	2	1	7	11	18	
Orsz. színészegyes. " " " " " d. Landes-Schauspieler-Vereines	1903	2	2	7	2	26	37	63	
Együtt	5	—	12	26	10	146	249	395	
Művészeti intézetek összesen Summe der Kunstschulen	22	—	158	194	65	1745	1899	3644	
b) Vegyes szakiskolák. — Diverse Fachschulen.									
Községi közigazgatási tanfolyam Lehrkurs für Gemeindeverwaltung .	1900	1	2	20	—	87	—	87	
Pósta- és távirtda-tanfolyam Lehrkurs für Post- u. Teleg.-Wesen	1888	1	2	18	—	77	—	77	
Vasuti tisztképző-tanfolyam Kurs für Eisenbahnbeamte	1886	1	3	12	—	49	—	49	
Hajóstisztí tanfolyam Kurs für Schiffsofficiere	1895	1	1	8	—	11	—	11	
M. kir. bábaképző-intézet K. ung. Hebammen-Bildungsanstalt	1898	2	1	2	—	—	120	120	
Betegápolónői tanfolyam Lehrkurs für Krankenwärter	1884	1	1	7	1	—	28	28	
Fissinger katonai előkészítő iskolája Militär-Vorbereitungsschule	1868	1	1	5	—	38	—	38	
Gerő előkészítő isk. önkéntességre Vorbereitungsschule für Freiwillige	1892	2	3	6	—	60	—	60	
Magyar Háztartási iskola Ung. Haushaltungsschule	1898	3	4	1	2	—	70	70	
Gyógypaedagógiai tanítóképző tanfolyam Heilpädagogischer Lehrkurs	1900	2	2	6	—	13	—	13	
Dadogók és egyéb beszédhibában szenvedő oktatására képesítő áll. tanf. Staatskurs zur Befähigung des Unterrichtes Stotternder	1896	1	2	2	—	11	1	12	
Összesen	11	—	22	87	3	346	219	565	

¹⁾ Műtermek száma.¹⁾ Anzahl der Ateliers.

12. Hittani intézetek. — Theologische Lehranstalten.

Részletezés. — Specification.

Részletezés. — Specification.		A ciszterci rend hit-tudom. és tanárképző intézete. VIII., Horváth-utca 6.	"Norbertinum" hittud. és tanárképző intézet. VIII., Horváth-utca 23. szám	Kalazantinum hittud. és tanárképző intézet. IV., Városház-tér 4.	Ev. ref. theologiai akadémia. IX., Kálvin-tér 7.	Országos rabbiképző intézet. VIII., Rökk Szalárd-utca 26.	Összesen Zusammen
I. Iskolák. — Schulen.							
Alapítási év	Gründungsjahr	1887	1894	1895	1855	1877	—
Mely év óta van mai épületében elhelyezve?	Seit welchem Jahre im jetzigen Gebäude unterg.	1888	1902	1895	1859	1877	—
Elhelyezése 1)	Unterbringung	k.	k.	k.*	b.	k.	—
Tantermek száma	Anzahl der Lehrsäle	3	2	1	4	7	17
Osztályok száma	Anzahl der Klassen	4	4	4	4	10	26
Tanfokok száma	Anzahl der Jahrgänge	4	4	4	4	2	18
Tanerők	Lehrkräfte	4	5	4	6	10	29
Ezek közül okleveles	Hievon diplomirt	4	5	4	6	9	28
Internátusok száma	Internate	1	1	—	1	—	3
Ezekben növendék	In diesen Zöglinge	21	24	—	54	—	99
Hálószobák száma	Schlafzimmer	10	12	—	17	—	39
Kiadott képesítő okl. sz.	Ausgefollgte Diplome	2	—	—	—	—	2
II. Könyvtárak. — Bibliotheken.							
Könyvtárak száma	Anzahl	1	1	1	1	1	5
Könyvtárak értéke K	Könyvek Bücher	10.000	23.540	28.540	10.000	150.000	222.080
Wert (K)	Beren-dezés Einrichtung	—	1.240	1.600	500	—	3.340
Kiadások (K)	Személyzet Personal	—	—	—	—	1.400	1.400
Ausgaben (K)	Könyvbesz. Bücherkauf	1.500	952	200	200	2.000	4.852
	Egyéb Sonstige	—	—	—	—	—	—
	Összesen — Zusammen	1.500	952	200	200	3.400	6.252
Könyvtár állapota. — Stand der Bibliothek.							
Könyvek (darab)	év elején Anfang des Jahres	3.000	3.998	13.968	—	16.974	37.940
Bücher (Stück)	gyarapodás Zunahme	150	172	465	—	654	1.441
	csökkenés Abnahme	—	—	163	—	—	163
	év végén Jahresschluss	3.150	4.170	14.270	—	17.628	39.218
Látogatottság. — Frequenz.							
Olvasók száma	Anzahl der Leser	—	—	24	—	614	638
Olvasott művek	Gelesene Werke	—	—	850	—	1.808	2.658
III. Tanulók. — Schüler.							
a) Létszám. — Anzahl.							
Összesen	beiratott Eingeschrieben	21	24	25	78	97	245
Zusammen	év végén Am Ende des Jahres	21	21	24	76	91	233
Tanfolyamok szerint	I. Tanfolyam Jahrgang	4	9	4	17	77	111
Nach	II. " "	6	7	5	19	14	51
Jahrgängen	III. " "	9	3	9	21	—	42
	IV. " "	2	2	6	19	—	29
	Összesen — Zusammen	21	21	24	76	91	233
b) Hitfelekezeti szerint. — Nach Confession.							
Római katolikus	Röm. kath.	21	21	24	—	—	66
Ev. református	Reformirte	—	—	—	76	—	76
Izraelita	Israeliten	—	—	—	—	91	91
	Összesen — Zusammen	21	21	24	76	91	233
c) Nemzetiség szerint. — Nach Nationalität.							
Magyar	Ungarn	21	21	24	76	89	231
Német	Deutsche	—	—	—	—	1	1
Egyéb	Sonstige	—	—	—	—	1	1
	Összesen — Zusammen	21	21	24	76	91	233
d) Tandíjmentes. — Vom Schulgelde befreit.							
		21	21	24	76	91	233

1) k — külön épületben. — k* — más iskolával együtt. — b. — bérházban.

1) k. — Im eigenen Gebäude. — k* — mit einer anderen Schule vereint. — b. — in einem Zinshaus.

13. Főiskolák. — Hochschulen.

a) Fentartás és vagyoni állapot. — Erhaltungskosten und Vermögensstand.							
Kiadások — Ausgaben	Kir. magyar tudomány-egyetem	József-műegyetem Polytechnikum	Középisk. tanárképző ⁶⁾ Professoren-seminar	Bevételek — Einnahmen	Kir. magyar tudomány-egyetem	József-műegyetem Polytechnikum	Középisk. tanárképző ⁶⁾ Professoren-seminar
	Universität						
koronákban — in Kronen				koronákban — in Kronen			
I. Kiadások. — Ausgaben.				II. Bevételek. — Einnahmen.			
1. Rendes kiadások. — Ordentliche Ausgaben.				1. Rendes bevételek. — Ordentliche Einnahmen.			
a) Személyi járandóságok. — Personalbezüge.				17. Tandíjvédelem			
1. Fizetések, pótlékok	1,452.147	638.439	125.348	18. M. kir. egyetemi alap	737.261	126.608	10.798
2. Ruháilletmények	12.388	4.400	—	19. Apolási díjak a klinik.	600.319	—	—
3. Helyettesítési díjak	15.640	8.970	—	20. Könyvtárjutalék	87.015	—	—
4. Tiszteletdíjak	35.807	27.056	—	21. Ellátási díjak	14.692	13.980	—
5. Napidíjak	147.951	—	—	22. Egyéb bevétel	—	—	—
6. Tandíjkárpótl. jutalék	144.527	—	—	Együtt — Zusammen	1.452.348	147.466	11.398
7. Jutalmak, segélyek	20.053	9.100	35.690	2. Rendkívüli bevételek. — Ausserordentl. Einnahmen.			
Együtt — Zusammen	1.828.513	687.965	161.038	Együtt — Zusammen	—	900	—
b) Dologi kiadások. — Sachliche Ausgaben.				Főösszeg — Hauptsum.	1,452.348	148.366	11.398
8. Elméleti és gyakorlati oktatás szükségletei	234.708	103.688	2.218	III. Vagyonállapot. — Vermögensstand.			
9. Házi szükségletek	989.750	94.947	13.013	1. Ingatlan vagyon. — Realitäten.			
10. Házbérek, épület fentart.	1.847	5.947	14.350	23. 1904-ik év végén	23,817.919	5,029.550	89.949
11. Irodai költségek	14.579	—	—	24. Gyarapodás 1905-ben	28.075	96.000	65
12. Utazási költségek	6.249	8.000	—	25. Fogyatkozás 1905-ben	—	—	—
13. Ösztöndíjak	13.140	8.580	—	26. Érték 1905. év végén	23,845.994	5,125.550	90.014
14. Egyéb kiadások	15.592	—	29.757	2. Ingó vagyon. — Mobilien.			
Együtt — Zusammen	1,275.865	221.162	59.338	27. 1904-ik év végén	2,211.772	1,597.661	85.960
Összesen — Summe	3,104.378	909.127	220.376	28. Gyarapodás 1905-ben	229.865	162.066	4.637
2. Rendkívüli kiadások. — Ausserordentl. Ausgaben.				29. Fogyatkozás 1905-ben	1.565	2.343	—
15. Átmeneti kiadások	96.661	202.988	240	30. Érték 1905. év végén	2,440.072	1,757.384	90.597
16. Beruházások	96.693	831.788	491	31. Összes vagyon 1905. év végén	26,286.066	6,882.934	180.611
Összesen — Summe	193.354	1,034.776	731				
Főösszeg — Hauptsum.	3,297.732	1,943.903	221.107				

Részletezés — Specification	b) Tanári személyzet és tantermek. Lehrkörper und Lehrsäle.																
	Királyi magyar tudomány-egyetem Kön. ung. Universität					József-műegyetem Josefs-Polytechnikum											
	Hittudományi	Teolog.	Jog- és államud.	Orvostudományi	Medicin.	Bölcsészeti tudományi	Philosoph.	Gyógyszerészeti tanfolyam	Pharmac.	Kurs	Összesen	Ebből női hallg.	Hievon Mátrich.	szakosztály — Section	Összesen		
kar — Facultät					Gyógyszerészeti tanfolyam					szakosztály — Section							
Alapítási év	Gründungsjahr	1635	1667	1770	1635	1770	—	—	—	—	—	—	1871	1857	1857	1865	—
<i>Tanári személyzet. 7) — Professorenkörper. 7)</i>																	
Nyilv. rendes tanár	Ord. öff. Professoren	10	26	19	38	—	—	—	—	93	—	—	8	6	8	11	33
Nyilv. és címz. rendk. tanár	Ausserord. u. tit. Professoren	—	8	22	8	—	—	—	—	38	—	—	1	2	2	2	7
Helyettes tanár	Substit. Professoren	—	—	2	1	—	—	—	—	3	—	—	5	2	1	2	10
Magántanár	Privatdozenten	1	17	65	50	—	—	—	—	133	—	—	6	2	6	2	16
Tanárhelyettes	Supplenten	2	—	8	2	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—
Szaktanító	Fachlehrer	—	—	83	3	—	—	—	—	86	—	—	—	—	—	—	—
Adjunctus	Adjuncten	—	—	8	2	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
Tanársegéd	Assistenten	—	—	41	18	—	—	—	—	59	—	—	9	15	14	26	64
Tanító, előadó	Lehrer	—	1	3	—	—	—	—	—	4	—	—	4	3	—	—	7
Összesen	Zusammen	13	52	251	122	—	—	—	—	434	—	—	33	30	31	43	137
Tantermek száma	Anzahl der Lehrsäle	5	9	30	31	—	—	—	—	75	—	—	—	—	—	—	46

1) Ezen kívül 86 szaktanító. — 2) Házi és klinikai szükségletek. — 3) Házi és irodai szükségletek. — 4) Ebből 19.416 korona élelmezési díjak. — 5) Az új műegyetem IV. építési részletösszege. — 6) A gyakorlati főgimnáziummal és Báró Eötvös József-kollégiummal együtt. 7) Az első félévben.

1) Ausserdem 86 Fachlehrer. — 2) Haus- und Klinikerfordernisse. — 3) Haus- und Kanzleierfordernisse. — 4) Hievon 19.416 Kronen Verköstigungsgelder. — 5) Vierte Rate der Kosten für den Neubau der Polytechnikum. — 6) Summe dem damit verbundenen Übungs-Obergymnasium und dem Eötvös-Collegium. 7) Im ersten Semester.

Deutsche Benennungen: 1. Bezahlungen. 2. Bekleidung. 3. Suppl. Gebühren. 4. Honorare. 5. Diurnen. 6. Lehrgeldvergütung. 7. Belohnungen. 8. Erfordernisse des Unterrichts. 9. Hausl. Erfordernisse. 10. Zins, Erhaltung der Gebäude. 11. Kanzlei. 12. Reisekosten. 13. Stipendien. 14. Diverse. 15. Transitorische. 16. Investitionen. 17. Unterrichtsgeld. 18. Univers. Fond. 19. Verpflegungsgelder der Kliniken. 20. Beitrag der Bibliothek. 21. Versorgungstaxen. 22. Sonstige. 23. Immobilien Ende des Jahres 1904. 24. Zuwachs im Jahre 1905. 25. Abgang im Jahre 1905. 26. Wert Ende des Jahres 1905. 27. Mobilien Ende des Jahres 1904. 28. Zuwachs im Jahre 1905. 29. Abgang im Jahre 1905. 30. Wert Ende des Jahres 1905. 31. Gesamtvermögen Ende des Jahres 1905.

Részletezés — Specification		c) Előadások és hallgatók Vorträge und Hörer													
		Királyi magyar tudomány-egyetem Kön. ung. Universität							József-műegyetem Josefs-Polytechnikum						
		Hittudo- mányi Theolog.	Jog- és államtud. Juristische	Orvostudo- mányi Medizin.	Bölcsészet- tudományi Philosoph.	Gyógyszerészeti farmolym Pharmac. Kurs	Összesen Zusammen	Eből női hallg. Hievon Mädch.	Általános Allgemeine	Vegyszeri Chemische	Építészeti Architect.	Mérnöki Ingenieurs.	Gépész- mérnöki Maschinenb.	Összesen Zusammen	
kar — Facultät							szakosztály — Section								
<i>Előadások. — Vorträge.</i>															
az I. félévben	im I. Semester	19	78	129	206	—	432	—	64	27	44	35	32	202	
a II. „	im II. „	20	69	129	205	—	423	—	62	22	40	34	25	183	
<i>Heti órák. — Wöchentliche Stunden.</i>															
az I. félévben	im I. Semester	87	264	462	557	—	1.370	—	176	156	170	138	145	785	
a II. „	im II. „	89	238	488	557	—	1.372	—	185	134	164	131	128	742	
<i>Hallgatók száma. — Hörer.</i>															
az I. félévben	im I. Semester	rendes	férfi	3.544	1.038	1.223	—	5.886	17	171	90	412	624	1.314	
			nő												33
		Együtt		3.544	1.071	1.325	—	6.021	135	171	90	412	624	1.314	
az I. félévben	im I. Semester	rendkív.	férfi	312	27	82	—	628	—	—	—	—	—	39	
			nő												8
		Együtt		312	35	111	—	671	43	—	—	—	—	39	
a II. félévben	im II. Semester	rendes	férfi	3.108	1.041	1.167	—	5.394	16	157	87	388	585	1.233	
			nő												33
		Együtt		3.108	1.074	1.267	—	5.527	133	157	87	388	585	1.233	
a II. félévben	im II. Semester	rendkív.	férfi	237	13	53	—	498	—	—	—	—	—	15	
			nő												8
		Együtt		237	21	82	—	541	43	—	—	—	—	15	
Hittelképezet a II. félévben	Confession d. Hörer (II. Semester)	Róm. kath.	56	1.468	302	711	77	2.614	68	50	46	137	247	480	
		Gör. kath.	26	59	20	32	2	139	1	—	1	1	4	6	
		Gör. kel.	—	89	46	19	6	160	4	2	2	13	7	24	
		Ag. evang.	1	191	83	134	22	431	13	14	10	47	48	119	
		Ev. reform.	—	350	83	159	26	618	9	7	5	40	45	97	
		Unitárius	—	10	—	—	—	10	—	—	2	—	2	4	
		Izraelita	1	1.176	561	294	62	2.093	81	100	21	149	232	502	
		Egyéb	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Félekezet nélküli	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	1	—	1
		Együtt		83	3.345	1.095	1.349	196	6.068	176	173	87	388	585	1.233
Nemzetiség a II. félévben	Nationalität (II. Semester)	Magyar	43	3.108	949	1.206	183	5.489	166	158	80	337	538	1.113	
		Német	5	90	65	90	4	254	4	12	2	12	28	54	
		Tót	8	26	18	15	3	70	1	2	2	1	6	6	
		Oláh	17	62	30	18	3	130	3	1	1	7	3	12	
		Ruthén	3	—	1	2	—	6	—	—	—	—	—	—	
		Horvát	5	11	4	1	—	21	—	—	1	11	5	17	
		Szerb	3	38	26	13	3	80	2	1	1	16	7	25	
		Egyéb	2	10	2	4	—	18	—	—	—	3	3	6	
		Együtt		83	3.345	1.095	1.349	196	6.068	176	173	87	388	585	1.233
		Honosság a II. félévben	Zustand. (II. Semester)	Helybeli	1	670	108	253	15	1.047	114	51	22	69	152
Magyar	75			2.647	971	1.087	179	4.959	62	109	60	296	401	866	
Horvát-Szlavon	5			14	6	3	—	28	—	1	2	16	12	31	
Osztrák	—			10	7	2	—	20	—	5	3	3	13	24	
Egyéb külföld	2			4	3	4	—	14	—	7	—	4	7	18	
Együtt		83	3.345	1.095	1.349	196	6.068	176	173	87	388	585	1.233		
A szállók polgári állása szerinti a II. félévben	Beruf der Eltern (im II. Semester)	Földműves, kisbirt.	21	260	76	85	19	461	1	Szakosztály szerinti részletezés nem áll rendelkezésre. Specification nach Sectionen steht nicht zur Verfügung.					36
		Közép- és nagybirt.	—	88	38	35	7	168	4						44
		Kisiparos, kiskeresk.	17	952	320	316	28	1.633	35						379
		Nagyiparos, nagykeresk.	—	45	37	15	13	110	6						65
		Tanár, tanító, felkész.	18	218	95	217	10	558	20						66
		Orvos, gyógyszerész, ügyvéd, mérnök	3	338	156	56	28	581	17						91
		Egyéb értelm. s magánzó	8	529	108	260	33	938	35						111
		Állami tisztviselő	7	432	72	115	15	641	29						189
		Törvényhatósági tisztv.	2	72	11	28	5	118	2						26
		Községi tisztviselő	—	80	11	34	5	130	—						16
		Magántisztviselő	4	167	73	60	12	316	18						131
		Hadi szolgálatban álló	—	21	8	8	—	37	6						8
		Házmaster, szolgál.	2	36	12	34	—	85	—						6
		Özvegy	—	—	—	—	—	—	—						6
		Nagykorú hallgató	1	107	78	86	20	292	3						9
Együtt		83	3.345	1.095	1.349	196	6.068	176	16	157	87	388	585	1.233	

d) Vizsgálatok, szigorlatok és képesítések. — Prüfungen, Rigorosen und Approbationen.

A vizsgálat és szigorlat megnevezése Benennung der Prüfungen und Rigorosen			Összes szám Anzahl	Ebből el- fogadtattott Hivon acceptirt	A vizsgálat, szigorlat és képesítés megnevezése Benennung der Prüfungen, Rigorosen, akademischen Grade und Approbationen			Összes szám Anzahl	Ebből el- fogadtattott Hivon acceptirt				
			össz. zus.	o/o				össz. zus.	o/o				
Vizsgálatok, szigorlatok — Prüfungen, Rigorosen													
<i>M. kir. tud. egyetem. — K. ung. Universität.</i>													
a) Jogi karon. — Juridische Facultät.													
Vizsgálatok	I. alap	vizsga pótvizsga	I. Grund-	Prüfung	1.124	551	49 ^o	<i>József-műegyetem. — Josefs-Polytechnicum.</i>					
				Nachprüf.	434	300	69 ^o						
	II. alap	vizsga pótvizsga	II. Grund-	Prüfung	923	484	52 ^o						
				Nachprüf.	402	280	69 ^o						
	Államtud. államv. jogtud. államv.	vizsga pótvizsga	Staatswiss.	Prüfung	51	42	82 ^o						
				Nachprüf.	12	10	83 ^o						
	Összesen			Juridische	Prüfung	15	6				40 ^o		
					Nachprüf.	2	100 ^o						
				Zusammen	2.963	1.675	56 ^o						
	Szigorlatok	Jogtudományi	I. II. III. pót	Juridische	I.	406	280				69 ^o	<i>Képesítések. — Akademische Grade.</i> <i>M. kir. tud. egyetem. — K. ung. Universität.</i>	
II.					372	183	49 ^o						
Államtudományi		I. II. pót	Staatswissenschaft	I.	270	111	41 ^o						
				II.	314	254	80 ^o						
Államtud. doktorság után jogt. Kánon-doktori		I. II. pót	Jurid. nach	I.	190	129	67 ^o						
				II.	112	37	33 ^o						
Összesen				Staatswiss.	I.	75	66	88 ^o					
					II.	18	10	55 ^o					
			Zusammen	1.794	1.095	61 ^o							
b) Orvosi és bölcsészeti karon. — Medizinische und philosophische Facultät.													
Vizsgálatok	Állattan	vizsga pótvizsga	Zoologie	Prüfung	—	—	—	<i>József-műegyetem. — Josefs-Polytechnicum.</i>					
				Nachprüf.	—	—	—						
	Ásványtan	vizsga pótvizsga	Mine-ralogie	Prüfung	—	—	—						
				Nachprüf.	—	—	—						
	Növénytan	vizsga pótvizsga	Botanik	Prüfung	—	—	—						
				Nachprüf.	—	—	—						
	Régi rendszer	vizsga pótvizsga	Altes System	Prüfung	—	—	—						
				Nachprüf.	—	—	—						
	Term. tan	vizsga pótvizsga	Physik	Prüfung	133	121	91 ^o						
				Nachprüf.	6	6	100 ^o						
Növ. tan	vizsga pótvizsga	Botanik	Prüfung	126	90	71 ^o							
			Nachprüf.	23	20	86 ^o							
Vegy. tan	vizsga pótvizsga	Chemie	Prüfung	117	104	88 ^o							
			Nachprüf.	16	14	87 ^o							
			Zusammen	421	355	84 ^o							
Szigorlatok	Orvosi elő-gyakorlati	szigorlat pótszigorlat	Medizin.	Rigoros.	4	3	75 ^o	<i>Középkolai tanárvizsgáló-bizottság.</i> <i>Mittelschullehrantsprüfungen.</i>					
				Nachrig.	12	9	75 ^o						
	II. orvosi gyakorlati	szigorlat pótszigorlat	I. mediz. praktische	Rigoros.	23	10	43 ^o						
				Nachrig.	20	14	70 ^o						
	új rendszer	szigorlat pótszigorlat	neues Syst.	Rigoros.	241	168	69 ^o						
				Nachrig.	83	53	63 ^o						
	II. orvosi gyakorlati	szigorlat pótszigorlat	II. mediz. praktische	Rigoros.	32	16	50 ^o						
				Nachrig.	15	13	86 ^o						
	új rendszer	szigorlat pótszigorlat	neues Syst.	Rigoros.	126	71	56 ^o						
				Nachrig.	70	49	70 ^o						
III. orvosi gyakorlati	szigorlat pótszigorlat	III. mediz. praktische	Rigoros.	32	13	40 ^o							
			Nachrig.	28	25	89 ^o							
új rendszer	szigorlat pótszigorlat	neues Syst.	Rigoros.	111	88	79 ^o							
			Nachrig.	24	21	87 ^o							
I. gyógy-szerész.	szigorlat pótszigorlat	I. pharma-cent.	Rigoros.	89	74	83 ^o							
			Nachrig.	26	18	69 ^o							
II. gyógy-szerész.	szigorlat pótszigorlat	II. pharma-cent.	Rigoros.	86	63	73 ^o							
			Nachrig.	31	22	71 ^o							
Bölcsészeti	szigorlat pótszigorlat	Philosoph.	Rigoros.	72	66	91 ^o							
			Nachrig.	2	1	50 ^o							
			Zusammen	1.127	797	70 ^o							

e) Hallgatók segélyezése. — Unterstützung der Hörer.

A kar megnevezése — Facultät		I. félév — I. Semester				II. félév — II. Semester			
Ösztöndíjak Stipendien	K	Juttalmak, pályadíjak, Böhlohnung, Concurrenzpreise	Tandjmen-tések száma	Eltérő, külö-nz. Summe	Ösztöndíjak Stipendien	K	Juttalmak, pályadíjak, Böhlohnung, Concurrenzpreise	Tandjmen-tések száma	Eltérő, külö-nz. Summe
Hittudományi	7	1.750	1	75	7	1.750	1	75	
Jog- és államtudományi	200	88.021	114	30.675	200	88.021	111	31.162	
Orvostudományi	147	86.994	79	82	155	90.244	94	95	
Bölcsészeti	69	31.650	350	91	29.662	34.990	512	47	
Összesen	423	208.415	21.500	782	287	69.412	433	215.005	
Zusammen	423	208.415	21.500	782	287	69.412	433	215.005	

f) Az egyetemi könyvtár látogatottsága — Frequenz der Universitäts-Bibliothek

Megnevezés — Benennung		Január	Február	Márczius	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Összesen Zusammen
1. Látogatók. — Besucher.														
Főiskolai hallg. Hochsch. Studien	Joghallgató	80	72	31	15	13	5	—	—	510	346	127	61	1.260
	Orvostanh.	27	26	7	7	6	5	—	—	143	114	54	20	409
	Bölcsészeth.	46	42	23	8	8	5	—	—	326	211	78	25	772
	Hittani hallg.	—	1	1	—	—	—	—	—	3	1	—	—	6
	Gyógyszerész h.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
	Műegyetemi h.	18	19	5	5	2	3	—	—	47	32	23	14	168
Szájgályok Rigorosanten	Jogi	4	—	4	1	—	2	—	—	6	4	1	2	24
	Orvosi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bölcsészeti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanulók Schüler	Ügyvédjelölt és joggyakornok	13	7	8	4	9	5	—	—	38	29	16	4	133
	Tanárjelölt	5	2	1	—	—	—	—	—	12	4	2	1	27
Tanulók Schüler	Állatorvosi akadémiá	3	1	1	—	1	—	—	—	6	6	—	1	19
	Közép- és szakiskola	1	1	—	2	1	2	—	—	6	5	2	13	33
	Közigazg. tanf. hallgató	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lelkész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tanár és tanító	4	3	—	—	—	—	—	—	13	8	5	2	35	
Író, hirlapíró	1	—	3	—	2	—	—	—	2	2	1	—	11	
Művész	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	
Ügyvéd	1	—	—	1	2	—	—	—	4	4	3	1	16	
Orvos	—	—	1	—	—	—	—	—	3	1	1	—	6	
Állatorvos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gyógyszerész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mérnök	1	—	1	—	—	—	—	—	3	3	1	—	9	
Vegyész	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	4	
Iparos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kereskedő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gazdász	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hivatalnok	5	7	6	2	4	2	—	—	28	16	4	8	82	
Katonatiszt	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Magánzó	2	2	—	—	2	—	—	—	1	1	3	1	12	
Egyéb	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	6	
Összesen	212	185	93	45	52	29	—	—	1.155	791	323	154	3.039	
2. Látogatottság. — Frequenz	7.273	8.027	7.819	4.459	4.571	1.884	—	—	3.431	7.888	8.307	5.873	59.532	
3. Használt művek. — Gelesene Werke.														
Hittudomány	Theologie	29	35	25	22	27	6	—	—	16	19	14	6	199
Jogtudomány	Rechtswissenschaft	2.568	2.888	2.913	1.585	1.571	586	—	—	999	2.698	3.001	1.933	20.742
Államtudomány	Staatswissenschaft	593	621	585	424	451	110	—	—	306	666	681	530	4.967
Orvostudomány	Medizin	1.099	1.221	1.082	657	623	221	—	—	349	911	1.064	752	7.979
Természettudomány	Naturwissenschaft	615	750	677	422	337	138	—	—	219	718	688	597	5.161
Bölcsészettudomány	Philosophie	193	228	263	150	121	67	—	—	118	259	233	261	1.893
Történelem	Geschichte	1.188	1.147	1.089	635	659	258	—	—	670	1.088	1.035	666	8.435
Nyelvészet, irod.	Linguistik, Literatur	558	779	719	359	202	77	—	—	308	925	999	664	5.590
Vegyész folyóirat	Diverse Zeitschrift	289	367	344	181	211	106	—	—	241	420	430	391	2.980
Összesen	Zusammen	7.132	8.036	7.697	4.435	4.202	1.569	—	—	3.226	7.704	8.145	5.800	57.946
4. Házon kívül kölcsönzés. — Ausser Haus geliehen.														
Kölcsönző	Leser	257	272	315	234	292	258	—	—	191	300	291	225	2.635
Olvasott mű	Gelesene Werke	592	655	802	634	774	881	—	—	194	890	715	518	6.655
5. Tanári dolgozó- és folyóirat-terem. Arbeitszimmer der Professoren.														
Olvasó	Leser	449	425	471	311	399	241	—	—	361	464	432	343	3.896
Olvasott mű	Gelesene Werke	640	589	638	425	544	352	—	—	504	623	603	495	5.413

14. Emberbaráti jellegű tanintézetek.¹⁾ — Humanitäre Lehranstalten.

a) Általános adatok. — Allgemeine Angaben.																
Látogatottság — Frequenz		fiú Knaben	leány Mädchen	Hitfelekezet — Confession		fiú Knaben	leány Mädchen	Nemzetiség — Nationalität				fiú Knaben	leány Mädchen			
Növendékek létszáma. Anzahl der Zöglinge.		Év végén Am Jahresschluss		Év végén Am Jahresschluss.												
Év elején . . . Am Jahresbeginn		415	251	Róm. kath. . . Röm. kath. . .	228	128	Magyar . . . Ungarn . . .	346	208							
Év folyamán lyaman	felvétetett . . . aufgenommen	49	31	Gör. kath. . . Griech. kath. . .	5	3	Német . . . Deutsche . . .	18	13							
	elbocsátatott . . . entlassen . . .	24	8	Gör. keleti . . Griech. or. . .	3	2	Tót . . . Slovaken . . .	4	2							
	meghalt . . . im Laufe d. J. gestorben . . .	6	7	Ag. evang. . . Prot. A. C. . .	18	16	Oláh . . . Rumänen . . .									
Év végén . . . Am Jahresschluss		434	267	Ev. reform. . . Reformirte . . .	52	25	Ruthén . . . Ruthenen . . .									
Műveltség szerint budapesti egyéb	Zustand d. Bpester . . .	166	108	Unitárius . . . Unitarier . . .	1	—	Horvát . . . Kroaten . . .									
	egyéb . . . Sonstige	268	159	Izraelita . . . Israeliten . . .	127	90	Szerb . . . Serben . . .									
Ingyen nevelt . . . Gratis erzogen . . .	Egyéb vall. . . Sonst. Conf.	—	—	Egyéb vall. . . Sonst. Conf.	—	—	Egyéb . . . Sonstige . . .									
	Összesen . . . Zusammen . . .	434	267	Nem részlet. . . Nicht specif.	—	3	Nem részlet. . . Nicht specif.	66	44							
b) Egyes intézetek részletezése. — Specification der einzelnen Anstalten.																
Az intézetek megnevezése Benennung der Anstalten		Alapítási év Gründungsjahr	Elhelyezése Unterbringung	Terület Flächeninhalt		Szobák száma Anzahl der Zimmer	Fenntartási költségek Erhaltungskosten		Személyzet Personal		Növendékek száma Anzahl der Zöglinge					
(Die deutschen Benennungen siehe in der Fussnote)				Az épület értéke Werth des Gebäudes	épület Gebäude		udvar, kert Hof, Garten	K	oktató, nevelő Erzie- hungs-	egyéb sonstige	év elején a. Jahres- beginn	év végén a. Jahres- schluss	fiú Knaben	leány Mädchen		
*) s. = saját épületében im eigenen Gebäude		K	m ²		K	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen			
b. = bérházban in Zinshäusern																
1. Vakok orsz. nevelő- és taninté- zete (VII., István-út 95.)		1826	s.	685.328	3.093	7.000	10	146.708	17	2	16	12	103	60	101	58
2. Siketnémák m. kir. állami intézete (VIII., Mosonyi-utca 8.)		1891	s.	200.000	605	311	10	64.874	13	1	1	—	71	58	71	55
3. Izraelita siketnémák orsz. inté- zete (VII., Bethlen-tér 2.)		1877	s.	604.532	?	?	7	52.765	6	3	4	7	54	40	54	40
4. Képezhető hülyék és gyenge- elméjűek orsz. nevelő- és tan- intézete (I., Alkotás-utca 53.) . . .		1896	s.	307.000	660	6.840	18	60.000	5	2	7	12	52	30	49	29
5. Képezhető hülyék és gyenge- elméjűek állami kisegítő iskolája (VIII., Mosonyi-utca 3.)		1900	s.	—	—	—	9	25.620	4	2	1	—	80	46	65	43
6. Hülyék menháza (Szeretet orsz. egyesület — Rákos-Sz.-Mihály) . .		1898	b.	—	750	18.000	16	35.504	1	2	4	11	23	7	62	32
7. Frimm-féle hülyék intézete (VII., Erzsébet királyné-út 15/17.) . . .		1875	s.	240.000	600	4.200	23	46.100	—	1	1	9	18	10	18	10
8. Nyomorék gyermekek otthona (VII., Hungária-út 20.)		1903	b.	—	—	—	4	10.032	—	2	—	1	14	—	14	—
Összesen — Zusammen		—	—	?	?	?	97	441.603	46	15	34	52	415	251	434	267

Deutsche Benennungen der Anstalten. 1. Landes-Blindenerziehungsinstitut. — 2. K. ung. Staatsanstalt für Taubstumme. — 3. Landesanstalt für israelitische Taubstumme. — 4. Landes-Erziehungsanstalt für bildungsfähige Blödsinnige. — 5. Staatliche Aushilfsschule für bildungsfähige Blödsinnige. — 6. Asyl des Szeretet-Landesvereins für Blödsinnige. — 7. Frimm'sche Privatanstalt für Blödsinnige. — 8. Asyl für verkrüppelte Kinder.

¹⁾ Az adatok az 1906-iki naptári évre vonatkoznak.

¹⁾ Die Angaben beziehen sich auf das Kalenderjahr 1906.

Ország és terület neve Country and Territory	I. Iskolák — Schulen												Művelődési központok Cultural Centers
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Németország Germany	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2. Ausztria Austria	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3. Magyarország Hungary	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4. Csehszlovákia Czechoslovakia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5. Lengyelország Poland	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6. Románia Romania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7. Jugoszlávia Yugoslavia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8. Szovjetunió USSR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9. Franciaország France	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10. Svájc Switzerland	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11. Olaszország Italy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
12. Görögország Greece	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
13. Törökország Turkey	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14. Észak-amerikai államok USA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
15. Dél-amerikai országok Latin America	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
16. Afrika Africa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
17. Ázsia Asia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
18. Óceánia Oceania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

II. KÖZSÉGI ISKOLÁK.
COMMUNALSCHULEN.

15. Az iskolák és felszerelésük. — Schulen und deren Einrichtung.

Megnevezés — Benennung		iskolák — Schulen											tanfolyam Kurs		iskolák — Schulen		Összes közéleti iskolák Summe der Communal Schulen	
		Elemi nép- Elementare Volks- iskolák	Felső nép- Höhere Volks- iskolák	Gazdasági és háztartási nép- Wirtschaftl. u. Haush. Volks- iskolák	Iparszaktanonc- Gewerbelehrungs- iskolák	Kereskedőtanonc- Handelslehrlings- iskolák	Polgári fiú- Knaben-Bürger- iskolák	Polgári leány- Mädchen-Bürger- iskolák	Női ipar- Gewerbe- für Frauen iskolák	Női kereskedelmi- Handels- für Frauen- iskolák	Felső ruhavarró- Höherer Kleidermäh- iskolák	Iparrajz- Gewerbe-Zeichnen- iskolák	Felsőbb leány- Höhere Mädchen- iskolák	Felső kereskedelmi- Höhere Handels- iskolák	Főreál- Oberreal- iskolák			
I. Iskolák. — Schulen.																		
a) Számuk	Anzahl	136	1	35	39	6	11	14	1	7	3	1	2	3	2	261		
Ezek közül elhelyezve: — Von diesen untergebracht:																		
Községi épületekben In communal- Gebäuden	Bérlőházban In Zinshäusern	(egyedül allein) (más iskolával mit anderen Schulen	29	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	37		
				87	—	32	39	5	9	9	1	6	2	—	2	—	195	
				20	1	3	—	—	—	3	—	1	1	—	—	2	—	29
b) Jellegük szerint. — Nach dem Charakter.																		
Fiú-iskola	Knaben-Schulen	59	—	7	39	6	11	—	—	—	—	—	—	—	—	127		
Leány-iskola	Mädchen-Schulen	59	1	27	—	—	—	14	1	7	3	—	—	—	—	114		
Vegyes iskola	Gemischte Schulen	18	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	20		
c) Tanfokok szerint. — Nach Lehrstufen (Jahrgängen).																		
1) tanfokú iskola	Anzahl der Schulen mit	1 2 3 4 5 6 7 8) Jahr gängen	—	—	5	—	—	—	—	7	3	1	—	16		
2					—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
3					—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
4					34	—	39	6	—	—	—	14	—	—	—	—	—	13
5					12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
6					90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7					—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8					—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) Osztályok száma szerint. — Nach der Anzahl der Classen.																		
1—5) osztály- lyal	Mit	1—5 6—10 11—15 16—20 21—) Klassen	19	1	35	11	2	1	2	1	7	3	—	82		
6—10					73	—	—	18	4	7	—	—	—	—	—	—	—	111
11—15					36	—	—	10	—	1	—	—	—	—	—	—	—	57
16—20					6	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	8
21—					2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
e) Tantermek száma	Anzahl der Lehrsäle	1.140	1	98	443	42	131	159	2	15	5	22	18	28	24	2.128		
f) Osztályok száma Anzahl der Classen	fiú leány egyesített vegyes egyesített vegyes osztályos együtt	Knabenklassen Mädchen vereinigte „ gemischte „ verein. gemischte Classen Simultanklassen Zusammen	649 579 28 29 10 — 1.295	— — 1 — 1 — 1	7 68 10 — — — 302	38 — — — — — 38	104 — — — — — 104	136 — — — — — 136	2 — — — — — 2	13 — — — — — 13	6 — — — — — 6	23 — — — — — 23	12 — — — — — 12	27 — — — — — 27	24 — — — — — 24	1.172 818 39 29 11 — 2.069		
II. Felszerelés. — Einrichtung.																		
a) Tanszerek. — Lehrmittel.																		
Iskolatábla	Schultafeln	1.310	2	26	58	22	146	170	—	2	13	5	22	29	32	46	1.883	
Fali olvasótábla	Wand-Lesetafeln	7.367	—	—	—	—	12	10	—	—	—	—	—	—	—	—	7.389	
Szemléltető kép	Veranschaulichungs-Bilder	14.980	36	95	—	—	1.391	1.769	—	864	100	—	1.150	125	1.495	22.005		
Fali térkép	Wandkarten	3.250	10	32	77	71	437	501	—	52	—	—	96	101	499	5.126		
Egyéb kép	Sonstige Bilder	10	—	—	—	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	80		
Számláló gép	Rechnenmaschinen	543	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	546		
Földgömb	Globen	149	1	6	6	1	12	21	—	4	—	—	6	—	10	216		
Tellurium, lunarium	Tellurien, Lunarien	83	—	1	4	1	12	12	—	3	—	—	3	—	—	120		
Métermérték	Metermaasse	344	—	7	4	—	9	14	—	2	1	—	3	—	1	384		
Összesen	Zusammen	28.036	49	168	150	95	2.089	2.498	2	933	106	23	1.287	258	2.051	37.749		
b) Gyűjtemények. — Sammlungen.																		
Állattani	Zoologische	74	—	—	2	1	9	13	—	4	—	1	2	—	2	108		
Növénytan	Botanische	64	—	—	3	1	9	12	—	4	—	1	2	—	2	98		
Ásványtan	Mineralogische	78	—	—	4	1	9	13	—	4	—	1	2	—	2	114		
Természettan	Physikalische	73	—	—	1	4	8	13	—	4	—	1	2	—	2	109		
Vegytan	Chemische	64	—	—	4	1	5	13	—	3	—	1	2	—	2	96		
Testgyakorló eszköz	Turnapparate	60	—	—	—	—	9	11	—	3	—	—	2	—	2	87		
Egyéb	Sonstige	20	—	3	1	—	2	2	—	1	—	—	2	—	2	37		
Összesen	Zusammen	433	—	4	18	5	51	77	—	23	—	2	13	9	14	649		
c) Tornatermek: Turnsäle:																		
száma	Anzahl	60	—	—	—	—	7	8	—	—	—	1	1	2	2	81		
területe m ²	Areal m ²	9.914	—	—	—	—	1.324	1.158	—	—	—	360	100	1.932	714	15.502		
d) Iskolaudvások: Schulhöfe:																		
száma	Anzahl	86	—	—	—	—	8	9	—	—	—	2	2	2	2	109		
területe m ²	Areal m ²	58.761	—	—	—	—	4.008	9.537	—	—	—	930	382	1.152	74.770			
e) Iskolakertek: Schulgärten																		
száma	Anzahl	31	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	33		

16. A tanulók részletezése.

Megnevezés — Benennung	Elemi nép- Elementare Volks-		Felső nép- Höhere Volks-	Gazdasági és ház- tartási nép- Wirtschaftliche und Haushaltungs Volks-		Iparos- tanonc- Gewerbe- lehrlings-	Kereskedő- tanonc- Handels- lehrlings-			
	iskolák — Schulen									
	fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	fiú Knaben			
a) Létszám. — Anzahl.										
Nyitvános tanulók az év végén Schüler am Ende des Jahres	Összesen	beiratott	eingeschrieben	36.819	31.697	17	382	2.455	12.071	1.642
	Zusammen	év végén	am Ende des Jahres	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149
		előkészítő	Vorbereitungsklasse				11	54	935	237
		I. osztály	Klasse	7.126	6.539	7	156	881	3.710	460
		II. "	"	6.796	6.184	8	66	756	2.843	306
		III. "	"	6.809	6.003	—	57	326	1.873	146
		IV. "	"	6.085	5.081	—	—	—	—	—
		V. "	"	2.705	2.037	—	—	—	—	—
		VI. "	"	1.363	959	—	—	—	—	—
		VII. "	"	—	—	—	—	—	—	—
	VIII. "	"	—	—	—	—	—	—	—	
	Nem részletezhető	Nicht specificirbar	1) 78	1) 71	—	—	—	—	—	—
	Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149	
	Magántanulók	Privatschüler	273	222	—	—	—	—	—	1
b) Születési év. — Geburtsjahr.										
	1900		71	84	—	—	—	—	—	—
	1899		4.422	3.969	—	—	—	—	—	—
	1898		6.086	5.024	—	—	—	—	—	—
	1897		5.737	5.322	—	—	—	—	—	—
	1896		5.606	5.180	—	—	—	—	—	—
	1895		3.773	3.522	—	—	19	—	—	—
	1894		2.968	2.502	—	2	65	50	—	—
	1893		1.725	981	5	103	642	161	28	—
	1892		513	248	6	108	775	843	200	—
	1891		59	37	4	64	462	2.038	350	—
	1890		1	4	—	13	42	2.381	282	—
	1889		1	—	—	—	6	2.047	203	—
	1888		—	1	—	—	3	1.179	67	—
	1887		—	—	—	—	1	440	12	—
	1886		—	—	—	—	—	132	5	—
	1885		—	—	—	—	1	54	1	—
	1884		—	—	—	—	—	13	1	—
	1883		—	—	—	—	—	8	—	—
	1882		—	—	—	—	1	6	—	—
	1881		—	—	—	—	—	2	—	—
	1880		—	—	—	—	—	1	—	—
	1879		—	—	—	—	—	6	—	—
	Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149	
c) Hitfelekezeti. — Confession.										
	Róm. kath.	Röm. kath.	19.331	16.490	13	245	1.483	6.378	331	
	Görög kath.	Griech. kath.	132	88	—	3	4	65	2	
	Görög keleti	Griech. orient.	51	42	—	—	—	55	7	
	Ág. evang.	Protestanten A. C.	1.470	1.153	—	6	77	492	48	
	Ev. református	Reformirte	2.586	2.039	2	29	177	854	59	
	Unitárius	Unitarier	28	12	—	—	—	12	—	
	Izraelita	Israeliten	7.360	7.046	—	7	275	1502	702	
	Egyéb	Sonstige	4	4	—	—	1	3	—	
	Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149	
d) Nemzetiség. — Nationalität.										
	Magyar	Ungarn	29.402	25.274	14	251	1.783	8625	1123	
	Német	Deutsche	1.342	1.292	1	36	214	441	16	
	Tót	Slovaken	147	209	—	1	14	166	1	

1) Kisegítő osztályok (gyengeelméjű gyermekek részére.) — Aushilfs-Klassen (für schwachsinnige Kinder.)

Specification der Schüler.

Polgári fiú- Knaben Bürger-	Polgári leány- Mädchen Bürger-	Nöipar- Gewerbe- für Frauen	Női kereske- delmi- Handels- für Frauen-	Felső ruha- varró- Höherer Kleider- näh-	Iparrajz- Gewerbe-Zeichn.-	Felsőbb leány- Höhere Mädchen-	Felső kereske- delmi- Höhere Handels-	Főreal- Oberreal-	Összes községi iskolák Summe der Communalschulen		
iskolák — Schulen			tanfolyam — Kurs		iskolák — Schulen						
fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	fiú Knaben	fiú Knaben	leány Mädchen
5.119	6.601	42	677	171	686	89	437	1.126	1.135	58.980	42.186
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.183	54
1.384	1.816	16	—	—	—	—	86	389	226	13.451	9.345
1.334	1.768	24	—	—	—	—	85	349	166	11.860	8.825
1.068	1.423	—	—	—	—	—	77	289	192	10.434	7.829
838	1.251	—	—	—	—	—	58	—	168	7.091	6.390
84	—	—	—	—	—	—	70	—	85	2.874	2.107
26	—	—	—	—	—	—	49	—	70	1.459	1.008
—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	80	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	67	—
—	—	—	633	142	487	70	—	—	—	565	916
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
152	48	—	—	—	—	—	28	2	4	432	298
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	84
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.422	3.969
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.086	5.024
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.738	5.322
19	48	—	—	—	—	—	4	—	4	5.629	5.232
534	1.057	—	—	—	—	—	80	—	84	4.391	4.678
949	1.479	—	—	—	10	—	75	—	140	4.119	4.121
1.154	1.499	—	—	6	9	2	66	—	152	3.332	3.201
994	1.312	—	11	29	23	1	68	10	168	2.859	2.450
679	659	8	280	31	31	3	56	129	145	3.495	1.540
269	168	13	187	34	66	4	60	252	138	3.402	512
91	33	8	78	17	82	4	14	301	79	2.804	160
32	3	7	37	10	84	7	2	192	73	1.627	70
8	—	1	18	9	48	6	—	101	38	647	35
4	—	2	7	1	39	8	—	28	24	232	18
—	—	—	9	2	21	8	—	13	8	97	20
—	—	—	1	2	13	9	—	—	1	28	12
—	—	—	1	—	7	8	—	—	—	15	10
—	—	1	—	—	13	3	—	1	—	20	4
—	—	—	—	—	7	2	—	—	—	9	2
—	—	—	2	—	6	1	—	—	—	7	3
—	—	—	2	1	28	4	—	—	—	34	7
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
2.434	2.901	27	286	67	311	44	224	346	521	29.897	21.535
11	11	—	1	—	4	1	5	3	—	220	110
18	23	—	6	—	3	—	3	8	11	153	74
233	262	3	25	4	38	11	30	46	64	2.397	1.565
374	406	3	29	13	47	5	27	39	57	4.045	2.701
5	7	1	—	—	1	—	1	2	5	53	21
1.659	2.648	6	286	58	83	9	135	582	396	12.291	10.463
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	8	5
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
4.616	6.110	40	611	137	453	68	419	1.010	1.021	46.501	34.456
98	113	—	16	3	24	1	3	10	23	1.990	1.643
5	1	—	1	1	3	—	1	2	—	325	227

16. sz. tábla. (Folytatás.)

Megnevezés — Benennung		Elemi nép- Elementare Volks-		Felső nép- Höhere Volks-	Gazdasági és ház- tartási nép- Wirtschaftliche und Haushaltungs-Volks-	Iparos- tanoncz- Gewerbe- lehrlings-	Kereskedő- tanoncz- Handels- lehrlings-	
		fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	fiú Knaben
iskolák — Schulen								
Oláh	Rumänen	5	9	—	2	3	7	1
Ruthén	Ruthenen	5	3	—	—	—	1	—
Horvát	Kroaten	9	11	—	—	—	1	—
Szerb	Serben	5	11	—	—	1	26	—
Cseh	Böhmen	15	22	—	—	—	44	3
Morva	Mährer	—	2	—	—	—	14	—
Lengyel	Polen	15	23	—	—	—	9	—
Francia	Franzosen	1	2	—	—	1	9	3
Olasz	Italiener	12	13	—	—	—	—	1
Angol	Engländer	2	1	—	—	1	7	—
Egyéb	Sonstige	2	2	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149
e) Szülők társadalmi állása. — Beruf der Eltern.								
Tanszemélyzet	Lehrstand	275	225	—	—	1	52	17
Köztisztviselő	Öffentliche Beamte	1.148	980	—	—	12	120	23
Magántisztviselő	Privatbeamte	1.398	1.197	—	—	24	141	76
Egyéb értelmiség	Sonstige Intelligenz	483	385	—	—	3	34	18
Önálló iparos, kereskedő	Selbst. Indust., Kaufleute	4.827	4.240	—	24	379	2.088	397
Járókelő kereskedő	Ambulanter Handel	896	867	—	8	126	311	52
Kézimunkából élő nő	Weibl. Handarbeit	618	577	1	1	49	287	35
Ipari és keresk. segédszem.	Gewerbl. u. kaufm. Hilfspers.	7.558	6.182	—	20	393	2.015	211
Katonaság { Tisztek	Militär { Officiere	82	57	—	—	2	2	—
{ Altisztek	{ Unterofficiere	80	79	—	—	—	19	3
Alsó rendőri, vasúti és postaszem.	Nied. Polizei-, Bahn- u. Postpers.	1.873	1.640	8	13	122	496	49
Szolga, cseléd	Diener, Hausgesinde	2.163	1.798	1	15	112	722	48
Házmester, hordár	Hausmeister, Lohndiener	636	549	1	4	21	149	14
Napszámos	Tagelöhner	6.549	6.115	1	152	636	1.639	32
Vagyonából élő	Rentiers	486	368	—	20	39	500	87
Gyámolításból élő	Von. öffentl. Unterstütz. leb.	267	115	—	—	10	88	13
Egyéb foglalkozás	Sonstige Berufe	1.623	1.500	3	33	88	698	74
Nem részletezett	Nicht specificirt	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149
f) Szülőhely. — Geburtsort.								
Budapest	Budapest	24.023	20.542	9	224	1.562	4.342	556
Magyarország	Ungarn	6.410	5.785	6	59	410	4.695	551
Ausztria	Österreich	414	429	—	7	33	244	28
Egyéb külföld	Sonstiges Ausland	115	118	—	—	12	80	14
Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149
g) Lakóhely. — Wohnort.								
Budapest	Budapest	30.430	26.480	12	280	1.986	6.300	894
Albertfalva	Albertfalva	10	5	—	—	—	16	—
Békásmegyér	Békásmegyér	6	8	—	—	—	4	1
Budakesz	Budakesz	4	3	—	—	—	39	—
Budaörs	Budaörs	19	4	—	—	—	9	1
Csömör	Csömör	1	—	—	1	—	9	1
Czinkota	Czinkota	10	4	—	1	—	12	5
Erzsébetfalva	Erzsébetfalva	12	7	—	—	1	64	5
Hidegkút	Hidegkút	2	4	—	—	—	10	—
Kispest	Kispest	26	5	—	—	—	96	8
Kossuthfalva	Kossuthfalva	4	1	—	—	—	3	—
Promontor	Promontor	20	10	1	—	—	21	1
P.-Szt.-Lőrincz	P.-Szt.-Lőrincz	25	14	—	4	7	10	—
Rákoskeresztúr	Rákoskeresztúr	8	2	—	—	1	18	1
Rákospalota	Rákospalota	59	54	—	1	1	53	2

Tabelle Nr. 16. (Fortsetzung.)

Polgári fiú- Knaben- Bürger-	Polgári leány- Mädchen- Bürger-	Nőipar- Gewerbe- für Frauen-	Női kereske- delmi- Handels- für Frauen-	Felső ruhavarró- Höherer Kleider- näh-	Iparrajz- Gewerbe- Zeichnen-	Felsőbb leány- Höhere Mädchen-	Felső kereske- delmi Höhere Handels-	Főreál- Oberreál-	Összes közszégi iskolák Summe der Communalschulen									
									iskolák — Schulen				iskolák — Schulen				fiú Knaben	leány Mädchen
									fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben		
—	2	—	—	—	—	—	1	1	17	14								
—	—	—	1	—	—	—	—	—	6	4								
—	4	—	—	—	1	—	1	1	38	17								
6	10	—	2	—	3	—	3	3	67	23								
6	3	—	—	—	—	—	—	—	35	25								
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	2								
1	2	—	—	—	—	—	—	—	28	26								
—	1	—	—	—	—	—	—	1	3	3								
2	3	—	—	—	2	1	1	1	24	19								
—	5	—	—	—	—	—	—	—	2	6								
—	4	—	2	1	1	—	—	3	19	9								
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474							
76	181	—	8	2	6	17	40	31	26	483	474							
237	716	5	97	16	18	17	128	70	111	1.727	1.971							
295	771	6	82	35	28	10	48	126	120	2.184	2.173							
86	274	1	29	5	14	3	28	36	51	722	728							
1.094	1.374	8	178	37	149	12	109	322	350	9.251	6.337							
162	205	—	3	2	6	—	3	26	24	1.485	1.206							
106	143	1	15	2	5	—	—	26	9	1.087	788							
1.017	921	9	69	6	132	—	7	100	164	11.217	7.587							
16	31	—	7	—	—	1	11	2	6	108	109							
20	17	—	—	—	—	—	—	1	4	127	96							
401	364	5	17	13	13	—	3	47	30	2.922	2.172							
363	329	—	21	4	29	—	4	34	44	3.418	2.269							
125	80	—	2	1	6	—	3	10	8	952	657							
264	173	1	4	4	24	—	—	16	12	8.688	6.934							
161	303	1	67	8	34	8	40	104	72	1.464	834							
30	91	—	3	2	2	—	—	4	2	406	221							
281	285	3	31	5	21	—	—	72	21	2.823	1.915							
—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	3							
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474							
3.270	4.194	27	356	92	276	40	315	580	781	34.052	27.137							
1.365	1.896	11	257	45	195	26	102	421	234	13.930	8.538							
79	115	1	13	4	9	3	7	19	31	831	605							
20	53	1	7	1	7	1	1	7	8	251	194							
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474							
4.189	5.788	39	534	132	311	61	400	816	951	44.171	35.432							
3	6	—	—	—	2	—	—	—	—	31	11							
5	1	—	1	—	—	—	—	—	—	16	10							
3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	47	4							
3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	33	4							
2	4	—	—	—	—	—	—	1	1	16	4							
12	2	—	—	—	1	—	1	—	—	41	7							
45	22	—	2	—	2	—	—	3	9	140	32							
1	2	—	1	—	1	—	—	—	—	14	7							
61	19	—	4	—	5	—	—	9	14	219	28							
1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	9	3							
11	6	—	2	1	2	—	4	2	1	58	24							
6	6	—	—	—	1	—	1	1	2	49	28							
9	6	—	—	—	—	1	—	2	1	39	13							
4	13	—	3	—	1	—	1	4	—	124	72							

16. sz. tábla. (Folytatás.)

Megnevezés — Benennung	Elemi nép- Elementare Volks-		Felső nép- Höhere Volks-	Gazdasági és háztartási nép- Wirtschaftliche und Haushaltungs Volks-		Iparos- tanoncz- Gewerbe- lehrlings-	Kereskedő- tanoncz- Handels- lehrlings-				
	iskolák — Schulen										
	fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	fiú Knaben				
Soroksár	—	—	—	—	—	13	3				
Törökbálint	6	7	—	—	—	5	—				
Ujpest	24	22	—	—	—	196	13				
Pestmegye	106	92	2	2	2	545	46				
Egyéb Magyarország	170	134	—	1	14	1.786	162				
Ausztria	14	12	—	—	4	99	4				
Egyéb külföld	6	6	—	—	1	53	2				
Nem részletezett	—	—	—	—	—	—	—				
Összesen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149				
h) Előmenetel. — Fortgang.											
Ismeretlenek — Repetentien	hiteltelkeszet Commissio	róm. katolikus	Röm. kath.	2.554	1.986	—	5	25	966	15	
		ág. evangélikus	Prof. A. C.	175	146	—	—	2	72	5	
		ev. református	Reformirte	352	212	—	3	5	131	3	
		izraelita	Israeliten	783	661	—	—	—	224	58	
		egyéb	Sonstige	27	23	—	—	—	20	—	
		Összesen	Zusammen	3.891	3.028	—	8	32	1.413	81	
		nemzetiség Nationalität	magyar	Ungarn	3.578	2.757	—	8	28	1.267	79
			német	Deutsche	276	215	—	—	4	85	1
			tót	Slovaken	24	45	—	—	—	36	—
			egyéb	Sonstige	13	11	—	—	—	25	1
Összesen	Zusammen		3.891	3.028	—	8	32	1.413	81		
Ismételésre	Zur Repetirung	3.048	2.449	—	43	177	1.433	57			
Pótvizsgára	Zur Nachprüfung	1.540	932	—	4	18	469	150			
i) Mulasztások. — Versäumnisse.											
Mulasztott órák száma	Anzahl der versäumten Stunden	1.474.004	1.529.953	876	20.695	111.375	245.807	20.072			
Ebből igazolatlanul	Hievon nicht gerechtfertigt	124.030	45.963	—	14.696	36.769	45.108	2.338			
%	%	8 ³	3 ⁰	—	71 ⁰	33 ⁰	18 ⁴	11 ⁶			
k) Tandijfizetés. — Schulgeldzahlung.											
Egész tandij	Ganzes Schulgeld	4.594	3.920	—	—	—	—	—			
Egészen } Részben }	tandijmentes } Partiell }	26.350 } 18	22.940 } 14	15	290	2.017	9.361	1.149			
	Összesen	Zusammen	30.962	26.874	15	290	2.017	9.361	1.149		
Egészen } Részben }	tandijmentes % } Partiell % }	85 ¹ } 0 ⁰	85 ⁴ } 0 ¹	100	100	100	100	100			
	Ganzlich vom Schulgeld } Partiell } befreit % }	85 ¹ } 0 ⁰	85 ⁴ } 0 ¹	100	100	100	100	100			
l) Segélyezés. — Unterstützungen.											
Ingyenkönyvek } Gratis }	hány tanuló	Wie viel Schüler	16.409	13	536	1.952	—				
		%	28 ⁴	86 ⁷	23 ²	20 ⁰	—				
Schulbücher } Felruházas }	hány könyv	Wie viel Bücher	40.614	75	620	1.928	—				
		%	6.822	2	63	—	—				
Bekleidung }	hány tanuló	Wie viel Schüler	6.822	2	63	—	—				
		%	11 ⁸	13 ³	2 ⁷	3	—				
	köztük teljesen	Hievon complet	1.353	—	—	—	—				
m) Egészségi állapot. — Gesundheitszustand.											
Halálesetek } Todesfälle }	fiú	Knaben	58	—	1	—	15	2			
		leány	Mädchen	—	60	—	3	—			
		együtt	Zusammen	58	60	—	—	—			
	%	%	0 ²	0 ²	0 ³	0 ¹	0 ²	0 ²			
Tanítás szünetelése } ragály. betegs. miatt }	hány iskolában	In wie viel Schulen	20	12	—	—	—				
Der Unterr. wurde } eingestellt wegen }		hány osztályban	31	23	—	—	—				
infect. Krankheiten }	hány napig	Wie viel Tage	385	317	—	—	—				
		1 oszt. jut nap	Auf 1 Klasse f. Tage	12 ⁴	13 ⁸	—	—	—			

Tabelle Nr. 16. (Fortsetzung.)

Polgári fiú- Knaben- Bürger	Polgári leány- Mädchen- Bürger	Nöipar- Gewerbe- für Frauen	Női kereske- delmi- Handels für Frauen	Felső ruhavarró- Höhere Kleider- näh-	Iparrajz- Gewerbe- Zeichnen	Felsőbb leány- Höhere Mädchen	Felső kereske- delmi- Höhere Handels	Főreal- Oberreal	Összes községi iskolák Summe der Communalschulen		
iskolák — Schulen			tanfolyam — Kurs		iskolák — Schulen						
fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	fiú Knaben	fiú Knaben	leány Mädchen
9	1	—	1	—	1	—	—	2	—	28	2
3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	14	13
16	25	—	17	—	8	1	—	9	3	269	65
168	126	—	6	3	30	1	5	57	24	978	237
170	197	1	61	4	117	4	12	118	45	2.569	427
8	16	—	1	—	1	1	—	1	2	129	34
5	9	—	—	—	3	1	—	1	—	70	17
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
108	38	1	—	—	—	—	—	26	35	3.709	2.050
14	3	—	—	—	—	—	—	2	4	272	151
13	8	—	—	—	—	—	—	5	3	510	225
62	41	—	—	—	—	—	—	22	18	1.167	702
1	1	—	—	—	—	—	—	2	6	56	24
198	91	1	—	—	—	—	—	57	66	5.714	3.152
193	84	1	—	—	—	—	—	56	66	5.247	2.870
2	7	—	—	—	—	—	—	1	—	365	226
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	45
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	11
198	91	1	—	—	—	—	—	57	66	5.714	3.152
220	123	—	2	—	—	—	—	75	127	5.003	2.751
761	512	—	7	—	—	—	1	238	164	3.326	1.470
164.753	289.734	5.160	19.388	10.914	7.888	755	26.384	46.384	30.416	2.010.019	1.994.539
4.691	261	—	—	48	295	—	—	1.332	210	192.700	83.041
2 ^s	0 ¹	—	—	0 ^s	3 ⁷	—	—	2 ⁹	0 ⁷	9 ⁶	4 ²
1.326	1.870	11	460	23	170	48	268	626	708	7.424	6.600
2.633	3.663	25	34	110	302	20	99	215	237	40.537	28.923
775	725	4	139	9	15	2	58	186	109	1.103	951
4.734	6.258	40	633	142	487	70	425	1.027	1.054	49.064	36.474
55 ⁶	58 ⁵	62 ⁵	5 ⁴	77 ⁴	62 ⁰	28 ⁰	23 ³	20 ⁹	22 ⁵	82 ⁶	79 ³
16 ⁴	11 ⁰	10 ⁰	22 ⁰	6 ³	3 ¹	2 ⁹	13 ⁶	18 ¹	10 ⁴	2 ²	2 ⁶
2.348	2.231	31	23	—	—	—	40	252	161	23.996	—
49 ⁶	35 ⁵	77 ⁵	3 ⁶	—	—	—	9 ⁴	26 ⁸	15 ³	28 ¹	—
8.743	10.237	143	168	—	—	—	240	992	581	64.341	—
—	13	—	—	—	—	—	—	—	2	6.902	—
—	0 ²	—	—	—	—	—	—	—	0 ²	8 ¹	—
—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1.360	—
3	—	—	—	—	1	—	—	1	4	85	—
—	8	—	2	—	—	1	1	—	—	—	75
3	8	—	2	—	1	1	1	1	4	85	75
0 ¹	0 ¹	—	0 ³	—	0 ²	1 ⁴	0 ²	0 ¹	0 ⁴	0 ²	0 ²
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	385	317
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 ⁴	13 ⁸

Megnevezés — Benennung	Elemi nép- Elementare Volks-		Felső nép- Höhere Volks-	Gazdasági és háztartási nép- Wirtschaftliche und Haushaltungs Volks-		Összes községi iskolák Summe der Communschulen		
	iskolák — Schulen						fiú Knaben	leány Mädchen
	fiú Knaben	leány Mädchen	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen			
n) Napközi otthonok. — Tagesheime.								
Számuk	Anzahl							
I. kerület — Bezirk	9	—	—	1	—	—	10	
II. " "	6	—	—	—	—	—	6	
III. " "	4	—	—	—	—	—	4	
IV. " "	1	—	—	—	—	—	1	
V. " "	1	—	—	—	—	—	1	
VI. " "	8	—	—	—	—	—	8	
VII. " "	17	—	—	—	—	—	17	
VIII. " "	12	—	—	—	—	—	12	
IX. " "	3	—	—	—	—	—	3	
X. " "	5	—	—	—	—	—	5	
Összesen — Zusammen	66	—	—	1	—	—	67	
Hány gyermek járt a napközi otthonba: Wie viel Kinder besuchten das Tagesheim:								
I. kerület — Bezirk	346	294	—	6	4	—	352	
II. " "	121	87	—	—	—	—	121	
III. " "	263	245	—	—	—	—	263	
IV. " "	10	6	—	—	—	—	10	
V. " "	34	42	—	—	—	—	34	
VI. " "	774	569	—	—	—	—	774	
VII. " "	708	465	—	—	—	—	708	
VIII. " "	419	421	—	—	—	—	419	
IX. " "	211	165	—	—	—	—	211	
X. " "	138	145	—	—	—	—	138	
Összesen — Zusammen	3.024	2.439	—	6	4	—	3.030	
Hány gyermek étkezett ingyen: Wie viel Kinder speisten gratis:								
I. kerület — Bezirk	253	221	—	6	4	—	259	
II. " "	121	87	—	—	—	—	121	
III. " "	263	245	—	—	—	—	263	
IV. " "	10	6	—	—	—	—	10	
V. " "	34	42	—	—	—	—	34	
VI. " "	594	412	—	—	—	—	594	
VII. " "	725	513	—	—	—	—	725	
VIII. " "	378	412	—	—	—	—	378	
IX. " "	145	130	—	—	—	—	145	
X. " "	177	165	—	—	—	—	177	
Összesen — Zusammen	2.700	2.233	—	6	4	—	2.706	
Az év folyamán kiosztatott adag ebéd: Im Laufe des Jahres ausgefolgte Portionen:								
Összesen — Zusammen	328.644	—	—	—	—	—	328.644	
A napközi otthonba járt gyermekek számának havonkénti megoszlása: Monatliche Verteilung der das Tagesheim besuchenden Kinder:								
Október	53	38	—	—	—	—	53	
November	55	39	—	—	—	—	55	
Deczember	454	386	—	—	—	—	454	
Január	2.782	2.225	—	6	4	—	2.788	
Február	2.792	2.213	—	6	4	—	2.798	
Márczius	2.316	1.824	—	6	4	—	2.322	
Április	1.110	797	—	—	—	—	1.110	
A napközi otthonok kiadásai (K) Ausgaben der Tagesheime (K)	30.309	—	—	—	—	—	30.309	

17. Tanszemélyzet és pénzügyi viszonyok. — Lehrpersonal und Finanz-Verhältnisse.

Részletezés — Specification (A b) felsorolás II. szakaszához tartozó magyar szöveget lásd az I. szakaszban.) (Die deutschen Benennungen zum Abschnitt I. der Aufzählung b) siehe unter Abschnitt II.)	Elemi		Polgári		Iparrajz- Gewerbezeichnen-	Felsőbb leány-	Höhere Mädchen-	Felső kereskedelmi Höhere Handels-	Főreal- Real-	Összes küzségi				
	Elementar-		Bürger-							Gesamtes Communal-				
	iskolai tanerő — Schulen-Lehrpersonal													
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	együtt	férfi	nő	együtt		
Männer	Frauen	Männer	Frauen	Männer	Fr.	Männer	Männer	Frauen	zusam.					
Tanszemélyzet. — Lehrpersonal. 1)														
a) Rangfokozat. — Rangstufen.														
Igazgató	Director	66	1	23	—	1	2	—	3	2	97	1	98	
Vezető tanító	Leitender Lehrer	20	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20	
Felügyelő	Inspicir. Lehrer	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
Osztálytanító, tanár	Klassenlehrer, Professor	531	602	108	107	12	10	10	32	47	740	719	1.459	
Segédtanító	Hilfslehrer	2	25	—	—	—	—	—	—	—	2	25	27	
Megbízott	Provisorisch betraut	124	142	13	20	—	1	7	2	—	140	169	309	
Óradíjas	Stundenertheiler	4	15	57	22	18	5	—	14	—	98	37	135	
Tornatanító	Turnlehrer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	
Kézimunka-tanító	Handarbeit-Lehrerin	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	
Összesen	Zusammen	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071	
b) Működés szerint. — Nach dem Wirkungskreis.														
I. Az iskolában működött tanerők száma, még pedig: Anzahl der in den Schulen thätigen Lehrkräfte, u. zw.: in	iskolákban — Schulen	1. elemi nép-	753	801	5	3	1	—	—	—	759	804	1.563	
		2. gazd. és házt. nép-	37	120	—	4	—	—	—	—	—	37	124	161
		3. iparostanoncz-	400	—	23	—	—	1	—	1	—	425	—	425
		4. kereskedőtanoncz-	—	—	12	—	—	—	—	21	—	33	—	33
		5. polgári-	8	3	201	149	—	4	—	1	—	215	152	367
		6. nőipar-	—	—	1	3	—	—	—	—	—	1	3	4
		7. női kereskedelmi-	—	—	15	3	—	—	—	15	—	32	3	35
		8. felső ruhavarró-	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8
		9. iparrajz-	1	1	—	—	31	—	—	—	—	32	1	33
		10. felsőbb leány-	—	—	4	—	—	18	17	51	1	74	17	91
		11. felső kereskedelmi-	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
		12. főreal-	—	—	2	—	—	—	—	—	50	52	—	52
		13. felső nép-	3	2	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5
		14. Csak saját iskolájában tanít	304	667	138	136	30	13	17	13	46	544	820	1.364
		15. Más iskolákban is tanít	449	134	63	13	1	5	—	38	4	560	147	707
		16. Mindössze	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071
II. A tanított heti órák, még pedig: Anzahl der in einer Woche ertheilten Lehrstunden, u. zw.: in	iskolákban — Schulen	1. Elementar-	15.220	14.820	20	10	18	—	—	—	15.258	14.830	30.088	
		2. Wirtsch. u. Haush. Volks-	90	284	—	8	—	—	—	—	90	292	382	
		3. Gewerbelehrlings-	3.142	—	110	—	—	2	—	4	—	3.258	—	3.258
		4. Handelslehrlings-	—	—	162	—	—	—	—	48	—	210	—	210
		5. Bürger-	32	8	3.340	—	—	18	—	4	4	3.398	8	3.406
		6. Gewerbe- für Frauen	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4	12	16
		7. Handelskurs für Frauen	—	—	88	8	—	—	—	40	4	132	8	140
		8. Höheren Kleider Näh-	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24
		9. Gewerbe-Zeichnen-	10	10	—	—	449	—	—	—	—	459	10	469
		10. Höheren Mädchen-	—	—	—	—	—	197	152	—	4	209	152	361
		11. Höheren Handels-	—	—	10	—	—	—	—	900	—	910	—	910
		12. Real-	—	—	6	—	—	—	—	—	623	629	—	629
		13. Höhere Volks-	16	8	—	—	—	—	—	—	—	16	8	24
		14. Nur in seiner eig. Schule thätig	15.220	14.820	3.340	2.933	449	197	152	900	623	20.729	17.905	38.634
		15. Auch in anderen Schulen thätig	3.290	334	408	38	18	20	—	96	12	3.844	372	4.216
		16. Zusammen	18.510	15.154	3.748	2.971	467	217	152	996	635	24.573	18.277	42.850
c) Az adott heti órák száma szerint. — Nach der Anzahl der wöchentlich ertheilten Stunden.														
1. Csak saját iskolájukban. — Nur in ihrer eigenen Schule.														
Tanerők száma, kik hetenkint	órát tanítanak	0	9	1	—	—	—	—	—	—	10	14	24	
		1-5	91	26	12	4	4	1	—	6	115	30	145	
		6-10	22	32	35	7	10	11	10	7	89	49	138	
		11-15	4	22	9	9	2	—	6	2	22	37	59	
		16-20	173	336	42	87	5	5	1	25	33	283	424	707
		21-25	411	320	92	39	9	1	—	16	2	531	359	890
		26-30	38	40	8	1	1	—	—	—	—	47	41	88
		31-35	5	11	1	—	—	—	—	—	—	6	11	17
		36-40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
41-45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Bizonytalan	Unbestimmt	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	2	
		Összesen	Zusammen	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967

1) A háztartási és gazdasági népiskoláknak, a felső népiskolának, az iparos- és kereskedő-tanonciziskolának, a nőipariskolának, a női kereskedelmi és felső ruhavarró-tanfolyamoknak külön tanszemélyzetük nincs, hanem a tanítást az elemi, illetve polgári iskolai tanerők végzik; ez okból ezen iskolák a tanszemélyzet és a pénzügyi viszonyok táblázatában nem sorolhatók fel.

1) Die Haushaltungs- und Wirtschafts-Volksschulen, die höhere Volksschule, die Gewerbe- und Handelslehrlingsschulen, die Gewerbe-schule für Frauen, die Handelskurse für Frauen und der Höhere Kleider Nähkurs besitzen kein eigenes Lehrpersonal, sondern werden durch das Personal der Volks-, bez. Bürgerschulen versehen; daher werden diese Schulen in der Tabelle des Lehrpersonals und der finanziellen Verhältnisse nicht angeführt.

Részletezés — Specification	iskolai tanér — Schulen-Lehrpersonal										Összes községi Gesamntes Communal-			
	Elemi Elementar-		Polgári Bürger-		Iparrajz Gewerbe- zetchnen-		Felsőbb leány- Höh. Mädchen-		Felső kereskedelmi Höhere Handels-		Főreál- Oberreal-	férfi	nő	együtt zusammen
	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	férfi Männer	nő Frauen	együtt zusammen	
2. Általában. — Ueberhaupt.														
0	8	12	1	—	—	—	—	—	—	—	9	12	21	
1—5	94	20	10	—	4	—	—	—	—	—	114	23	137	
6—10	18	36	30	3	7	8	10	7	6	4	76	53	129	
11—15	6	30	18	6	2	1	6	3	5	3	35	42	77	
16—20	182	298	50	86	5	8	1	22	31	298	385	683		
21—25	398	334	80	42	9	1	—	17	4	509	376	885		
26—30	40	56	9	2	—	—	—	2	—	53	58	111		
31—35	6	14	2	—	—	—	—	—	—	8	14	22		
36—40	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	2	4		
41—45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bizonytalan . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen . . .	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071		
d) Hitfelekezet. — Confession.														
Római katolikus . . .	568	629	110	96	25	11	9	23	36	773	734	1.507		
Görög katolikus . . .	9	3	6	—	—	—	—	1	—	16	3	19		
Görög keleti . . .	—	4	2	—	—	—	—	2	—	2	6	8		
Agostai evangélikus . . .	32	37	16	17	3	3	2	5	4	63	56	119		
Evang. református . . .	51	40	26	13	3	3	3	7	5	95	56	151		
Unitárius . . .	2	1	6	1	—	1	—	1	2	12	2	14		
Izraelita . . .	90	87	34	20	—	—	1	14	3	141	108	249		
Felekezeten kívül . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2		
Egyéb . . .	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
Összesen . . .	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071		
e) Kor szerint. — Alter.														
—20 éves — Jahre	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5		
20—25	112	101	9	16	2	—	1	2	2	128	118	246		
25—30	153	223	32	33	8	2	7	7	9	211	263	474		
30—35	158	116	39	34	3	1	1	8	5	214	151	365		
35—40	119	122	33	21	5	3	2	5	7	168	145	313		
40—45	72	62	24	19	2	6	4	7	7	118	85	203		
45—50	56	76	25	19	6	1	2	8	10	106	97	203		
50—55	28	56	18	3	2	3	—	8	5	64	59	123		
55—60	26	21	13	3	2	2	—	1	5	49	24	73		
60—65	22	9	6	1	—	1	—	5	2	36	10	46		
65—70	3	9	2	—	1	—	—	—	—	6	9	15		
70—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5		
Összesen . . .	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071		
f) A szolgálat tartama szerint. Dauer der Dienstzeit.														
— 1 évig áll a főváros szolgálatában	3	9	5	2	2	—	1	—	—	10	12	22		
1—3	102	94	32	20	11	2	—	4	5	156	114	270		
3—5	90	117	23	22	3	—	6	6	6	142	145	287		
5—10	201	227	30	45	2	5	2	12	8	256	274	530		
10—15	129	94	35	23	3	3	3	6	5	179	120	299		
15—20	79	84	23	17	3	1	2	3	6	115	103	218		
20—25	43	55	15	11	3	—	1	10	4	75	67	142		
25—30	37	30	21	3	5	1	2	7	10	81	35	116		
30—	60	91	17	6	3	3	—	3	6	90	97	187		
Összesen . . .	753	801	201	149	31	18	17	51	50	1.104	967	2.071		

Részletezés — Specification (f. = férfi; Männer. — n. = nő; Frauen.)	Igazgató Direktor		Vezető-tanító Lehrer		Felsőbb-tanító Inspekt.-Lehrer		Oszálytanító és tanár Klassen-Lehrer u. Professor		Segéd-tanító Hilfslehrer		Megbízott tanító Provisor. Lehrer		Óradians- Stunden- ertheiler		Tornatanító Turnlehrer		Kézimunka- tanító Handwerkler		Összesen Zusammen			
	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	e.	
	a) Hitfelekezet. — Confession.																					
Római katolikus . . .	82	116	5	518	556	1	17	94	126	56	18	1	—	—	—	—	—	16	773	734	1.507	
Görög katolikus . . .	2	—	—	10	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	3	19	
Görög keleti . . .	3	2	1	44	43	—	—	5	7	8	4	—	—	—	—	—	—	—	2	6	8	
Agostai evangélikus . . .	6	1	—	61	44	—	—	3	14	8	13	1	—	—	—	—	—	—	63	56	119	
Evang. református . . .	2	—	—	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	56	151	
Unitárius . . .	2	—	—	95	67	—	—	24	24	18	14	—	—	—	—	—	—	—	12	2	14	
Izraelita . . .	2	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142	108	249	
Egyéb . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	
Összesen . . .	97	190	6	740	719	2	25	140	169	98	37	1	—	—	—	—	—	16	1.104	967	2.071	
b) Kor szerint. — Alter.																						
—20 éves — Jährig	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5
20—25	—	—	—	23	27	—	—	13	84	61	15	17	—	—	—	—	—	—	128	118	246	
25—30	—	—	—	140	173	—	—	8	41	70	28	12	—	—	—	—	—	—	211	263	474	
30—35	—	—	—	182	126	—	—	8	17	23	6	1	—	—	—	—	—	—	214	151	365	
35—40	—	—	—	149	128	—	—	2	4	14	11	—	—	—	—	—	—	—	168	145	313	
40—45	—	—	—	90	81	—	—	—	1	3	11	—	—	—	—	—	—	—	118	85	203	
45—50	—	—	—	16	8	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	1	106	97	203	
50—55	—	—	—	25	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	5	64	59	123
55—60	—	—	—	23	54	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	2	49	24	73
60—65	—	—	—	20	16	8	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	36	10	46
65—70	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	9	15
70—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	5
Összesen . . .	97	120	6	740	719	2	25	140	169	98	37	1	—	—	—	—	—	16	1.104	967	2.071	

Részletvezés — Specification		Gazgató																		Összesen									
(f. = férfi; Manner. — n. = nő; Frauen)		Director		Leitender		Lehrer		Főigazgató		Tanácsos		Osztálytan.		Segéd		Művelőd.		Óravez.		Torna		Kézimunka		Lehrerinnen		Zusammen			
		f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	f.	n.	e.	
c) A szolgálat tartama szerint. Nach der Dienstzeit.																													
0-1 évig áll a főváros szolgálatában																													
1-3 " " " " " "																													
3-5 " " " " " "																													
5-10 " " " " " "																													
10-15 " " " " " "																													
15-20 " " " " " "																													
20-25 " " " " " "																													
25-30 " " " " " "																													
30 " " " " " "																													
Összesen																													
Zusammen																													
d) Az adott heti órák száma szerint. Nach der Zahl der wöchentlich erteilten Stunden.																													
0-5 órák tanítási órát																													
6-10 " " " " " "																													
11-15 " " " " " "																													
16-20 " " " " " "																													
21-25 " " " " " "																													
26-30 " " " " " "																													
31-35 " " " " " "																													
35-40 " " " " " "																													
41-45 " " " " " "																													
Bizonytalan																													
Összesen																													
Zusammen																													

Részletvezés — Specification		Elemi-Elementar-																		iskolák — Schulen									
(a = fizetés; Bezahlung, b = lakáspénz; Quartiergeid; c = egyéb pótlékok; Sonstige Zuschläge)		Elementar-		Gazdasági és háztartási népr.		Wirtschaftliche- und Haushaltungs-Völker		Iparsz. tanonc-GeWERBE		Lernings-Kerkeskedő-tanonc-Handelsl.		Polgári-Bürger		Női keresk. tantolyam-Handelsk. f. Frauen-		Iparrajz-Gewerbe-zeichnen-		Felső leány-Höhere Mädchen-		Felső ker.-Höhere Handels-		Főreál-Oberrealsch.							
C) A személyzet fizetési fokozatai. — Gehaltsklassen des Lehrpersonals. 2)																													
Gazgató Director																													
Tanár																													
Tanító Tanítónő																													
Segéd-tanító																													
Kézimunka																													
Pénzügyi viszonyok. — Finanz-Verhältn. 3)																													
a) Bevétel — Einnahmen. (K)																													
b) Kiadások. — Ausgaben. (K)																													
Ehhez épületek fenntart.																													

1) Csak a saját iskolájában tanított órák figyelembe vételével. — 2) Nur die in ihrer eigenen Schule erteilten Stunden in Betracht gezogen. — 3) Siehe Anmerkung 1) auf Seite 61.

18. Községi iskolaépületek. — Communale Schulgebäude.

Az épület megnevezése Benennung des Gebäudes	Területe — Areal		Házbér vagy haszonbér Hauszins, Pacht	Keresztül- vitt házbérérték Hauszins- werth	Főösszeg Haupt- summe	Becsérték Schätzungswerth	
	összesen zusammen	ebből beépítve hievon verbaud				épület Gebäude	telek Grund
Elemi iskolák. — Elementarschulen.							
I. Krisztina-tér	1.337	921	—	10.075	10.075	135.000	66.510
Attila-utca	3.122	1.225	—	19.455	19.455	285.000	104.184
Czakó-utca	1.548	835	—	10.130	10.130	202.597	— ¹⁾
Fehérsas-tér	3.727	1.870	—	23.945	23.945	459.847	124.368
Szarvas-tér	1.198	992	—	9.830	9.830	130.000	66.640
Fehérvári-út	3.691	1.094	—	18.400	18.400	275.666	92.412
Lipótmező (Hidegkúti-út)	3.997	736	—	4.165	4.165	70.000	13.339
Labancz-út (Zugliget)	3.610	—	—	3.600	3.600	60.000	12.046
Zugligeti-út	2.354	268	—	3.305	3.305	55.000	11.160
Felhő-utca	—	979	—	10.080	10.080	201.600	—
II. Toidy Ferencz-utca	1.393	758	—	5.545	5.545	80.000	30.984
Margit-körút	2.203	715	—	13.625	13.625	150.000	122.500
III. Templom-utca	931	603	—	1.515	1.515	20.000	10.356
Kórház-utca	2.061	1.232	—	12.645	12.645	230.000	22.928
Vörösvári-út	3.186	1.133	—	13.630	13.630	237.230	35.440
V. Lipót-tér ²⁾	903	725	—	22.540	22.540	240.000	200.800
Szemere-utca	2.269	1.140	—	38.110	38.110	257.361	504.800
Sziget-utca	2.159	1.036	—	19.490	19.490	239.772	150.080
VI. Váczi-út	4.286	1.129	—	18.150	18.150	220.000	143.040
Bajnok-utca	1.016	560	—	11.170	11.170	150.000	73.150
Lovag-utca	1.215	892	—	13.575	13.575	170.000	101.520
Proféta-utca ³⁾	710	534	—	6.960	6.960	80.000	59.235
Érsek-utca	1.202	996	—	15.015	15.015	190.000	110.319
Angyalföld (Külső váczi-út)	3.904	1.915	—	20.090	20.090	315.000	86.848
VII. Rottenbiller-utca	1.966	1.387	—	17.715	17.715	245.060	109.386
Peterdy-utca	1.829	1.323	—	26.375	26.375	430.842	96.615
Murányi-utca	3.109	1.398	150	23.565	23.515	310.000	164.308
Dohány-utca	1.081	712	—	6.755	6.755	45.000	90.150
Wesselényi-utca	1.565	1.043	—	21.900	21.900	290.000	148.800
Dob-utca	1.544	998	—	14.860	14.860	334.514	128.820
Nyár-utca	1.672	1.147	—	20.440	20.440	260.000	148.800
Kazinczy-utca	1.766	930	—	17.400	17.400	240.000	108.064
Ornagy-utca	2.341	1.066	—	13.130	13.130	243.116	19.516
Hungária-út	5.178	721	—	6.880	6.880	80.000	57.600
VIII. Szentkirályi-utca	870	571	—	6.130	6.130	50.000	72.660
Rökk Szilárd-utca	3.002	—	—	31.355	31.355	360.000	267.132
Bezerédy-utca	1.778	1.138	—	15.415	15.415	215.000	93.368
Erdélyi-utca	2.022	1.310	—	24.400	24.400	345.000	135.096
Baross-utca	2.086	1.418	—	18.095	18.095	153.000	208.962
Madách-utca	1.330	1.040	—	10.825	10.825	150.000	66.582
Örömvölgy-utca	2.396	1.651	—	21.160	21.160	290.000	133.280
IX. Lónyay-utca	1.746	1.075	—	17.790	17.790	230.000	125.800
X. Kápolna-tér	5.362	811	—	8.375	8.375	96.000	74.550
Rákossalva (Vezér-u.)	3.024	1.616	—	13.210	13.210	234.000	30.275
Elemi iskola és kiseddóvó. Elementarschule u. Kinderbewahranstalt.							
I. Városmajor-utca	—	920	—	—	—	66.800	?
III. Ürömi-utca	3.084	1.423	—	13.640	13.640	247.311	25.728
Miklós-tér	3.616	1.139	—	9.755	9.755	170.000	25.140
VI. Felső-erdősor	2.959	1.653	—	30.660	30.660	350.000	263.241
Szent László-utca	2.654	1.635	—	17.265	17.265	330.745	14.760
VII. Dob-utca	946	304	—	4.625	4.625	40.000	52.580
Zugló-utca	4.322	1.665	—	12.800	12.800	220.000	36.051
VIII. Jázmin-utca	3.483	1.507	—	21.030	21.030	285.000	135.615
IX. Telepi-utca	2.439	1.962	—	23.050	23.050	400.000	61.047
Erkel-utca	842	366	—	7.810	7.810	100.000	56.208
Soroksári-út	5.753	1.347	—	15.800	15.800	220.000	96.000
X. Maglódi-út	10.341	1.473	—	15.820	15.820	264.682	51.764
Kada-utca	14.513	1.841	—	14.075	14.075	217.000	64.576
Rezső-tér	2.697	1.097	—	10.875	10.875	165.000	52.500
Elemi és polgári iskola. Elementar- und Bürgerschulen.							
II. Iskola-utca	2.021	1.460	—	19.055	19.055	280.000	101.160
Medve-utca	2.636	818	120	17.045	17.165	270.000	73.300
III. Kiskorona-utca	2.724	1.993	—	15.780	15.780	270.000	45.624
Bécsi-út	2.217	1.554	—	20.080	20.080	340.000	61.650
VI. Sziv-utca	2.575	1.157	—	33.190	33.190	449.000	214.854
VII. Aréna-út	4.225	2.260	—	39.125	39.125	606.320	176.229
VIII. Práter-utca	3.190	2.329	—	24.480	24.480	430.000	159.669
X. Szt. László-tér (ligeti)	2.134	1.323	—	13.575	13.575	230.000	41.546
Elemi-, polgári iskola és kiseddóvó. Elementar-, Bürgerschule und Kinder- bewahranstalt.							
IX. Mester-utca	3.629	2.038	—	28.600	28.600	370.173	201.840
Elemi- és felső kereskedelmi iskola. Elementar- u. höhere Handelsschule.							
II. Szalag-utca	2.154	1.238	—	22.790	22.790	390.000	65.895
Elemi- és felsőbb leányiskola. Elementar- und höhere Mädchenschule.							
I. Iskola-tér	2.290	1.679	—	10.365	10.365	80.000	127.340

1) A telek még a kisajátítási alap tulajdona.

2) Elemi iskola és plébánialak.

3) Elemi iskola és tűzvérségi laktanya.

1) Der Grund ist noch im Besitze des Expropriationfondes.

2) Elementarschule und Pfarrwohnung.

3) Elementarschule und Feuerwehr-Gebäude.

Az épület megnevezése Benennung des Gebäudes	Területe — Areal		Házbér vagy hasznbér Hauszins, Pacht	Keresztül- vitt házbérérték Hauszins- werth	Főösszeg Haupt- summe	Becsérték		
	összesen zusammen	ebből beépítve hievon verbaut				Schätzungswerth		
						épület Gebäude	telek Grund	
m ²		korona — Kronen						
Polgári iskolák. — Bürgerschulen.								
I. Koronaőr-utca	3.285	1.209	—	16.815	16.815	245.000	91.350	
VII. Wesselényi-utca	1.363	1.418	—	21.380	21.380	314.000	113.670	
Nagydiófa-utca	1.424	820	—	9.585	9.585	73.000	118.740	
VIII. József-utca	1.631	1.331	—	23.295	23.295	348.000	117.936	
Polgári- és felsőbb leányiskola. Bürger- u. höhere Mädchenschule.								
IV. Váci-utca	1.016	714	—	19.235	19.235	158.742	225.944	
Polgári- és felső keresk. iskola. Bürger- u. höhere Handelsschule.								
VI. Nagymező-utca	1.920	1.167	207	29.733	29.940	225.000	373.800	
Polgári iskola és óvoda. Bürgerschule u. Kinderbewahranstalt.								
VII. Dohány-utca	2.058	1.633	—	23.355	23.355	295.000	171.720	
Iparrajziskola. — Gewerbezeichenschule.								
IX. Lónyay-utca	2.062	1.543	—	33.095	33.095	490.000	171.990	
Reáliskolák. — Realschulen.								
II. Toldy Ferencz-utca	3.961	1.071	—	17.660	17.660	210.000	143.208	
VIII. Horánszky-utca	2.879	2.002	—	40.655	40.655	605.000	208.182	
Reáliskola és elemi iskola. Real- und Elementarschule.								
IV. Réaltanoda-utca	2.888	2.338	2.600	46.480	49.080	580.000	401.600	
Felső keresk., polgári- és elemi iskola. Höhere Handels-, Bürger- u. Elementarsch.								
IX. Bakács-tér ¹⁾	3.864	3.320	1.921	34.009	35.930	450.000	288.637	
Felső keresk. iskola. — Höhere Handelssch.								
IX. Mester-utca	2.533	940	—	13.785	13.785	156.000	119.748	
Kisdedővök. — Kinderbewahranstalten.								
I. Mészáros-utca	899	430	—	4.075	4.075	54.000	27.500	
Hadnagy-utca	1.454	483	—	3.710	3.710	45.938	28.301	
Árok-utca	609	244	—	1.775	1.775	22.000	13.552	
II. Hattyú-utca	899	649	—	4.950	4.950	64.000	35.000	
III. Vörösvári-út	504	316	—	680	680	8.000	5.604	
Timár-utca	1.666	368	—	3.955	3.955	56.000	23.160	
V. Balaton-utca	1.567	735	—	17.070	17.070	80.000	261.462	
VI. Váci-út	1.223	253	—	3.640	3.640	32.000	40.800	
Angyalföldi-út	1.953	1.250	—	7.640	7.640	104.000	48.890	
Szondy-utca	1.350	622	—	6.350	6.350	52.000	75.060	
Lomb-utca	1.246	531	—	3.650	3.650	56.000	17.070	
VII. Murányi-utca	626	277	—	2.190	2.190	16.000	27.838	
Murányi-utca (régí)	626	—	—	2.190	2.190	16.000	27.862	
VIII. Vas-utca	1.273	424	—	5.600	5.600	20.000	92.071	
IX. Üllői-út	1.173	371	—	3.560	3.560	19.000	52.208	
X. Külső kerepesi-út (volt vámház)	—	416	—	2.500	2.500	50.000	—	
Füzér-utca	2.445	757	—	4.800	4.800	52.000	34.000	
Gergely-utca	1.231	338	—	3.270	3.270	50.000	15.408	
Rákom-utca	3.184	174	240	2.565	2.805	3.000	53.124	
Rákosszalva (Vezér-utca)	3.025	356	—	1.440	1.440	12.000	16.824	
Összesítés. — Recapitulation.								
Elemi iskola	44	97.689	43.643	150	660.820	660.970	9.055.605	4.422.423
Elemi iskola és kisdedőv	14	57.649	18.422	—	197.205	197.205	3.076.538	935.210
Elemi- és polgári iskola	8	21.722	12.894	120	182.330	182.450	2.875.320	874.032
Elemi-, polg. isk. és kisdedőv	1	3.629	2.038	—	28.600	28.600	370.173	201.840
Elemi- és felső kereskedelmi iskola	1	2.154	1.238	—	22.790	22.790	390.000	65.895
Elemi- és felsőbb leányiskola	1	2.290	1.679	—	10.365	10.365	80.000	127.340
Polgári iskolák	4	7.703	4.778	—	71.075	71.075	980.000	441.696
Polgári- és felsőbb leányiskola	1	1.016	714	—	19.235	19.235	158.742	225.944
Polg. és felső keresk. iskola	1	1.920	1.167	207	29.733	29.940	225.000	373.800
Polgári iskola és kisdedőv	1	2.058	1.633	—	23.355	23.355	295.000	171.720
Iparrajziskola	2	2.062	1.543	—	33.095	33.095	490.000	171.990
Reáliskolák	2	6.840	3.073	—	58.315	58.315	815.000	351.390
Reáliskola és elemi iskola	1	2.888	2.338	2.600	46.480	49.080	580.000	401.600
Felső keresk., polg. és elemi iskola	1	3.864	3.320	1.921	34.009	35.930	450.000	268.637
Felső keresk. iskola	1	2.533	940	—	13.785	13.785	156.000	119.748
Kisdedővök	20	6.953	8.994	240	85.610	85.850	811.938	895.734
Összesen	102	242.970	108.414	5.238	1.516.802	1.522.040	20.809.316	10.048.999

1) A kerületi előjárósággal egyült.

1) Sammt Bezirks-Vorsteherung.

19. Az elemi iskolai tanulók kimutatása kor és tanfok szerint.
Ausweis der Elementar-Schüler nach Alter und Lehrstufe.

Korév — Altersjahr		Létszám a tanév végén Anzahl am Ende des Schuljahres			Ezek közül jártak — Von diesen besuchten die								
					I.			II.			III.		
		o s z t á l y b a — K l a s s e											
fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen		
6 éven alul	Unter 6 Jahren . . .	71	84	155	46	57	103	25	27	52	—	—	—
6—7 éves	6—7-jährig	4422	3969	8391	4359	3911	8270	57	47	104	—	2	2
7—8 „	7—8 „	6086	5024	11110	2074	1886	3960	3883	3066	6949	113	58	171
8—9 „	8—9 „	5737	5322	11059	434	466	900	1794	1932	3726	3390	2864	6254
9—10 „	9—10 „	5606	5180	10786	132	135	267	667	739	1406	1862	1873	3735
10—11 „	10—11 „	3773	3522	7295	55	55	108	242	250	492	883	793	1676
11—12 „	11—12 „	2968	2502	5470	20	22	42	96	98	194	407	328	735
12—13 „	12—13 „	1725	981	2706	5	6	11	27	24	51	134	72	206
13—14 „	13—14 „	513	248	761	1	2	3	4	1	5	18	12	30
14 éven felül	Über 14 Jahren . . .	61	42	103	—	1	1	1	—	1	2	1	3
Összesen	Zusammen	30962	26874	57836	7126	6530	13665	6796	6184	12980	6809	6003	12812

Korév — Altersjahr		Ezek közül jártak — Von diesen besuchten die														
		IV.			V.			VI.			kisegítő I. ¹⁾ Aush.-Kl. I.		kisegítő II. ¹⁾ Aush.-Kl. II.		kisegítő III. ¹⁾ Aush.-Kl. III.	
		o s z t á l y b a — K l a s s e														
fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen		
6 éven alul	Unter 6 Jahren . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6—7 éves	6—7-jährig	—	—	—	—	—	—	—	6	9	15	—	—	—		
7—8 „	7—8 „	1	1	2	—	—	—	—	12	13	25	3	—	3		
8—9 „	8—9 „	105	47	152	—	—	—	—	7	10	17	7	2	9		
9—10 „	9—10 „	2902	2400	5302	22	19	41	—	11	7	18	9	7	16		
10—11 „	10—11 „	1677	1551	3228	899	846	1745	5	19	24	8	7	15	2		
11—12 „	11—12 „	950	789	1739	1008	807	1815	482	449	931	2	3	5	3		
12—13 „	12—13 „	355	232	587	601	306	907	599	339	938	2	1	3	1		
13—14 „	13—14 „	87	55	142	158	50	208	245	127	372	—	—	—	—		
14 éven felül	Über 14 Jahren . . .	8	6	14	17	9	26	32	25	57	—	—	1	—		
Összesen	Zusammen	6085	5081	11166	2705	2037	4742	1363	959	2322	48	50	98	26		

¹⁾ Ismétlődő osztály gyengeelméjű gyermekek részére.

¹⁾ Wiederholungs-Klasse für schwachsinnige Kinder.

20. A községi elemi népiskoláknak kerületenkénti eloszlása.
Vertheilung der Elementar-Volksschulen nach Bezirken.

Részletezés — Specification		Neme Geschlecht	kerület — Bezirk										Budapest
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	
Iskola	Schulen		16	9	13	2	5	18	27	23	12	11	136
Osztály	Klassen		107	68	102	19	46	244	272	219	130	88	1295
Tanerő	Lehrkräfte		141	83	122	22	55	286	331	260	154	95	1549
Tanulók. — Schüler.													
<i>Beiratott — Eingeschrieben:</i>													
fiú	Knaben		2825	1483	2629	644	1272	7426	7813	6763	3846	2118	36819
leány	Mädchen		2412	1345	2163	540	1157	6443	6914	5684	3048	1991	31697
együtt	Zusammen		5237	2828	4792	1184	2429	13869	14727	12447	6894	4109	68516
<i>Az év végén járt Am Jahresschluss:</i>													
fiú	Knaben		2436	1287	2326	554	1100	6253	6367	5599	3181	1859	30962
leány	Mädchen		2076	1176	1898	461	993	5472	5751	4738	2523	1786	26874
együtt	Zusammen		4512	2463	4224	1015	2093	11725	12118	10337	5704	3645	57836
<i>Hitfelekezet — Confessionen:</i>													
róm. kath.	Röm. kath.	f.	1940	1014	1830	365	475	3644	2976	3450	2183	1454	19331
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	1652	971	1514	303	450	3196	2569	2780	1670	1385	16490
ág. evang.	Protest. A. C.	f.	125	71	83	28	50	310	304	288	124	87	1470
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	86	43	47	22	29	249	238	232	140	67	1153
ev. reform.	Reformirte	f.	228	100	149	37	77	417	526	499	378	175	2586
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	197	75	107	35	38	342	404	385	254	202	2039
izraelita	Israeliten	f.	125	93	258	110	492	1850	2522	1308	473	129	7360
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	132	80	227	93	470	1669	2514	1310	438	113	7046
egyéb	Sonstige	f.	18	9	6	14	6	32	39	54	23	14	215
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	9	7	3	8	6	16	26	31	21	19	146
<i>Nemzetiség — Nationalitäten:</i>													
magyar	Ungarn	f.	2062	1144	1690	545	1084	6125	6272	5549	3144	1787	29402
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	1737	909	1530	456	967	5318	5607	4653	2461	1636	25274
német	Deutsche	f.	354	137	577	6	13	75	81	40	26	33	1342
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	323	245	322	2	14	100	125	53	41	67	1292
tót	Slovaken	f.	15	5	45	1	3	36	6	7	5	24	147
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	12	11	38	1	9	41	8	21	12	56	209
egyéb	Sonstige	f.	5	1	14	2	—	17	8	3	6	15	71
" " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	4	11	8	2	3	13	11	11	9	27	99
<i>Szülők társadalmi állása: Beruf der Eltern:</i>													
1. értelmiség		f.	419	246	139	75	237	508	818	477	258	127	3304
2. " " " " " " " "	önálló	f.	285	220	241	173	296	928	1153	873	471	187	4827
3. " " " " " " " "	járókelő	f.	18	18	53	1	9	140	292	264	78	23	896
4. " " " " " " " "	női kézimunka	f.	31	26	63	3	9	113	153	138	65	17	618
5. " " " " " " " "	segédszemélyzet	f.	353	229	439	110	123	1856	1579	1644	796	429	7558
6. katonaság	[zet]	f.	35	15	3	3	5	23	31	21	14	12	162
7. alsó rendőri és közl. személy-		f.	255	55	110	12	38	345	523	221	163	151	1873
8. szolga, cseléd		f.	251	117	78	82	127	378	398	370	232	130	2163
9. házmester, hordár		f.	36	15	17	17	54	152	171	107	53	14	636
10. napszámos		f.	562	254	1001	34	126	1481	655	974	848	614	6549
11. vagyonából élő		f.	30	22	37	9	28	87	91	86	43	53	486
12. egyéb		f.	161	70	145	35	48	242	503	424	160	102	1890
1. Intelligenz		l.	318	221	121	46	199	461	764	344	186	127	2787
2. " " " " " " " "	selbst. Ind. Kaufleute	l.	270	203	192	145	282	813	991	783	339	222	4240
3. " " " " " " " "	Ambulanter Handel	l.	34	9	38	12	11	158	267	239	54	45	867
4. " " " " " " " "	weibl. Handarbeit	l.	22	18	51	9	21	101	159	143	42	11	577
5. " " " " " " " "	Hilfspersonal	l.	278	197	384	64	138	1496	1374	1388	524	339	6182
6. " " " " " " " "	" " " " " " " "	l.	35	6	4	1	5	14	20	16	20	15	136
7. " " " " " " " "	Nied. Poliz. u. Verk.-Pers.	l.	243	40	87	20	22	299	404	182	228	115	1640
8. " " " " " " " "	Diener, Hausgesinde	l.	215	97	81	69	114	313	315	316	179	99	1798
9. " " " " " " " "	Hausmeister, Lohndiener	l.	41	22	5	34	47	135	146	72	42	5	549
10. " " " " " " " "	Tagelöhner	l.	475	292	826	44	98	1341	702	901	724	712	6115
11. " " " " " " " "	Rentiers	l.	35	25	26	4	13	73	76	70	29	17	368
12. " " " " " " " "	Sonstige Berufe	l.	110	46	83	13	43	268	533	284	156	79	1615

Részletezés — Specification	Neme Geschlecht	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	Budapest
		kerület — Bezirk										
<i>Szüllőhely — Geburtsort:</i>												
Budapest	f.	1872	1068	2002	436	890	4724	4798	4447	2359	1427	24023
"	l.	1517	975	1608	330	784	4098	4304	3641	1888	1397	20542
Magyarország	f.	536	200	292	108	190	1417	1417	1069	785	396	6410
"	l.	533	173	249	124	187	1255	1308	995	606	355	5785
Ausztria	f.	22	16	23	7	19	86	115	69	31	26	414
"	l.	19	25	31	4	18	94	103	89	25	21	429
egyéb külföld	f.	6	3	9	3	1	26	37	14	6	10	115
"	l.	7	3	10	3	4	25	36	13	4	13	118
<i>Ismétlők — Repetenten:</i>												
fiú Knaben		281	137	374	59	92	799	771	768	394	216	3891
leány Mädchen		228	121	242	47	69	564	595	623	300	239	3028
<i>Ismétlésre utasított Zur Repetirung angewiesen:</i>												
fiú Knaben		209	106	326	77	62	624	573	556	306	209	3048
leány Mädchen		172	98	241	42	60	497	415	531	219	174	2449
<i>Pótvizsgára utasított Zur Nachprüfung angewiesen:</i>												
fiú Knaben		132	90	123	—	43	232	381	313	127	99	1540
leány Mädchen		72	48	59	—	19	213	209	133	61	118	932
<i>Mulasztott órák Versäumte Stunden:</i>												
fiú Knaben		140902	54089	128098	23892	56400	299444	277723	254935	150417	88104	1,474004
leány Mädchen		132213	56348	123146	18441	64734	318836	308867	273483	134171	99714	1,529953
<i>1 tanuló — Auf 1 Schüler:</i>												
fiú Knaben		57 ⁸	42 ⁰	55 ⁰	41 ⁷	51 ³	47 ⁹	43 ⁶	48 ⁸	47 ³	47 ⁴	48 ²
leány Mädchen		63 ⁷	47 ⁹	64 ⁹	40 ⁰	65 ²	58 ³	53 ⁷	57 ⁷	53 ²	55 ⁸	56 ⁹
<i>Igazolatlan Nicht gerechtfertigt:</i>												
fiú Knaben		15047	1000	19041	926	192	22605	17369	19449	16133	12268	124030
leány Mädchen		9017	104	4389	256	11	5790	5007	5364	4776	11249	45963
<i>Tandijmentes Vom Schulgeld befreit: Egészen — Gänzlich:</i>												
fiú Knaben		2026	1012	2133	332	627	5397	5533	4939	2711	1640	26350
leány Mädchen		1740	928	1752	317	580	4599	4990	4250	2214	1570	22940
<i>Részben — Partiiell:</i>												
fiú Knaben		—	—	1	—	15	—	—	1	1	—	18
leány Mädchen		1	—	—	—	11	1	1	—	—	—	14
<i>Ingyen tankönyvek Gratisschulbücher:</i>												
hány tanuló Schüler		1685	1192	1389	184	288	3233	2884	2455	1660	1439	16409
hány könyv Bücher		3163	4085	2990	389	579	8149	7336	6471	3871	3581	40614
1 tanuló auf 1 Schüler		1 ⁹	3 ⁴	2 ²	2 ¹	2 ⁰	2 ⁵	2 ⁵	2 ⁶	2 ³	2 ⁵	2 ⁵
<i>Felruházás — Bekleidung:</i>												
hány tanuló wie viel Schüler		681	437	363	195	208	1454	1657	642	822	363	6822
köztük teljesen hievon complet		105	71	24	112	155	283	35	435	96	37	1353
<i>Napközi otthon — Tagesheime:</i>												
tanuló járt Schülerbesuch		640	208	508	16	76	1343	1173	840	376	283	5463
tanuló étkezett Schüllerspeisung		474	208	508	16	76	1006	1238	790	275	342	4933
ebédadagok Speiseportionen		30824	13444	45757	1284	3442	83152	74853	37922	20836	17130	328644
<i>Magánvizsgák Privatprüfungen:</i>												
fiú Knaben		47	19	3	13	23	48	40	42	30	8	273
leány Mädchen		35	17	4	5	27	50	30	29	20	5	222
<i>Halálesetek — Todesfälle:</i>												
fiú Knaben		5	—	5	2	—	10	10	11	10	5	58
leány Mädchen		2	4	1	1	—	19	12	6	9	6	60

21. Elemi iskolai ismétlők száma tanfokok szerint.
Anzahl der Repetenten in den Elementarschulen nach Lehrstufen.

Osztály — Klasse	Létszám az év végén			Ezek közül ismétlő		
	Anzahl der Schüler am Ende des Jahres			Hievon Repetenten		
	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen	fiú Knaben	leány Mädchen	együtt zusammen
I.	7.126	6.539	13.665	1.014	990	2.004
II.	6.796	6.184	12.980	902	868	1.770
III.	6.809	6.003	12.812	898	662	1.560
IV.	6.085	5.081	11.166	675	385	1.060
V.	2.705	2.037	4.742	277	75	352
VI.	1.363	959	2.322	93	15	108
Kisegítő I. — Aushilfs I.	48	50	98	23	27	50
Kisegítő II. — Aushilfs II.	26	18	44	7	6	13
Kisegítő III. — Aushilfs III.	4	3	7	2	—	2
Összesen — Zusammen	30.962	26.874	57.836	3.891	3.028	6.919

22. Az ismétlés okának kimutatása az elemi iskolákban.
Die Ursachen der Schulrepetitionen in den Elementarschulen.

Osztály — Klasse	Az év végén tényleg járó tanulók közül					
	Von den am Ende des Schuljahres die Schule faktisch besuchenden Kindern					
	ismétlésre utasított — wurden zur Wiederholung angehalten					
	olvasás miatt wegen Lesens		számán miatt wegen Rechnens		nyelvtan miatt wegen Sprachlehre	
fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	fiú Knaben	leány Mädchen	
I.	778	660	718	593	—	2
II.	166	116	758	670	586	521
III.	145	43	774	621	713	562
IV.	54	21	598	415	587	429
V.	22	8	224	103	216	74
VI.	4	—	66	10	43	14
Kisegítő I. — Aushilfs I.	9	14	8	11	2	2
Kisegítő II. — Aushilfs II.	—	1	5	3	7	2
Kisegítő III. — Aushilfs III.	—	—	—	—	—	—
Összesen — Zusammen	1.178	863	3.151	2.426	2.154	1.606

25. A székesfővárosi elemi iskolák tornaköteleseinek kimutatása.
Ausweis der turnpflichtigen Schüler in den hauptstädtischen Elementarschulen.

Kerület — Bezirk	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Tornaköte- lesek száma Anzahl der turn- pflichtigen Kinder	Felmertettek Befreit wurden		Tornára alkalmat- lanok száma Anzahl der Turn- unfähigen	Tornára alkalmasok száma Anzahl der Turnfähigen
			szertornázás alól vom Geräth- turnen	egészen überhaupt		
I.	Szarvas-téri	211	3	17	20	191
	Czakó-utczai	105	—	10	10	95
	Kelenföldi	114	—	5	5	109
	Fehérvári-úti	112	1	7	8	104
	Győri-úti gyakorló	18	—	—	—	18
	Iskola-téri	66	—	2	2	64
	Bécsi kapu-téri	52	—	1	1	51
	Attila-utczai	330	—	14	14	316
	Krisztina-téri	187	3	6	9	178
	Városmajor-utczai	37	—	2	2	35
	Istenhegyi-úti	26	—	—	—	26
	Istenhegyi	87	—	—	—	87
	Zugligeti	12	—	—	—	12
	Labancz-úti	48	—	—	—	48
Hidegkúti-úti	25	—	—	—	25	
Klotild-szeretetház	64	—	1	1	63	
Összesen — Zusammen	1.494	7	65	72	1.422	
II.	Szalag-utczai	122	—	5	5	117
	Margit-körúti	167	—	6	6	161
	Medve-utczai	166	1	5	6	160
	Toldy Ferencz-utczai	183	3	16	19	164
	Lövőház-utczai	86	—	1	1	85
	Székesfővárosi szeretetházi	40	—	2	2	38
Összesen — Zusammen	764	4	35	39	725	
III.	Lajos-utczai	101	2	—	2	99
	Miklós-téri	146	—	3	3	143
	Timár-utczai	171	2	2	4	167
	Vörösvári-utczai	188	3	2	5	183
	Kórház-utczai	390	3	7	10	380
	Ürömi-utczai	248	—	1	1	247
	Szent-Endrei-úti	77	—	—	—	77
Összesen — Zusammen	1.321	10	15	25	1.296	
IV.	Gróf Károlyi-utczai	334	—	15	15	319
	Nőképzőegyesületi elemi	100	—	2	2	98
	Agostai evang. elemi	219	1	6	7	212
Összesen — Zusammen	653	1	23	24	629	
V.	Szemere-utczai	325	2	16	18	307
	Lipót-téri	191	4	7	11	180
	Sziget-utczai	96	1	—	1	95
Összesen — Zusammen	612	7	23	30	582	
VI.	Felső erdősor-utczai	503	—	30	30	473
	Szív-utczai	191	—	6	6	185
	Vácsi-úti	322	—	10	10	312
	Bajnok-utczai	347	—	17	17	330
	Lőportárduői	407	—	23	23	384
	Erdőtelki	550	—	15	15	535
	Angyalföldi	324	—	7	7	317
	Szent-László-úti	328	—	4	4	324
	Ersek-utczai	406	3	17	20	386
Lovag-utczai	289	2	11	13	276	
Összesen — Zusammen	3.067	5	140	145	3.522	
VII.	Órnagy-utczai	184	3	3	6	178
	Hungária-úti	118	—	5	5	113
	Angol-utczai	222	2	7	9	213
	Telep-utczai	81	2	3	5	76
	Versenyter-utczai	189	—	2	2	187
	Aréna-úti	325	—	10	10	315
	Murányi-utczai	519	4	13	17	502
	Rottenbiller-utczai	226	1	8	9	217
	Dob-utczai	96	—	5	5	91
	Dohány-utczai	259	4	5	9	250
	Wesselényi-utczai	1.202	1	20	21	1.181
	Nyár-utczai	903	—	15	15	888
	Kazinczy-utczai	1.010	—	16	16	994
Összesen — Zusammen	5.334	17	112	129	5.205	

Kerület — Bezirk	Az iskola megnevezése Benennung der Schule	Tornaköte- letek száma Anzahl der turn- pflichtigen Kinder	Felmentettek Beireit wurden		Tornára alkalmat- lanok száma Anzahl der Turn- unfähigen	Tornára alkalmasok száma Anzahl der Turnfähigen
			szertornázás alól voni Geräth- turnen	egészen überhaupt		
VIII.	Rökk Szilárd-utczai	296	1	8	9	287
	Bezerédy-utczai	301	2	10	12	289
	Erdélyi-utczai	351	2	5	7	344
	Szentkirályi-utczai	100	—	3	3	97
	Rökk Szilárd-utczai (izr.)	40	—	—	—	40
	Práter-utczai	199	—	7	7	192
	Örmövyög-utczai	313	5	8	13	300
	Jázmin-utczai	448	—	4	4	444
	Losonczy-utczai	210	5	1	6	204
	Madách-utczai	182	5	3	8	174
Baross-utczai	394	8	11	19	375	
Csobáncz-utczai	322	5	7	12	310	
Összesen — Zusammen	3.156	33	67	100	3.056	
IX.	Tüzoltó-utczai	423	1	8	9	414
	Mester-utczai	409	2	9	11	398
	Bakács-téri	256	—	9	9	247
	Külső Soroksári-úti	169	1	2	3	166
	Tóth Kálmán-utczai	306	—	4	4	302
	Lónyay-utczai	242	—	10	10	232
Összesen — Zusammen	1.805	4	42	46	1.759	
X.	Rákosfalvi	446	—	3	3	443
	Kada-utczai	664	2	—	2	662
	Kápolna-téri	465	3	2	5	460
	Tisztviselő-telepi	408	3	3	6	402
	Maglódi-úti	122	6	2	8	114
	Máv. telepi	314	—	4	4	310
	Szent-László-téri	580	1	9	10	570
	Bánya-utczai	187	2	11	13	174
Összesen — Zusammen	3.186	17	34	51	3.135	

Ö s s z e s í t é s — R e c a p i t u l a t i o n

I. kerület	1.494	7	65	72	1.422
II. "	764	4	35	39	725
III. "	1.321	10	15	25	1.296
IV. "	653	1	23	24	629
V. "	612	7	23	30	582
VI. "	3.667	5	140	145	3.522
VII. "	5.334	17	112	129	5.205
VIII. "	3.156	33	67	100	3.056
IX. "	1.805	4	42	46	1.759
X. "	3.186	17	34	51	3.135
Összesen — Zusammen	21.992	105	556	661	21.331

A felmentés oka. — Ursache der Befreiung.

Kerület Bezirk	Csonbántalom Knochenkrank- heiten	Angol- és gör- vény-kór Rachitis und Scrofulose	Gerincszlop elfertődés Scoliose	Ízületi bajok Gelenkskrank- heiten	Vérzegénység Blutarmuth	Szervi szív- baj Organ. Herz- fehler	Általános testi gyengeség Allg. Körper- schwäche	Légzési szervek bántalmai Respirations Krankheiten	Sérvek Bruch	Fülbántalmak Ohrenleiden	Szembántalmak Augenleiden	Idegbajok Nervenkrank- heiten	Egyéb bántal- mak Sonstige	Összesen Zusammen
I.	11	3	3	12	5	3	1	2	7	1	9	8	7	72
II.	6	3	3	1	—	4	4	—	10	2	1	3	2	39
III.	4	1	3	5	1	3	1	—	6	—	—	—	3	25
IV.	1	—	3	3	6	—	6	—	5	—	—	2	2	24
V.	2	5	2	10	6	—	8	—	38	3	—	—	1	30
VI.	19	21	5	18	22	18	3	9	35	—	1	6	1	145
VII.	18	8	4	5	20	3	3	3	24	—	2	4	9	129
VIII.	16	11	7	8	2	2	2	1	9	—	—	4	3	100
IX.	11	3	3	—	5	2	5	2	1	4	4	2	1	46
X.	3	2	2	—	2	2	2	2	1	4	—	2	19	51
Összesen	91	57	33	61	67	45	33	22	141	10	20	31	48	661

III. A KÖZSÉGI ISKOLÁK STATISZTIKÁJA
1828/29—1906/07 ÉVEKBEN.

STATISTIK DER COMMUNALSCHULEN
IN DEN JAHREN 1828/29—1906/07.

Község	1828/29		1850/51		1875/76		1906/07	
	Iskolák száma	Tanítványok száma	Iskolák száma	Tanítványok száma	Iskolák száma	Tanítványok száma	Iskolák száma	Tanítványok száma
1. Község	1	10	1	15	1	20	1	30
2. Község	2	20	2	30	2	40	2	50
3. Község	3	30	3	45	3	60	3	75
4. Község	4	40	4	60	4	80	4	100
5. Község	5	50	5	75	5	100	5	125
6. Község	6	60	6	90	6	120	6	150
7. Község	7	70	7	105	7	140	7	175
8. Község	8	80	8	120	8	160	8	200
9. Község	9	90	9	135	9	180	9	225
10. Község	10	100	10	150	10	200	10	250

26. A községi iskolák 1828/29—1872/73. években. — Die Communal Schulen in den Jahren 1828/29 bis 1872/73.

Tanév Schuljahr	Az iskolák száma Anzahl der Schulen			Osztyalok száma Anzahl der Klassen			Tanerök száma Anzahl der Lehrkräfte			Tanulók száma az év végén Anzahl der Schüler am Ende des Jahres		
	fiú Knaben	leány Mädch.	össz. zusam.	fiú Knaben	leány Mädch.	össz. zusam.	férfi Männ.	nő Frauen	együtt zusam.	fiú Knaben	leány Mädchen	összesen zusam.
<i>a) Elemi iskolák. — Elementarschulen.</i>												
1828/29	5	3	8	10	5	15	10	3	13	942	333	1.275
1829/30	6	4	10	12	7	19	12	3	15	1.168	506	1.674
1830/31	7	5	12	14	9	23	13	4	17	1.290	617	1.907
1831/32	7	6	13	13	10	23	14	5	19	1.282	815	2.097
1832/33	7	6	13	14	10	24	14	5	19	1.193	816	2.009
1833/34	8	7	15	15	12	27	16	5	21	1.437	973	2.410
1834/35	10	8	18	19	15	34	21	6	27	1.890	1.247	3.137
1835/36	9	8	17	19	16	35	21	4	25	1.813	1.219	3.032
1836/37	9	8	17	19	16	35	21	6	7	1.554	1.101	2.655
1837/38	10	9	19	29	17	46	20	6	26	1.592	1.262	2.854
1838/39	11	10	21	21	19	40	22	9	31	1.745	1.540	3.285
1839/40	12	11	23	25	21	46	25	10	35	2.070	1.532	3.602
1840/41	12	11	23	25	21	46	25	10	35	1.838	1.518	3.356
1841/42	12	10	22	25	20	45	26	9	35	2.090	1.538	3.628
1842/43	12	11	23	24	21	45	26	10	36	2.268	1.769	4.037
1843/44	12	11	23	25	22	47	27	12	39	2.451	1.831	4.282
1844/45	12	11	23	26	22	48	28	11	39	2.472	1.693	4.165
1845/46	11	10	21	35	20	55	27	15	42	2.440	1.776	4.216
1846/47	12	10	22	30	22	52	30	10	40	2.647	1.607	4.254
1847/48	12	12	24	36	28	64	28	16	44	2.511	1.877	4.388
1848/49	9	9	18	29	20	49	29	14	43	2.061	1.238	3.299
1849/50	12	12	24	33	28	61	34	14	48	2.398	1.961	4.359
1850/51	12	11	23	34	26	60	36	16	52	2.582	2.023	4.605
1851/52	12	11	23	36	28	64	37	15	52	2.658	1.965	4.623
1852/53	12	10	22	34	25	59	38	16	54	2.895	1.747	4.642
1853/54	11	10	21	36	26	62	37	13	50	2.875	1.728	4.603
1854/55	13	10	23	39	27	66	38	11	49	2.811	1.864	4.675
1855/56	17	14	31	53	33	86	40	12	52	3.326	2.090	5.416
1856/57	16	13	29	57	32	89	53	18	71	3.703	2.185	5.888
1857/58	16	13	29	57	36	93	57	19	76	4.011	2.446	6.457
1858/59	15	14	29	59	43	102	57	22	79	3.915	2.787	6.702
1859/60	15	14	29	63	44	107	57	26	83	4.369	2.727	7.096
1860/61	19	16	35	75	47	122	63	24	87	5.015	3.026	8.041
1861/62	19	16	35	75	47	122	76	26	102	5.006	3.128	8.134
1862/63	19	16	35	75	48	123	76	26	102	5.114	3.244	8.358
1863/64	19	16	35	75	49	124	76	27	103	5.048	3.259	8.307
1864/65	20	17	37	65	40	105	76	28	104	4.851	2.925	7.776
1865/66	20	17	37	67	39	106	74	37	111	5.076	3.304	8.380
1866/67	20	17	37	67	43	110	77	24	101	4.934	3.125	8.059
1867/68	20	17	37	67	44	111	81	23	104	4.923	3.021	7.944
1868/69	20	17	37	65	44	109	80	24	104	4.798	3.022	7.820
1869/70	23	20	43	75	54	129	90	28	118	5.031	3.286	8.317
1870/71	25	23	48	107	79	186	120	46	166	5.639	3.914	9.553
1871/72	27	25	52	113	86	199	121	49	170	5.912	4.474	10.386
1872/73	28	26	54	117	94	211	122	56	178	6.329	4.494	10.823
<i>b) Polgári iskolák. — Bürgerschulen.</i>												
1869/70	1	—	1	1	—	1	1	—	1	19	—	19
1870/71	2	1	3	2	1	3	16	1	17	41	39	80
1871/72	2	1	3	5	3	8	18	2	20	167	105	272
1872/73	3	2	5	8	5	13	26	4	30	182	163	345
<i>c) Reálisiskolák. — Realschulen.</i>												

Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztyalok Klassen	Tanár Professoren	Tanuló Schüler	Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztyalok Klassen	Tanár Professoren	Tanuló Schüler	Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztyalok Klassen	Tanár Professoren	Tanuló Schüler
1854/55	1	3	11	80	1861/62	1	6	14	418	1868/69	1	10	22	515
1855/56	1	6	13	310	1862/63	1	6	20	450	1869/70	1	10	25	789
1856/57	1	8	16	370	1863/64	1	6	15	500	1870/71	1	12	25	947
1857/58	1	6	16	481	1864/65	1	6	22	549	1871/72	2	16	32	1.113
1858/59	1	6	16	503	1865/66	1	7	16	564	1872/73	2	17	38	1.132
1859/60	1	6	16	465	1866/67	1	7	16	495					
1860/61	1	6	18	416	1867/68	1	7	22	495					

A községi iskolák 1873/74–1906/07. években. — Die Communschulen in den Jahren 1873/74 bis 1906/07

27. Iskolák, osztályok, tantermek és tanerők. — Schulen, Klassen, Lehrsäle und Lehrkräfte.

a) Kisdédóvók. — Kinderbewahrnanstalten.

Tanév Schuljahr	Intézet Anstalten			Tanév Schuljahr	Intézet Anstalten			Tanév Schuljahr	Intézet Anstalten			Tanév Schuljahr	Intézet Anstalten		
	Terein Säle	Övönél Kinder- gärtnerinnen	Terein Säle		Terein Säle	Övönél Kinder- gärtnerinnen	Terein Säle		Övönél Kinder- gärtnerinnen	Terein Säle	Övönél Kinder- gärtnerinnen		Terein Säle	Övönél Kinder- gärtnerinnen	
1893/94 . . .	2	4	2	1896/97 . . .	11	22	12	1899/00 . . .	32	68	46	1902/03 . . .	47	97	59
1894/95 . . .	4	8	4	1897/98 . . .	18	37	22	1900/01 . . .	33	78	52	1903/04 . . .	57	117	74
1895/96 . . .	6	12	7	1898/99 . . .	22	45	27	1901/02 . . .	45	92	57	1904/05 . . .	61	127	80

b) Népiskolák. — Volksschulen.

Tanév Schuljahr	Iskolák száma Anzahl der Schulen	Jelleg Charakter		Iskolák — Schulen mit							Osztályok száma — Anzahl der Klassen							Tantermek Lehrsäle	Tanerők — Lehrkräfte ³⁾			
		Iskolák Schulen	Iskolák Schulen	1	2	3	4	5	6	összesen zusammen	fiú- Knaben-	leány- Mädchen-	vegyes Gemischte	egyesített Vereinigte	egyéb andere	összesen zusammen	férfi männlich		nő weiblich	együtt zusammen		
				tanfolyammal ¹⁾ Jahrgängen ¹⁾																	több mehr	
Elemi népiskolák. — Elementar-Volksschulen.																						
1873/74	54	20	19	15	—	5	10	36	1	2	—	240	133	107	—	—	—	220	134	80	214	
1874/75	63	25	24	14	—	6	11	42	2	2	—	306	160	146	—	—	—	250	157	111	268	
1875/76	68	30	30	8	—	6	11	46	3	2	—	326	171	155	—	—	—	270	169	122	291	
1876/77	71	33	32	6	—	7	11	44	6	2	—	351	181	170	—	—	—	295	173	141	314	
1877/78	70	32	31	7	—	7	10	40	5	8	—	359	183	176	—	—	—	304	177	152	329	
1878/79	68	30	29	9	—	6	6	38	8	10	—	366	185	181	—	—	—	320	182	156	338	
1879/80	72	32	31	9	—	8	6	40	3	15	—	395	206	189	—	—	—	353	197	162	359	
1880/81	77	34	33	10	2	6	7	43	4	15	—	412	215	197	—	—	—	383	205	173	378	
1881/82	80	36	32	12	2	8	7	44	4	15	—	426	220	206	—	—	—	407	211	180	391	
1882/83	81	36	32	13	—	9	8	44	3	17	—	450	235	215	—	—	—	407	226	185	411	
1883/84	83	36	31	16	—	9	7	48	3	16	—	474	242	232	—	—	—	423	236	203	439	
1884/85	83	36	31	16	—	2	10	48	6	17	—	487	252	235	—	—	—	423	247	228	475	
1885/86	84	35	33	16	—	3	7	50	2	22	—	507	264	243	—	—	—	433	254	229	483	
1886/87	87	37	34	16	—	3	8	51	2	23	—	523	273	250	—	—	—	438	265	237	502	
1887/88	91	39	37	15	—	5	8	53	2	23	—	528	275	253	—	—	—	478	268	241	509	
1888/89	93	42	40	11	—	5	7	54	4	23	—	550	289	261	—	—	—	488	276	244	520	
1889/90	94	42	41	11	1	6	6	48	8	25	—	587	306	281	—	—	—	490	294	263	557	
1890/91	98	43	42	13	1	7	6	52	5	27	—	611	321	290	—	—	—	500	311	279	590	
1891/92	95	43	41	11	—	3	4	55	5	28	—	674	364	310	—	—	—	508	335	297	632	
1892/93	96	45	42	9	—	3	5	49	8	31	—	684	362	322	—	—	—	522	357	309	666	
1893/94	97	45	42	10	—	3	4	48	8	34	—	701	380	321	—	—	—	530	396	328	724	
1894/95	104	48	46	10	—	3	6	45	13	37	—	750	380	340	—	—	—	560	463	408	871	
1895/96	105	49	46	10	—	2	5	46	14	38	—	754	382	349	23	—	—	630	497	428	925	
1896/97	113	54	52	7	—	1	4	50	14	44	—	809	413	373	23	—	—	689	516	439	955	
1897/98	115	53	50	12	—	4	5	51	12	43	—	783	388	356	39	—	—	775	522	487	1.009	
1898/99	119	55	52	12	—	4	3	49	14	49	—	949	474	443	32	—	—	832	547	510	1.057	
1899/00	119	55	54	10	—	1	—	51	8	59	—	1.013	504	473	36	—	—	849	574	531	1.105	
1900/01	133	62	61	10	—	2	—	56	14	61	—	1.072	546	496	30	—	—	920	618	578	1.196	
1901/02	134	63	61	10	—	4	—	43	15	72	—	1.149	583	534	32	—	—	945	622	587	1.209	
1902/03	130	59	58	13	—	—	—	40	22	68	—	1.205	604	567	34	—	—	1.007	665	598	1.263	
1903/04	131	59	58	14	—	—	—	32	13	86	—	1.215	605	556	19	26	8	1	989	686	701	1.387
1904/05	132	56	55	21	—	—	—	36	22	74	—	1.245	609	567	29	29	11	—	1.095	738	754	1.492
1905/06	136	59	59	18	—	—	—	34	12	90	—	1.295	649	579	29	28	10	—	1.140	747	802	1.549
1906/07	142	64	63	15	—	—	—	37	19	86	—	1.318	659	591	26	30	12	—	1.151	767	771	1.538
Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirtschaftliche und Haushaltungsschulen.																						
1897/98	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	2	2	4	6	
1898/99	3	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—	6	2	2	2	—	—	6	5	7	12	
1899/00	2	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	6	2	2	2	—	—	6	5	5	10	
1900/01	3	—	—	3	1	—	2	—	—	—	—	5	2	2	1	—	—	5	7	6	13	
1901/02	5	—	—	5	3	2	—	—	—	—	—	13	6	6	1	—	—	13	15	12	27	
1902/03	17	—	10	7	11	2	4	—	—	—	—	41	14	27	—	—	—	75	26	33	59	
1903/04	22	1	14	7	10	5	7	—	—	—	—	50	6	35	—	7	2	71	33	64	97	
1904/05	31	2	22	7	10	7	14	—	—	—	—	82	12	63	6	1	—	103	47	119	166	
1905/06	28	—	20	8	3	9	16	—	—	—	—	86	7	68	—	10	1	98	45	143	188	
1906/07	29	1	20	8	2	3	19	15	—	—	—	120	16	93	—	11	—	125	63	198	261	
Felső népiskola. — Höhere Volksschule.²⁾																						
1903/04	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	
1904/05	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	4	1	5	
1905/06	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	2	5	

¹⁾ A kiegészítő osztályokat külön tanfolyamnak számítva.
²⁾ 1906-ban megszűnt.
³⁾ Hitoktatók nélkül.

¹⁾ Die Aushilfsklassen als separaten Jahrgang betrachtet.
²⁾ Im Jahre 1906 aufgelassen.
³⁾ Ohne Katecheten.

c) Polgári iskolák. — Bürgerschulen.

Tanév Schuljahr	Iskolák száma Anzahl der Schulen mit						Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő (férfi) Lehrkräfte (Männer)	Iskolák száma Anzahl der Schulen mit				Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő ⁴⁾ Lehrkräfte ⁴⁾			
	összesen überhaupt	tanfolyammal Jahrgängen								összesen überhaupt	tanfolyammal Jahrgängen					férfi männl.	nő weibl.	együtt zusam.	
		1	2	3	4	5					6	1	2						3
Polgári fiúiskolák. — Bürgerschulen für Knaben.																			
1873/74	3	—	1	1	1	—	10	10	22	3	—	2	1	—	9	9	19	5	24
1874/75	3	—	—	2	1	—	12	12	23	3	—	—	2	—	13	13	21	5	26
1875/76	3	—	—	1	1	1	15	15	28	3	—	—	—	3	19	19	28	6	34
1876/77	4	1	—	1	—	1	18	18	34	4	—	1	—	3	21	21	34	8	42
1877/78	4	—	1	—	1	—	22	22	37	4	—	—	1	3	22	22	36	9	45
1878/79	4	—	—	1	1	—	22	22	42	4	—	—	—	4	26	26	35	11	46
1879/80	4	—	—	—	2	—	22	22	40	4	—	—	—	4	26	26	36	10	46
1880/81	4	—	—	—	2	—	26	22	45	4	—	—	—	4	30	28	41	10	51
1881/82	4	—	—	—	2	—	27	27	53	6	—	2	—	4	35	35	54	12	66
1882/83	4	—	—	—	2	—	27	27	58	6	—	—	1	5	36	36	54	12	66
1883/84	4	—	—	—	2	—	27	26	61	6	—	—	—	6	38	38	55	12	67
1884/85	4	—	—	—	2	—	26	25	66	6	—	—	—	6	42	42	59	13	72
1885/86	4	—	—	—	2	1	27	24	71	6	—	—	—	6	47	47	65	13	78
1886/87	4	—	—	1	2	—	29	25	81	6	—	—	—	6	47	47	59	20	79
1887/88	4	—	—	—	3	—	33	27	77	6	—	—	—	6	46	46	61	19	80
1888/89	4	—	—	—	3	1	33	27	77	7	—	—	—	7	51	51	70	27	97
1889/90	5	—	1	—	3	1	36	30	80	7	—	—	—	7	54	54	69	30	99
1890/91	5	—	—	1	3	—	39	34	85	8	—	—	—	8	61	64	73	31	104
1891/92	5	—	—	—	5	—	40	38	86	9	—	1	—	8	67	70	76	39	115
1892/93	5	—	—	—	5	—	43	48	89	1)	9	—	1	7	66	70	70	34	104
1893/94	5	—	—	—	5	—	43	56	85	9	—	—	1	8	69	75	74	44	118
1894/95	6	—	—	—	6	—	45	58	81	9	—	—	—	9	72	85	70	44	114
1895/96	6	—	—	—	6	—	47	60	74	10	—	—	1	9	74	85	74	47	121
1896/97	6	—	—	—	6	—	50	67	79	10	—	—	—	10	80	88	72	54	126
1897/98	6	—	—	—	4	2	52	69	82	10	—	—	—	10	85	92	77	64	141
1898/99	6	—	—	—	4	2	58	73	92	10	—	—	—	10	91	96	68	80	148
1899/00	6	—	—	—	3	1	67	73	98	10	—	—	—	10	99	109	69	87	156
1900/01	6	—	—	—	3	—	72	84	105	11	—	—	—	11	106	123	65	97	162
1901/02	7	—	—	1	3	—	82	100	121	11	—	—	—	11	108	125	72	104	176
1902/03	8	—	1	—	5	—	82	104	119	12	—	—	—	12	116	131	76	117	193
1903/04	8	—	—	1	5	1	84	107	123	13	1	—	—	12	120	134	61	132	193
1904/05	10	—	1	—	7	1	90	123	139	14	—	—	—	14	121	149	62	133	195
1905/06	11	—	1	1	7	1	104	131	160	14	—	—	—	14	136	159	77	154	231
1906/07	11	—	—	1	8	1	113	136	173	16	—	1	—	15	148	178	61	178	239

d) Megszűnt ismétlőiskolák. — Aufgelassene Wiederholungsschulen.

Tanév Schuljahr	Iskolák száma Anzahl der Schulen	Jelleg Charakter				Iskolák — Schulen mit				Osztályok száma Anzahl der Klassen				Tanterem Lehrsäle	Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő (férfi) Lehrkräfte (männl.)
		fiú- Knaben- Schulen	leány- Mädchen- Schulen	vegyes egyetemes Schulen	—	tanfolyammal ²⁾ Jahrgängen				összesen zusam- men	fiú- Knaben- -	leány- Mädchen- -	—					
						1	2	3	4									
Ismétlőiskolák. — Wiederholungsschulen.¹⁾																		
1873/74	38	24	14	—	1	18	12	7	109	73	36	82	—	—	—	—	—	—
1874/75	39	25	14	—	1	18	13	7	115	76	39	85	—	—	—	—	—	—
1875/76	40	25	15	—	1	18	13	8	119	78	41	86	—	—	—	—	—	—
1876/77	40	25	15	—	1	18	13	8	115	76	39	75	—	—	—	—	—	—
1877/78	28	13	3	12	1	11	12	4	113	76	37	76	—	—	—	—	—	—
1878/89	27	12	2	13	1	10	11	5	110	74	36	76	—	—	—	—	—	—
1879/0	27	12	2	13	1	10	11	5	108	74	34	75	—	—	—	—	—	—
1880/81	26	12	1	13	2	8	12	4	100	68	32	67	—	—	—	—	—	—
1881/82	34	28	6	—	7	16	9	2	72	46	26	54	—	—	—	—	—	—
1882/83	33	27	6	—	7	16	9	1	74	46	28	53	—	—	—	—	—	—
1883/84	33	27	6	—	7	16	9	1	73	58	15	52	—	—	—	—	—	—
1884/85	33	28	6	—	7	16	9	2	73	60	13	55	—	—	—	—	—	—
1885/86	36	29	7	—	7	17	10	2	76	63	13	58	—	—	—	—	—	—
1886/87	6	4	2	—	—	4	2	—	13	8	5	8	—	—	—	—	—	—
1887/88	7	5	2	—	—	5	2	—	15	10	5	8	—	—	—	—	—	—
1888/89	2	—	2	—	—	—	—	—	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—
1889/90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1890/91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vegyes — Gemischt.			—	—	—	—	—	—
1891/92	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1892/93	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1893/94	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1894/95	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1895/96	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1896/97	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—

1) Egy iskola átalakult felsőbb leányiskolává.
2) Az előkészítő osztályt külön tanfolyamnak számítottuk.
3) A tényleg működött tanerők száma a régibb évekre már nem állapítható meg; 1890—97-ig 1 férfi működött.
4) Hitoktatók nélkül.

1) Eine Schule wurde zu einer höheren Mädchenschule umgestaltet.
2) Die Vorbereitungsklasse wurde als separater Jahrgang gezählt.
3) Die Zahl der Lehrkräfte kann für die älteren Jahre nicht mehr eruiert werden; 1890—97 wirkte 1 Lehrer.
4) Ohne Katecheten.

e) Alsóbb szakiskolák fiúk részére. — Niedere Fachschulen für Knaben.

Tanév Schuljahr	Iskolák — Schulen mit								Iskolák — Schulen mit							
	összesen zusammen	tanfolyammal ¹⁾ Jahrgängen ¹⁾				Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő (férfi) Lehrkräfte (männl.)	összesen zusammen	tanfolyammal ¹⁾ Jahrgängen ¹⁾				Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő (férfi) Lehrkräfte (männl.)
		1	2	3	4					1	2	3	4			
Iparostanoncz-iskolák. — Gewerbelehrlingsschulen.																
1886/87	12	—	1	3	8	93	93	145	2	—	—	2	—	6	6	19
1887/88	16	—	—	3	13	110	110	170	3	—	1	2	—	9	10	20
1888/89	16	—	—	4	12	119	119	172	3	—	—	3	—	10	11	24
1889/90	17	—	1	3	13	126	126	174	3	—	—	3	—	11	11	24
1890/91	17	—	1	1	15	131	135	180	3	—	—	3	—	11	11	23
1891/92	20	—	2	2	16	152	155	195	3	—	—	2	1	13	13	24
1892/93	20	—	1	3	16	155	160	200	3	—	—	2	1	13	13	24
1893/94	20	—	1	4	14	156	162	202	3	—	—	1	2	14	14	23
1894/95	22	1	2	4	15	162	182	212	3	—	—	—	3	17	17	25
1895/96	22	1	1	5	15	166	168	218	3	—	—	1	2	17	17	25
1896/97	23	—	3	3	17	177	197	224	3	—	—	1	2	18	19	28
1897/98	25	—	2	5	18	195	227	242	3	—	—	1	2	19	19	26
1898/99	26	1	—	3	22	208	249	254	3	—	—	1	2	21	19	28
1899/00	26	—	1	3	22	214	261	251	4	—	—	2	2	22	22	34
1900/01	26	—	—	1	25	221	266	263	4	—	—	1	3	25	19	35
1901/02	26	—	—	2	24	220	262	284	4	—	—	1	3	25	16	32
1902/03	34	—	1	12	21	262	357	332	4	—	—	—	4	28	16	37
1903/04	39	1	1	19	18	274	411	374	4	—	—	—	4	33	23	41
1904/05	39	—	1	13	25	294	414	435	6	—	—	—	6	36	34	52
1905/06	39	—	—	15	24	302	443	468	6	—	—	—	6	38	42	57
1906/07	42	—	—	17	25	330	460	507	6	—	—	1	5	39	41	60
Keresk. tanoncz-iskolák. — Handelslehrlingsschulen.																

f) Szakiskolák leányok részére. — Fachschulen für Mädchen.

Tanév Schuljahr	Iskolák — Schulen mit								Iskolák — Schulen mit												
	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő Lehrkräfte				összesen zusammen	tanfolyammal Jahrgängen				Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő Lehrkräfte				Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerő (nő) Lehrkräfte (weibl.)
			férfi männl.	nő weibl.	együtt zusammen	1		2	3	4	férfi männl.			nő weibl.	együtt zusammen						
Női pariskola. Gewerbeschule für Frauen.																					
1888/89	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	2	4	—	—	—	—		
1889/90	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	2	4	—	—	—	—		
1890/91	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2	2	4	—	—	—	—		
1891/92	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	5	3	8	—	—	—	—		
1892/93	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	5	5	20	5	25	—	—	—	—		
1893/94	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	5	5	22	8	30	—	—	—	—		
1894/95	1	1	4	4	8	4	4	—	—	—	5	5	25	10	35	—	—	—	—		
1895/96	2	2	4	5	9	5	5	—	—	—	6	6	30	8	38	—	—	—	—		
1896/97	2	2	4	5	9	5	5	—	—	—	7	7	33	10	43	—	—	—	—		
1897/98	2	2	5	5	10	5	5	—	—	—	7	7	35	8	43	—	—	—	—		
1898/99	2	2	6	6	12	5	5	—	—	—	8	8	35	8	43	—	—	—	—		
1899/00	2	2	6	6	12	5	5	—	—	—	7	8	35	5	40	—	—	—	—		
1900/01	2	2	6	6	12	5	5	—	—	—	8	8	35	10	45	—	—	—	—		
1901/02	2	3	6	5	11	5	5	—	—	—	8	8	36	7	43	—	—	—	—		
1902/03	2	3	5	6	11	5	5	—	—	—	8	10	35	9	44	1	1	1	1		
1903/04	2	3	4	6	10	6	6	—	—	—	11	14	46	14	60	1	1	1	1		
1904/05	2	2	2	7	9	7	6	1	—	—	13	15	53	19	72	1	1	1	1		
1905/06	2	2	2	7	9	7	7	—	—	—	13	15	61	19	80	3	6	5	8		
1906/07	2	2	3	7	10	7	7	—	—	—	17	17	67	22	89	3	7	6	9		
Női kereskedelmi tanfolyamok. Handelskurse für Frauen.																					
Felsőruhavarró tanfolyamok. Höhere-Kleider- nähkurse.																					

1) Az előkészítő osztályt külön tanfolyamnak számítottuk.

1) Die Vorbereitungs-klassen als separaten Jahrgang gerechnet.

g) Magasabb szakiskolák és középiskolák. — Höhere Fachschulen und Mittelschulen.

Tanév Schuljahr	Tanerök Lehrkräfte				Iskolák Schulen mit			Iskolák Schulen mit			Tanerök Lehrkräfte				Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanerök (férfi) Lehrkr. (männl.)									
	Osztály ¹⁾ Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanterem Lehrsäle	Tanterem Lehrsäle	1	2	3	5	6	több mehr	férfi	nő	együtt zusammen	összesen zusammen													
	férfi	nő	együtt zusammen	összesen zusammen	tanfolyammal Jahrgängen			Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanterem Lehrsäle	összesen zusammen	tanfolyammal Jahrgängen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	férfi	nő	együtt zusammen	Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanterök (férfi) Lehrkr. (männl.)						
					Iparrajziskola. Gewerbezeichenschule.			Felső kereskedelmi iskolák. Höhere Handelsschulen.			Felsőbb leányiskolák. Höhere Mädchenschulen.				Főreáliskolák. Oberrealschulen.												
1873/74																		2	17	17	40						
1874/75																		2	17	17	40						
1875/76																		2	20	20	44						
1876/77																		2	20	20	43						
1877/78																		2	21	21	48						
1878/79																		2	21	21	48						
1879/80	15	13	11	—	11												2	22	22	50							
1880/81	15	13	12	—	12												2	21	21	46							
1881/82	15	13	12	—	12												2	21	21	42							
1882/83	15	13	12	—	12												2	21	21	44							
1883/84	15	13	12	—	12												2	21	21	40							
1884/85	15	13	12	—	12	2	2	—	—	4	4	15					2	22	22	42							
1885/86	15	13	14	—	14	2	—	—	—	7	7	25					2	22	22	43							
1886/87	15	13	14	—	14	2	—	—	—	2	8	8	28				2	24	24	43							
1887/88	13	13	16	—	16	3	1	—	—	2	8	8	40				2	24	24	45							
1888/89	13	13	16	—	16	3	—	—	—	1	2	10	10	50			2	24	24	45							
1889/90	15	15	14	—	14	3	—	—	—	3	12	12	45				2	24	24	50							
1890/91	15	15	14	—	14	3	—	—	—	3	13	13	43				2	24	24	48							
1891/92	15	15	15	—	15	3	—	—	—	3	14	14	44				2	24	24	50							
1892/93	15	15	15	—	15	3	—	—	—	3	15	15	42	1	1	—	8	8	7	4	11						
1893/94	21	21	17	—	17	3	—	—	—	3	17	17	41	1	—	1	8	8	8	7	15						
1894/95	21	21	18	—	18	3	—	—	—	3	20	20	40	1	—	1	6	8	6	6	12						
1895/96	20	20	17	—	17	3	—	—	—	3	21	21	40	2	—	2	12	16	14	12	26						
1896/97	19	19	17	—	17	3	—	—	—	3	21	21	42	2	—	2	12	16	14	10	24						
1897/98	19	20	18	—	18	3	—	—	—	3	21	21	40	2	—	2	12	16	14	10	24						
1898/99	20	22	16	—	16	3	—	—	—	3	21	21	40	2	—	2	12	16	15	12	27						
1899/00	19	22	16	—	16	3	—	—	—	3	21	23	39	2	—	2	13	17	14	11	25						
1900/01	19	22	15	—	15	3	—	—	—	3	21	22	42	2	—	2	14	16	19	11	30						
1901/02	19	19	16	—	16	3	—	—	—	3	22	23	40	2	—	2	14	16	19	14	33						
1902/03	19	19	20	—	20	3	—	—	—	3	24	25	44	2	—	2	14	18	18	14	32						
1903/04	21	22	22	2	24	3	—	—	—	3	25	26	48	2	—	1 ²⁾ 1	15	17	21	16	37						
1904/05	21	22	28	1	29	3	—	—	—	3	26	27	54	2	—	1 ²⁾ 1	16	18	18	15	33						
1905/06	23	22	31	1	32	3	—	—	—	3	27	28	51	2	—	2	12	18	7	11	18						
1906/07	29	23	29	4	33	3	—	—	—	3	27	29	54	2	—	2	12	19	9	17	26						
																	Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.										
1905/06																	1	—	—	4	4	8	6	14	—	—	—
1906/07																	1	—	—	4	4	8	5	13	—	—	—

h) Összes községi iskolák.³⁾ — Summe aller Communalsschulen.⁴⁾

Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanszemélyzet ²⁾ Lehrpersonal				Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanszemélyzet ³⁾ Lehrpersonal				Tanév Schuljahr	Iskola Schulen	Osztály Klassen	Tanterem Lehrsäle	Tanszemélyzet ³⁾ Lehrpersonal			
				férfi	nő	weibl.	együtt zus.					férfi	nő	weibl.	együtt zus.					férfi	nő	weibl.	együtt zus.
1873/74	100	385	338	215	85	300	1885/86	138	707	601	477	242	719	1896/97	181	1.231	1.172	1.075	530	1.605			
1874/75	110	463	377	241	116	357	1886/87	122	758	662	654	257	911	1897/98	192	1.239	1.311	1.105	600	1.705			
1875/76	116	499	410	269	128	397	1887/88	133	786	724	697	260	957	1898/99	203	1.442	1.413	1.154	650	1.804			
1876/77	121	525	429	284	149	433	1888/89	132	715	746	732	273	1.005	1899/00	213	1.539	1.484	1.190	691	1.881			
1877/78	108	537	445	298	161	459	1889/90	133	866	763	752	295	1.047										
1878/79	105	545	465	307	167	474								1900/01	235	1.627	1.589	1.256	760	2.016			
1879/80	115	598	521	341	172	513	1890/91	138	906	797	779	312	1.091	1901/02	246	1.731	1.647	1.315	786	2.101			
							1891/92	140	1.002	839	831	339	1.170	1902/03	267	1.873	1.888	1.426	837	2.263			
1880/81	119	614	544	356	183	539	1892/93	144	1.029	871	868	352	1.220	1903/04	291	1.933	1.960	1.509	1.010	2.519			
1881/82	132	606	567	433	192	625	1893/94	148	1.061	917	912	391	1.303	1904/05	311	2.033	2.155	1.678	1.130	2.808			
1882/83	132	633	567	401	197	598	1894/95	161	1.128	990	989	476	1.465										
1883/84	132	654	579	410	215	625								1905/06	321	2.139	2.269	1.767	1.240	3.007			
1884/85	135	675	590	446	241	687	1895/96	167	1.150	1.062	1.037	500	1.537	1906/07	360	2.284	2.412	1.846	1.336	3.182			

¹⁾ Ezek közt 1895/6—1902/3-ig 1, azóta 2 női osztály. — ²⁾ Gimnáziumi tanfolyam a IV. ker. iskolában, melyet 1905/6 óta külön mutatunk ki. — ³⁾ A többféle iskolában tanító tanszemélyzetet többszörösen számítva, tehát a valóságos létszámnál magasabb összegek. A hitoktatók sehol sincsenek számítva. — ⁴⁾ Kisdédvókkal együtt.

¹⁾ Hierunter von 1895/6 bis 1902/3 eine, seither zwei Klassen für Frauen. — ²⁾ Gymnasialkurs in der Schule im IV. Bezirk, welcher seit 1905/6 separat ausgewiesen ist. — ³⁾ Das mehrfach verwendete Lehrpersonal mehrfach gezählt, daher grössere Summen als der effective Bestand. Die Katecheten sind nirgends gezählt. — ⁴⁾ Inclusive Kinderbewahranstalten.

28. A tanulóknak osztályok szerinti eloszlása. — Vertheilung der Schüler nach Klassen.

a) Kisdedevók. — Kinderbewahranstalten.

Év Jahr	Fiú Knaben	Leány Mädch.	Év Jahr	Fiú Knaben	Leány Mädch.	Év Jahr	Fiú Knaben	Leány Mädch.	Év Jahr	Fiú Knaben	Leány Mädch.	Év Jahr	Fiú Knaben	Leány Mädch.
1893/94	70	65	1896/97	500	514	1899/00	1.910	2.125	1902/03	3.277	3.015	1905/06	4.075	4.059
1894/95	159	137	1897/98	903	923	1900/01	2.350	2.418	1903/04	3.757	3.439	1906/07	5.431	5.462
1895/96	244	222	1898/99	1.299	1.407	1901/02	2.820	2.930	1904/05	3.995	4.052			

b) Népiskolák. — Volksschulen.

Tanév Schuljahr	Az év végén tényleg iskolába járó tanulók — Am Ende des Schuljahres anwesende Schüler																	
	Év folyamán beírt tanulók Im Laufe des Jahres eingeschrieb. Schüler		összes száma insgesammt		fiú k — Knaben						leányok — Mädchen							
	fiú Knaben	leány Mädch.	fiú Knaben	leány Mädch.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	készítő An- bilés-	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	készítő An- bilés-

Elemi népiskolák. — Elementarschulen.

1873/74	9.122	7.434	7.649	6.017	2.826	2.031	1.633	1.159	—	—	—	2.587	1.678	1.077	597	64	14	—
1874/75	10.035	8.499	8.405	6.840	2.893	2.257	1.860	1.395	—	—	—	2.811	1.842	1.309	782	73	23	—
1875/76	10.225	8.717	8.972	7.327	2.944	2.352	1.997	1.563	16	—	—	2.753	1.901	1.550	1.016	75	32	—
1876/77	10.639	9.299	9.101	7.773	2.896	2.396	2.047	1.702	58	—	—	2.831	1.977	1.691	1.088	154	32	—
1877/78	11.015	9.837	9.618	8.421	3.083	2.443	2.247	1.728	96	21	—	2.899	2.239	1.789	1.218	198	78	—
1878/79	11.547	10.160	10.165	8.867	3.076	2.620	2.311	1.866	269	23	—	2.980	2.344	1.897	1.273	292	81	—
1879/80	12.285	10.869	10.751	9.262	3.285	2.730	2.413	1.938	296	89	—	3.071	2.437	1.970	1.349	311	124	—
1880/81	12.903	11.262	11.306	9.722	3.537	2.857	2.440	2.007	322	83	—	3.297	2.475	2.064	1.411	337	138	—
1881/82	13.700	11.756	11.835	9.933	3.614	3.093	2.662	2.066	358	92	—	3.277	2.631	2.097	1.550	280	104	—
1882/83	14.334	12.048	12.578	10.353	3.882	3.167	2.807	2.295	315	112	—	3.483	2.689	2.211	1.631	243	96	—
1883/84	15.092	12.991	13.116	11.064	3.855	3.382	2.916	2.363	475	95	—	3.603	2.866	2.444	1.712	351	88	—
1884/85	15.252	13.275	13.506	11.671	3.922	3.273	3.192	2.471	569	139	—	3.696	3.061	2.617	1.834	343	120	—
1885/86	16.196	13.860	14.100	11.840	3.852	3.426	3.247	2.791	571	213	—	3.604	3.076	2.637	2.006	380	137	—
1886/87	16.495	13.965	14.457	12.010	4.090	3.459	3.258	2.717	699	234	—	3.668	3.081	2.698	2.013	427	123	—
1887/88	16.753	14.610	14.760	12.614	3.963	3.605	3.373	2.772	755	292	—	3.926	3.184	2.762	2.071	475	196	—
1888/89	17.544	14.841	15.471	12.897	4.233	3.683	3.529	2.916	824	286	—	3.916	3.420	2.773	2.157	445	186	—
1889/90	18.699	15.916	16.183	13.529	4.507	3.762	3.662	2.891	1.034	327	—	3.786	3.678	3.084	2.216	561	204	—
1890/91	19.633	16.670	16.823	14.331	4.570	4.010	3.752	3.107	995	394	—	4.352	3.640	3.088	2.439	583	219	—
1891/92	20.575	17.447	17.711	14.783	4.773	4.240	3.883	3.186	1.174	455	—	4.215	3.784	3.364	2.537	605	218	—
1892/93	21.513	18.550	18.420	15.592	5.066	4.377	4.051	3.370	1.137	419	—	4.492	3.870	3.425	2.746	670	299	—
1893/94	22.702	19.319	19.179	16.222	5.274	4.608	4.169	3.538	1.162	428	—	4.714	4.010	3.642	2.795	771	290	—
1894/95	24.236	20.672	20.331	17.404	5.454	4.894	4.461	3.653	1.384	485	—	5.130	4.288	3.788	2.969	879	350	—
1895/96	24.623	21.268	21.006	18.180	5.483	5.037	4.702	3.806	1.376	602	—	4.952	4.675	4.011	3.170	950	422	—
1896/97	25.811	22.530	22.271	19.246	5.931	5.152	5.023	3.962	1.613	590	—	5.409	4.799	4.254	3.323	1.080	381	—
1897/98	28.010	24.388	23.762	20.453	6.211	5.623	5.118	4.302	1.666	842	—	5.604	5.140	4.458	3.500	1.270	483	—
1898/99	29.271	25.484	24.976	21.544	6.472	5.850	5.470	4.589	1.800	795	—	5.937	5.349	4.730	3.755	1.244	529	—
1899/00	30.715	26.651	26.293	22.576	6.723	5.973	5.785	4.886	1.973	953	—	6.185	5.451	4.970	4.038	1.350	562	—
1900/01	32.040	27.832	27.514	23.650	6.814	6.294	5.892	5.202	2.210	1.039	3	6.388	5.855	5.151	4.170	1.469	611	6
1901/02	33.277	29.016	28.437	24.623	7.075	6.410	6.081	5.374	2.269	1.220	8	6.486	6.060	5.425	4.412	1.523	703	16
1902/03	33.978	29.541	29.178	25.206	6.987	6.699	6.212	5.499	2.558	1.223	—	6.311	6.125	5.644	4.625	1.754	747	—
1903/04	35.305	30.729	30.131	26.316	7.104	6.804	6.545	5.619	2.568	1.394	97	6.664	6.054	5.814	4.953	1.894	855	82
1904/05	35.312	31.226	30.460	26.423	6.980	6.925	6.629	5.874	2.571	1.384	97	6.343	6.353	5.760	5.005	1.957	908	97
1905/06	36.819	31.697	30.962	26.874	7.126	6.796	6.809	6.085	2.705	1.363	78	6.539	6.184	6.003	5.081	2.037	959	71
1906/07	36.896	32.205	31.212	27.189	7.165	6.968	6.623	6.343	2.586	1.426	101	6.692	6.227	5.918	5.313	1.976	979	84

Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirthschaftliche und Haushaltungsschulen.

1897/98	22	50	17	38	10	7	—	—	—	—	—	24	14	—	—	—	—	—
1898/99	62	72	51	56	35	16	—	—	—	—	—	39	10	7	—	—	—	—
1899/00	81	81	63	50	29	21	13	—	—	—	—	31	17	11	—	—	—	—
1900/01	130	128	94	112	52	26	16	—	—	—	—	70	22	20	—	—	—	—
1901/02	277	303	221	246	94	90	37	—	—	—	—	118	94	34	—	—	—	—
1902/03	297	317	214	246	111	67	36	—	—	—	—	461	129	56	—	—	—	—
1903/04	273	1.392	222	1.037	121	78	25	—	—	—	—	692	231	114	—	—	—	—
1904/05	442	2.256	305	1.721	185	79	41	—	—	—	—	937	515	249	—	—	—	—
1905/06	382	2.455	290	2.017	156	66	57	—	—	—	1) 11	881	756	326	—	—	—	1) 54
1906/07	656	3.334	485	2.855	343	87	36	—	—	—	1) 19	1.268	970	523	—	—	—	1) 94

Felső népiskola. — Höhere Volksschule. 2)

1903/04	—	12	—	11	—	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—
1904/05	—	14	—	12	—	—	—	—	—	—	—	8	4	—	—	—	—	—
1905/06	—	17	—	15	—	—	—	—	—	—	—	7	8	—	—	—	—	—

1) Előkészítő osztály.

2) 1906-ban megszünt.

1) Vorbereitungs-klassen.

2) Im Jahre 1906 aufgelassen.

c) Ismétlő és polgári iskolák. — Wiederholungsschulen und Bürgerschulen.

Tanév Schuljahr	Év folyamán beírt tanulók Im Laufe des Jahres eingeschrieb. Schüler		Az év végén tényleg iskolába járó tanulók — An Ende des Schuljahres anwesende Schüler																	
			összes száma überhaupt		Fiúk — Knaben								Leányok — Mädchen							
					Elők. Vorbereitungs-	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Elők. Vorbereitungs-	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		
																			o s z t á l y b a n — K l a s s e	
f. K.	I. M.	f. K.	I. M.																	
Ismétlő iskolák. — Wiederholungsschulen.																				
1873/74	3.434	589	1.869	360	607	708	455	99	—	—	—	—	77	170	96	17	—	—	—	
1874/75	3.935	793	2.203	438	648	824	607	124	—	—	—	—	77	249	103	9	—	—	—	
1875/76	3.602	780	2.161	377	494	855	637	175	—	—	—	—	74	158	125	20	—	—	—	
1876/77	3.630	822	2.321	425	577	848	732	164	—	—	—	—	90	153	160	22	—	—	—	
1877/78	3.508	700	2.133	422	474	832	714	113	—	—	—	—	58	169	195	—	—	—	—	
1878/79	3.502	587	2.202	284	419	875	739	169	—	—	—	—	37	148	88	11	—	—	—	
1879/80	3 291	195	2.120	173	381	794	796	149	—	—	—	—	33	96	36	8	—	—	—	
1880/81	1.743	269	1.109	193	198	427	389	95	—	—	—	—	11	138	39	5	—	—	—	
1881/82	1.794	304	1.146	200	275	616	187	68	—	—	—	—	30	114	46	10	—	—	—	
1882/83	2.156	310	1.289	138	394	478	305	112	—	—	—	—	17	62	35	24	—	—	—	
1883/84	1.944	157	1.302	85	407	498	284	113	—	—	—	—	5	30	26	24	—	—	—	
1884/85	2.446	120	1.696	62	396	669	469	162	—	—	—	—	3	18	26	15	—	—	—	
1885/86	2.844	84	2.095	60	286	937	645	227	—	—	—	—	3	33	13	11	—	—	—	
1886/87	245	94	138	63	—	117	21	—	—	—	—	—	10	19	8	26	—	—	—	
1887/88	202	129	126	63	—	116	10	—	—	—	—	—	—	33	9	21	—	—	—	
1888/89	—	116	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	10	16	—	—	—	
1889/90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1890/91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1891/92	5	12	5	12	—	5	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	
1892/93	10	6	7	6	—	7	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	
1893/94	8	8	4	8	—	4	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	
1894/95	5	6	5	6	—	5	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	
1895/96	11	5	8	5	—	8	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	
1896/97	13	11	13	11	—	13	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	
Polgári iskolák. — Bürgerschulen.¹⁾																				
1873/74	281	360	229	298	—	143	61	19	6	—	—	—	—	166	84	34	14	—	—	
1874/75	394	593	329	527	—	200	76	46	7	—	—	—	—	254	175	72	26	—	—	
1875/76	512	851	443	748	—	243	128	46	22	4	—	—	—	360	219	128	41	—	—	
1876/77	670	1.050	576	959	—	332	135	61	29	15	4	—	—	403	284	180	92	—	—	
1877/78	765	1.201	676	1.088	—	400	199	84	50	18	14	—	—	475	360	235	131	—	—	
1878/79	798	1.362	708	1.262	—	360	240	106	44	30	18	—	—	496	429	272	165	—	—	
1879/80	798	1.499	709	1.366	—	357	211	118	70	25	17	—	—	558	424	316	201	—	—	
1880/81	1.075	1.579	946	1.457	—	490	274	152	94	42	23	—	—	570	456	318	235	—	—	
1881/82	1.108	1.814	999	1.669	—	465	326	157	101	34	25	—	—	675	550	351	238	—	—	
1882/83	1.144	1.835	1.023	1.673	—	454	324	187	87	61	31	—	—	648	548	390	249	—	—	
1883/84	1.145	1.890	1.023	1.724	—	473	284	208	105	42	33	—	—	654	533	390	313	—	—	
1884/85	1.121	2.010	1.011	1.844	—	487	295	182	135	3	19	—	—	743	527	434	306	—	—	
1885/86	1.179	2.184	1.062	2.009	—	480	289	164	114	14	1	—	—	737	595	374	303	—	—	
1886/87	1.418	2.355	1.271	2.159	—	553	367	202	130	10	9	—	—	781	622	455	301	—	—	
1887/88	1.526	2.394	1.365	2.197	—	555	417	233	155	—	5	—	—	768	631	444	354	—	—	
1888/89	1.605	2.494	1.451	2.291	—	597	412	261	181	—	—	—	—	830	670	475	316	—	—	
1889/90	1.739	2.757	1.544	2.502	—	619	474	258	191	2	—	—	—	893	716	536	357	—	—	
1890/91	1.879	3.120	1.688	2.868	—	633	513	341	199	—	2	—	—	969	831	600	468	—	—	
1891/92	1.993	3.412	1.783	3.144	—	606	519	390	268	—	—	—	—	1.055	893	689	507	—	—	
1892/93	2.104	3.280	1.922	3.009	—	640	576	390	316	—	—	—	—	971	866	659	513	—	—	
1893/94	2.150	3.486	1.951	3.222	—	668	536	417	330	—	—	—	—	996	948	700	578	—	—	
1894/95	2.269	3.750	2.046	3.471	—	669	577	440	360	—	—	—	—	1.049	1.000	804	618	—	—	
1895/96	2.323	3.901	2.135	3.672	—	604	666	461	404	—	—	—	—	1.130	1.018	871	653	—	—	
1896/97	2.353	3.994	2.147	3.724	—	636	572	536	403	—	—	—	—	1.075	1.017	891	741	—	—	
1897/98	2.619	4.246	2.418	4.000	—	698	635	488	508	89	—	—	—	1.221	1.052	948	779	—	—	
1898/99	2.909	4.618	2.668	4.344	—	775	742	551	454	86	60	—	—	1.268	1.226	1.002	848	—	—	
1899/00	3.380	5.102	3.142	4.802	—	920	839	667	529	134	53	—	—	1.381	1.353	1.135	933	—	—	
1900/01	3.710	5.392	3.453	5.108	—	928	955	772	599	124	75	—	—	1.463	1.367	1.269	1.009	—	—	
1901/02	4.199	5.625	3.879	5.376	—	1.085	1.001	907	697	128	61	—	—	1.460	1.505	1.270	1.141	—	—	
1902/03	4.044	5.597	3.727	5.302	—	960	994	807	820	90	56	—	—	1.432	1.393	1.332	1.145	—	—	
1903/04	4.278	5.804	3.977	5.463	—	1.103	1.073	901	777	88	35	—	—	1.505	1.478	1.285	1.195	—	—	
1904/05	4.749	6.148	4.421	5.842	—	1.341	1.200	938	803	103	36	—	—	1.746	1.564	1.364	1.168	—	—	
1905/06	5.119	6.601	4.734	6.258	—	1.384	1.334	1.068	838	84	26	—	—	1.816	1.768	1.423	1.251	—	—	
1906/07	5.460	7.192	5.044	6.822	—	1.531	1.345	1.153	915	73	27	—	—	2.030	1.827	1.608	1.307	—	—	

¹⁾ Az 1877/78—1884/85. évek részletezése a tanév folyamán beírt tanulóira vonatkozik.

¹⁾ Die Specification für 1877/78—1884/85 bezieht sich auf die im Laufe des Jahres eingeschriebenen Schüler.

d) Szakiskolák. — Fachschulen.

Tanév Schuljahr	Év folyamán beírt tanuló		Tanulók az év végén Schüler am Jahresschluss				Év folyamán beírt tanuló Im Laufe des Jahres eingeschrieb. Schüler	összesen zusammen		Tanulók az év végén Schüler am Jahresschluss											
	Im Laufe des Jahres eingeschrieb. Schüler		előkészítő Vorbereit.	I.	II.	III.		előkész. Vorber.	I.	II.	III.										
	összesen zusamm.	osztályban — Klasse										osztályban — Klasse									
Alsó iparrajziskolák. — Niedere Gewerbezeichenschulen.																					
1879/80 . . .	834	834	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1880/81 . . .	636	636	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1881/82 . . .	768	768	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1882/83 . . .	863	863	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1883/84 . . .	530	530	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1884/85 . . .	745	745	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1885/86 . . .	619	619	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iparostanoncz-iskolák. — Gewerbelehrlingsschulen.												Kereskedőtanoncz-iskolák. Handelslehrlingsschulen.									
1886/87 . . .	6.254	4.815	1.839	1.978	765	233	190	110	—	48	39	23									
1887/88 . . .	7.113	5.300	1.828	2.154	989	329	364	278	—	151	95	32									
1888/89 . . .	7.357	5.499	1.808	2.195	1.120	376	419	338	—	189	102	47									
1889/90 . . .	7.829	5.835	1.918	2.281	1.205	431	468	309	—	156	107	46									
1890/91 . . .	8.102	6.197	1.962	2.454	1.256	525	474	337	—	164	125	48									
1891/92 . . .	8.780	6.526	2.149	2.554	1.286	537	568	414	39	209	122	44									
1892/93 . . .	9.108	6.899	2.312	2.661	1.382	544	618	482	49	251	137	45									
1893/94 . . .	9.951	7.363	2.421	2.875	1.486	581	675	544	86	251	161	46									
1894/95 . . .	10.195	7.581	2.354	3.111	1.528	588	803	632	168	231	169	64									
1895/96 . . .	10.487	8.028	2.553	3.234	1.630	611	866	709	227	310	124	48									
1895/97 . . .	10.793	8.410	2.786	3.379	1.549	696	862	670	210	291	132	37									
1897/98 . . .	11.747	8.755	2.436	3.815	1.791	713	1.085	781	281	315	149	36									
1898/99 . . .	11.791	8.820	2.168	3.573	2.116	963	996	775	252	322	162	39									
1899/00 . . .	11.722	8.747	1.964	3.350	2.281	1.152	1.023	840	287	339	162	52									
1900/01 . . .	11.096	8.342	1.688	3.234	2.149	1.271	1.121	877	267	367	167	76									
1901/02 . . .	10.778	7.968	1.405	3.138	2.150	1.275	1.213	912	288	386	167	71									
1902/03 . . .	10.422	7.871	964	3.347	2.263	1.297	1.388	1.094	306	461	243	84									
1903/04 . . .	10.844	8.419	898	3.550	2.460	1.511	1.543	1.224	296	501	291	136									
1904/05 . . .	11.682	8.996	974	3.662	2.610	1.750	1.558	1.204	231	524	303	146									
1905/06 . . .	12.071	9.361	935	3.710	2.843	1.873	1.642	1.149	237	460	306	146									
1906/07 . . .	12.718	9.854	916	4.004	2.836	2.098	1.482	1.082	191	430	290	171									
Tanév Schuljahr	Év folyamán beírt tanuló		Év végén járó		Tanév Schuljahr	Év folyamán beírt tanuló		Év végén járó		Tanév Schuljahr	Év foly. beírt tan. Eingeschr. Schüler	Év végén járt tan. Schül. a. Jahresende	Beírt tanuló Eingeschr. Schüler	Év végén Am Jahresschluss							
	tanulók — Schüler		Schüler			tanulók — Schüler		Schüler						összesen zusammen	I.	II.					
	ein- geschrieben	am Jahresende	fi männl.	nő weibl.		ein- geschrieben	am Jahresende	fi männl.	nő weibl.								oszt. Klasse				
Iparrajziskola.) — Gewerbezeichenschule.)														Női keresk. tanfolyamok. Handelskurse für Frauen				Női ipariskola. Gewerbesch. f. Frauen.			
1879/80 . . .	368	23	368	23	1895/96 . . .	764	72	727	71	1888/89 . . .	43	37	—	—	—	—					
1880/81 . . .	392	42	392	42	1896/97 . . .	656	50	641	50	1889/90 . . .	42	42	—	—	—	—					
1881/82 . . .	611	89	611	89	1897/98 . . .	697	48	684	48	1890/91 . . .	41	39	—	—	—	—					
1882/83 . . .	891	98	891	98	1898/99 . . .	808	55	605	55	1891/92 . . .	96	80	—	—	—	—					
1883/84 . . .	1.042	101	1.042	101	1899/00 . . .	751	66	527	44	1892/93 . . .	255	226	—	—	—	—					
1884/85 . . .	938	91	938	91	1900/01 . . .	661	60	575	49	1893/94 . . .	212	193	—	—	—	—					
1885/86 . . .	994	101	994	101	1901/02 . . .	674	74	472	49	1894/95 . . .	266	246	30	27	27	—					
1886/87 . . .	981	108	981	108	1902/03 . . .	671	70	452	39	1895/96 . . .	321	304	43	39	18	21					
1887/88 . . .	792	133	792	133	1903/04 . . .	681	84	471	44	1896/97 . . .	384	367	34	30	16	14					
1888/89 . . .	843	143	843	143	1904/05 . . .	734	102	495	69	1897/98 . . .	415	380	37	37	16	21					
1889/90 . . .	883	141	883	141	1905/06 . . .	686	89	487	70	1898/99 . . .	397	378	44	41	20	21					
					1906/07 . . .	752	171	548	139	1899/00 . . .	390	360	44	40	18	22					
					Felső ruhavarró tanfolyamok. Höhere Kleidernähkurse.				1900/01 . . .	383	357	48	45	23	22						
1890/91 . . .	850	139	850	139	1902/03 . . .	—	13	—	8	1901/02 . . .	445	413	52	49	26	23					
1891/92 . . .	946	177	946	177	1903/04 . . .	—	17	—	14	1902/03 . . .	452	423	62	59	29	30					
1892/93 . . .	989	135	989	135	1904/05 . . .	—	8	—	7	1903/04 . . .	575	555	62	55	30	25					
1893/94 . . .	810	99	810	99	1905/06 . . .	—	171	—	142	1904/05 . . .	590	538	57	55	25	30					
1894/95 . . .	818	84	818	84	1906/07 . . .	—	210	—	165	1905/06 . . .	677	633	42	40	16	24					
										1906/07 . . .	763	732	45	40	19	21					

1) 1894/95-ig hiányzik az év végén járók száma. — 2) Bis 1894/95 fehlt die Anzahl der am Ende des Schuljahres anwesenden Schüler.

e) Magasabb szakiskolák és középiskolák. — Höhere Fachschulen und Mittelschulen.

Tanév Schuljahr	Tanulók az év végén Schüler am Ende d. Jahres			Tanulók az év végén Schüler am Ende des Schuljahres								Tanulók az év végén Schüler am Ende des Schuljahres										
	össz. zus.	osztály Klasse		össz. zus.	osztály — Klasse								össz. zus.	osztály — Klasse								
		I.	II.		III.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		VIII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
	Felső keresk. iskolák. Höh. Handelsschulen.			Felsőbb leányiskolák. Höhere Mädchenschulen.								Főreáliskolák. Oberrealschulen.										
1873/74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.116	997	287	230	173	146	103	58	—	—	
1874/75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.207	1.072	334	208	186	147	114	83	—	—	
1875/76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.110	999	270	209	149	81	90	119	81	—	
1876/77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.053	924	204	202	168	98	65	85	51	51	
1877/78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.009	882	222	154	155	116	68	51	71	45	
1878/79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	991	892	232	177	124	112	88	58	33	68	
1879/80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	967	836	238	190	120	95	61	61	39	32	
1880/81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.042	846	219	185	150	103	48	48	53	40	
1881/82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	897	797	227	164	117	107	58	37	37	50	
1882/83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	857	793	226	185	123	98	51	41	34	35	
1883/84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	955	863	275	199	144	92	50	40	33	30	
1884/85	193	162	162	—	—	—	—	—	—	—	—	1.018	907	263	226	145	123	47	41	36	26	
1885/86	297	269	144	125	—	—	—	—	—	—	—	1.104	992	291	231	174	125	67	40	35	29	
1886/87	395	363	139	108	116	—	—	—	—	—	—	1.070	995	246	235	191	138	61	58	34	32	
1887/88	414	368	172	102	94	—	—	—	—	—	—	1.057	962	226	220	173	143	66	54	45	35	
1888/89	466	413	195	130	88	—	—	—	—	—	—	1.027	947	234	209	171	121	73	52	41	46	
1889/90	526	472	217	151	104	—	—	—	—	—	—	997	925	238	204	181	111	54	51	46	40	
1890/91	597	513	212	163	138	—	—	—	—	—	—	1.001	935	224	214	161	146	57	43	46	44	
1891/92	618	556	241	178	137	—	—	—	—	—	—	1.061	981	253	198	197	138	69	51	36	39	
1892/93	697	616	281	185	150	334	300	71	80	69	62	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1893/94	811	702	312	239	151	304	281	57	47	76	60	31	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
1894/95	909	819	350	260	209	183	177	38	33	32	30	24	20	—	—	—	—	—	—	—	—	
1895/96	926	810	313	272	225	360	345	79	62	62	52	58	32	—	—	—	—	—	—	—	—	
1896/97	873	760	280	254	226	393	378	69	79	74	62	57	37	—	—	—	—	—	—	—	—	
1897/98	857	773	297	258	218	444	434	75	74	72	66	100	47	—	—	—	—	—	—	—	—	
1898/99	911	831	329	270	232	487	467	90	77	68	69	82	81	—	—	—	—	—	—	—	—	
1899/00	930	855	315	305	235	509	482	75	89	78	68	120	52	—	—	—	—	—	—	—	—	
1900/01	988	907	346	290	271	524	500	75	73	89	71	88	104	—	—	—	—	—	—	—	—	
1901/02	978	910	377	312	221	518	504	87	76	78	78	116	69	—	—	—	—	—	—	—	—	
1902/03	1.049	940	384	301	255	488	478	72	86	70	67	94	89	—	—	—	—	—	—	—	—	
1903/04	1.039	946	367	303	276	528	507	79	70	74	62	96	80 ¹⁾	33 ¹⁾	13	—	—	—	—	—	—	
1904/05	1.091	994	395	332	267	576	543	87	84	65	68	114	80 ¹⁾	30 ¹⁾	15	—	—	—	—	—	—	
1905/06	1.126	1.027	389	349	289	543 ²⁾	425	86	85	77	58	70	49	—	—	—	—	—	—	—	—	
1906/07	1.189	1.099	416	365	318	473	455	80	93	83	76	75	48	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.																					
1905/06	—	—	—	—	—	137	125	—	—	—	—	41	34	24	26	—	—	—	—	—	—	—
1906/07	—	—	—	—	—	150	138	—	—	—	—	53	32	32	21	—	—	—	—	—	—	—

f) Összes községi iskolák.³⁾ — Summe aller Communschulen.³⁾

Tanév Schuljahr	Tanulók száma az év végén Zahl der Schüler am Ende des Schuljahres			Tanév Schuljahr	Tanulók száma az év végén Zahl der Schüler am Ende des Schuljahres			Tanév Schuljahr	Tanulók száma az év végén Zahl der Schüler am Ende des Schuljahres		
	fi männl.	nő weibl.	együtt zusammen		fi männl.	nő weibl.	együtt zusammen		fi männl.	nő weibl.	együtt zusammen
1873/74	10.744	6.675	17.419	1885/86	20.131	14.010	34.141	1896/97	36.535	24.320	60.855
1874/75	12.009	7.805	19.814	1886/87	23.130	14.340	37.470	1897/98	39.202	26.315	65.517
1875/76	12.475	8.452	20.927	1887/88	23.951	15.007	38.958	1898/99	41.119	28.292	69.411
1876/77	12.922	9.157	22.079	1888/89	24.962	15.420	40.382	1899/00	43.440	30.488	73.928
1877/78	13.309	9.931	23.240	1889/90	26.151	16.214	42.365				
1878/79	13.967	10.413	24.380	1890/91	27.348	17.377	44.725	1900/01	45.189	32.239	77.428
1879/80	15.618	10.824	26.442	1891/92	28.922	18.196	47.118	1901/02	46.743	34.192	80.935
1880/81	15.235	11.414	26.649	1892/93	30.368	19.178	49.546	1902/03	47.841	35.176	83.017
1881/82	15.438	11.897	27.335	1893/94	31.778	20.155	51.933	1903/04	50.260	37.441	87.701
1882/83	17.437	12.262	29.699	1894/95	33.495	21.552	55.047	1904/05	51.920	39.262	91.182
1883/84	17.876	12.974	30.850					1905/06	53.139	40.658	93.797
1884/85	19.025	13.668	32.693	1895/96	34.802	22.838	57.640	1906/07	55.775	43.997	99.772

1) Leánygimnáziumi osztályok a belvárosi fels. leányiskolában.

2) A csökkenés a leánygimnáziumi tanfolyam különválásztásából ered.

3) Kisdövényekkel egyített.

1) Gymnasialklassen in der höh. Mädchenschule des IV. Bezirkes.

2) Die Abnahme rührt von der Abtrennung der Gymnasialklassen her.

3) Inclusive Kinderbewahranstalten.

29. A tanulók hitfelekezete és nemzetisége. — Confession und Nationalität der Schüler.

Tanév Schuljahr	Hitfelekezet — Confession											Nemzetiség (anyanyelv) — Nationalität (Muttersprache)													Összesen Zusammen					
	Róm. kath. Röm. kath.	Görög kath. Gr. kath.	Görög kcl. Gr. orient.	Ág. evang. Prot. A. C.	Református Reformirte	Unitárius	Izraelita Israeliten	Egyéb Sonstige	Ismeretlen Nicht bestimmt	Magyar Ungarn	Német Deutsche	Tót Slovaken	Holl. Holländ.	Ruthén. Ruthenen	Hunv. / Kriszta / Székely / Szerb / Horvát / Cseh / Magyar / Miskolc	Lengyel Polnen	Francia Franzosen	Olasz Italiener	Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige		Egyéb Sonstige	Egyéb Sonstige			
a) Elemi népiskolák. — Elementare Volksschulen.																														
1873/74	10.712			276	421		2.222	35		8.324	5.094	108															140	13.666		
1874/75	11.284			317	501		3.098	45		9.883	5.137	73															152	15.245		
1875/76	11.608			302	500		3.743	46		11.084	4.922	61															132	16.199		
1876/77	11.846			373	581		4.025	49		12.247	4.394	95															138	16.874		
1877/78	12.564			435	642		4.325	73		13.143	4.699	102															95	18.039		
1878/79	13.057			369	905		4.639	62		13.996	4.814	104															118	19.032		
1879/80	13.566			551	926		4.877	93		14.974	4.752	138															149	20.013		
1880/81	14.213			664	963		5.096	92		15.712	5.015	154															147	21.028		
1881/82	14.804			712	884		5.317	107		17.130	4.441	146															107	21.824		
1882/83	15.702			837	935		5.387	70		18.011	4.616	199															105	22.931		
1883/84	16.605			807	965		5.722	81		19.067	4.774	219															120	24.180		
1884/85	17.463			905	1.118		5.675	76		20.074	4.856	213															94	25.237		
1885/86	17.749			923	1.267		5.910	91		21.142	4.446	247															105	25.940		
1886/87	17.969			972	1.283		6.147	96		21.608	4.482	287															90	26.467		
1887/88	18.525			1.032	1.376		6.335	106		22.595	4.388	302															89	27.374		
1888/89	19.157			1.050	1.499		6.564	98		23.835	4.137	308															88	28.368		
1889/90	20.031			1.081	1.632		6.845	123		25.505	3.848	266															93	29.712		
1890/91	20.752			1.268	1.778		7.230	131		27.172	3.629	265															93	31.159		
1891/92	20.951			1.370	1.992		8.043	138		28.831	3.344	225															94	32.494		
1892/93	22.291			1.292	2.178		8.027	134		30.254	3.334	228															106	33.922		
1893/94	23.371			1.407	2.274		8.218	131		32.000	3.099	207															95	35.401		
1894/95	24.603			1.527	2.544		8.925	136		34.296	3.102	200															137	37.735		
1895/96	25.284			1.635	2.568		9.553	146		36.145	2.697	215															129	39.186		
1896/97	26.455			1.802	2.817		10.264	179		38.192	2.934	240															151	41.517		
1897/98	27.909			1.905	3.029		11.165	209		41.069	2.684	302															162	44.217		
1898/99	29.156	118	79	2.072	3.178	35	11.882			42.423	3.456	438	16	1	22	38	45	3	31	5	35	2	5			5	46.520			
1899/00	30.543	100	80	2.167	3.464	35	12.480			43.972	4.215	448	11	4	38	27	34	4	66		32	7	11			11	48.869			
1900/01	31.799	102	91	2.283	3.654	31	13.203	1		46.704	3.881	386	18	4	26	26	36	1	36	2	31	5	8			8	51.164			
1901/02	32.942	115	81	2.390	3.828	34	13.671	1		49.007	3.544	354	7	3	32	16	23	3	32	3	28	3	7			7	53.062			
1902/03	33.613	132	80	2.356	4.047	44	14.111	1		50.949	2.946	343	6		30	15	24	2	34	3	16	11	5			5	54.384			
1903/04	35.017	154	88	2.518	4.258	51	14.359	2		53.259	2.696	333	5	6	25	21	24	3	29	3	30	5	8			8	56.447			
1904/05	35.186	200	88	2.517	4.524	46	14.320	2		53.773	2.630	335	3	3	18	23	23	4	34	2	25	3	7			7	56.883			
1905/06	35.821	220	93	2.623	4.625	40	14.406	8		54.676	2.634	356	14	8	20	16	37	2	38	3	25	3	4			4	57.836			
1906/07	36.265	218	103	2.635	4.724	66	14.385	5		55.315	2.551	338	14	8	25	21	36	4	49	6	20	3	11			11	58.401			
b) Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirtschaftliche und Haushaltungsschulen.																														
1897/98	50			4	1					44	11																		55	
1898/99	96			5	6					73	33																		107	
1899/00	109			3	10					75	47																		122	
1900/01	170			12	19		5			150	54																		206	
1901/02	379			17	63		8			353	109	5																	467	
1902/03	664			38	90		68			719	129	6	1																860	
1903/04	979			56	130		94			1.058	183	12		3															1.259	
1904/05	1.580	4	3	76	183		179	1		1.724	272	22																	2.026	
1905/06	1.728	7		83	206		282	1		2.034	250	15	5																2.307	
1906/07	2.434	5	3	119	271	1	507			3.034	273	27																	3.340	
c) Felső népiskola. — Höhere Volksschule. ¹⁾																														
1903/04	10				1					11																			11	
1904/05	11				1					12																				12
1905/06	13				2					14	1																			15

Nincsenek külön részletezve; az „Egyéb“ rovathoz kumulatíva.
Sind nicht nachgewiesen und unter den „Sonstigen“ enthalten.

¹⁾ 1906-ban megszűnt. — im Jahre 1906 aufgelassen.

Tanév Schuljahr	Hitfelekezet — Confession										Nemzetiség (anyanyelv) — Nationalität (Muttersprache)																Összesen Zusammen	
	Róm. kath. Röm. kath.	Görög kath. Gr. kath.	Görög kei. Gr. orient.	Ag. evang. Prot. A. C.	Református Reformirte	Unitarius Unitarier	Izraelita Israeliten	Egyéb Sonstige	Ismeretlen Nicht ermittelte	Magyar Ungarn	Német Deutsche	Tót Tuten	Olah Slavaken	Rumanen Rumanen	Ruthén Ruthenen	Horvát Kroaten	Szerb Serben	Cseh Böhmen	Morva Mährer	Lengyel Polen	Francia Franzosen	Olasz Italiener	Angol Engländer	Egyéb Sonstige	Ismeretlen Nicht ermittelte			
g) Kereskedőtanonc-iskolák. — Handelslehrlingsschulen.																												
1886/87	62	—	2	8	12	1	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110
1887/88	85	1	2	12	12	1	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	278	
1888/89	124	—	2	12	15	—	185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	338		
1889/90	124	—	4	14	6	—	161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	309		
1890/91	127	1	2	9	10	—	188	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	337		
1891/92	140	—	5	13	23	—	233	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	414		
1892/93	167	1	2	24	19	1	268	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	482		
1893/94	196	—	1	19	18	—	310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	544		
1894/95	197	—	3	22	31	—	379	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	632		
Adatok hiányoznak. Angaben fehlen.																												
1895/96	201	—	4	22	39	1	442	—	690	15	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	709		
1896/97	193	—	2	15	39	—	421	—	654	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	670		
1897/98	247	—	5	28	48	—	453	—	757	17	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	781		
1898/99	236	—	5	29	44	—	461	—	742	22	6	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	775		
1899/00	253	1	5	27	42	—	512	—	803	29	3	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	840		
Az „Egyéb“ rovatban kimutatva. Sind unter den „Sonstigen“ nachgewiesen.																												
1900/01	260	—	4	26	49	—	538	—	847	25	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	877		
1901/02	269	—	4	19	57	—	562	1	883	23	2	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	912		
1902/03	310	3	—	28	52	—	701	—	1.074	13	3	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1.094		
1003/04	346	4	4	26	64	—	780	—	1.201	16	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.224		
1904/05	333	3	8	43	53	1	763	—	1.176	15	4	1	—	—	2	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1.204		
1905/06	331	2	7	48	59	—	702	—	1.123	16	1	1	—	—	—	3	—	—	3	1	—	—	—	1	—	1.149		
1906/07	294	4	8	41	48	—	687	—	1.057	15	2	1	2	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1.082		
h) Polgári fiúiskolák.) — Bürgerschulen für Knaben.)																												
1873/74	150	—	—	14	5	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	229		
1874/75	197	—	1	11	4	—	116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	329		
1875/76	253	1	3	17	10	—	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	443		
1876/77	352	1	2	24	17	—	180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	576		
1877/78	451	1	2	39	20	2	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	765		
1878/79	449	1	3	38	24	1	282	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	798		
1879/80	443	—	7	39	32	1	276	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	798		
1880/81	581	1	9	51	36	1	396	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.075		
1881/82	630	—	8	37	39	1	393	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.108		
1882/83	672	—	6	39	35	—	392	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.144		
1883/84	642	1	9	37	36	—	420	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.145		
1884/85	614	1	6	47	34	—	419	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.121		
Adatok hiányoznak. Angaben fehlen.																												
1885/86	635	—	5	37	62	—	440	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.179		
1886/87	798	—	11	65	67	—	477	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.418		
1887/88	853	2	11	84	61	—	515	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.526		
1888/89	856	—	10	82	77	—	580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.605		
1889/90	797	—	8	71	70	—	598	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.544		
1890/91	875	2	5	78	74	—	654	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.688		
1891/92	909	3	7	90	81	—	693	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.783		
1892/93	1.010	1	8	91	88	—	724	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.922		
1893/94	1.014	4	9	103	102	—	719	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.951		
1894/95	1.069	2	8	124	119	2	722	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.046		
Az „Egyéb“ rovatban kimutatva. Sind unter den „Sonstigen“ nachgewiesen.																												
1895/96	1.066	4	7	106	141	2	809	—	2.071	54	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2.135		
1896/97	1.137	3	7	105	144	3	748	—	2.080	59	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2.147		
1897/98	1.273	8	17	119	154	3	844	—	2.283	99	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	2.418		
1898/99	1.400	14	9	130	174	1	940	—	2.587	64	4	5	—	2	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2.668		
1899/00	1.638	14	10	173	203	1	1.103	—	3.048	82	5	1	—	3	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3.142		
1900/01	1.850	10	6	162	248	9	1.168	—	3.344	97	4	1	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3.453		
1901/02	2.065	16	7	207	258	7	1.319	—	3.760	110	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3.879		
1902/03	1.961	9	11	204	270	4	1.268	—	3.645	75	1	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	1	1	3.727		
1903/04	2.076	8	18	206	296	6	1.367	—	3.898	70	3	1	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3.977		
1904/05	2.317	10	14	217	342	8	1.513	—	4.321	88	3	—	—	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	1	—	4.421		
1905/06	2.434	11	18	233	374	5	1.659	—	4.616	98	5	—	—	—	—	6	6	—	—	1	—	—	—	2	—	4.734		
1906/07	2.692	12	21	234	417	5	1.662	1	4.880	140	9	5	1	—	—	7	1	—	—	—	—	1	—	—	—	5.044		

1) Az 1877/78—1888/89 évek részletezése a tanév folyamán beírt tanulóokra vonatkozik.

1) Die Specification für 1877/78 bis 1888/89 bezieht sich auf die im Laufe des Jahres eingeschriebenen Schüler.

Tanév Schuljahr	Hitfelekezet — Confession										Nemzetiség (anyanyelv) — Nationalität (Muttersprache)																Összesen Zusammen														
	Röm. kath.	Görög kath.	Gr. kath.	Görög. kel. Gr. orient.	Ag. evang. Prof. A. C.	Református	Unitárius	Unitárius	Israelita	Egyéb	Sonstige	Ismeretlen	Magyar	Ungarn	Német	Deutsche	Tót	Szlovák	Oláh	Rumán	Ruthén	Ruthenen	Horvát	Kroatén	Szerb	Serben		Cseh	Böhmén	Morva	Mährén	Lengyel	Pohlen	Franczia	Franzosen	Olasz	Italiener	Angol	Engländer	Egyéb	Sonstige

m) Női kereskedelmi tanfolyamok. — Handelskurse für Frauen.

1888/89	18	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	34	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
1889/90	15	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
1890/91	18	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	38	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
1891/92	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
1892/93	86	—	—	—	—	14	14	—	—	—	—	—	—	112	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226	
1893/94	75	—	—	—	—	10	5	—	—	—	—	—	—	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	193	
1894/95	86	2	—	—	—	15	4	—	—	—	—	—	—	138	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	246		
1895/96	124	—	—	—	—	17	12	—	—	—	—	—	—	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	302		
1896/97	115	—	—	—	—	18	16	—	—	—	—	—	—	207	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	367		
1897/98	190	—	—	—	—	32	28	—	—	—	—	—	—	130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	380		
1898/99	169	2	—	—	—	24	15	—	—	—	—	—	—	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	378		
1899/00	131	1	—	—	—	16	13	—	—	—	—	—	—	199	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	360		
1900/01	144	1	—	—	—	21	15	—	—	—	—	—	—	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	357		
1901/02	160	—	—	—	—	21	11	—	—	—	—	—	—	219	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	413		
1902/03	179	—	—	—	—	36	15	—	—	—	—	—	—	193	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	423		
1903/04	223	—	—	—	—	1	29	28	—	—	—	—	—	274	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	555		
1904/05	253	1	2	—	—	26	24	—	—	—	—	—	—	231	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	538		
1905/06	286	1	6	—	—	25	29	—	—	—	—	—	—	286	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	633		
1906/07	317	2	1	—	—	44	32	—	—	—	—	—	—	336	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	732		

n) Iparrajziskola.¹⁾ — Gewerbezeichenschule.¹⁾

1879/80—1886/87. évekről nincsenek adatok. — Angaben für die Jahre 1879/80 bis 1886/87 fehlen.

1887/88	515	8	—	64	56	—	—	148	1 ²⁾ 133	767	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ³⁾ 133	925	
1888/89	634	13	—	82	84	—	—	173	—	946	31	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	986
1889/90	637	14	—	88	87	—	—	197	1	991	24	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.024
1890/91	638	16	—	72	96	—	—	167	—	961	21	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	989	
1891/92	724	19	—	81	106	—	—	193	—	1.092	20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.123	
1892/93	701	19	—	100	100	—	—	203	1	1.075	34	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.124	
1893/94	604	9	—	56	84	—	—	156	—	866	33	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	909	
1894/95	587	16	—	67	84	—	—	147	1	838	46	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	902	
1895/96	519	11	—	72	71	—	—	125	—	752	27	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	798		
1896/97	442	8	—	66	68	—	—	107	—	667	13	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	691		
1897/98	493	8	—	57	61	—	—	111	—	689	30	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	732		
1898/99	424	5	2	66	64	—	—	98	—	619	31	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	660		
1899/00	379	6	—	48	42	—	—	94	—	536	32	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	571		
1900/01	414	6	—	54	40	—	—	110	—	590	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	624		
1901/02	353	8	—	34	32	—	—	94	—	492	22	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	521		
1902/03	332	—	—	6	41	—	—	83	—	461	20	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	491		
1903/04	343	1	3	34	47	—	—	82	1	502	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	515		
1904/05	358	2	5	50	54	—	—	95	—	535	22	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	564		
1905/06	355	5	3	49	52	—	—	92	—	521	25	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	557		
1906/07	445	9	2	68	64	—	—	99	—	647	23	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	687		

o) Felső kereskedelmi iskolák.²⁾ — Höhere Handelsschulen.²⁾

18

Tanév Schuljahr	Hitfelekezet — Confession										Nemzetiség (anyanyelv) — Nationalität (Muttersprache)																Összesen Zusammen		
	Róm. kath. Röm. kath.	Görög kath. Gr. kath.	Görög kel. Gr. orient.	Ág. evang. Prot. A. C.	Református Reformirte	Unitárius Unitarier	Izraelita Israeliten	Egyéb Sonstige	Ismeretlen Nicht ermittelt	Magyar Ungarn	Német Deutsche	Tót	Slovaken	Oláh Rumänen	Ruthén Ruthenen	Horvát Kroaten	Szerb Serben	Cseh Böhmen	Morva Mährer	Lengyel Polnen	Francia Franzosen	Olasz Italiener	Angol Engländer	Egyéb Sonstige	Ismeretlen Nicht ermittelt				
1900/01	325	—	—	41	31	—	505	5	—	876	25	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	907		
1901/02	312	—	—	41	42	—	512	3	—	890	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	910			
1902/03	322	1	1	38	52	—	526	—	—	936	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	940		
1903/04	333	2	3	30	52	—	526	—	—	928	11	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	946			
1904/05	333	—	5	43	53	—	560	—	—	977	11	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	994		
1905/06	346	3	8	46	39	2	582	1	—	1.010	10	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.027		
1906/07	368	2	4	51	45	2	627	—	—	1.078	16	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.099		
	p) Felsőbb leányiskolák. — Höhere Mädchenschulen.																												
1892/93	230	—	1	23	20	2	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300	
1893/94	213	1	3	24	18	1	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	281	
1894/95	135	—	2	15	12	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	177	
1895/96	241	2	—	22	22	—	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	345	
1896/97	258	3	1	19	23	—	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	378	
1897/98	295	2	1	20	28	—	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	434	
1898/99	320	4	—	21	35	—	87	—	—	446	17	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	467	
1899/00	313	2	1	22	38	—	106	—	—	481	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	482	
1900/01	326	4	2	17	28	2	121	—	—	495	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	
1901/02	309	3	5	23	41	2	121	—	—	497	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	504	
1902/03	290	4	6	19	39	1	119	—	—	471	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	478	
1903/04	283	4	6	26	40	2	146	—	—	503	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	507	
1904/05	276	2	8	35	36	1	185	—	—	539	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	543	
1905/06	224	5	3	30	27	1	135	—	—	419	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	425	
1906/07	223	4	3	31	35	1	158	—	—	451	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	455	
	q) Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.																												
1905/06	37	—	—	6	10	—	72	—	—	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125	
1906/07	47	—	1	4	8	1	77	—	—	135	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	138	
	r) Főreáliskolák. — Oberrealschulen.																												
1873/74	679	—	11	62	45	—	319	—	—	1.097	13	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1116	
1874/75	711	—	13	82	47	—	354	—	—	1.186	14	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1207	
1875/76	661	—	12	72	57	—	308	—	—	1.082	17	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1110	
1876/77	548	—	10	52	47	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	924	
1877/78	524	—	4	45	42	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	882	
1878/79	502	—	3	43	40	—	304	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	892	
1879/80	463	—	4	33	30	—	306	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	836	
1880/81	436	—	6	32	28	—	344	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	846	
1881/82	416	—	7	28	22	—	324	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	797	
1882/83	397	—	7	34	26	—	329	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	793	
1883/84	439	—	7	41	30	—	346	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	863	
1884/85	458	—	6	54	29	—	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	907	
1885/86	512	—	9	58	34	—	379	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	992	
1886/87	522	—	7	53	38	—	375	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	995	
1887/88	519	—	6	52	35	—	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	962	
1888/89	508	1	10	43	36	—	349	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	947	
1889/90	481	—	8	39	37	—	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	925	
1890/91	496	—	7	42	36	—	354	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	935	
1891/92	540	—	6	44	36	—	355	—	—	928	43	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	981	
1892/93	575	2	5	54	44	—	353	—	—	959	61	2	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.033	
1893/94	606	1	11	61	52	—	354	—	—	1.027	42	3	—	—	—	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.085	
1894/95	612	2	11	70	47	1	361	—	—	997	85	4	1	—	—	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.104	
1895/96	607	1	12	72	55	1	387	—	—	1.046	68	8	—	—	—	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.135	
1896/97	586	—	9	59	56	1	412	—	—	1.040	67	5	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.123	
1897/98	605	—	10	58	40	1	395	—	—	1.043	53	4	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.109	
1898/99	582	1	9	49	45	—	408	—	—	1.041	43	4	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.094	
1899/00	555	2	8	52	45	1	400	—	—	1.007	43	4	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.063	
1900/01	556	2	6	55	46	2	410	—	—	1.025	44	1	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.077	
1901/02	571	1	6	59	54	3	430	—	—	1.064	45	4	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.124	
1902/03	544	1	4	64	57	4	414	—	—	1.038	43	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.088	
1903/04	565	1	6	62	58	4	417	—	—	1.057	48	1	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.113	
1904/05	526	—	8	63	60	5	388	—	—	1.008	33	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.050	
1905/06	521	—	11	64	57	5	396	—	—	1.021	23	—	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.054	
1906/07	492	4	7	67	52	4	394	—	—	986	25	—	3	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1.020	

1) Az év elején beirt tanulók. — Die am Beginn des Jahres eingeschriebenen Schüler.

30. A tanulók szülőhelye és szülei lakóhelye. — Geburtsort der Schüler und Wohnort ihrer Eltern.

Tanév Schuljahr	A tanulók szülőhelye Geburtsort der Schüler					A szülő (vagy gyám) lakóhelye — Wohnort der Eltern (oder Vormünde)																					Összesen Zusammen						
	Budapest	Magyar- ország Ungarn	Ausztria	Österreich	Egyéb külföld Sonst. Ausland	Budapest	Alberfalva	Békkászegyer	Budakesz	Budaörs	Csömör	Czinkota	Erzsébetfalva	Hidegkút	Kispest	Kossuthfalva	Promontor	P. Szt. Erőnce	Rézbánya	Rékospolota	Soroksár	Törökbalint	Újpest	Pestmegyey Pester. Com.	Egyéb Magyar- ország	Sonst. Ungarn		Ausztria	Österreich	Egyéb külföld Sonst. Ausland	Nem részlet. Nicht spezif.		
Elemi népiskolák. — Elementarschulen.																																	
1898/99	34.244	10.883	1.096	29745.376	3 7 1 255 348 2 26 1 1 1 1 5 14 7 7 52 182 604 69 34 —	46.520																											
1899/00	36.301	11.145	1.110	31347.731	7 8 4 2 21450 2 31 3 16 21 16 8 3 4 43 239 570 65 30 —	48.869																											
1900/01	37.638	12.050	1.142	33450.075	11 17 9 6 15 15 43 12 28 1 17 43 14 7 3 3 38 197 539 47 24 —	51.164																											
1901/02	39.242	12.389	1.127	30452.243	11 14 4 1 1 1 1 7 36 13 20 1 19 50 6 14 3 2 29 115 376 32 29 —	53.062																											
1902/03	40.799	12.261	1.025	29553.548	5 15 4 6 30 10 32 4 14 3 25 4 10 21 10 1 24 124 358 68 31 —	54.384																											
1903/04	43.117	12.107	975	24855.511	19 2 12 6 2 19 47 10 19 — 26 35 10 22 8 3 32 215 366 54 29 —	56.447																											
1904/05	43.729	12.035	875	24456.178	8 16 2 11 1 116 13 24 1 30 45 6 52 2 3 41 138 261 24 10 —	56.883																											
1905/06	44.565	12.195	843	23556.910	15 14 7 23 1 14 19 6 31 5 30 39 10 113 — 13 46 198 304 26 12 —	57.836																											
1906/07	45.180	12.121	858	24257.470	14 23 8 14 — 10 17 11 29 17 35 42 33 50 9 6 62 223 274 22 32 —	58 401																											
Felső népiskola. — Höhere Volksschule.¹⁾																																	
1903/04	4	7	—	7	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
1904/05	5	7	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
1905/06	9	6	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirthschaftliche und Haushaltungsschulen.																																	
1898/99	72	35	—	103	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107
1899/00	88	32	2	103	—	—	—	—	—	11 7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122
1900/01	145	57	4	199	—	—	—	—	—	2 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	206
1901/02	346	117	2	450	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	467
1902/03	647	194	15	841	—	—	1 1	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	860
1903/04	972	269	14	1.238	—	—	—	—	—	4 1 7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.259
1904/05	1.575	411	32	1.991	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.026
1905/06	1.786	469	40	2.266	—	—	—	—	—	1 1 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.307
1906/07	2.541	706	79	3.299	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.340
Iparostanoncz-iskolák. — Gewerbelehrlingsschulen.																																	
1898/99	3.236	5.210	322	5.158	—	—	11 27 17 9 538 12	40 5 11 1 6 22 9 9 183 581 2.480 171 25 —	8.820																								
1899/00	3.410	4.968	317	5.218	—	—	4 11 20 19 6 725 5 41 — 18 9 7 34 9 13 217 496 2.406 161 22 —	8.747																									
1900/01	3.564	4.448	289	5.414	—	—	3 10 18 9 11 937 2 32 1 20 5 8 45 13 5 182 454 1.906 135 23 —	8.342																									
1901/02	3.354	4.301	271	5.532	—	—	2 4 14 14 4 15 9 2 40 1 16 6 11 35 7 6 207 356 1.521 122 24 —	7.968																									
1902/03	3.554	4.010	265	5.445	—	—	12 18 9 2 6 39 3 69 1 22 3 16 40 17 4 211 357 1.451 122 24 —	7.871																									
1903/04	3.942	4.181	244	5.551	—	—	10 6 15 10 8 862 4 93 9 20 9 20 33 16 5 190 508 1.701 107 34 —	8.419																									
1904/05	4.239	4.449	238	5.937	—	—	12 1 23 8 6 18 67 21 105 11 23 7 33 36 39 14 214 517 1.787 83 34 —	8.996																									
1905/06	4.342	4.695	244	6.300	—	—	16 4 39 9 12 64 10 96 3 21 10 18 53 13 5 196 545 1.786 99 53 —	9.361																									
1906/07	4.662	4.862	262	6.690	—	—	10 8 41 8 4 983 7 98 12 17 18 23 60 10 3 227 611 1.770 109 36 —	9.854																									
Kereskedőtanoncz-iskolák. — Handelslehrlingsschulen.																																	
1898/99	331	423	12	443	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	775
1899/00	315	494	22	631	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	840
1900/01	361	489	14	661	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	877
1901/02	401	486	21	652	—	—	—	—	—	2 1 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	912
1902/03	523	539	26	639	—	—	—	—	—	3 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.094
1903/04	624	561	32	944	—	—	—	—	—	2 1 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.224
1904/05	627	522	42	949	—	—	—	—	—	1 1 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.204
1905/06	556	551	28	894	—	—	—	—	—	1 1 5 5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.149
1906/07	571	473	26	820	—	—	—	—	—	1 2 8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.082
Polgári fiúiskolák. — Bürgerschulen für Knaben.																																	
1898/99	1.622	986	48	2.256	—	—	7 1 4 3 23 2 20 17 5 5 6 6 16 112 180 4 1 —	2.668																									
1899/00	1.921	1.147	61	2.709	—	—	1 3 1 1 227 2 26 1 9 6 15 4 10 2 20 130 169 4 1 —	3.142																									
1900/01	2.166	1.201	63	2.992	—	—	1 1 1 4 240 3 34 7 8 3 14 5 9 5 10 142 169 3 —	3.453																									
1901/02	2.449	1.315	81	3.455	—	—	2 2 2 2 726 3 55 3 18 8 24 3 15 2 14 109 125 3 1 —	3.879																									
1902/03	2.358	1.268	74	3.298	—	—	2 3 3 3 623 1 49 1 14 10 15 6 15 1 15 130 117 6 6 —	3.727																									
1903/04	2.523	1.359	69	3.542	—	—	2 3 2 3 2 34 1 42 2 15 4 16 7 11 1 5 152 116 14 2 —	3.977																									
1904/05	2.837	1.473	82	3.929	—	—	3 3 1 7 37 1 42 1 7 2 12 2 11 15 161 226 14 3 —	4.421																									
1905/06	3.270	1.365	79	4.189	—	—	3 5 3 3 2 245 1 61 1 11 6 9 4 9 3 16 168 170 8 5 —	4.734																									
1906/07	3.404	1.542	75	4.442	—	—	2 5 1 6 1 73 2 60 4 8 8 11 17 8 3 11 194 173 8 7 —	5.044																									
Polgári leányiskolák. — Bürgerschulen für Mädchen.																																	
1898/99	2.839	1.390	102	4.081	—	—	2 3 2 210 16 4 2 3 3 51 162 3 2 —	4.344																									
1899/00	2.982	1.678	108	4.516	—	—	2 1 2 212 10 14 3 6 4 3 10 66 135 9 7 —	4.802																									
1900/01	3.237	1.720	129	4.824	—	—	3 2 1 317 7 1 9 3 11 1 3 5 60 146 5 6 —	5.108																									
1901/02	3.458	1.758	123	5.013	—	—	2 2 2 614 13 3 5 2 21 3 1 5 91 188 3 2 —	5.376																									
1902/03	3.397	1.740	134	4.996	—	—	1 1 1 617 2 9 1 5 2 12 2 8 70 119 48 2 —	5.302																									
1903/04	3.558	1.756	106	5.134	—	—	1 1 1 3 23 2 9 8 3 14 7 1 8 72 165 7 —	5.463																									
1904/05	3.822	1.843	127	5.414	—	—	1 1 1 4 2 21 15 2 6 3 3 7 2 10 96 236 11 7 —	5.842																									
1905/06	4.194	1.896	115	5.788	—	—	1 1 1 4 2 22 2 19 2 6 6 6 13 1 6 25 126 197 16 9 —	6.258																									
1906/07	4.635	2.024	118	6.219	—	—	1 2 3 31 25 4 1 6 6 17 3 2 8 122 247 11 7 —	6.822																									

¹⁾ 1906-ban megszünt.

²⁾ Würde im Jahre 1906 aufgelassen.

Tanév Schuljahr	A tanuló születési helye Geburtsort der Schüler					A szülő (vagy gyám) lakóhelye — Wohnort der Eltern (oder Vormünder)														Összesen Zusammen										
	Budapest	Magyar-ország Ungarn	Ausztria	Österreich	Egyb. külföld Sonst. Ausland	Budapest	Albertfalva	Békásmező	Budakesz	Budaörs	Csömör	Czinkota	Erzsébetfalva	Hidegkút	Kispest	Kossuthfalva	Promontor	P. Sa. László	Rákospalota		Soroksár	Térekbálint	Újpest	Pestmegye Pester Com.	Egyb. Magyar-ország Sonst. Ungarn	Ausztria	Österreich	Egyb. külföld Sonst. Ausland	Nem részlet. Nicht specif.	
Nőipariszkola és női keresk. tanfolyamok. — Gewerbeschule und Handelskurse für Frauen.																														
1898/99	238	178	2	1	370	1								2					2			7	2	36	1				419	
1899/00	224	170	5	1	346								2	2								10	5	34		1			400	
1900/01	244	146	7	5	347								1						1			8	6	36	2	1			402	
1901/02	265	186	11		407									1								17	3	34					462	
1902/03	327	155	6	2	429										1	2			2			15	4	25	11	1			490	
1903/04	397	206	17	4	534	1	1			1	3	2	2	1			1					23	7	47	4				624	
1904/05	360	226	11	3	540					1	2	2	2					2				8	10	25	10				600	
1905/06	475	313	18	9	705	1					2	1	4	3				2	1			17	9	66	1				815	
1906/07	580	329	21	7	777	1				1	3	8	3	1	1		1	1				6	39	85	7	2			937	
Iparrajiskola. — Gewerbezeichenschule.																														
1898/99	317	302	29	12																									660	
1899/00	271	281	14	5																									571	
1900/01	316	283	21	4																									624	
1901/02	306	192	13	10	418		1	1			4	1	1	1	1		1	1	1		10	11	63	5	3				521	
1902/03	286	186	12	7	376	2	1	1			1	5		5				1		2	1	9	9	69	2	2			491	
1903/04	297	202	10	6	371	1				1	2	9	1	2	1		2	1	1	1		7	43	68	2	5			515	
1904/05	288	258	9	9	394					1	4	6	7	2	2				1			8	21	110	4	4			564	
1905/06	316	221	12	8	372	2					2	1	5	1	2	1	1		1	1		9	31	121	2	4			557	
1906/07	324	341	12	10	480	1		1			9	15	3	1		1		2				19	49	100	2	5			687	
Felső kereskedelmi iskolák. — Höhere Handelsschulen.																														
1898/99	492	330	8	1	648			1			1	1	1	4				2	2	1	9	26	133	2					831	
1899/00	499	337	9	10	643		1	1	1	1	4	2	5	4		9	2		1	12	32	133	3	1					855	
1900/01	565	332	6	4	699	2	1	2	3		1	1	2	2		2		3	2		10	46	130	2					907	
1901/02	528	370	8	4	735	1	2	2	1		2		1	5		1		2	3	1	6	27	118	1	2				910	
1902/03	539	389	8	4	827	2	2	4		1	2	3	2	2	1				1		4	37	51	1					940	
1903/04	549	374	15	8	789			1			1	2	1		2		1	3		6	24	113	2	1					946	
1904/05	599	367	20	8	798						1	5	2					3	2		12	55	114	1	1				994	
1905/06	580	421	19	7	816				1	1	3	9	2	1	2			4	2		9	57	118	1	1				1.027	
1906/07	661	409	22	7	912	1	1	1	1	1	1	2	13	2		1		2	5		12	42	102						1.099	
Felsőbb leányiskolák. — Höhere Mädchenschulen.																														
1898/99	314	138	9	6	441													1			3	4	16	2					467	
1899/00	328	144	8	2	472							2							1			1	2	3	1				482	
1900/01	348	146	4	2	482									2		1		2				1	2	10					500	
1901/02	346	148	8	2	485						2		1					1				2		13					504	
1902/03	327	144	5	2	451						2	3		6		1					2	2	11						478	
1903/04	349	149	9		464						3			10							4	9	17						507	
1904/05	370	161	10	2	503									11	3						2	1	18						543	
1905/06	315	102	7	1	400									4	1	1			1			5	12						425	
1906/07	322	123	10		439								1	3	1					1		2	7	1					455	
Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.																														
1905/06	67	45	13		125																									125
1906/07	88	45	4	1	124			1					1									1	10							138
Főreáliskolák. — Oberrealschulen.																														
1898/99	729	326	28	11	980	1					2		3	2	2			1	3		1	27	68	1	3				1.094	
1899/00	691	337	25	10	946	3			4	7		6	2	5	2	4		1	2	1	2	20	57		1				1.063	
1900/01	723	326	21	7	958	2	1		3	4		7	2	6	1	1		4	1	3	3	30	49		2				1.077	
1901/02	738	356	20	10	958		1	1		4	6	12		6	1	2		5	1		2	25	98	2					1.124	
1902/03	744	312	23	9	930	2	1		3	4		9		4		7						18	108	2					1.088	
1903/04	921	181	7	4	999	2	1			6		8	3	3	3				1		4	27	53	1	2				1.113	
1904/05	725	283	34	7	936	2	2		1	11		12		2	1	4			1		2	23	47	4	2				1.050	
1905/06	781	234	31	8	951		1		1	9		14		1	2	1					3	24	45	2					1.054	
1906/07	758	226	27	9	916		1		4	14		11			5	1			4	1	1	27	33	1	1				1.020	
Összes községi iskolák. — Summe der Communal-schulen. 1)																														
1898/99	44.434	20.201	1.656	414	59.856	4.282	282	472	13	125	16	107	8	51	21	23		48	28	17	287	1.032	3.924	262	71	660	66	705		
1899/00	47.030	20.733	1.681	449	63.315	17.23	26	25	20	40	128	9	121	6	67	41	58		54	27	21	323	1.007	3.685	245	64	571	69	893	
1900/01	49.307	21.198	1.700	455	66.651	21	31	32	20	32	35	143	17	112	12	63	55	56		66	32	16	262	972	3.154	197	57	624	72.660	
1901/02	51.433	21.618	1.695	449	70.348	16	25	27	28	34	50	121	18	145	9	70	69	69		64	33	11	306	774	2.732	172	64		75.185	
1902/03	53.501	21.198	1.593	433	71.780	26	26	34	18	36	42	122	10	162	6	80	57	63		71	48	7	296	806	2.420	265	67	283	76.725	
1903/04	57.253	21.352	1.498	402	75.084	40	14	39	21	13	47	187	18	191	12	86	61	67		74	49	12	311	1.085	2.827	194	73		80.505	
1904/05	59.177	22.035	1.480	443	77.528	24	21	29	24	8	33	162	37	215	13	95	69	60		105	58	18	327	1.084	3.002	159	64		83.135	
1905/06	61.256	22.513	1.449	445	79.728	42	26	51	37	20	48	172	21	247	12	82	77	52		196	30	27	334	1.215	2.996	163	87		85.663	
1906/07	63.726	23.201	1.514	438	82.688	33	40	52	33	7	31	241	21	268	38	73	85	79		163	37	15	359	1.365	2.989	163	99		88.879	

1) Kisdödők nélkül.

2) Ohne Kinderbewahranstalten.

31. A tanulók a szülők társadalmi állása szerint. — Die Schüler nach dem Beruf der Eltern.

Tanév Schuljahr	Tanszemélyzet Lehrstand	Közneveléselő Öffentliche Beamté	Magán- tisztviselő Privatbeamte	Egyéb értelmiség Sonstige Intelligenz	Órallo ír., keresk. Saltus, industr., Kauffeute	Járkáló keresk. Ambul. Handel	Kézművekből ipar, ipar Webi., Handarb.	Ipari és keresk. segédszemélyzet Gew. u. kaufmänn. Hilfspersonal	Katonai Militär:		Alfiszri személyzet Subalternes Beamtenpers.	Szolga, cseléd Diener, Hausges.	Házmezt., hordár Hausmeister, Lohndiener	Napszámos Tagelöhner	Vagyongából élő Rentiers	Gazdasági és Virt. ügyint., Unter- stützung Lehnende	Egyéb foglalkozás Sonstige Berufe	Nem részletezett	Összesen Zusammen
									tiszt	altiszt, közleg.									
Elemi népiskolák. — Elementare Volksschulen.																			
1898/99	405	2.065	1.992	843	8.838	1.814	1.152	7.999	188	2.430	3.072	904	11.805	1.114	317	1.582	—	46.520	
1899/00	415	2.246	2.263	821	8.983	1.574	1.259	8.193	204	2.560	3.050	1.031	12.372	1.064	546	2.288	—	48.869	
1900/01	465	2.365	2.260	764	9.368	1.521	968	9.680	255	2.715	3.211	1.106	12.645	1.114	413	2.314	—	51.164	
1901/02	481	2.237	2.410	880	9.383	1.731	1.063	10.202	217	2.959	3.413	1.125	12.985	970	380	2.626	—	53.062	
1902/03	577	2.332	2.515	842	8.979	1.840	1.117	11.056	253	3.086	3.695	1.229	12.913	1.007	339	2.604	—	54.384	
1903/04	460	2.153	2.469	836	9.475	1.758	1.295	12.237	124	3.200	3.983	1.241	13.109	888	481	2.601	—	56.447	
1904/05	431	2.102	2.394	866	9.962	1.786	1.239	12.522	164	3.464	3.959	1.237	13.162	882	465	3.090	—	56.883	
1905/06	500	2.128	2.595	868	9.067	1.763	1.195	13.740	139	3.513	3.961	1.185	12.664	854	382	3.123	—	57.836	
1906/07	553	2.233	2.723	903	8.827	1.762	1.173	14.422	137	3.597	4.139	1.189	12.319	866	357	3.024	—	58.401	
Felső népiskola. — Höhere Volksschule.²⁾																			
1903/04	—	3	—	—	—	—	—	2	—	3	3	—	—	—	—	—	—	11	
1904/05	—	1	—	—	—	—	—	2	—	7	1	—	—	—	—	—	1	12	
1905/06	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8	1	1	—	—	—	3	—	15	
Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirtschaftliche und Haushaltungsschulen.																			
1898/99	—	—	—	—	11	6	1	1	1	1	7	5	46	8	1	19	—	107	
1899/00	—	—	—	—	26	1	—	6	—	4	7	2	52	—	1	23	—	122	
1900/01	—	2	2	—	71	6	—	7	—	7	5	1	62	2	2	39	—	206	
1901/02	—	2	—	—	81	16	—	29	—	14	31	2	200	20	—	72	—	467	
1902/03	1	17	9	1	112	13	46	108	1	40	71	26	317	27	1	70	—	860	
1903/04	3	5	12	2	183	82	66	161	—	62	93	40	388	46	5	111	—	1.259	
1904/05	2	13	13	4	287	83	41	314	2	84	125	45	745	60	16	187	—	2.026	
1905/06	1	12	24	3	403	134	50	413	2	135	127	25	788	59	10	121	—	2.307	
1906/07	3	22	45	2	588	154	102	591	1	190	180	96	1.044	72	18	227	—	3.340	
Iparos tanonc-iskolák. — Gewerbelehrlingsschulen.																			
1898/99	47	138	143	34	2.105	288	260	1.485	5	259	575	173	1.543	590	71	1.104	—	8.820	
1899/00	26	106	133	23	2.327	243	167	1.706	8	314	562	161	1.536	502	106	767	—	8.747	
1900/01	50	89	108	24	3.192	178	166	1.426	12	286	405	128	1.220	465	105	508	—	8.342	
1901/02	15	76	86	14	3.071	169	144	1.388	8	323	438	111	1.181	396	93	455	—	7.968	
1902/03	18	72	108	29	2.290	267	180	1.555	11	319	490	134	1.300	368	72	658	—	7.871	
1903/04	28	74	119	28	1.912	275	247	1.827	1	430	607	192	1.404	531	131	589	—	8.419	
1904/05	46	81	112	37	2.026	272	255	1.877	2	432	721	146	1.650	446	105	773	—	8.996	
1905/06	52	120	141	34	2.088	311	287	2.015	2	496	722	149	1.639	500	88	698	—	9.361	
1906/07	48	104	153	59	2.048	290	301	2.256	1	549	801	203	1.728	509	109	684	—	9.854	
Kereskedő tanonc-iskolák. — Handelslehrlingsschulen.																			
1898/99	8	42	38	11	346	30	19	99	3	12	12	7	18	77	10	43	—	775	
1899/00	5	20	22	—	493	30	11	78	—	9	17	5	15	37	28	70	—	840	
1900/01	6	21	37	6	218	14	13	104	2	14	21	6	14	71	42	19	269	877	
1901/02	4	20	52	4	487	25	14	104	2	11	23	10	17	32	7	100	—	912	
1902/03	4	28	31	5	281	20	28	167	—	18	38	15	20	50	27	79	283	1.094	
1903/04	10	31	76	18	373	81	58	244	3	40	65	23	63	73	13	51	—	1.224	
1904/05	11	48	70	18	453	53	33	206	2	41	59	16	57	57	9	71	—	1.204	
1905/06	17	23	76	18	397	52	35	211	—	3	49	48	14	32	87	13	74	—	1.149
1906/07	17	23	68	20	331	69	27	232	1	30	43	13	30	75	18	83	—	1.082	
Polgári fiúiskolák. — Bürgerschulen für Knaben.																			
1898/99	51	232	219	54	853	63	50	346	8	211	164	38	141	187	14	37	—	2.668	
1899/00	57	257	217	52	985	85	71	433	16	232	205	45	128	184	27	148	—	3.142	
1900/01	59	258	233	64	934	124	64	513	18	259	253	55	202	223	25	169	—	3.453	
1901/02	59	231	232	90	901	195	60	708	51	199	381	92	248	212	19	201	—	3.879	
1902/03	64	206	261	48	872	178	68	690	23	255	306	122	237	189	20	188	—	3.727	
1903/04	71	216	250	67	884	159	75	821	4	271	373	83	211	186	18	276	—	3.977	
1904/05	68	252	297	79	970	165	97	906	11	378	372	101	242	165	29	278	—	4.421	
1905/06	76	237	295	86	1.094	162	106	1.017	16	401	363	125	264	161	30	281	—	4.734	
1906/07	68	240	271	146	949	253	98	1.174	6	517	386	143	210	192	71	302	—	5.044	
Polgári leányiskolák. — Bürgerschulen für Mädchen.																			
1898/99	137	673	439	220	1.291	139	96	403	37	167	196	37	95	345	20	49	—	4.344	
1899/00	158	686	472	220	1.321	171	85	464	30	233	228	61	122	348	37	166	—	4.802	
1900/01	170	695	574	224	1.398	129	109	499	31	263	225	40	165	369	39	178	—	5.108	
1901/02	142	759	589	216	1.423	165	105	531	50	248	251	87	172	399	40	199	—	5.376	
1902/03	155	758	584	208	1.002	380	91	693	35	267	240	87	168	324	57	253	—	5.302	
1903/04	169	722	625	217	1.197	222	144	701	29	278	272	62	168	306	91	243	—	5.463	
1904/05	172	718	773	214	1.207	171	136	800	38	318	290	103	153	292	72	367	—	5.842	
1905/06	181	716	771	274	1.374	205	143	921	31	364	329	80	173	303	91	285	—	6.258	
1906/07	178	805	812	222	1.452	228	139	1.174	37	381	315	91	202	320	118	302	—	6.822	

¹⁾ T. i. alsó rendőri-, vasúti- és postaszemélyzet.
²⁾ 1906-ban megszűnt.

¹⁾ Nämlich niederes Polizei-, Bahn- und Postpersonal.
²⁾ Im Jahre 1906 aufgelassen.

Tanév Schuljahr	Tanszemélyzet Lehrstand	Köztisztviselő Orientliche Beamte	Magán- tisztviselő Privatbeamte	Egyéb értelmiség Sonstige Intelligenz	Önálló ip., keresk. Selbst. Industr., Kaufleute	Járókeelő keresk. Ambul. Handel	Közmunikából elő nő	Wcibl. Handarb.	Ipári és keresk. segédszemélyzet Gew. u. Kaufm. Hilfspersonal	Katonai Militär	Officiere altiszti, közl. Mannschaft	Allizási szem. 1) Subalternes Beamtenperson.	Szolga, cseléd Diener, Hausges.	Házmost. borodár Hausmeister Lohnknecht	Napszámos Tagelöhner	Vagyonából elő Rentiers	Magánállású Vermögensbes. stehend Lebende	Egyéb foglalkozás Sonstige Berufe	Nem részletezett Nicht specificirt	Összesen Zusammen
Nőpariskola és kereskedelmi tanfolyamok. — Gewerbeschule und Handelskurse für Frauen.																				
1898/99	19	50	54	22	118	1	12	46	11	9	13	3	9	43	—	9	—	—	419	
1899/00	8	36	66	20	129	6	4	39	6	9	8	3	5	58	—	3	—	—	400	
1900/01	7	35	51	13	140	1	—	36	2	24	11	1	3	54	1	23	—	—	402	
1901/02	10	52	40	18	141	19	8	60	2	21	11	2	4	55	10	9	—	—	462	
1902/03	16	67	49	17	164	4	9	53	2	17	11	4	5	51	4	17	—	—	490	
1903/04	15	99	68	17	144	19	14	89	4	3	26	19	5	10	66	7	19	—	624	
1904/05	10	77	84	14	170	17	26	45	1	2	23	17	3	9	69	13	20	—	600	
1905/06	10	118	123	35	223	5	18	84	7	—	35	25	3	9	76	5	39	—	815	
1906/07	22	100	148	34	282	5	19	82	4	3	59	39	18	10	88	6	18	—	937	
Iparrajziskola. — Gewerbezeichenschule.																				
1898/99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	660	
1899/00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	571	
1900/01	11	31	29	10	207	3	3	129	3	15	22	9	24	19	—	109	—	—	624	
1901/02	12	29	24	8	214	18	5	119	1	14	19	4	18	13	1	22	—	—	521	
1902/03	9	24	22	18	154	5	4	129	3	18	26	1	20	25	6	27	—	—	491	
1903/04	11	30	34	20	169	6	2	113	—	1	16	22	5	33	18	5	30	—	515	
1904/05	18	46	19	19	174	5	13	107	1	1	19	29	8	38	35	2	30	—	564	
1905/06	23	35	38	17	161	6	5	132	1	—	13	29	6	24	42	2	21	2	557	
1906/07	33	57	38	23	128	23	16	157	6	—	11	30	11	43	47	—	64	—	687	
Felső kereskedelmi iskolák. — Höhere Handelsschulen.																				
1898/99	23	129	107	25	262	8	16	74	4	25	26	6	9	95	5	17	—	—	831	
1899/00	21	122	104	28	336	13	11	71	3	24	23	6	10	70	—	13	—	—	855	
1900/01	14	108	79	92	334	22	12	85	8	24	18	5	15	61	5	25	—	—	907	
1901/02	17	99	150	38	293	80	8	75	1	32	18	2	10	43	13	31	—	—	910	
1902/03	9	146	152	10	368	19	10	69	4	32	25	2	13	46	13	22	—	—	940	
1903/04	17	88	81	39	308	10	12	114	4	2	44	32	5	15	113	7	55	—	946	
1904/05	28	96	88	18	308	21	19	132	1	—	32	47	12	19	104	9	60	—	994	
1905/06	31	70	126	36	322	26	26	100	2	1	47	34	10	16	104	4	72	—	1.027	
1906/07	33	90	114	30	345	16	20	169	2	2	55	42	10	15	103	13	40	—	1.099	
Felsőbb leányiskolák. — Höhere Mädchenschulen.																				
1898/99	52	168	33	63	67	—	—	2	20	—	4	—	4	50	4	—	—	—	467	
1899/00	49	162	49	44	90	2	4	6	11	6	5	—	—	47	—	7	—	—	482	
1900/01	49	167	34	54	91	5	2	10	15	5	9	—	—	51	1	7	—	—	500	
1901/02	39	204	21	55	97	1	—	26	11	—	3	—	—	38	1	7	—	—	504	
1902/03	34	126	57	48	89	4	1	15	15	7	4	—	6	58	2	12	—	—	478	
1903/04	39	164	56	50	96	2	—	16	15	—	3	2	1	62	—	1	—	—	507	
1904/05	43	190	50	53	115	6	3	7	13	—	3	6	—	50	3	1	—	—	543	
1905/06	40	128	48	28	109	3	—	7	11	—	3	4	3	40	—	—	1	—	425	
1906/07	31	144	60	51	98	—	1	2	10	—	3	4	—	49	—	2	—	—	455	
Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.																				
1905/06	—	34	35	27	11	1	—	1	6	—	2	—	—	3	2	3	—	—	125	
1906/07	12	29	34	12	23	1	—	8	—	—	—	2	2	—	12	1	2	—	138	
Főreáliskolák. — Oberrealschulen.																				
1898/99	29	115	84	59	350	70	14	107	7	45	39	10	22	105	10	28	—	—	1.094	
1899/00	26	105	121	38	378	15	11	127	12	23	23	10	16	100	4	54	—	—	1.063	
1900/01	28	120	92	55	388	32	20	110	7	25	53	3	15	92	1	36	—	—	1.077	
1901/02	31	108	108	68	396	23	13	130	7	31	49	15	9	103	5	28	—	—	1.124	
1902/03	24	96	117	66	372	33	9	174	7	19	30	5	12	100	5	19	—	—	1.088	
1903/04	36	124	104	40	351	37	12	178	8	3	34	47	7	18	90	1	23	—	1.113	
1904/05	26	119	95	42	382	15	10	152	6	4	25	53	7	15	74	5	20	—	1.050	
1905/06	26	111	120	51	350	24	9	164	6	4	30	44	8	12	72	2	21	—	1.054	
1906/07	28	103	100	60	400	9	11	153	6	1	22	28	7	8	65	1	18	—	1.020	
Összes községi iskolák. — Summe aller Communal Schulen. 1)																				
1898/99	771	3.612	3.109	1.331	14.241	2.419	1.620	10.562	284	3.159	4.108	1.183	13.692	2.614	452	2.888	660	—	66.705	
1899/00	765	3.740	3.447	1.246	15.068	2.140	1.623	11.123	290	3.414	4.128	1.324	14.256	2.470	749	3.539	571	—	69.893	
1900/01	839	3.891	3.499	1.306	16.341	2.035	1.357	12.599	353	3.637	4.233	1.354	14.365	2.521	634	3.427	269	—	72.660	
1901/02	810	3.817	3.712	1.391	16.487	2.442	1.420	13.372	350	3.852	4.637	1.450	14.845	2.281	569	3.750	—	—	75.185	
1902/03	911	3.872	3.905	1.292	14.683	2.763	1.563	14.709	354	4.078	4.936	1.625	15.011	2.245	546	3.949	283	—	76.725	
1903/04	859	3.709	3.894	1.334	15.092	2.651	1.925	16.503	192	201	4.407	5.518	1.664	15.419	2.379	759	3.999	—	80.505	
1904/05	855	3.743	3.995	1.364	15.054	2.594	1.872	17.070	239	216	4.826	5.679	1.678	16.090	2.234	728	4.898	—	83.135	
1905/06	957	3.732	4.392	1.477	15.599	2.692	1.875	18.805	223	223	5.096	5.687	1.609	15.622	2.301	629	4.741	3	85.663	
1906/07	1.026	3.950	4.566	1.562	15.471	2.810	1.907	20.420	211	265	5.414	6.009	1.783	15.609	2.398	712	4.766	—	88.879	

1) Kisdékvők nélkül.

1) Ohne Kinderbewahranstalten.

32. Tanulók segélyezése. — Unterstützung der Schüler.

Tanév Schuljahr	Tanulók összes száma Gesamtzahl der Schüler			Ezek közül tandíjmentes Hievon vom Schulgelde befreit					Ingyen tankönyvek kiosztva Vertheilung von Gratis- Schulbüchern				Felruházás Bekleidung		Ingyen étkezés ¹⁾ Gratisspeisung			
	fiú Knaben	leány Mädch.	együtt zus.	teljesen gänzlich		részben partiell		o/o			Hány tanulóknak wie viel Schülern		hány tanuló wie viel Schülern		ezek közül teljesen hievon komplett in wie viel Schulen hány gyermek wie viel Kinder éte- dadagok Mittags- portionen			
			fiú Knaben	leány Mädch.	f. K	l. M.	teljesen gänzlich	rész- ben partiell	abszolút	o/o	hány könyv wie viel Bücher	abs.	o/o	abs.	o/o			
Elemi népiskolák. — Elementar-Volksschulen.																		
1898/99	24.976	21.544	46.520	19.879	17.147	125	121	79,5	0,5	11.330	24,4	36.503	5.387	11,5	1.508	52	2.710	
1899/00	26.293	22.576	48.869	21.653	18.645	54	45	82,4	0,2	12.033	24,6	37.529	5.462	13,2	2.071	62	3.612	
1900/01	27.514	23.650	51.164	23.268	20.060	67	46	84,7	0,2	12.917	25,2	41.330	7.259	14,2	2.092	65	3.622	
1901/02	28.437	24.625	53.062	23.624	21.043	38	39	84,2	0,1	17.288	32,6	50.908	6.703	12,6	1.829	68	4.575	
1902/03	29.178	25.206	54.384	23.891	20.742	36	43	82,1	0,1	16.539	33,3	49.568	7.063	12,8	1.218	75	7.980	
1903/04	30.131	26.316	56.447	22.804	21.655	19	4	78,7	0,0	16.555	29,3	40.902	7.013	12,4	1.121	72	6.349	
1904/05	30.460	26.423	56.883	25.638	22.435	19	17	84,6	0,0	16.607	29,2	39.309	7.757	13,7	1.463	63	6.012	404.158
1905/06	30.962	26.874	57.836	26.350	22.940	18	14	85,2	0,0	16.409	28,4	40.614	5.822	11,8	1.353	66	4.933	328.644
1906/07	31.212	27.189	58.401	26.674	23.315	38	24	85,6	0,1	17.532	30,0	47.857	6.874	11,7	1.354	60	4.468	243.849
Felső népiskola. — Höhere Volksschule.²⁾																		
1903/04	—	11	11	—	9	—	—	81,8	—	8	72,7	32	—	—	—	—	—	—
1904/05	—	12	12	—	11	—	—	91,7	—	12	100,0	30	1	8,3	—	—	—	—
1905/06	—	15	15	—	15	—	—	100,0	—	13	86,7	75	2	13,3	—	—	—	—
Gazdasági és háztartási népiskolák. — Wirthschaftliche und Haushaltungsschulen.																		
1898/99	51	56	107	51	56	—	—	100,0	—	106	99,1	192	—	—	—	—	—	—
1899/00	63	59	122	63	59	—	—	100,0	—	172	100,0	144	4	3,3	4	1	16	—
1900/01	94	112	206	94	112	—	—	100,0	—	48	23,2	86	—	—	—	—	—	—
1901/02	221	246	467	221	246	—	—	100,0	—	116	24,8	128	2	0,5	1	—	—	—
1902/03	214	646	860	214	646	—	—	100,0	—	143	16,7	238	85	9,9	?	2	10	—
1903/04	222	1.037	1.259	222	1.037	—	—	100,0	—	252	20,0	324	27	3,7	—	1	10	—
1904/05	305	1.721	2.026	305	1.721	—	—	100,0	—	289	14,3	351	36	1,8	7	—	—	—
1905/06	290	2.017	2.307	290	2.017	—	—	100,0	—	536	23,2	620	63	2,7	3	1	10	—
1906/07	485	2.855	3.340	485	2.855	—	—	100,0	—	987	29,5	1.076	38	1,1	1	—	—	—
Iparos tanoncziskolák. — Gewerbelehrlingsschulen.																		
1898/99	8.820	—	8.820	8.820	—	—	—	100,0	—	1.615	18,3	1.617	—	—	—	—	—	—
1899/00	8.747	—	8.747	8.747	—	—	—	100,0	—	701	8,0	703	—	—	—	—	—	—
1900/01	8.342	—	8.342	8.342	—	—	—	100,0	—	575	6,9	623	—	—	—	—	—	—
1901/02	7.968	—	7.968	7.968	—	—	—	100,0	—	742	9,3	742	—	—	—	—	—	—
1902/03	7.871	—	7.871	7.871	—	—	—	100,0	—	911	11,6	1.025	—	—	—	—	—	—
1903/04	8.419	—	8.419	8.419	—	—	—	100,0	—	1.555	18,5	1.561	—	—	—	—	—	—
1904/05	8.996	—	8.996	8.996	—	—	—	100,0	—	1.497	16,7	1.497	—	—	—	—	—	—
1905/06	9.361	—	9.361	9.361	—	—	—	100,0	—	1.952	20,9	1.928	—	—	—	—	—	—
1906/07	9.854	—	9.854	9.854	—	—	—	100,0	—	2.305	23,4	2.326	—	—	—	—	—	—
Kereskedőtanoncziskolák. — Handelslehrlingsschulen.																		
1898/99	775	—	775	775	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899/00	840	—	840	840	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1900/01	877	—	877	877	—	—	—	100,0	—	1	0,1	2	—	—	—	—	—	—
1901/02	912	—	912	912	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1902/03	1.094	—	1.094	1.094	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1903/04	1.224	—	1.224	1.224	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1904/05	1.204	—	1.204	1.204	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1905/06	1.149	—	1.149	1.149	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1906/07	1.082	—	1.082	1.082	—	—	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polgári fiúiskolák. — Bürgerschulen für Knaben.																		
1898/99	2.568	—	2.568	716	—	340	—	26,8	12,7	906	34,0	4.057	10	0,4	—	—	—	—
1899/00	3.142	—	3.142	1.004	—	477	—	31,9	15,2	1.195	38,0	4.806	40	1,3	20	—	—	—
1900/01	3.453	—	3.453	1.347	—	478	—	39,0	13,8	1.329	38,5	5.179	13	0,4	3	—	—	—
1901/02	3.879	—	3.879	1.434	—	653	—	37,0	16,8	1.462	37,7	5.778	45	1,2	3	—	—	—
1902/03	3.727	—	3.727	1.678	—	510	—	45,0	13,7	1.771	47,5	6.340	48	1,3	33	—	—	—
1903/04	3.977	—	3.977	1.985	—	554	—	50,0	13,9	1.951	49,1	7.403	60	1,5	20	3	140	—
1904/05	4.421	—	4.421	2.348	—	640	—	53,1	14,5	2.339	52,9	8.392	45	1,0	—	—	—	—
1905/06	4.734	—	4.734	2.633	—	775	—	55,6	16,4	2.348	49,6	8.743	—	—	—	—	—	—
1906/07	5.044	—	5.044	2.884	—	830	—	57,2	16,5	2.712	53,8	9.991	79	1,6	—	—	—	—
Polgári leányiskolák. — Bürgerschulen für Mädchen.																		
1898/99	—	4.344	4.344	—	1.470	—	301	33,8	6,9	949	21,8	5.659	19	0,4	—	—	—	—
1899/00	—	4.802	4.802	—	1.786	—	369	37,2	7,5	1.435	29,9	7.521	27	0,6	6	—	—	—
1900/01	—	5.108	5.108	—	1.955	—	472	38,3	9,2	1.394	27,3	8.893	11	0,2	2	—	—	—
1901/02	—	5.376	5.376	—	2.240	—	530	41,7	9,9	1.633	30,4	9.281	12	0,2	3	—	—	—
1902/03	—	5.302	5.302	—	2.784	—	506	52,5	9,5	1.808	34,1	8.504	2	0,0	2	—	—	—
1903/04	—	5.463	5.463	—	3.158	—	553	57,8	10,1	1.822	33,3	8.048	—	—	—	—	—	—
1904/05	—	5.842	5.842	—	3.355	—	680	57,4	11,6	1.845	31,6	8.810	2	0,0	2	—	—	—
1905/06	—	6.258	6.258	—	3.663	—	725	58,5	11,6	2.231	35,5	10.237	13	0,2	2	—	—	—
1906/07	—	6.822	6.822	—	4.000	—	833	58,6	12,2	2.829	41,5	12.422	6	0,1	4	—	—	—

1) Az 1898/99—1901/02. években csak a január hónapban ingyenes étkezésben részesítettek száma. — 2) 1906-ban megszűnt.

3) In den Jahren 1898/99—1901/02 nur die Anzahl derjenigen, die im Monate Januar Gratisspeisung erhielten. — 4) Im Jahre 1906 aufgelassen.

Tanév Schuljahr	Tanulók összes száma Gesamtzahl der Schüler			Ezek közül tandíjmentes Hievon vom Schulgelde befreit					Ingyen tankönyvek kiosztva Vertheilung von Gratis- Schulbüchern			Felruházás Bekleidung		Ingyen étkezés ¹⁾ Gratisspeisung			
	fiú Knaben	leány Mädch.	együtt zus.	teljesen gänzlich		részben partiell		%		hány tanulóknak wie viel Schülern		hány könyv wie viel Bücher	hány tanuló wie viel Schüler		ezek közül teljesen hielena complet hány iskolában wie viel Schulen	hány gyermek wie viel Kinder	ebéd- adagok Mittags- portionen
				fiú Knaben	leány Mädch.	f. K.	l. M.	teljesen gänzlich	részben partiell	absolut	%		abs.	%			
Női ipariskola és női keresk. tanfolyamok. — Gewerbeschule und Handelskurse für Frauen.																	
1898/99	—	419	419	—	41	—	33	9·8	7·9	31	7·4	136	—	—	—	—	—
1899/00	—	400	400	—	44	—	39	11·0	9·8	38	9·5	186	—	—	—	—	—
1900/01	—	402	402	—	48	—	43	11·9	10·7	46	11·4	183	—	—	—	—	—
1901/02	—	462	462	—	53	—	48	11·6	10·4	57	12·4	274	—	—	—	—	—
1902/03	—	490	490	—	75	—	57	15·3	11·6	40	8·2	240	—	—	—	—	—
1903/04	—	624	624	—	96	—	127	15·4	20·3	54	8·7	361	—	—	—	—	—
1904/05	—	600	600	—	68	—	119	11·3	19·8	63	10·5	358	—	—	—	—	—
1905/06	—	815	815	—	169	—	152	20·7	18·7	54	6·6	311	—	—	—	—	—
1906/07	—	937	937	—	196	—	163	20·9	17·4	56	6·0	265	—	—	—	—	—
Iparrajziskola. — Gewerbezeichenschule.																	
1898/99	605	55	660	323	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899/00	527	44	571	303	9	—	—	54·6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1900/01	575	49	624	390	12	—	—	64·4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1901/02	472	49	521	320	12	—	—	63·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1902/03	452	39	491	268	5	1	—	55·6	0·2	—	—	—	—	—	—	—	—
1903/04	471	44	515	289	9	15	—	57·9	2·9	—	—	—	—	—	—	—	—
1904/05	495	69	564	254	25	10	—	51·2	1·8	—	—	—	—	—	—	—	—
1905/06	487	71	557	302	20	15	2	57·8	3·1	—	—	—	—	—	—	—	—
1906/07	548	139	687	311	69	19	—	55·3	2·8	—	—	—	—	—	—	—	—
Felső kereskedelmi iskolák. — Höhere Handelsschulen.																	
1898/99	831	—	831	108	—	144	—	13·0	17·3	255	30·7	782	—	—	—	—	—
1899/00	855	—	855	9	—	122	—	1·1	14·3	170	19·9	622	—	—	—	—	—
1900/01	907	—	907	15	—	163	—	1·7	18·0	203	22·4	676	—	—	—	—	—
1901/02	910	—	910	69	—	166	—	7·6	18·2	241	26·5	743	—	—	—	—	—
1902/03	940	—	940	281	—	165	—	29·9	17·5	268	28·5	392	—	—	—	—	—
1903/04	946	—	946	247	—	215	—	26·1	22·7	265	28·0	905	—	—	—	—	—
1904/05	994	—	994	209	—	232	—	21·3	23·3	242	24·3	872	—	—	—	—	—
1905/06	1.027	—	1.027	215	—	186	—	20·9	18·1	252	26·8	992	—	—	—	—	—
1906/07	1.099	—	1.099	263	—	157	—	23·9	14·3	106	9·6	400	—	—	—	—	—
Felsőbb leányiskolák. — Höhere Mädchenschulen.																	
1898/99	—	467	467	—	118	—	62	25·3	13·3	104	22·3	727	—	—	—	—	—
1899/00	—	482	482	—	121	—	55	25·1	11·4	110	22·8	800	—	—	—	—	—
1900/01	—	500	500	—	123	—	64	24·6	12·8	50	10·0	200	—	—	—	—	—
1901/02	—	504	504	—	135	—	49	26·8	9·7	130	25·8	670	—	—	—	—	—
1902/03	—	478	478	—	174	—	39	36·4	8·2	150	31·4	?	—	—	—	—	—
1903/04	—	507	507	—	127	—	77	25·1	15·2	154	30·4	300	—	—	—	—	—
1904/05	—	543	543	—	124	—	82	22·8	15·1	170	31·3	850	—	—	—	—	—
1905/06	—	425	425	—	99	—	58	23·3	13·6	40	9·4	240	—	—	—	—	—
1906/07	—	455	455	—	104	—	64	22·8	14·1	118	10·5	140	—	—	—	—	—
Leánygimnázium. — Mädchengymnasium.																	
1905/06	—	125	125	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1906/07	—	138	138	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Főreáliskolák. — Oberrealschulen.																	
1898/99	1.094	—	1.094	42	—	135	—	3·8	12·3	43	2·3	209	—	—	—	—	—
1899/00	1.063	—	1.063	53	—	142	—	5·0	13·4	161	15·1	532	—	—	—	—	—
1900/01	1.077	—	1.077	67	—	143	—	6·2	13·3	181	16·8	494	—	—	—	—	—
1901/02	1.124	—	1.124	45	—	174	—	4·0	15·5	224	19·9	1.025	—	—	—	—	—
1902/03	1.088	—	1.088	254	—	81	—	23·3	7·4	276	25·4	1.200	—	—	—	—	—
1903/04	1.113	—	1.113	255	—	121	—	22·9	10·9	160	14·4	683	—	—	—	—	—
1904/05	1.050	—	1.050	240	—	98	—	22·9	9·3	133	12·7	857	—	—	—	—	—
1905/06	1.054	—	1.054	237	—	109	—	2·5	10·4	161	15·3	581	2	0·2	2	—	—
1906/07	1.020	—	1.020	208	—	103	—	20·4	10·1	183	17·9	674	2	0·2	2	—	—
Összes községi iskolák.²⁾ — Summe aller Communal Schulen.²⁾																	
1898/99	39.820	26.885	66.705	30.714	18.832	744	517	74·4	1·9	15.339	23·0	49.882	5.416	8·1	1.508	52.2710	—
1899/00	41.530	28.363	69.893	32.672	20.664	795	508	76·5	1·9	16.015	22·9	52.843	6.533	9·4	2.101	63.3.628	—
1900/01	42.839	29.821	72.660	34.400	22.310	851	625	78·0	2·0	16.744	23·0	57.666	7.283	10·0	2.097	65.3.622	—
1901/02	43.923	31.262	75.185	34.593	23.729	1.031	666	77·7	2·2	21.893	29·2	69.549	6.762	9·0	1.836	68.4.575	—
1902/03	44.564	32.161	75.725	35.551	24.426	793	645	78·1	1·9	21.906	28·5	67.507	7.198	9·4	1.253	77.7.990	—
1903/04	46.503	34.002	80.505	35.445	26.091	924	761	76·4	2·1	22.776	28·3	60.519	7.100	8·8	1.124	76.7.399	—
1904/05	47.925	35.210	83.135	39.254	27.739	999	898	80·6	2·3	23.197	27·9	61.332	7.841	9·4	1.472	63.6.012	404.158
1905/06	49.064	36.599	85.663	40.537	28.923	1.103	951	81·1	2·4	23.996	28·0	64.341	6.902	8·1	1.358	67.4.943	328.644
1906/07	50.344	38.535	88.879	41.761	30.539	1.147	1.084	81·4	2·5	26.828	30·2	75.151	6.999	7·9	1.361	60.4.468	243.849

¹⁾ Lásd ²⁾ jegyzetet a 93. oldalon.
³⁾ Kisdédvök nélkül.

¹⁾ Siehe die Fussnote auf Seite 93.
²⁾ Ohne Kinderbewahranstalten.

Adatok hiányoznak Angabon fehlen

33. A tanulók száma a tanév végén, egyes iskolánként. — Anzahl der Schüler am Ende des Jahres, nach einzelnen Schulen. — Elemi iskolák. — Elementarschulen.

Tanév Schuljahr	I. kerület — I. Bezirk										II. kerület — II. Bezirk										III. kerület — III. Bezirk										Tanév Schuljahr		
	Iskola-tér (1876-7-ben Becskápú-utcai isk.)	Városi-át-téli (1874-5-ig Tá- bírák, 1903-ig Széchenyi- terület)	Fehérvári-utcai (1881-ig Fehérvári-utcai)	Bocskay-terület	Keménz-utcai	Krisztina-terület (1878-ig Gyár- terület, 1883-ig Pálffy-utcai)	Athla-utcai	Mayer-terület	Városmajfor-utcai	Diana-terület (1874-ig Svábhegyi, 1885-ig Széchenyi-hegyi, 1903-ig Ismerhegyi)	Zuglotti-terület	Labancz-utcai	Hidegkúti-utcai (1903-ig Lipómező)	Szabó-utcai (1899-ig alsóvárosi Fő-utcai)	Medve-utcai (1875-ig Iskola- utcai, 1892-ig Nagy mező-utcai)	Iskola-utcai és helyi iskola	Toldy Ferenc-utcai (1882-ig Bécskapú-utcai, 1878-ig Báthlyany-utcai)	Margit-körút (1878-ig Or- szágház-utcai, 1897-ig Török- utcai)	Lövőház-utcai	Közs. szövetkezési	Lajos-utcai (1891-ig újlak)	Új-utcai	Körház-utcai (1899-ig Szerecsen- utcai, 1879-ig)	Tímár-utcai (1897-ig Kis- korona-utcai)	Tanuló-utcai (1878-ig Kö- nyvtár-utcai)	Miklós-terület (1896-ig Munkástelepi)	Vörösvári-utcai	Szent Endre-utcai	Római tere (1876-ig Emőd-utcai)	Országház			
1873/74	425	428	121	59	—	290	—	—	35	—	—	33	175	628	—	—	—	360	—	—	307	683	1869	1876	1795	1883	1846	1904	1900	1874	1873/74		
1874/75	457	525	111	62	—	279	—	—	60	—	—	37	219	540	—	144	364	—	—	—	325	611	—	—	594	—	—	—	—	190	1874/75		
1875/76	446	541	139	64	—	243	—	—	49	—	—	37	23	626	—	138	336	—	—	—	343	611	—	—	631	—	—	—	—	—	1875/76		
1876/77	399	580	141	79	—	246	—	—	48	—	—	41	256	618	—	187	331	—	—	—	396	573	—	—	529	—	—	—	—	—	1876/77		
1877/78	177	249	601	174	51	265	—	—	50	—	—	36	269	643	—	201	367	—	—	—	455	586	—	—	535	—	203	—	—	—	1877/78		
1878/79	153	235	613	196	50	241	—	—	59	—	—	34	287	599	—	209	408	—	—	—	466	572	—	—	534	—	191	—	—	—	1878/79		
1879/80	157	207	684	205	48	265	—	—	77	—	—	32	280	633	—	196	405	—	—	—	460	559	—	—	581	—	182	—	—	—	1879/80		
1880/81	173	210	752	209	66	265	—	—	66	—	—	32	297	667	—	196	464	—	—	—	490	511	—	—	537	—	192	—	—	—	1880/81		
1881/82	167	151	759	212	60	312	—	—	81	—	—	30	342	729	—	197	459	—	—	—	518	467	—	—	512	—	213	—	—	—	1881/82		
1882/83	169	172	727	236	67	356	—	—	88	—	—	34	335	717	—	287	475	—	—	—	556	503	—	—	524	—	205	—	—	—	1882/83		
1883/84	162	185	793	196	83	375	—	—	97	—	—	35	348	647	—	415	513	—	—	—	615	475	—	—	510	—	92	202	—	—	1883/84		
1884/85	163	191	751	207	152	434	—	—	102	—	—	29	373	692	—	408	566	—	—	—	659	432	—	—	521	—	301	—	—	—	1884/85		
1885/86	357	783	205	150	127	511	—	—	93	—	—	30	366	697	—	402	548	—	—	—	653	429	—	—	556	—	293	—	—	—	1885/86		
1886/87	350	766	195	169	83	518	—	26	114	—	—	34	363	732	—	385	508	—	—	—	721	392	—	—	553	—	287	—	—	—	1886/87		
1887/88	343	883	218	190	101	528	—	26	132	—	—	36	340	649	—	520	503	—	—	—	752	401	—	—	517	—	257	—	—	—	1887/88		
1888/89	356	850	225	221	103	580	—	21	139	—	—	41	352	642	—	526	571	—	—	—	760	408	—	—	507	—	277	—	—	—	1888/89		
1889/90	392	907	203	231	107	666	—	—	142	—	—	52	362	728	—	519	594	—	—	—	750	474	—	—	540	—	252	—	—	—	1889/90		
1890/91	383	899	199	243	105	58	—	—	156	—	—	50	377	704	—	576	646	—	—	—	766	490	—	—	550	—	243	—	—	—	—	1890/91	
1891/92	411	881	189	239	102	70	—	—	127	—	—	56	389	669	—	598	633	—	—	—	797	506	—	—	551	—	282	—	—	—	—	1891/92	
1892/93	445	845	193	252	86	73	—	—	157	—	—	74	366	400	476	591	551	—	—	—	803	542	—	—	558	—	334	—	—	—	—	1892/93	
1893/94	463	764	188	275	78	84	—	—	190	—	—	88	368	362	469	587	518	—	—	—	45	691	—	—	540	—	267	—	—	—	—	1893/94	
1894/95	402	778	185	230	77	26	—	—	142	—	—	94	354	304	380	548	450	—	—	—	47	682	—	—	590	—	315	—	—	—	—	1894/95	
1895/96	391	797	186	269	80	170	—	—	220	—	—	101	311	316	376	514	454	—	—	—	46	827	—	—	525	—	301	—	—	—	—	1895/96	
1896/97	370	724	189	273	182	164	—	—	236	—	—	76	308	310	354	486	524	—	—	—	46	840	—	—	533	—	317	—	—	—	—	1896/97	
1897/98	368	725	188	284	154	164	—	—	227	—	—	70	313	303	358	517	462	—	—	—	47	874	—	—	563	—	338	—	—	—	—	1897/98	
1898/99	333	739	185	300	150	190	—	—	205	—	—	65	273	316	361	520	502	—	—	—	48	930	—	—	568	—	370	—	—	—	—	1898/99	
1899/00	333	689	438	289	—	206	—	—	236	—	—	47	101	312	383	365	568	604	—	—	47	940	—	—	582	—	382	—	—	—	—	—	1899/00
1900/01	313	667	487	295	—	208	—	—	219	—	—	52	117	331	356	234	501	502	497	—	45	549	—	—	659	—	394	—	—	—	—	—	1900/01
1901/02	263	646	548	275	—	232	—	—	237	—	—	58	123	391	329	268	542	535	509	—	46	531	—	—	680	—	361	—	—	—	—	—	1901/02
1902/03	268	676	502	279	—	226	—	—	249	—	—	60	125	400	308	268	525	508	506	—	43	512	—	—	679	—	361	—	—	—	—	—	1902/03
1903/04	282	668	502	291	—	276	—	—	245	—	—	59	133	101	365	313	264	511	530	466	—	48	536	—	—	664	—	372	—	—	—	—	1903/04
1904/05	276	589	493	396	—	292	—	—	258	—	—	53	139	102	384	291	283	496	524	468	—	47	528	—	—	642	—	184	—	—	—	—	1904/05
1905/06	288	631	483	459	—	341	—	—	275	—	—	53	154	104	359	305	294	482	524	450	—	49	547	—	—	616	—	201	—	—	—	—	1905/06
1906/07	290	661	447	511	—	359	—	—	273	—	—	45	173	109	366	317	273	504	490	441	—	45	549	—	—	594	—	203	—	—	—	—	1906/07

Elemi iskolák. — Elementarschulen.

Tanév Schuljahr	VII. kerület — VII. Bezirk					VIII. kerület — VIII. Bezirk					IX. kerület — IX. Bezirk					Tanév Schuljahr																		
	Árénát-út 25. fiúiskola	Árénát-út 27. leányiskola (1899-ig től és leány) Verseny-tér	Hingrád-út 24. (1889-ig Herminiancz)	Ornáy-utca 5-7. (1904-ig Várna-u.)	Angol-utca 25. (Kis-Szungó)	Telep-utca 8.	Erzsébet leányárva-ház	Szentkirályi-utca 92. (1889-ig Úsz-utczái)	Rök Szilárd-utca 22. (1894-ig Mitrá-u.)	Baross-utca 62. (1889-ig Stáció-utczái, majd Belső stáció-u.)	Kő-u. 16., csak leány (kvái. a Baross-u.-ból)	Páter-utca 11-17. (1887-ig Hunyádi-u.)	Börcédy-u. 10. (1875-ig Börcécs-u., 1903-ig csak fiúiskola)	Börcédy-u. leányisk. (1889-ig Börcécs-u. vegy.)	Százházkörüll		Erdélyi-utca 8.	József-főutczaház	Madách-utca 31. (1881-ig Szolókert-u., azelőtt Kálovát-ter)	Jánmi-u. 6-14. (1877-ig Székony-u., 1905 óta fiúiskola)	Jánmi-utca 6-14. leányiskola	Cobanza-utca 1-3. (1892-ig Kul. stáció-u. 1899-ig Baross-u.-II. sz.)	Losonczy-utca 19.	Örmövelgy-utca 22.	Bakács-ter 12.	Lónyay-utca 6-8. (1885-ig Nyul-utczái)	Mester-utca 23.	Mester-utca 46.	Mester-utca 67. (1904-ig Ben 23. sz.)	Üllői-út	Sorkásár-út 45-47. (1891-ig K. sorokszár-út)	Tizolai-utca 88-90.		
1873 74	—	—	—	—	—	—	662	—	—	—	—	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	527 371	—	—	—	—	—	—	—	—	
1874 75	—	—	—	—	—	—	47 634	—	942	948	—	132	—	254	250	518	253	619	—	—	—	—	—	—	576 390	524	—	—	—	—	—	—	—	
1875 76	—	—	—	—	—	—	44 684	1 050	1 050	1 054	—	290 168	—	—	258	646	—	—	—	—	—	—	—	—	504 445	460	—	—	—	—	—	—	—	
1876 77	—	—	—	—	—	—	43 629	1 054	1 054	—	558 1)	—	—	—	258	739	—	—	—	—	—	—	—	—	493 458	490	—	—	—	—	—	—	—	
1877 78	—	—	—	—	—	—	61 658	1 109	1 109	—	624 1)	—	—	—	259	802	—	—	—	—	—	—	—	—	524 557	487	—	—	—	—	—	—	—	
1878 79	—	—	—	—	—	—	66 715	1 095	1 095	—	558 1)	—	—	—	289	837	—	—	—	—	—	—	—	—	546 594	557	—	—	—	—	—	—	—	
1879 80	—	—	—	—	—	—	64 844	1 014	1 014	—	165	489 192	—	—	341	873	—	—	—	—	—	—	—	—	566 607	602	—	—	—	—	—	—	—	
1880 81	—	—	—	—	—	—	63 709	197	982	184	574 332	—	—	—	335	887	—	—	—	—	—	—	—	—	536 676	678	—	—	—	—	—	—	—	
1881 82	—	—	—	—	—	—	69 687	202	1 000	149	510 518	—	—	—	348	761	164	—	—	—	—	—	—	—	534 662	709	—	—	—	—	—	—	—	
1882 83	—	—	—	—	—	—	70 689	205	953	158	579 534	—	—	—	363	773	193	—	—	—	—	—	—	—	600 705	739	—	—	—	—	—	—	—	
1883 84	—	—	—	—	—	—	74 721	193	1 061	119	604 635	—	—	—	365	825	207	—	—	—	—	—	—	—	655 738	817	—	—	—	—	—	—	—	
1884 85	—	—	—	—	—	—	72 667	276	1 003	185	608 630	—	—	—	380	808	281	—	—	—	—	—	—	—	735 758	794	—	—	—	—	—	—	—	
1885 86	—	—	—	—	—	—	79 547	370	695 492	202	638 639	—	—	—	368	830	286	—	—	—	—	—	—	—	866 735	731	—	—	—	—	—	86	—	
1886 87	—	—	—	—	—	—	79 518	391	609 474	205	569 669	—	—	—	374	852	333	—	—	—	—	—	—	—	797 688	759	—	—	—	—	124	—	—	
1887 88	—	—	—	—	—	—	78 484	380	638 495	204	619 545	—	—	—	385	782	343	—	—	—	—	—	—	—	827 741	731	—	—	—	—	184	—	—	
1888 89	—	—	—	—	—	—	90 513	334	590 510	288	726 556	—	—	—	398	760	410	—	—	—	—	—	—	—	788 770	801	—	—	—	—	171	—	—	
1889 90	—	—	—	—	—	—	82 472	387	602 483	365	720 540	—	—	—	408	868	451	—	—	—	—	—	—	—	810 739	916	—	—	—	—	196	—	—	
1890 91	—	—	—	—	—	—	95 491	390	628 551	363	778 561	—	—	—	340	946	454	—	—	—	—	—	—	—	821 807	973	—	—	—	—	202	—	—	
1891 92	—	—	—	—	—	—	92 510	411	614 598	362	856 540	—	—	—	353	939	457	—	—	—	—	—	—	—	811 760	1 058	—	—	—	—	216	—	—	
1892 93	—	—	—	—	—	—	98 558	392	608 529	353	901 559	—	—	—	348	952	672	—	—	—	—	—	—	—	859 771	1 080	—	—	—	—	203	—	—	
1893 94	—	—	—	—	—	—	99 521	381	569 525	652	891 590	—	—	—	365	976	723	—	—	—	—	—	—	—	788 760	1 136	—	—	—	—	229	—	—	
1894 95	—	—	—	—	—	—	94 513	1 049	475 546	746	587 550	—	—	—	387	1 102	838	—	—	—	—	—	—	—	807 773	1 058	—	—	—	—	186	281	—	
1895 96	—	—	—	—	—	—	100 470	1 056	527 579	822	601 567	—	—	—	379	1 145	819	—	—	—	—	—	—	—	873 798	1 314	—	—	—	—	335	—	—	
1896 97	—	—	—	—	—	—	97 450	1 173	530 553	830	509 516	—	—	—	379	1 208	857	—	—	—	—	—	—	—	870 794	1 391	—	—	—	—	408	—	—	
1897 98	—	—	—	—	—	—	92 426	1 207	498 585	801	615 569	—	—	—	381	1 174	1 278	—	—	—	—	—	—	—	778 856	1 451	—	—	—	—	501	—	—	
1898 99	—	—	—	—	—	—	89 420	1 042	500 266	798	448 480	—	—	—	1 281	344	1 069	1 329	—	—	—	—	—	—	747 839	779	—	—	—	—	481	1 465	—	
1899 00	—	—	—	—	—	—	84 396	1 037	453 344	806	512 443	—	—	—	1 254	318	947	1 232	—	—	—	—	—	—	719 764	923	—	—	—	—	499	1 631	1 899 00	
1900 01	458	—	—	—	—	—	90 432	1 042	519 384	788	550 419	—	—	—	1 307	310	1 026	1 250	—	—	—	—	—	744 805	991	—	—	—	—	490	1 647	1 900 01		
1901 02	477 918	—	—	—	—	—	93 430	1 109	531 430	824	593 509	—	—	—	1 308	327	1 153	1 216	—	—	—	—	—	775 798	1 119	—	—	—	—	509	1 695	1 900 02		
1902 03	475 869	—	—	—	—	—	98 417	1 072	550 384	855	654 585	—	—	—	1 290	92	1 170	1 299	—	—	—	—	—	729 806	1 487	—	—	—	—	529	1 669	1 902 03		
1903 04	463 892	—	—	—	—	—	96 394	1 027	583 387	870	1 193	—	—	—	1 347	97	1 323	1 470	—	—	—	—	—	805 844	1 457	—	—	—	—	541	1 913	1 903 04		
1904 05	430 739	—	—	—	—	—	94 379	945	621 384	800	1 147	—	—	—	1 333	100	669	1 303	—	—	—	—	—	997 667	836	895	767	840	—	792	—	—	—	
1905 06	459 731	—	—	—	—	—	94 376	946	596 364	785	1 197	—	—	—	1 263	94	731	725	578	—	—	—	—	753 769	1 311	—	—	—	—	1 004	—	—	—	
1906 07	472 815	—	—	—	—	—	94 371	958	552 385	771	1 114	—	—	—	1 301	91	756	746	590	—	—	—	—	756 835	959	443	—	—	—	998	—	—	—	—

) Az anyakönyvek elégték. — Die Matrikel verbrannt.

34. A községi iskolák kiadásai és bevételei. 1866—1906.

Év Jahr	Rendes kiadások koronákban. ¹⁾ — Ordentliche Ausgaben in Kronen ¹⁾											Nyugdíjak Pensionen
	Elemi iskolák Elementar- schulen	Gazdasági isk. Wirtschaftl. Schulen	Polg. iskolák ²⁾ Bürgerschulen	Felső keresk. iskolák Höhere Han- delschulen	Felsőbb leány- iskolák Höhere Mäd- chenschulen	Női keresk. tan- folyamok Mittelschule für Frauen	Iparos tanonc- iskolák Gewerbeleh- r- lingsschulen	Keresk. tan. isk. Handelsleh- r- lingsschulen	Iparrajziskola Gewerbe- zeichenschule	Reáliskolák Realschulen	Kisdedővők Kinderbewahr- anstalten	
1866	116.440	—	—	—	—	—	—	—	34.156	—	150.596	
1867	120.298	—	—	—	—	—	—	—	33.114	—	153.412	
1868	117.080	—	—	—	—	—	—	—	35.456	—	152.536	
1869	193.466	—	—	—	—	—	—	—	51.020	—	244.486	
1870	222.236	—	4.962	—	—	—	—	—	68.766	—	295.964	
1871	315.198	—	33.918	—	—	—	—	—	117.888	—	467.204	
1872	465.822	—	54.920	—	—	—	—	—	142.438	—	663.180	
1873	398.913	—	79.458	—	—	—	—	—	133.721	—	612.092	
1874	636.670	—	143.174	—	—	—	—	—	155.762	—	935.606	
1875	962.977	—	189.146	—	—	—	—	—	255.777	—	1,407.900	
1876	1,013.424	—	246.824	—	—	—	—	—	278.048	—	1.538.296	
1877	1,052.627	—	272.867	—	—	—	—	—	246.308	—	1,571.802	
1878	1,073.512	—	298.502	—	—	—	—	—	253.828	—	1,625.842	
1879	1,127.571	—	303.175	—	—	—	—	—	250.663	—	1,681.409	
1880	1,145.622	—	331.931	—	—	—	—	66.896	248.759	—	1,793.208	
1881	1,224.640	—	356.895	—	—	—	—	66.888	245.665	—	1,894.088	
1882	1,250.039	—	390.317	—	—	—	—	65.672	245.536	—	1,951.564	
1883	1,314.584	—	424.847	—	—	—	—	63.331	253.840	—	2,056.602	
1884	1,405.518	—	428.832	—	—	—	—	61.333	257.464	—	2,153.147	
1885	1,514.499	—	461.836	—	—	—	—	69.221	261.172	—	2,306.728	
1886	1,616.638	—	498.961	—	—	—	—	70.263	267.138	—	2,453.000	
1887	1,591.836	—	500.045	—	—	—	103.321	67.872	271.996	—	2,546.974	
1888	1,629.497	—	526.390	—	—	—	122.232	9.751	60.217	275.746	2,623.833	
1889	1,713.485	—	578.542	—	—	—	133.846	13.065	60.352	298.097	2,797.417	
1890	1,755.164	—	611.949	—	—	—	137.937	12.100	60.642	295.457	2,873.249	
1891	1,832.542	—	668.122	—	—	—	146.384	12.687	67.588	289.472	3,016.795	
1892	1,963.486	—	728.544	—	—	—	165.617	15.480	69.628	292.992	3,235.747	
1893	2,043.804	—	772.998	—	—	—	165.548	14.574	71.793	296.929	1.763 3,367.409	
1894	2,197.327	—	915.752	—	—	—	169.151	16.498	105.663	296.927	23.359 3,724.677	
1895	2,805.263	—	964.643	—	—	—	167.999	15.492	130.676	331.386	36.939 4,452.398	
1896	2,945.514	—	826.678	200.332	91.454	—	186.241	17.920	130.684	338.092	55.706 4,792.621	
1897	3,112.474	—	870.477	204.337	101.285	—	192.134	20.361	130.499	336.613	69.014 5,037.194	109.021
1898	3,406.105	—	978.430	208.227	111.691	—	213.632	20.290	132.058	332.773	96.718 5,499.924	123.232
1899	3,712.804	—	1,066.062	207.351	120.001	—	224.821	20.338	127.809	338.301	165.972 5,983.459	145.202
1900	4,065.843	—	1,191.028	218.491	120.291	—	231.129	22.602	133.198	332.018	224.905 6,539.505	150.369
1901	4,277.539	—	1,267.103	216.629	125.472	—	239.539	26.596	122.330	331.099	275.244 6,881.551	156.482
1902	4,447.200	—	1,348.940	237.121	120.464	—	250.952	27.219	128.982	334.408	314.969 7,210.255	181.475
1903	4,692.020	—	1,404.913	252.026	124.213	16.948	284.774	30.122	135.633	336.031	369.002 7,645.682	225.619
1904	5,140.701	—	1,500.425	264.631	137.712	55.249	293.987	43.354	138.689	350.148	431.875 8,356.771	271.499
1905	5,521.492	103.845	1,661.950	277.787	136.946	60.853	351.127	47.877	152.077	340.431	446.807 9,100.192	305.321
1906	5,788.483	139.415	1,789.736	297.985	135.667	67.105	357.650	50.731	164.302	333.771	486.038 9,610.883	326.108

Adatok hiányoznak. — Angaben fehlen.

35. Államsegélyek közoktatásügyi célokra 1873—1906.

Év Jahr	1873—1881							Év Jahr	1882—1890						
	Elemi iskolák Elementar- schulen	Polgári iskolák Bürgerschulen	Felső ker. isk. Höh. Handels- schulen	Felső leányisk. Höh. Mädchen- schulen	Iparos tanonc- iskolák Gewerbeleh- r- lingsschulen	Reáliskolák Realschulen	Összesen Zusammen		Elemi iskolák Elementar- schulen	Polgári iskolák Bürgerschulen	Felső ker. isk. Höh. Handels- schulen	Felső leányisk. Höh. Mädchen- schulen	Iparos tanonc- iskolák Gewerbeleh- r- lingsschulen	Reáliskolák Realschulen	Összesen Zusammen
1873	70.000	6.800	—	—	—	—	76.800	1882	52.000	10.000	—	—	—	62.000	
1874	80.000	13.600	—	—	—	—	93.600	1883	52.000	10.000	—	—	—	62.000	
1875	80.000	13.600	—	—	—	—	93.600	1884	102.000	10.000	—	—	—	112.000	
1876	119.660	20.340	—	—	—	—	140.000	1885	52.000	10.000	—	—	—	62.000	
1877	—	—	—	—	—	—	—	1886	—	—	—	—	—	—	
1878	34.286	5.714	—	—	—	—	40.000	1887	—	—	—	—	12.030	12.030	
1879	42.857	7.143	—	—	—	—	50.000	1888	—	—	—	—	12.060	12.060	
1880	53.143	8.857	—	—	—	—	62.000	1889	—	—	—	—	12.030	12.030	
1881	—	—	—	—	—	—	—	1890	—	—	—	—	12.000	12.000	

¹⁾ A személyzeti költséggel együtt. Ezeknek részletezését lásd a 36. táblában. — ²⁾ Ezen összegekben foglaltatnak az 1885—1895. években a felső kereskedelmi iskolák, az 1893—95. években a felsőbb leányiskolák, az 1881—1902. években a női kereskedelmi tanfolyamok költségei, illetőleg bevételei. — ³⁾ Az államsegélyekkel együtt. Ezeknek részletezését lásd a 35. táblában. — ⁴⁾ Ez összegek részletezését lásd a 37. táblában.

Ausgaben und Einnahmen der communalen Schulen. 1866—1906.

Epítői fenntartási költségek (a felújítások költségvetésével együtt) *)			Rendes bevételek koronákban ²⁾ — Ordentliche Einnahmen in Kronen ³⁾													
Elemi és polg. iskoláknál Bei Elementarschulen	Reáliskoláknál Bei Realschulen	Építési költségek (a felújítások költségvetésével együtt) *) Bankkosten (incl. Baugrund) *)	Főösszeg Hauptsumme	Rendes bevételek koronákban ²⁾ — Ordentliche Einnahmen in Kronen ³⁾												
				Elemi iskolák Elementar- schulen	Polgári iskolák Bürgerschulen ²⁾	Felső keresk. iskolák Höhere Han- delschulen	Felsőbb leány- iskolák Höhere Mäd- chenschulen	Női keresk. tanfolyam Handelsschule für Frauen	Iparos tanonc- iskolák Gewerbe- lehrgangschulen	Iparraiziskola Gewerbe- zeichenschule	Reáliskolák Realschulen	Kisdedvők Kinderbewahr- Anstalten	Főösszeg Hauptsumme			
Adatok hiányoznak			19.302	150.596	Adatok hiányoznak. — Angaben fehlen.											
Angaben fehlen			641.656	153.412												
			938.362	171.838												
			—	886.142												
			—	467.204												
			—	653.180	131.418	11.662	—	—	—	—	—	—	—	34.590	—	177.670
39.996	1.489	1.174.370	1,827.947	101.379	14.298	—	—	—	—	—	—	—	—	26.396	—	142.073
23.388	10.854	1,232.004	2,201.852	148.605	25.064	—	—	—	—	—	—	—	—	34.058	—	207.727
32.362	5.517	429.994	1,875.773	154.100	29.820	—	—	—	—	—	—	—	—	48.796	—	232.716
30.477	5.948	301.432	1,876.153	204.431	42.186	—	—	—	—	—	—	—	—	50.078	—	296.695
27.898	6.753	485.488	2,091.941	90.846	16.064	—	—	—	—	—	—	—	—	46.296	—	153.206
34.080	4.351	68.240	1,732.513	127.931	33.885	—	—	—	—	—	—	—	—	43.636	—	205.452
30.064	7.783	10.222	1,729.478	135.162	39.548	—	—	—	—	—	—	—	—	42.672	—	217.382
40.505	5.775	34.632	1,874.120	149.277	42.701	—	—	—	—	—	—	—	—	42.576	—	234.554
45.165	6.749	71.890	2,017.892	102.627	39.175	—	—	—	—	—	—	—	—	41.340	—	183.142
56.172	12.622	—	2,020.358	158.259	48.920	—	—	—	—	—	—	—	—	40.742	—	247.921
65.520	6.840	—	2,128.962	166.124	58.297	—	—	—	—	—	—	—	—	42.192	—	266.613
57.260	16.384	1,311.454	3,538.245	231.730	68.828	—	—	—	—	—	—	—	—	46.642	—	347.200
57.593	23.805	337.776	2,725.902	184.390	62.462	—	—	—	—	—	—	—	—	48.592	—	295.444
61.940	13.960	—	2,528.900	129.051	67.580	—	—	—	—	—	—	—	—	50.540	—	247.171
75.729	11.793	155.080	2,789.576	127.968	75.242	—	—	—	—	—	12.030	—	—	50.492	—	265.732
88.722	20.848	730.728	3,464.131	127.267	82.078	—	—	—	—	—	12.060	—	—	48.862	—	270.267
80.446	15.305	339.640	3,232.808	131.114	89.362	—	—	—	—	—	12.030	—	—	47.148	—	279.654
90.985	14.303	149.170	3,027.707	131.372	99.424	—	—	—	—	—	12.000	—	—	47.262	—	290.058
72.585	8.412	1,014.526	4,112.318	121.896	110.402	—	—	—	—	—	12.130	—	—	45.892	—	290.320
102.441	10.219	1,949.010	5,297.417	105.736	113.410	—	—	—	—	—	12.040	—	—	48.636	—	279.822
100.242	14.119	366.378	3,848.148	107.002	121.714	—	—	—	—	—	12.052	—	—	51.462	1.293	293.523
109.304	17.594	881.740	4,733.315	112.194	148.624	—	—	—	—	—	12.000	—	—	55.738	2.130	330.686
124.579	12.614	949.136	5,538.727	116.478	125.246	—	—	—	—	—	12.000	—	—	55.660	2.675	378.645
109.644	16.471	96.000	5,014.736	132.782	172.810	85.874	22.034	—	—	—	12.000	3.782	—	83.840	785	513.907
119.631	18.221	143.242	5,427.309	145.722	214.391	84.670	27.328	—	—	—	12.000	6.518	102.518	102.518	251	593.398
125.478	16.405	673.235	6,438.274	129.457	218.083	89.281	29.348	—	—	—	12.000	7.268	97.418	97.418	—	582.855
121.351	9.148	2,230.436	8,489.566	127.398	217.585	87.672	31.042	—	—	—	12.000	6.534	88.705	88.705	—	570.936
139.878	14.079	3,655.923	10,499.754	134.720	215.909	86.746	31.764	—	—	—	12.000	5.902	83.357	83.357	—	570.398
155.990	10.409	—	7,204.432	125.772	216.550	76.348	31.500	—	—	—	12.000	4.523	80.539	80.539	—	547.232
138.696	9.081	341.984	7,581.491	265.475	268.980	133.127	35.179	—	—	—	12.000	3.951	105.114	105.114	287	824.113
137.544	12.055	463.357	8,484.257	232.362	334.951	147.695	49.292	18.163	—	—	—	6.616	113.864	113.864	1.275	904.218
165.745	9.294	1,105.912	9,909.221	220.606	345.607	193.018	54.579	66.470	24.000	8.079	24.000	8.079	124.490	124.490	1.340	1,038.189
169.361	9.434	784.574	10,368.882	237.318	354.450	191.467	52.728	67.214	—	7.673	—	7.673	119.270	119.270	1.230	1,031.350
190.380	6.929	1,878.023	12,012.323	178.877	366.421	186.671	60.131	84.982	12.000	8.076	—	—	122.985	122.985	1.214	1,021.357

Staatliche Subventionen für Unterrichtszwecke. 1873—1906.

Év Jahr	Elemi iskolák Elementar- schulen	Polgári iskolák Bürgerschulen	Felső ker. isk. Höh. Handels- schulen	Felső leányisk. Höh. Mädchen- schulen	Iparstanonc- iskolák Gewerbeleh- ringschulen	Reáliskolák Realschulen	Összesen Zusammen	Év Jahr	Elemi iskolák Elementar- schulen	Polgári iskolák Bürgerschulen	Felső ker. isk. Höh. Handels- schulen	Felső leányisk. Höh. Mädchen- schulen	Iparstanonc- iskolák Gewerbeleh- ringschulen	Reáliskolák Realschulen	Összesen Zusammen
1891	—	—	—	—	12.130	—	12.130	1900	—	—	—	—	12.000	—	12.000
1892	—	—	—	—	12.040	—	12.040	1901	—	—	—	—	12.000	—	12.000
1893	—	—	—	—	12.052	—	12.052	1902	110.000	—	20.000	—	12.000	20.000	162.000
1894	—	—	—	—	12.000	—	12.000	1903	48.000	—	—	—	—	20.000	68.000
1895	—	—	—	—	12.000	—	12.000	1904	48.000	20.000	40.000	—	24.000	30.000	162.000
1896	—	—	—	—	12.000	—	12.000	1905	60.000	20.000	20.000	—	—	30.000	130.000
1897	—	—	—	—	12.000	—	12.000	1906	—	—	—	2.000	12.000	28.000	42.000
1898	—	—	—	—	12.000	—	12.000								
1899	—	—	—	—	12.000	—	12.000								

1) Inbegriffen die Personalbezüge. Die Specification derselben siehe in Tabelle 36. — 2) In diesen Summen sind in den Jahren 1885—1895 die Ausgaben resp. die Einnahmen der höheren Handelsschulen, in den Jahren 1893—1895 der höheren Mädchenschulen, in den Jahren 1889—1902 der Handelskurse für Frauen inbegriffen. — 3) Inbegriffen die staatlichen Subventionen. Die Specification derselben siehe in Tabelle 35. — 4) Siehe die Specification in Tabelle 37.

36. Személyzeti kiadások. 1873—1906. — Personal-Auslagen. 1873—1906.

Év Jahr	Elemi iskolák Elementarschulen	Gazdasági iskolák Wirthschaftl. Schulen	Polgári iskolák ¹⁾ Bürgerschulen	Felső keresk. iskolák Höhere Handelsschulen	Felsőbb Jeányiskolák Höhere Mädchenschulen	Női keresk. tanfolyamok Handelskurse für Frauen	Iparos tanonciskolák Gewerbelehrlings- schulen	Keresk. tanonciskolák Handelslehrlings- schulen	Iparrajziskola Gewerbezeichenschule	Reáliskolák Realschulen	Kisdedvők Kinderbewahranstalten	Összesen Zusammen
1873 . .	290.622	—	41.592	—	—	—	—	—	—	95.668	—	427.882
1874 . .	486.176	—	91.644	—	—	—	—	—	—	114.511	—	692.331
1875 . .	587.345	—	109.966	—	—	—	—	—	—	124.878	—	822.189
1876 . .	641.520	—	161.606	—	—	—	—	—	—	139.233	—	942.419
1877 . .	731.980	—	187.738	—	—	—	—	—	—	141.508	—	1,061.226
1876 . .	742.753	—	204.102	—	—	—	—	—	—	145.52	—	1,092.381
1879 . .	782.084	—	215.739	—	—	—	—	—	—	144.833	—	1,142.656
1880 . .	792.987	—	234.173	—	—	—	—	—	—	141.738	—	1,168.898
1881 . .	840.071	—	256.951	—	—	—	—	—	—	142.432	—	1,239.454
1882 . .	860.681	—	280.126	—	—	—	—	—	46.525	145.307	—	1,332.639
1883 . .	902.755	—	399.527	—	—	—	—	—	45.723	151.978	—	1,499.983
1884 . .	1,007.711	—	323.684	—	—	—	—	—	44.710	155.688	—	1,531.793
1885 . .	1,067.081	—	347.620	—	—	—	—	—	49.137	154.741	—	1,618.579
1886 . .	1,115.046	—	374.855	—	—	—	—	—	49.826	161.700	—	1,701.427
1897 . .	1,139.680	—	380.336	—	—	—	92.474	9.204	50.790	167.260	—	1,839.744
1888 . .	1,169.085	—	389.645	—	—	—	106.159	9.290	48.067	172.427	—	1,894.673
1889 . .	1,238.349	—	428.144	—	—	—	112.678	10.116	46.398	182.244	—	2,017.929
1890 . .	1,276.365	—	462.955	—	—	—	120.110	10.668	46.540	182.769	—	2,099.407
1891 . .	1,318.723	—	497.579	—	—	—	126.303	11.283	51.874	179.719	—	2,185.481
1892 . .	1,397.136	—	543.040	—	—	—	141.832	13.544	54.405	183.688	—	2,333.645
1893 . .	1,467.910	—	588.594	—	—	—	144.801	13.819	54.499	186.943	960	2,457.526
1894 . .	1,543.207	—	602.862	—	—	—	145.574	15.257	63.210	188.209	2.760	2,561.079
1895 . .	2,093.359	—	753.302	—	—	—	141.519	14.903	73.604	215.070	5.225	3,296.982
1896 . .	2,194.473	—	635.142	167.865	70.230	—	158.637	17.702	76.526	217.593	10.627	3,548.795
1897 . .	2,299.438	—	672.472	174.497	81.216	—	169.106	18.960	76.764	214.723	16.909	3,724.085
1898 . .	2,461.740	—	719.703	178.202	85.753	—	193.832	20.052	78.364	216.117	32.794	3,986.557
1899 . .	2,703.810	—	789.790	175.880	97.602	—	200.918	20.148	79.323	222.408	52.231	4,342.110
1900 . .	2,884.042	—	863.807	171.667	99.520	—	204.705	22.129	82.937	209.658	66.881	4,605.346
1901 . .	3,018.077	—	916.084	175.302	102.712	—	215.095	26.312	76.251	209.365	70.924	4,810.122
1902 . .	3,137.808	—	981.755	185.915	97.211	—	222.491	27.080	77.253	208.744	86.270	5,024.527
1903 . .	3,385.448	—	1,023.442	194.864	101.906	15.748	241.896	29.515	83.557	220.362	106.493	5,403.231
1904 . .	3,666.027	—	1,082.653	204.213	110.468	49.926	272.282	34.362	88.250	227.208	112.445	5,847.834
1905 . .	3,843.172	86.864	1,179.211	216.426	111.323	55.980	300.287	38.800	91.734	218.355	120.020	6,262.172
1906 . .	4,061.658	103.983	1,288.155	235.347	109.467	62.665	316.925	41.535	100.951	212.647	133.362	6,666.695

1) Lásd a 2) sz. jegyzetet a 102.* oldalon. — Siehe die Fussnote 2) auf Seite 103.*

37. Községi iskolák építési költségei. 1868—1906. — Baukosten der Communschulen. 1868—1906.

Kerület — Bezirk	Az iskola czíme Bezeichnung der Schule	Az épület létesítettett Baujahr	Építési és első főlszerelési költségek Bau und Einrichtung	A telek és a rajta levő épület beszerzési ára Kauf- schilling	Az átengedett fővárosi telek becsértéke Wert des überlassenen städtischen Territoriums	Összesen Totale
X.	Köbánya, kápolna-úti, (óhegyi)	1868	4.914	14 388	—	19.302
VI.	Próféta- és érsek-utczai	1868/69	182.914	—	96.120	279 034
VIII.	Stáczió-utczai	1868/69	168.878	—	92.872	261.750
VIII.	Ősz-utczai	1868/69	69.386	—	31.486	100.872
V.	Lipót-templom-téri	1869/70	270.312	—	150.600	420.912
IV.	Gr. Károlyi-utczai	1869/70	304.062	—	152.000	456.062
VII.	Hermina-mezei	1869/70	32.588	—	28.800	61.388
VII.	Kazinczy-utczai	1872/73	239.400	49.398	—	288.798
IX.	Mester-utczai	1872/73	287.126	—	32.262	319.388
IX.	Nyúl-utczai	1872/73	272.914	—	63.200	336.114
VIII.	Madách-utczai	1872/73	215.274	—	14.796	230.070
VI.	Nagymező-utczai	1873/74	287.726	75.234	—	362.960
VI.	Szív-utczai	1873/74	226.692	—	27.872	254.564
VII.	Wesselényi- és hársfa-utczai	1873/74	447.468	—	73.554	531.022
X.	Bánya-utczai és bányatéri (ligeti)	1873/74	96.258	—	7.200	103.458
II.	Medve-utczai	1874/75	315.778	—	39.232	355.010
I.	Szarvas-téri	1875	4.984	70.000	—	74.984
III.	Bécsi-úti és Lajos-utczai (ujlaki)	1875/76	161.076	28.928	—	190 004
III.	Kiskorona- és pacsirtamező-utczai	1875/76	102.902	—	8.526	111.428
VI.	Lovag-utczai	1876/77	204.392	40.706	—	245.098
VII.	Kazinczy-utczai	1876/77	95 454	28.000	—	123.454
I.	Istenhegyi	1877	11.230	—	340	11.570
VII.	Rákosfalvi	1877	15.892	1.800	—	17.692
IX.	Soroksári- és Kinizsy-utczai	1877	—	87.674	—	87.674
I.	Tabáni plébánia épületre	1878	68.240	—	—	68.240
I.	Nyéki dülőben	1879	622	9.600	—	10.222
VII.	Dohány-utczai	1880	—	27.632	—	27.632
III.	Kórház-utczai	1880	—	7.000	—	7.000
X.	Gyömrői-úti	1881	10.664	1.226	—	11.890
I.	Iskola-téri	1881	—	60.000	—	60.000
IV.	Lipót-utczai és polgári iskola	1883/84	144.540	—	141.216	285.756
I.	Krisztinavárosi elemi iskola	1883/84	152.480	—	29.744	182.224
II.	Török-utczai elemi iskola	1883/84	156.940	—	24.992	181.932
IX.	Bakács-téri középület	1883/84	500.360	—	161.182	661.542
VII.	Külső váczai-úti elemi iskola	1884/85	161.580	—	13.902	175.482
VII.	Hermina mezei elemi iskolánál pótépítkezés	1884/85	37.240	—	—	37.240
III.	Korona-utczai elemi iskolánál toldalék	1884/85	121.942	—	3.112	125.054
VII.	Murányi-utczai elemi iskola	1886/87	143.080	12.000	—	155.080
VI.	Bajnok-utczai elemi iskola	1887/88	142.680	16.350	—	159.030
X.	Ó-hegyi elemi iskola	1887/88	102.000	—	24.532	126 532
X.	Gyömrői-úti elemi iskolánál pótépítkezés	1887/88	22.880	—	—	22.880
X.	Ligeti elemi iskola toldalék	1887/88	52.040	—	1.200	53.240
VIII.	Bezerédy-utczai elemi iskola	1887/88	214.700	—	37.346	252.046
II.	Toldy Ferencz-utczai elemi iskola	1887/88	—	117.000	—	117.000
V.	Kálmán-utczai elemi iskola	1888/89	162.960	—	176.680	339 640
II.	Toldy Ferencz-utczai iskolához igazgatói lakás	1890	38.800	—	—	38.800

Kerület — Bezirk	Az iskola czíme Bezeichnung der Schule	Az épület létesítettett Baujahr	Építési és első főszereleési költségek Bau und Einrichtung	A telek és a rajta levő épület beszerzési ára Kauf- schilling	Az átengedett fővárosi telek becsértéke Wert des überlassenen städtischen Territoriums	Összesen Totale
III.	Kiskorona-utczai iskola első kibővítése	1890	50.500	—	—	50.500
X.	Óhegyi iskolánál pótlások	1890	1.600	—	—	1.600
VII.	Wesselényi-utczai iskolában pótépítkezés	1890	16.592	—	—	16.592
IV.	Gróf Károlyi-utczai iskolában pótépítkezés	1890	2.222	—	—	2.222
VIII.	Stáció-utczai iskolánál új tornaterem	1890	20.880	—	—	20.880
VIII.	Bezerédy-utczai iskola pótépítése	1890	18.576	—	—	18.576
VI.	Bajnok-utczai iskola kibővítése	1890/91	21.080	—	—	21.080
V.	Szemere-utczai iskola	1890/91	199.500	—	504.800	704.300
III.	Ujlaki polgári leányiskola	1890/91	193.560	—	68.000	261.560
VII.	Dohány-utczai elemi iskolánál pótépítkezés	1891	10.082	—	—	10.082
I.	Várbeli elemi és polgári iskolánál pótépítés	1891	9.838	—	—	9.838
III.	Ó-budai vendéglő-épület átalakítása iskolai czélokra	1891	7.666	—	—	7.666
VII.	Rottenbiller-utczai iskola	1891/92	256.210	61.233	—	317.446
VII.	Murányi-utczai iskola kibővítése	1891/92	134.900	35.196	—	170.096
IX.	Iparrajziskola (Lónyay-utca)	1891/92	508.744	—	171.990	680.734
X.	Liget-utczai elemi iskola kibővítése	1891/92	58.600	—	—	58.600
VIII.	Práter-utczai iskola	1891/92	447.560	170.400	—	617.960
VI.	Külső váczai-úti elemi iskola kibővítése	1891/92	77.012	—	27.162	104.174
II.	Batthyány-utczai polgári leányiskola	1892/93	293.264	73.114	—	366.378
III.	Kórház-utczai elemi iskola	1893/94	244.536	—	22.928	267.464
X.	Tisztviselőtelepi iskola	1893/94	171.808	—	22.500	194.308
I.	Istenhegyi elemi iskola	1893/94	29.640	17.080	—	46.720
I.	Attila-utczai elemi iskola	1893/94	290.952	—	82.296	373.248
VIII.	Rökk Szilárd-utczai iskola	1894/95	377.942	182.184	—	560.126
VII.	Wesselényi-utczai iskolára II-ik emelet	1894/95	100.402	—	—	100.402
VII.	Hungária-úti elemi iskola kibővítése	1894/95	50.108	—	28.800	78.908
V.	Sziget-utczai iskola	1895	5.700	90.000	—	95.700
VIII.	Vas-utczai kiseddóvó	1895	—	92.000	—	92.000
III.	Pacsirtamező-utczai kiseddóvó telke	1895	—	22.000	—	22.000
VII.	Nagydiófa-utczai iskola	1896	—	96.000	—	96.000
IX.	Külső Soroksári-úti iskola	1896/97	111.242	—	32.000	143.242
VI.	Szondy-utczai kiseddóvó	1897/98	26.581	21.807	127.000	175.388
III.	Miklós-téri elemi iskola	1897/98	88.158	—	10.056	98.214
III.	Kiskorona-utczai iskola kibővítése	1897/98	56.000	—	—	56.000
III.	Ujlaki elemi iskola és kiseddóvó	1898	—	16.344	—	16.344
VII.	Dob-utczai kettős kiseddóvó	1898	—	50.000	—	50.000
IX.	Soroksári-úti kiseddóvó pótépítése	1898	2.462	—	—	2.462
X.	Tisztviselőtelepi kiseddóvó pótépítése	1898	2.600	—	—	2.600
I.	Tabáni elemi iskola és kiseddóvó	1898	—	272.227	—	272.227
V.	Sziget-utczai iskola kibővítése	1896/99	239.772	27.124	—	266.896
VI.	Angyalföldi elemi iskola és kiseddóvó	1896/99	193.178	65.278	—	258.456
VIII.	József-utczai polgári fiúiskola	1896/99	180.300	60.000	—	240.300
VII.	Nyár-utczai elemi iskola	1896/99	140.217	—	74.400	214.617
X.	Rákostalvi elemi iskola és kiseddóvó	1896/99	148.185	—	5.047	153.232
I.	Zúgligeti labancz-úti elemi iskola	1896/99	32.747	6.510	—	39.257
VI.	Kmetty-utczai elemi iskola és kiseddóvó	1896/99	188.751	70.000	—	258.751

37. sz. tábla. (Vége.)

Tabelle Nr. 37. (Schluss.)

Kertlet — Bezirk	Az iskola czime Bezeichnung der Schule	Az épület létesítettett Baujahr	Építési és első felszerelési költségek Bau und Einrichtung	A telek és a rajta levő épület beszerzési ára Kauf- schilling	Az átengedett fővárosi telek becsértéke Wert des überlassenen städtischen Territoriums	Összesen Totale
VII.	Kiszuglói elemi iskola és kisdédóvó	1897/99	123.422	13.234	—	136.656
VIII.	Jázmin-utczai elemi iskola és kisdédóvó	1897/99	149.542	64.840	—	214.382
VI.	Érsek-utczai elemi iskola kibővítése	1897/99	53.013	—	23.694	76.707
VII.	Murányi-utczai elemi iskola kibővítése	1898/99	39.067	18.000	—	57.067
II.	Hattyú-utczai kisdédóvó	1898/99	38.718	8.750	—	47.468
X.	Gyömrői-úti elemi iskola és kisdédóvó	1898/99	114.000	14.546	—	128.546
I.	Lipótmezei elemi iskola	1898/99	37.856	—	6.670	44.526
VI.	Külső váczai-úti kettős kisdédóvó	1898/99	79.994	—	13.581	93.575
VI.	Felsőerdősori polgári leányiskola	1896/90	128.401	—	78.780	207.181
I.	Koronaőr-utczai polgári leányiskola	1897/90	139.917	—	36.540	176.457
V.	Balaton-utczai kisdédóvó	1897/90	43.914	—	130.731	174.645
I.	Czakó-utczai elemi iskola	1897/90	128.823	—	8.600	137.423
VII.	Aréna-úti elemi, polgári fiú- és polgári leány- iskola	1898/90	606.320	58.743	—	665.063
VIII.	Erdélyi- és Homok-utczai elemi iskola és kis- dédóvó	1898/90	198.223	67.476	—	265.699
VII.	Akácza-utczai polgári fiúiskola	1898/90	281.905	91.393	—	373.298
VII.	Dohány-utczai elemi iskola, kisdédóvó és polgári leányiskola	1898/90	210.169	80.000	—	290.169
II.	Szalag-utczai elemi és felső kereskedelmi iskola	1898/90	341.970	33.000	—	374.970
IX.	Lónyay-utczai elemi iskola kibővítése	1898/90	15.300	155.510	—	170.810
I.	Mészáros-utczai kisdédóvó	1898/90	35.300	—	11.200	46.500
VIII.	Örmövény-utczai elemi iskola és kisdédóvó	1898/90	326.729	30.000	—	356.729
IX.	Tűzoltó-utczai elemi iskola és kisdédóvó	1898/90	244.636	—	20.349	264.985
X.	Füzér-utczai kettős kisdédóvó	1898/90	39.923	32.640	—	72.563
I.	Zúgligeti Hidegkúti elemi iskola	1899/90	56.092	—	23.339	79.431
III.	Ürömi-utczai elemi iskola és óvoda	1899/02	247.311	—	25.728	273.039
III.	Timár-utczai óvoda	1900/02	57.828	11.117	—	68.945
VII.	Murányi-utczai kettős óvoda	1901/03	12.874	34.000	—	46.874
IX.	Mester- és Ipar-utczai elemi iskola	1901/03	370.174	46.309	—	416.483
III.	Vörösvári-úti elemi iskola	1901/04	237.231	52.000	—	289.231
VI.	Szent László-úti elemi iskola	1901/04	330.744	28.170	—	358.914
X.	Maglódi-úti elemi iskola és óvoda	1901/04	265.354	—	51.764	317.118
V.	Szemere-utczai elemi iskola kibővítése	1902/04	72.649	—	—	72.649
X.	Gergely-utczai óvoda	1904	—	68.000	—	68.000
I.	Istenhegyi elemi iskola	1903/05	201.595	—	46.600	248.195
VII.	Hernád-utczai elemi iskola	1903/05	430.842	105.537	—	536.379
I.	Fehérvári-úti elemi iskola	1903/06	279.445	94.466	—	373.911
I.	Fehérsas-téri elemi és polgári iskola	1903/06	490.087	124.368	—	614.455
VII.	Örnagy-utczai elemi iskola	1903/06	249.782	35.818	—	285.600
VII.	Dob-utczai elemi iskola	1904/06	404.057	200.000	—	604.057

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS STATISZTIKAI HIVATALÁNAK KIADVÁNYAI.

Editionen des communalstatistischen Bureau's der Haupt- und Residenzstadt Budapest.

A közlemény száma <i>Nummer der Publication</i>	A közlemény tárgya	<i>Gegenstand der Publication</i>	Mely időszakra vonatkozik <i>Für welche Periode</i>	Megjelenési év <i>Erschienen im Jahre</i>	Ára K <i>Preis M</i>
A) Közlemények.*) — Publicationen.*)					
1.	Népszámlálás	<i>Volkszählung</i>	1870 Jan. 1	1) ¹⁾	1) ¹⁾
2.	"	"	1857	1) ¹⁾	1) ¹⁾
3.	" (előleg. jelentés)	" (vorläuf. Bericht)	1870 Jan. 1	1871	0-80
4.	"	"	"	1871	7-00
5.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit</i>	1870—71	1872	1-40
6.	Jövedelmi adó	<i>Einkommensteuer</i>	1870	1873	3-00
7.	Statistikai Évkönyv	<i>Statistisches Jahrbuch</i>	—	1873	7-00
8.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit</i>	1872	1873	1-40
9.	Elemi népiskolák	<i>Öffentliche Volksschulen</i>	1871/2—1872/3	1875	5-00
10.	Jövedelmi és házbéradó	<i>Einkommen- u. Hauszins-</i>	1871—72	1875	1-50
11.	Halandóság	<i>Sterblichkeit [steuer</i>	1872—73	1876	5-00
12.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit</i>	1873—74	1875	1-40
13.	Jövedelmi és házbéradó	<i>Einkommen- u. Hauszins-</i>	1873—74	1877	1-60
14.	Halandóság	<i>Sterblichkeit [steuer</i>	1874—75	1877	4-00
15/1.	Népszámlálás	<i>Volkszählung</i>	1881 Jan. 1	1881	4-50
15/2.	"	"	"	1882	7-00
15/3.	"	"	"	1883	5-00
16.	Elemi népiskolák	<i>Öffentliche Volksschulen</i>	1873/4—1876/7	1883	3-00
17.	"	"	1877/8—1880 1	1884	3-00
18.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1876—1881	1885	7-00
19.	Fert. btgsgk és időjárás	<i>Infect.-Krankheiten und</i>	1881—1891	1894	4-00
20.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit [Witterung</i>	1875—1884	1886	1-40
21.	Népösszeírás	<i>Conscription</i>	1886 Jul. 1	1887	1-40
22.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1882—1885	1888	3-60
23.	Közoktatás	<i>Unterrichtswesen</i>	1881/2—1884/5	1889	3-00
24.	"	"	1885/6—1888/9	1890	4-00
25/1.	Népszámlálás	<i>Volkszählung</i>	1891 Jan. 1	1894	5-00
25/2.	"	"	"	1895	5-00
25/3.	"	"	"	1898	5-00
26.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1886—1890	1898	6-00
27.	Népösszeírás	<i>Conscription</i>	1896 Nov. 15	1898	1-50
28.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit</i>	1885—1895	1898	1-50
29/1.	Részvénytársulatok	<i>Aktiengesellschaften</i>	1874—1898	1901	1-50
29/2.	"	"	1874—1898	1901	3-50
30.	Közoktatás	<i>Unterrichtswesen</i>	1889/90—1894/5	1900	4-00
31.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1891—1895	1901	4-00
32.	Építkezés	<i>Bauthätigkeit</i>	1896—1900	1903	2-00
33/1.	Népszámlálás	<i>Volkszählung</i>	1901 Jan. 1	1903	5-00
33/2.	"	"	"	1905	5-00
34.	Közoktatás	<i>Unterrichtswesen</i>	1894/5—1896/900	1905	4-00
35.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1896—1900	1904	4-00
36 II.1-5.	"	"	1901—1905	1902—06	1-00 ²⁾
37.	Szegényügy	<i>Armenwesen</i>	1900—1902	1905	2-00
38.	Közoktatás	<i>Unterrichtswesen</i>	1900/901—1904/905	1907	2-00
39.	"	"	1905/06 (1828—1907)	1908	2-00
40.	Halandóság	<i>Sterblichkeit</i>	1906	1908	1-00

B) Időszaki kiadványok.***) — Periodische Veröffentlichungen.***)

Statistikai heti kimutatás	<i>Statistische Wochenauweise, Jahrgang I—XXXIII.</i>	1873—1907	1873—1907	4-00 ²⁾
I—XXXV. évfolyam				
Stat. havi füzetek I—XXXV. évf.	<i>St. Monatshefte, Jhrg. I—XXXIII.</i>	1873—1907	1873—1907	8-00 ²⁾
Statistikai évkönyv I.	<i>Statistisches Jahrbuch, Jahrg. I.</i>	1874—1894	1896	8-00
" II.	" II.	1895—1896	1898	8-00
" III.	" III.	1897—1898	1901	8-00
" IV.	" IV.	1899—1901	1904	8-00
" V.	" V.	1902	1904	6-00
" VI.	" VI.	1903	19 5	6-00
" VII.	" VII.	1904	1906	6-00
" VIII.	" VIII.	1905	1907	4-00
Statist. zsebkönyv I—VIII.	<i>Statistisches Taschenbuch³⁾, I—VIII.</i>	Mint az évkönyv	Wie das Jahrbuch	0-30 ²⁾

*) Minden közlemény külön magyarul és külön németül. — Alle Publicationen in ungarischer sowie in deutscher Sprache.

***) Csak magyarul, de kétnyelvű (magyar és német) táblafejekkel. — Nur ungarisch, jedoch mit zweisprachigem (ungarischem und deutschem) Text in den Tabellen und Aufzählungen.

1) Csak 12 autographált példányban jelent meg. — Nur in je 12 autographirten Exemplaren erschienen.

2) Évfolyamonként. — Pro Jahrgang. — 3) Nur ungarisch.